

การสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

สารนิพนธ์

ของ

นางสาวเบญจพร ผ่อนผัน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

ตุลาคม 2545

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวเบญจพร ผ่อนผัน

พ.ศ. 2545

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
ตุลาคม 2545

เบญจพร ผ่อนผัน. (2545). การสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม). สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว)

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์
วันเพ็ญ พงศ์ประยูร

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย (1) เพื่อสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) (2) เพื่อหาประสิทธิภาพของคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม และ (3) เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโฮมรูม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 28 คน ที่ได้มาจากการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ คู่มือการจัดกิจกรรม โฮมรูม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาประสิทธิภาพของกิจกรรมโฮมรูมแต่ละกิจกรรมตามเกณฑ์ $E_1 : E_2$ และการทดสอบ t (t-test แบบ dependent samples)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. คู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้น มีจำนวน 10 กิจกรรม กิจกรรมโฮมรูมแต่ละชุดมีค่าประสิทธิภาพ $E_1 : E_2$ อยู่ระหว่าง 77.14 : 78.57 - 87.14 : 89.28
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เข้าร่วมกิจกรรมโฮมรูมมีความก้าวหน้าเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านการแนะแนวการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

**A CONSTRUCTION OF HOME ROOM ACTIVITIES HANDBOOK FOR PRATHOM
SUKSA II STUDENTS OF RAMKHAMHAENG DEMONSTRATION SCHOOL**

ABSTRACT

BY

MISS BENJAPORN PONPUN

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University**

October 2002

Benjaporn Ponpun . (2002) . *A Construction of Home Room Activity Handbook For Prathom Suksa II Students of Ramkhamhaeng Demonstration School*. Master Project , M. Ed. (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok : Graduate school, Srinakharinwirot University. Master Project Advisor : Assist. Prof. Wanpen Phongprayoon.

The purposes of this research were : (1) to construct a home room activity handbook for Prathom Suksa II students , (2) to study the efficiency of each activity handbook and (3) to study the progress of the students participated in the home room activity. Twenty eight subjects of this study were purposively selected from Prathom Suksa II students of Ramkhamhaeng Demonstration School. The research instrument was the home room activity handbook. The efficiency of each homeroom activity was analyzed by E_1 / E_2 and the progress data in educational, occupational, personal and social guidance knowledges were analyzed by t - test for dependent samples.

The results of the study were as follows :

1. Ten home room guidance activity handbooks were constructed. The efficiency $E_1 : E_2$ of each homeroom activity were between 77.14 / 78.57 - 87.14 / 89.28
2. The progress of educational, occupational, personal and social guidance knowledges of the students participated in the home room guidance activities significantly increased at .01 level.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล)

วันที่ 4 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจเครื่องมือ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเมตตาและเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์นพคุณ คุณาชีวะ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ที่ได้อนุเคราะห์สถานที่ในการทดลองใช้คู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม

ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ คณะครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ที่ให้กำลังใจ และช่วยเหลือต่อผู้วิจัย และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 / 3 ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณพันตรีประสิทธิ์ ผ่อนผัน และคุณเกษร ผ่อนผัน และขอขอบใจคุณอรุษา ผ่อนผัน ที่ให้การสนับสนุน และให้กำลังใจในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จนสำเร็จด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่บุพการี และครูอาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่าน

นางสาวเบญจพร ผ่อนผัน

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
	ความสำคัญของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมรูม.....	8
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมรูม.....	30
	งานวิจัยในต่างประเทศ.....	30
	งานวิจัยภายในประเทศ.....	32
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	47
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	47
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	47
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	47
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	48
	อภิปรายผล	49

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
ข้อเสนอแนะ	51
บรรณานุกรม	52
ภาคผนวก.....	57
ภาคผนวก ก.....	58
ภาคผนวก ข.....	63
ภาคผนวก ค.....	96
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	251
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	252

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง.....	38
2 ค่าประสิทธิภาพของกลุ่มการจัดกิจกรรมโฮมรูม	44
3 คะแนนเฉลี่ยของแต่ละกิจกรรมของนักเรียนก่อนและหลัง.....	45
การใช้คู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม	
4 คะแนนเฉลี่ยด้านต่าง ๆ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง.....	59
โดยวิเคราะห์ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน	

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โรงเรียนประถมศึกษาเป็นสถานที่ปลูกฝังความรู้พื้นฐานและแนวทางปฏิบัติกิจกรรมให้แก่กุลบุตรกุลธิดาในชั้นเริ่มต้น เพื่อเตรียมที่จะให้เด็กก้าวต่อไปในระดับมัธยมศึกษาอย่างมั่นคง การให้การศึกษาในชั้นการปูพื้นฐานนับว่าสำคัญมาก ถ้าเปรียบกับการก่อสร้างอาคารก็คือการลงเสาเข็มและฐานของอาคาร ถ้าลงเสาเข็มไม่แน่นหนา และฐานของอาคารไม่แข็งแรงเมื่อตั้งอาคารก่อสร้างสำเร็จเรียบร้อยต้องรับน้ำหนักมากไม่นานอาคารจะทรุดและพังทลายในโอกาสต่อไป การวางรากฐานการศึกษาในระดับประถมศึกษาก็เช่นกัน รากฐานไม่ดีเด็กอ่านหนังสือไม่ออกเขียนสื่อความหมายไม่ถูกต้องเด็กไม่กล้าแสดงออกในโอกาสข้างหน้า โอกาสที่เด็กจะประสบความสำเร็จในการเรียนค่อนข้างจะลำบาก บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการวางรากฐานการศึกษาให้แก่เด็ก คือ ครู - อาจารย์ (เอกสารทางวิชาการเนื่องในงานวันประถมศึกษาสัมพันธ์ ครั้งที่ 11 : 2536 : 25) เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า เด็กในวัยนี้มักจะเชื่อฟังและศรัทธาในตัวครู - อาจารย์ที่เขารักมาก เพราะฉะนั้นจึงเป็นช่วงที่ครู - อาจารย์ จะได้มีโอกาสในการให้ความรู้รวมทั้งปลูกฝังในสิ่งที่ดีให้แก่นักเรียน ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจธรรมชาติของเด็กวัยประถมศึกษา ซึ่งพอสรุปได้ว่า\ เด็กในวัยนี้มีความอยากรู้อยากเห็น ช่างซัก ช่างถาม และต้องการค้นพบสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีความสนใจระยะสั้น ไม่ชอบอยู่นิ่ง ชอบมีกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง เด็กวัยนี้มักจะเรียนรู้จากการกระทำ มีความกระฉับกระเฉง มีพลังสูง เด็กจึงชอบสำรวจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และทำให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ชอบทำงานเป็นกลุ่ม ชอบการแข่งขัน การแข่งขันจะกระตุ้นความสนใจในกิจกรรมของเด็กอย่างมาก เพราะเด็กต้องการการยอมรับ ชอบแสดงตนเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ เป็นที่ยกย่องชมเชย เด็กจะมีความสุขถ้าได้มีโอกาสแสดงความสามารถที่เขาทำได้ หรือหากได้รับคำชม เด็กวัยนี้จะชอบเล่น การเล่นเกมเป็นกิจกรรมตามธรรมชาติของเด็กที่ทำให้เด็กมีความสนุกสนาน และเกิดการเรียนรู้ทักษะการใช้ร่างกาย อารมณ์และสังคม นอกจากนี้เด็กยังต้องการมีส่วนร่วมวางแผนและทำกิจกรรมร่วมกับผู้ใหญ่ กิจกรรมส่วนใหญ่ที่เด็กวัยนี้กระทำจะเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้กล้ามเนื้อใหญ่มากกว่ากล้ามเนื้อเล็ก ผู้ใหญ่ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นหรือร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตามทักษะของเด็ก ซึ่งจะเป็นการปลูกฝังความกล้าและความเป็นประชาธิปไตยให้กับเด็ก เด็กสนใจการอ่าน การพูด และมีจินตนาการกว้างขวาง ซึ่งการอ่านนี้นับว่ามีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก การพูดจะช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ดีขึ้น เข้าใจความคิด ความรู้สึกของคนอื่น และทำให้คนอื่นเข้าใจความคิด ความรู้สึกของเด็ก (วัลนิกา ฉลากบาง. 2535 : 2 - 3)

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชีวิตของเด็กประถมศึกษานับแต่ประสบการณ์ครั้งแรกของการไปโรงเรียน การเรียนรู้กฎ - ระเบียบ การปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ครู และบรรยากาศในโรงเรียนนับว่ามีผลต่อชีวิตและพฤติกรรมของเด็กอยู่ไม่น้อย ดังที่ฮาวิคเฮิร์สท (วัลนิกา ฉลากบาง . 2535 : 5 ; อ้างอิงจาก Havighurst. n.d.) ได้เสนอแนวคิดเรื่องพฤติกรรมที่ต้องพัฒนาตามวัยของเด็กอายุ 6 - 12 ปี หรือวัยประถมศึกษาไว้ว่า เด็กในวัยนี้จะเรียนรู้ที่จะใช้ทักษะทางร่างกายจากการเล่นเกมต่าง ๆ สร้างทัศนคติต่อตนเองในฐานะที่เป็นสิ่งมีชีวิต เรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนรุ่นเดียวกัน เรียนรู้บทบาททางสังคมที่เหมาะสมของเพศชายและเพศหญิง พัฒนาความคิดรวบยอดที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน พัฒนาความคิดเรื่อง

ศีลธรรม จรรยา และค่านิยม สามารถช่วยตนเองได้ตามวัย พัฒนาทัศนคติต่อกลุ่ม สังคมและสถาบันต่าง ๆ พัฒนาทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน และการคำนวณ

การแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้นักเรียนรู้จักตนเอง ได้ข้อมูลต่าง ๆ และได้รับการฝึกทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาตนเองและการปรับตัวได้อย่างมีความสุขและก้าวหน้าในชีวิต ตลอดจนช่วยนักเรียนเกี่ยวกับการวางแผนโครงการในอนาคตและการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ (วัชร ทรัพย์มี. 2526 : 1) เนื่องจากความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาของเด็กในวัยนี้มีขอบเขตจำกัด ไม่สามารถคิดแก้ปัญหาสิ่งใหม่ที่ยังไม่เคยเกิดขึ้นกับเด็กได้ดี ปัจจุบันโรงเรียนหลายแห่งในประเทศไทยมีการจัดกิจกรรมโฮมรูม ซึ่งถ้ามีการปรับปรุงการจัดกิจกรรมในช่วงเวลาโฮมรูมนี้อย่างเหมาะสมในรูปแบบของบริการแนะแนวมีโครงการให้นักเรียนได้สำรวจและประเมินตนเอง ได้รับข้อมูลด้านการศึกษา อาชีพและการปรับตัว เป็นต้นว่า ความสำคัญของการเรียนและการทำงาน วิธีการเรียนหนังสืออย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิบัติตนให้เป็นนักเรียนที่ดี ตลอดจนการฝึกความคิดวิเคราะห์ การฝึกทักษะมนุษยสัมพันธ์ โดยการจัดกิจกรรมโฮมรูม แต่ละหน่วย เน้นให้นักเรียนได้ร่วมกันอภิปราย และฝึกทักษะต่าง ๆ มากกว่าการบรรยาย (วัชร ทรัพย์มี และสมจิต ชิวปรีชา. 2538 : 1) ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้ของ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นด้วยการกระทำ (Learning by doing) เพราะฉะนั้นกิจกรรมที่จัดจะต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติด้วยตัวเอง โดยอาศัยความเข้าใจและมีรูปแบบที่ถูกต้อง เด็กจะเรียนรู้ได้เร็ว เกิดความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อการเรียนในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดเจตคติที่ดีไปยังกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กจะเรียนในโอกาสต่อไป

ในสังคมทุกวันนี้มีคนจำนวนมากที่มีบุคลิกภาพไม่พึงปรารถนา แก้ปัญหาหรือตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ๆ ของตนเองไม่ได้ หลายคนเลือกอาชีพไม่เหมาะสมกับตนเอง บางคนฉลาดแต่ไม่สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้เนื่องจากขาดมนุษยสัมพันธ์ ดังนั้นถ้าโรงเรียนประถมศึกษาได้ช่วยเหลือเด็กให้พร้อมที่จะเลือกอาชีพอย่างเหมาะสมกับตนเอง ฝึกทักษะให้มีนิสัยที่จำเป็นในการทำงานและอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข มีคุณธรรมประจำใจ เช่นมีความเมตตา กรุณา ไม่อิจฉาริษยาผู้อื่น มีใจกว้างขวางรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และรู้จักยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี ก็จะเป็นการสกัดกั้นปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ ไม่ให้ลุกลาม ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กกับทั้งเตรียมเด็กให้มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ช่วยให้ได้มีพื้นฐานที่ดี และส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ได้อย่างมากมาย (กวิสรา รัตนกร . 2538 : 133) เพราะเด็กวัยนี้สามารถใช้ภาษา แสดงความคิด ความรู้สึกได้เป็นอย่างดี ความคิดทางจริยธรรมเริ่มพัฒนาในวัยนี้ เด็กสามารถใช้เหตุผลดีขึ้น รู้ว่าอะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผล เข้าใจระเบียบและคำสั่งต่าง ๆ ดีขึ้นจึงเป็นวัยที่เหมาะสมจะฝึกระเบียบวินัย

การจัดกิจกรรมโฮมรูมเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมงานแนะแนวของโรงเรียน กล่าวคือ ช่วงเวลาที่โฮมรูมนั้นจะเป็นช่วงเวลาที่ครูประจำชั้นและนักเรียนในความรับผิดชอบ หรือในระหว่างนักเรียนด้วยกัน ได้มีเวลาพบปะในบรรยากาศที่เป็นเสมือนบ้านมีความสุขมีความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนได้รับหรือแลกเปลี่ยนข่าวสาร ข้อมูลความรู้ที่นอกเหนือจากการเรียนและการสอนด้านวิชาการ ฉะนั้นถ้าในโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมโฮมรูมอย่างเป็นระบบ มีวัตถุประสงค์ แผนปฏิบัติงาน และวิธีการที่กำหนดไว้เป็นหลักการที่แน่นอนชัดเจน มีแบบแผนการจัดเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจะช่วยให้กิจกรรมโฮมรูมบรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพในการช่วยพัฒนานักเรียนอย่างแท้จริง (ราตรี เหล่าหะเกียรติ. 2542 : 5) นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการให้คณะครูทำการวางแผน ช่วยกันร่างกิจกรรมร่วมกันระหว่างครูประจำชั้นแล้วนำไปปฏิบัติเหมือนกัน สันปีก็นำผลมาอภิปรายและปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ขึ้นก็จะเป็นประโยชน์มาก จากการสำรวจเบื้องต้นโดยสัมภาษณ์ครูประจำชั้นที่เป็นผู้จัด

กิจกรรมโฮมรูม ผู้วิจัยพบว่าในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ได้จัดให้มีช่วงเวลาโฮมรูมทุกห้องโดยมีเวลาในการจัดกิจกรรมโฮมรูมทุกวัน วันละ 30 นาที แต่การจัดกิจกรรมโฮมรูมที่ผ่านมาและดำเนินการอยู่นั้น มีลักษณะการจัดตามประสบการณ์ของครูประจำชั้น บ้างก็จัดตามที่ได้ศึกษามาจากสถาบันการศึกษา ทำให้ครูประจำชั้นบางคนมีปัญหาวouldจะจัดกิจกรรมอะไรให้นักเรียนในวันนี้ บางห้องจึงปล่อยเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์ หรือบางห้องก็จัดกิจกรรมให้นักเรียนนำข่าวมาอ่านให้เพื่อนฟังทุกวัน ซึ่งไม่ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมโฮมรูม เนื่องจากขาดความชัดเจนในเรื่องของวิธีการที่กำหนดไว้เป็นหลักการและสะดวกต่อการนำไปใช้ ขาดคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม ขาดความชัดเจนในการมอบหมายงานให้แก่ผู้ปฏิบัติ ขาดการติดตามผลการปฏิบัติงานของครูประจำชั้นจากฝ่ายบริหาร จากสาเหตุต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้กิจกรรมโฮมรูมไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่แท้จริงได้ และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) เองก็ยังไม่มียฝ่ายแนะแนวที่จะเป็นผู้แนะนำในเรื่องเหล่านี้โดยตรง

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมที่มีประสิทธิภาพตามหลักวิชาการ มีความเหมาะสมกับสภาพการจัดกิจกรรมโฮมรูมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) เพื่อช่วยครูประจำชั้นให้มีแนวทางในการจัดกิจกรรมโฮมรูมให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนด้วยกระบวนการป้องกัน แก้ไข และส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม
3. เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโฮมรูม

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้า ทำให้ได้คู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมที่มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นแนวทางให้ครูที่ปรึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ใช้ในการจัดกิจกรรมโฮมรูมให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)
จำนวน 3 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียนทั้งหมด 94 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 / 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)
จำนวน 28 คน ซึ่งได้จากการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากประชากร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดกิจกรรมโฮมรูม หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยครูประจำชั้นเข้าพบนักเรียนในตอนเช้า ก่อนเข้าเรียนเป็นเวลา 30 นาทีทุกวัน เพื่อให้ข้อมูล ความรู้ อันเป็นการป้องกันปัญหาส่งเสริม และพัฒนา นักเรียน โดยใช้เทคนิค การแสดงบทบาทสมมติ การอภิปรายกลุ่ม การเล่านิทานประกอบภาพ การ สัมภาษณ์ การสาธิต

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีเนื้อหาที่ควรจัดในกิจกรรมโฮมรูม ดังต่อไปนี้

1.1 การแนะแนวการศึกษา คือ การแนะแนวเกี่ยวกับการเรียนดังมีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 การใช้บริการต่าง ๆ ในโรงเรียน ได้แก่ การแนะนำการใช้บริการห้อง ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องพยาบาล ร้านค้าและสหกรณ์ ของโรงเรียน

1.1.2 วิธีเรียนที่ดี ได้แก่ เรียนอย่างไรจึงจะเก่ง และฟังให้ดี

1.1.3 สมมติทำให้เกิดปัญญา ได้แก่ ยินสมาธิ การเดินด้วยสติ การนั่งสมาธิ และประโยชน์ของสมาธิ

1.2 การแนะแนวด้านอาชีพ คือ การแนะแนวเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องอาชีพ ได้แก่ มาตรฐานอาชีพกันเถอะ คุณค่าของการประกอบอาชีพ และหนุอยากเป็นอะไร

1.3 การแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม คือ การแนะแนวนักเรียนให้มีพัฒนาการด้าน ส่วนตัวและสังคม ดังมีรายละเอียดดังนี้

1.3.1 การรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้ ได้แก่ หนุ่อยรักความสะอาด และ แปรงฟันถูกวิธีไม่มีฟันผุ

1.3.2 การประหยัด ได้แก่ เก็บไว้เพื่อวันหน้า

1.3.3 ความซื่อสัตย์ ได้แก่ เด็กดีมีความซื่อสัตย์

1.3.4 ความเป็นผู้มีสัมมาคารวะ ได้แก่ เด็กดีมีมารยาท

1.3.5 การเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ ได้แก่ ผู้ใหญ่ผู้หวังดี

1.3.6 การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ได้แก่ เพื่อนช่วยเพื่อน

2. คู่มือกิจกรรมโฮมรูม หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยใช้สำหรับจัดกิจกรรมโฮมรูมให้กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีลักษณะเป็นกิจกรรมสำเร็จรูป โดยมีจุดประสงค์เพื่อป้องกันปัญหา และพัฒนานักเรียน แต่ละกิจกรรมจะประกอบด้วย

2.1 ชื่อกิจกรรม

2.2 เวลา

2.3 วัตถุประสงค์

2.4 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม ซึ่งแบ่งออกเป็น

2.4.1 ขั้นนำ เป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียน

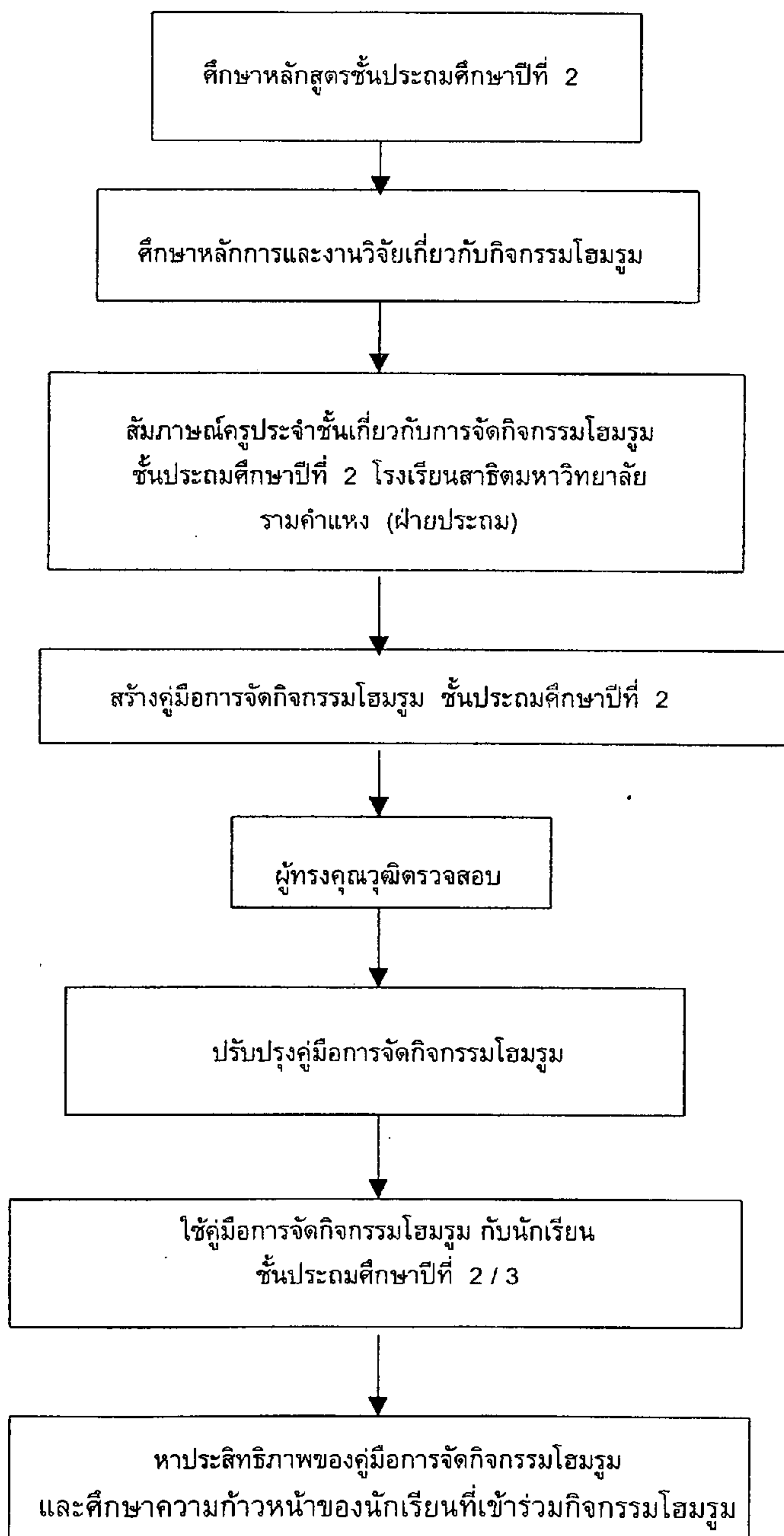
2.4.2 ขั้นดำเนินกิจกรรม เป็นการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนโดยยึดหลักให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการอภิปรายผล มีกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและร่วมมือในกิจกรรม ซึ่งวิธีดำเนินกิจกรรมอาจจะมีทั้งการใช้เทคนิค การสัมภาษณ์ การแสดงบทบาทสมมติ การอภิปรายกลุ่ม การเล่านิทานประกอบภาพ การสาธิต ซึ่งการจะเลือกใช้วิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับกิจกรรม ซึ่งบางกิจกรรมอาจใช้เพียงวิธีเดียว บางกิจกรรมอาจใช้หลาย ๆ วิธีร่วมกัน

2.4.3 ขั้นสรุป เป็นการสรุปผลหรือความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งนักเรียนเป็นผู้สรุป หรือครูและนักเรียนร่วมกันสรุป

2.5 อุปกรณ์ การจัดทำอุปกรณ์เพื่อช่วยให้การดำเนินกิจกรรมน่าสนใจ และมีประสิทธิภาพโดยมีรูปภาพ ภาพการ์ตูนประกอบกิจกรรม การใช้บัตรคำ แผนภูมิ และใบงานประกอบการดำเนินกิจกรรม

2.6 การประเมินผล เป็นการประเมินความรู้และการปฏิบัติตนของนักเรียนที่ได้จากกิจกรรมโฮมรูม โดยใช้การสังเกตความสนใจของนักเรียน ความร่วมมือในการทำกิจกรรม การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การทำใบงาน การตอบแบบสอบถามของนักเรียน ทั้งนี้ตามความเหมาะสมของแต่ละกิจกรรม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมรูม
 - 1.1 ความหมายของกิจกรรมโฮมรูม
 - 1.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมโฮมรูม
 - 1.3 ประโยชน์ของกิจกรรมโฮมรูม
 - 1.4 หลักการจัดกิจกรรมโฮมรูม
 - 1.5 ความจำเป็นของกิจกรรมโฮมรูม
 - 1.6 การกำหนดเวลาสำหรับจัดกิจกรรมโฮมรูม
 - 1.7 กิจกรรมที่ควรจัดในโฮมรูม
 - 1.8 ระบบกิจกรรมโฮมรูม
 - 1.9 การวางแผนการจัดกิจกรรมโฮมรูม
 - 1.10 การประเมินผลการจัดกิจกรรมโฮมรูม
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมโฮมรูม

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมโฮมรูม

1.1 ความหมายของกิจกรรมโฮมรูม

ได้มีผู้ให้ความหมายของ “กิจกรรมโฮมรูม” (Home – Room Activities) ไว้หลายแนวคิดด้วยกัน ดังนี้

จำเนียร ช่างโชติ (2517 : 334) ได้กล่าวว่า โฮมรูม (Homeroom) ในความหมายของการศึกษาอเมริกัน หมายถึง การที่นักเรียนซึ่งได้แยกย้ายกันไปเรียนตามห้องวิชาต่าง ๆ ที่เขาได้เลือกเรียนตามความถนัด และความสามารถของเขาได้กลับมารวมกันในห้อง ๆ หนึ่ง ซึ่งเรียกว่า Home - room กล่าวได้ง่าย ๆ ก็คือ การที่นักเรียนได้กลับมาเข้าห้องเรียนเดิมหรือบ้านเดิมของตนหลังจากที่ได้แยกย้ายไปที่อื่นชั่วคราวนั่นเอง การกลับมายังห้องโฮมรูมนี้เพื่อมารับทราบถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานประจำชั้นกิจการต่าง ๆ ของโรงเรียนเรื่องต่าง ๆ ที่ควรทราบเป็นส่วนรวม และอื่น ๆ ซึ่งทั้งหมดรวมเรียกว่า กิจกรรมโฮมรูม โดยมีครูผู้หนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการ และรับผิดชอบในกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับนักเรียนของตนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมโฮมรูมทุกประการ ครูผู้ทำหน้าที่นี้เรียกว่า ครูโฮมรูม (Home - Room Teacher)

ส่วนในทัศนะของ วชิร ทรัพย์มี (2518 : 20) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมโฮมรูม หรือ กิจกรรมประจำห้อง เรียกว่า เป็นการจัดกิจกรรมในห้องเรียนให้มีลักษณะเหมือนบ้าน คือ การให้นักเรียนมีความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน และคุ้นกับครูประจำห้องสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน เป็นการจัดกิจกรรมแนะแนวหมู่ในแต่ละห้องเรียน เพื่อให้ประโยชน์แก่นักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ช่วยให้นักเรียนรู้แนวทางการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ รู้จักวิธีปรับปรุงบุคลิกภาพ รู้จักวิธีสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ หรือฝึกมารยาทต่าง ๆ แก่นักเรียน

ประเสริฐ ชูสิงห์ ²⁵³⁸ (2525 : 179) ได้ให้ความหมายไว้ว่า กิจกรรมโฮมรูม หมายถึงการที่โรงเรียนได้กำหนดวัน เวลา สถานที่ เพื่อให้นักเรียนชั้นใดชั้นหนึ่งได้กระทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เตรียมไว้อย่างมีแบบแผน และมีอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์โฮมรูมรับผิดชอบ

ทางด้าน ผกา บุญเรือง (2530 : 111) กล่าวว่า โฮมรูม หมายถึงห้อง ๆ หนึ่งที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนในห้องเรียนใดห้องเรียนหนึ่งได้มาประชุมกันเป็นประจำเพื่อรับทราบถึงเรื่องราวที่เป็นประโยชน์แก่ตัวนักเรียนเอง เป็นการแนะแนวหมู่แบบหนึ่งที่ทำให้บริการสนทนากับนักเรียนทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลเกี่ยวกับการปรับตัวทั้งนอกและในโรงเรียน

นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2532 : 55) ได้ให้ความหมายไว้ว่า โฮมรูมเป็นวิธีการจัดกิจกรรมแนะแนวในห้องเรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียน โดยจัดให้มีลักษณะบรรยากาศเหมือนบ้าน คือให้นักเรียนมีความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน และคุ้นกับครูประจำห้องสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน เป็นการจัดกิจกรรมแนะแนวหมู่ในแต่ละห้องเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ช่วยให้นักเรียนรู้แนวทางในการศึกษาต่อ รู้วิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพ รู้จักโลกกว้างทางอาชีพ รู้จักปรับตัวที่จะอยู่ในสังคม รู้จักวิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ฝึกการมีระเบียบวินัย และลักษณะนิสัยต่าง ๆ

ส่วนพนม ลิ้มอารีย์ (2533 : 158) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมโฮมรูมว่า กิจกรรมโฮมรูม หมายถึง กิจกรรมที่กำหนดให้ครูที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นครูโฮมรูม ได้เข้าไปพบปะกับนักเรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ซึ่งถูกกำหนดให้อยู่ในความรับผิดชอบของตน ณ ห้องเรียนใดห้องเรียนหนึ่ง เป็นประจำ ตามช่วงเวลาที่กำหนดเพื่อให้ข้อสนทนาด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม แก่นักเรียน อันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขตนเองของนักเรียน

อษณีย์ เย็นสบาย (2533 : 51) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมโฮมรูมว่า ความหมายของกิจกรรมโฮมรูม อาจพิจารณาได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. คือวิธีที่ครูและนักเรียนจะได้ติดต่อกันโดยเฉพาะโรงเรียนใหญ่ ๆ ที่มีนักเรียนเป็นจำนวนมาก
2. เป็นกิจกรรมที่ทำให้ครูศึกษานักเรียน ทำงานร่วมกับนักเรียนและเรียนรู้เกี่ยวกับตัวเด็ก
3. เป็นเวลาที่จัดประจำโรงเรียน เพื่อให้ครูได้พบนักเรียนเป็นกลุ่ม เพื่อทำความรู้จักคุ้นเคยและให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่เด็ก

นอกจากนี้ ผกา แสงสุวรรณ (2534 : 277) กล่าวว่า โฮมรูม คือ การทำห้องเรียนให้เป็นเหมือนบ้านของเด็ก ด้วยการจัดห้องเรียน หรือสร้างบรรยากาศภายในห้องเรียนให้เกิดความรู้สึกว่าห้องเรียนนั้นเสมือนบ้านของตน

ส่วนในต่างประเทศนั้น คลาฟฟอร์ด (Clafford. 1949 : 271) ได้ให้ความหมายโฮมรูมไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนเพื่อให้มีบรรยากาศเป็นเสมือนบ้านอีกแห่งหนึ่งของนักเรียน ภายใต้การรับผิดชอบโดยตรงของครูโฮมรูม ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจงานด้านบริหารของ โรงเรียน และการให้บริการแนะแนวแก่นักเรียน และโฮมรูมที่แท้จริงนั้นต้องจัดเวลาสำหรับโฮมรูมทุก ๆ วัน หรือเป็นประจำ บ่อย ๆ

เวปสเตอร์ (Webster ' s New World Dictionary. 1951 : 695) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมโฮมรูมไว้ว่า กิจกรรมโฮมรูม หมายถึง ห้องใดห้องหนึ่งที่ทางโรงเรียนกำหนดขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนในชั้นเรียนใดชั้นเรียนหนึ่งได้มาชุมนุมกันเป็นประจำ เพื่อมาลงเวลาเรียน รับเอกสาร รับทราบข่าวสารที่เป็นประโยชน์ หรือเพื่อวัตถุประสงค์ที่จำเป็นอื่น ๆ

ในทำนองเดียวกันกับที่ กูด (Good. 1959 : 271) ได้อธิบายว่า โฮมรูม หมายถึงห้องที่กำหนดให้ครูคนใดคนหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบต่อนักเรียนชั้นใดชั้นหนึ่งโดยเฉพาะเพื่อลงเวลาเรียนของนักเรียนทั้งในเวลาเช้าและบ่าย และประกาศแจ้งข่าวสารต่าง ๆ ที่นักเรียนควรทราบ ทั้งอบรมดัดนิสัยสอนให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนและสิ่งอื่น ๆ ที่จำเป็น

ส่วน สตรอง (Strong. 1967 : 142) ได้อธิบายถึงกิจกรรมโฮมรูมไว้ว่า กิจกรรมโฮมรูมเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในห้องเรียนเพื่อให้ครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนได้คุ้นเคยกันยิ่งขึ้น และผลจากกิจกรรมจะทำให้นักเรียนได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้ด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการศึกษา อาชีพและการปรับตัว ตลอดจนได้ฝึกทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและการทำงาน เช่น ทักษะมนุษยสัมพันธ์ ทักษะในการทำงานเป็นกลุ่ม ทักษะในการคิดวิเคราะห์ ความมีวินัยในตนเอง ซึ่งเป็นการส่งเสริมวิชาการต่าง ๆ ที่นักเรียนได้เรียนรู้จากหลักสูตรหรือเป็นการให้ข้อมูล และฝึกทักษะซึ่งนักเรียนไม่ได้รับจากหลักสูตร

จากความหมายของหลาย ๆ ท่านดังกล่าวมาแล้ว พอจะสรุปได้ว่า โฮมรูม หมายถึง กิจกรรมที่ครูโฮมรูมจัดขึ้นเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งอาจเป็นเรื่องที่นอกเหนือจากที่หลักสูตรหรือตำราเรียนกำหนดไว้ก็ได้ และเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างครูกับนักเรียนและระหว่างนักเรียนกับนักเรียน นอกจากนี้ยังเป็นการแนะแนวหมู่เพื่อให้ข้อสนเทศเกี่ยวกับการเรียน การเลือกอาชีพ และข้อสนเทศที่ช่วยให้นักเรียนพัฒนาในทุก ๆ ด้าน

1.2 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมโฮมรูม

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมโฮมรูมตามแนวคิดของประสาร ทิพย์ธารา (2529 : 98-100) ได้กล่าวไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียน ครูประจำชั้นเป็นผู้ที่มีโอกาสได้รู้จักนักเรียนของตนแต่ละคนในด้านต่าง ๆ เช่น การเรียน ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ประวัติและความเป็นมาทางบ้าน สุขภาพ ตลอดจนความสนใจ ความสามารถ ความถนัด เป็นต้น ในขณะเดียวกัน นักเรียนจะได้เรียนรู้และศึกษาครูประจำชั้นของตนเพื่อปฏิบัติให้ถูกต้อง ซึ่งจะก่อให้เกิดความสนิทสนม และความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ครูประจำชั้นจะเป็นผู้ที่นักเรียนรัก ไว้วางใจ เกรงใจ และเคารพนับถือ

2. เพื่อการแนะนำนักเรียน คือการให้ประสบการณ์ต่าง ๆ แก่นักเรียนและช่วยให้นักเรียนเจริญพร้อมกันทุกด้าน คือ

2.1 การช่วยในการเรียน ชี้นำนักเรียนเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ และคุณค่าของการเรียน ตลอดจนวิธีการเรียนที่ถูกต้อง และการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่เรียนไปแล้ว

2.2 การช่วยทางด้านส่วนตัว โดยให้มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การประหยัด การแต่งกาย ความสัมพันธ์ในหมู่ญาติพี่น้อง และเพื่อนฝูง เป็นต้น

2.3 การช่วยทางด้านสุขภาพ โดยให้มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการพักผ่อน และการออกกำลังกาย เป็นต้น

2.4 การให้แนวทางที่ดีทางด้านสังคม ในเรื่องการวางตัว และข้อควรปฏิบัติในด้านสังคม รู้จักบังคับและควบคุมอารมณ์เมื่ออยู่ในกลุ่มชนหมู่มาก ความสุภาพอ่อนน้อม และความมีมารยาทอันดีงาม การปรับตัวให้เข้ากับสภาพที่แวดล้อม และบุคคล

2.5 การช่วยให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การศึกษาในปัจจุบันมุ่งฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ซึ่งอาจช่วยให้ใช้เวลาว่างที่มีอยู่ทำสิ่งที่สัมพันธ์กับงานในหลักสูตรได้ เช่นดนตรี ศิลปะ ตลอดจนกิจกรรมที่เกี่ยวกับการออกกำลังกาย เป็นต้น

2.6 การให้แนวทางเกี่ยวกับอาชีพ ช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองช่วยให้รายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับงานอาชีพที่นักเรียนควรทราบและต้องการทราบ ให้หลักในการตัดสินใจเลือกอาชีพ และรู้แหล่งที่นักเรียนจะไปหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับอาชีพ

นอกจากนี้ สุรินทร์ สรศิริ (2509 : 69 - 70) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมโฮมรูมไว้ว่า

1. เพื่อส่งเสริมและช่วยให้ครูประจำโฮมรูมกับนักเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ครูและนักเรียนจะต้องรู้หน้าที่ของตน สภาพบรรยากาศของโฮมรูมจะต้องเป็นไปอย่างเช่นที่บ้านของเด็ก ๆ เช่น มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2. เพื่อช่วยกล่อมเกลากฎปณิธิัยใจคอ ตลอดจนกิริยามารยาทของเด็กวัยรุ่นหนุ่มสาวให้เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ

3. เพื่อช่วยให้งานด้านบริหารของโรงเรียนบังเกิดผลดี ถึงแม้ว่าหน้าที่อันสำคัญของโฮมรูมเกี่ยวกับการแนะแนวก็ดี แต่โฮมรูมย่อมช่วยเหลืองานด้านบริหารได้เป็นอย่างดี เช่น การตรวจสอบเวลามาเรียน การอ่านประกาศของโรงเรียนให้นักเรียนทราบ เป็นต้น

4. เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความรักดีต่อโรงเรียน ครูจะต้องทำความเข้าใจกับนักเรียนว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน และทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของโรงเรียน นักเรียนจึงจะเกิดความรักดีต่อโรงเรียน ซึ่งอาจแสดงออกโดยการช่วยเหลือกิจการต่าง ๆ ของโรงเรียน

5. เพื่อการรับใช้โรงเรียนด้านการแนะแนว ซึ่งต้องอาศัยโฮมรูมที่เกี่ยวกับการแนะแนวทั่ว ๆ ไป ซึ่งไม่ต้องใช้เทคนิคพิเศษ กิจกรรมของโฮมรูมทางด้านการแนะแนวมีดังนี้

- 5.1 การแนะแนวการเรียน
- 5.2 การแนะแนวอาชีพ
- 5.3 การแนะแนวส่วนตัว
- 5.4 การแนะแนวทางสังคม
- 5.5 การแนะแนวทางศีลธรรมจรรยา

6. เพื่อใช้โฮมรูมเป็นเสมือนบ้านของนักเรียน ครูจะต้องทำโฮมรูมให้มีสภาพเหมือนบ้าน บรรยากาศ และอื่น ๆ จะต้องเป็นไปเช่นเดียวกับสภาพของนักเรียน โฮมรูม คือ ห้องที่มีสภาพเหมือนบ้านที่ดีของนักเรียน โฮมรูมเป็นชุมชนน้อย ๆ ที่ครูและนักเรียนปฏิบัติตนต่อกันด้วยวิธีการประชาธิปไตย และมีสภาพเป็นบ้านของนักเรียนที่โรงเรียน

เดิมทีกิจกรรมโฮมรูมเป็นเพียงการแจ้งให้นักเรียนทราบกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ต่อมากิจกรรมโฮมรูมได้ขยายกว้างขวางออกไปมาก ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของการศึกษาในปัจจุบัน โดยให้ดำเนินการรวมเอาเรื่องของการแนะแนวเข้ามาเกี่ยวข้อง และจัดให้นักเรียนในรูปของการแนะแนวหมู่ (Group Guidance) ดังนั้นเวลาของโฮมรูมในปัจจุบันจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของบริการแนะแนว จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมโฮมรูมจึงสอดคล้องและสัมพันธ์กับการจัดบริการแนะแนว ดังจุดมุ่งหมายที่ พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2522 : 185) ได้กล่าวถึงโฮมรูมว่ามีจุดประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเป็นการพัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ทางด้านการเรียน สังคม การปรับตัว เป็นต้น
2. เพื่อช่วยให้งานแนะแนวของโรงเรียนได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะจะทำให้มีโอกาสดำเนินการแนะแนวเป็นกลุ่ม หรือให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลแก่นักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษต่อไป
3. เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดความอบอุ่นทางใจที่ครูโฮมรูมมาดูแลใกล้ชิดหรือคอยให้คำปรึกษา
4. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกัน การร่วมมือให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน รู้จักวิธีการปรับตัวในสังคม อันเป็นแนวทางแห่งประชาธิปไตย
5. ช่วยให้งานด้านบริการของโรงเรียนดำเนินไปด้วยดี ทำให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจโรงเรียนของตนให้ดีขึ้น และให้ความร่วมมือแก่ทางโรงเรียนด้วยความเต็มใจ

แนวคิดของการจัดกิจกรรมโฮมรูมของประเสริฐ ชูสิงห์ (2525 : 184 - 185) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้งานด้านบริหารโรงเรียนบังเกิดผลในทางที่ดี เพราะครูประจำชั้นจะได้ช่วยให้ข้อสังเกตในเรื่องระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียนให้เด็กเข้าใจและปฏิบัติตาม เป็นทางช่วยให้นักเรียนมองเห็นความสำคัญของโรงเรียน พร้อมกันนั้นก็เกิดความรู้สึกว่าคนนั้นก็เป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนด้วย
2. เพื่อช่วยในการเสริมสร้าง และพัฒนานักเรียนให้มีความมั่งคั่งในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะโฮมรูมเปิดโอกาสให้ครูสามารถช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเด็ก เช่น ด้านการเรียน การปรับปรุงบุคลิกภาพ การปรับตัวเข้ากับสังคม การเลือกอาชีพ การมีความรอบรู้ในเหตุการณ์ปัจจุบัน การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน การมีนิสัยที่ดีในการเรียน และเรื่องอื่น ๆ เป็นต้น
3. เพื่อช่วยให้งานแนะแนวของโรงเรียนเกิดประโยชน์อย่างจริงจัง ทั้งนี้เพราะครูโฮมรูม มีโอกาสใกล้ชิดดีกว่าครูอื่น ๆ เนื่องจากมีเวลาใกล้ชิดนักเรียนมากกว่าครูอื่น ๆ เข้าใจและรู้สภาพความเป็นไปของนักเรียนได้ดี ครูโฮมรูมจึงมีโอกาสดำเนินการแนะแนวเป็นรายบุคคลแก่นักเรียนที่มีปัญหาได้ทันที่ และอาจช่วยในการแนะแนวหมู่ได้มากด้วยเช่นกัน

4. เพื่อช่วยส่งเสริมให้ครูประจำชั้นกับนักเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น ครูและนักเรียนจะได้เรียนรู้หน้าที่ของตน และมีพันธะต่อกันอย่างใหญ่และเด็กพึงประสงค์ต่อกันที่บ้าน สภาพบรรยากาศของโฮมรูม ควรเป็นไปอย่างที่บ้านของเด็ก กล่าวคือ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

5. เพื่อให้ครูและนักเรียนได้ใช้โฮมรูมเป็นเสมือนบ้านของนักเรียนที่โรงเรียนอันอบอุ่นไปด้วยบรรยากาศ วิธีการปฏิบัติ และสิ่งอื่น ๆ ที่จะก่อให้เกิดความเป็นกันเอง เห็นอกเห็นใจและเข้าใจซึ่งกันและกัน ทั้งครูและนักเรียน และในหมู่นักเรียนด้วย โฮมรูมจึงเป็นเสมือนชุมชนน้อย ๆ ที่ครูและนักเรียนปฏิบัติต่อกันด้วยวิธีการประชาธิปไตย รวมทั้งกลมเกลียวอุปนิสัยใจคอ ตลอดจนกิจกรรมรียาบทของนักเรียนให้เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติต่อไป

สถิตย์ วงศ์สวรรค์ (2525 : 238) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของกิจกรรมโฮมรูมว่า

1. ช่วยให้นักเรียนได้ตระหนักถึงหน้าที่ และความรับผิดชอบของตนที่มีต่อโรงเรียน
2. ช่วยงานด้านบริหารงานโรงเรียน แจ้งคำสั่งของโรงเรียน แจ้งสถิติต่าง ๆ ของโรงเรียน ประกาศระเบียบ กฎ ข้อบังคับให้นักเรียนทราบ และกลับกันก็คือ รายงานผลการมาเรียน การขาดเรียน ของนักเรียนให้ฝ่ายปกครองทราบ เป็นการช่วยงานบริหารของโรงเรียนให้บังเกิดผลดี ทำให้นักเรียนเข้าใจ โรงเรียนของตนเองดี เห็นความสำคัญของโรงเรียน รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน และให้ความร่วมมือแก่ทางโรงเรียน
3. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจถึงวิธีการทำงานร่วมกันเป็นหมู่ ให้เข้าใจขอบเขตหน้าที่ สิทธิความรับผิดชอบ และฝึกความเป็นประชาธิปไตยในโรงเรียน เพราะการที่นักเรียนได้เข้ามาร่วมกิจกรรมของโฮมรูมจะต้องร่วมมือกันคิด ร่วมกันทำงานช่วยเหลือร่วมมือกัน เคารพในความคิดเห็นของกันและกัน ได้กลมเกลียว นิสัย กิจกรรมรียาบทไปด้วย
4. ช่วยสร้างและรักษาความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันแก่นักเรียนในโรงเรียน ในอันที่จะร่วมมือกัน ผดุงและสร้างชื่อเสียงแก่โรงเรียน และรักษาผลประโยชน์ร่วมกัน
5. ช่วยเน้นให้เห็นความสำคัญของกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดบริการ
6. ช่วยให้นักเรียนได้รู้จักใช้ความคิดเห็นที่เหมาะสม เปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็น ตลอดจนเปิดโอกาสให้ระบายความคับข้องใจ
7. ทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่นใจ มีที่พึ่งอย่างน้อยก็มีครูโฮมรูมเป็นที่ปรึกษาใกล้ชิด
8. เพื่อพัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การเรียน สังคม พลุกผ้งนิสัยที่ดี การปรับตัว ความประพฤติ ความรับผิดชอบ เสริมสร้างวินัยในตนเอง

ผกา บุญเรือง (2530 : 112) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมโฮมรูม ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้นักเรียนได้ตระหนักถึงหน้าที่ และความรับผิดชอบของตนที่มีต่อโรงเรียน
2. เพื่อช่วยให้งานด้านบริหารของโรงเรียนบังเกิดผลดี เพราะโฮมรูมใช้เป็นี่ตรวจสอบการมาเรียนของนักเรียน แจ้งระเบียบและข้อบังคับของโรงเรียน ประกาศและแจ้งกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้นักเรียนทราบ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้โฮมรูมย่อมช่วยเหลือส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้และเข้าใจโรงเรียนของตนได้ดี เป็นการช่วยให้นักเรียนเห็นความสำคัญของโรงเรียนและเกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน
3. เพื่อช่วยในการเสริมสร้างและพัฒนานักเรียน เพราะโฮมรูมเปิดโอกาสให้ครูได้สามารถช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ทั้งสิ้น เช่น การช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อน การช่วยเหลือพิเศษแก่นักเรียนที่เรียนดี เพื่อจัดหาข้อมูลเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนพัฒนาขึ้นทุกด้าน การปรับบุคลิกภาพ การปรับตัวให้เข้ากับสังคม การเลือกอาชีพ การมีความรู้ในเหตุการณ์ปัจจุบันและเรื่องอื่น ๆ

4. เพื่อช่วยให้งานแนะแนวของโรงเรียนเกิดประโยชน์อย่างจริงจัง โดยที่โฮมรูมจะเปิดโอกาสให้ครูได้จัดการแนะแนวเป็นหมู่ และการแนะแนวเป็นรายบุคคลแก่นักเรียนที่มีปัญหา และมีความต้องการด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการเรียน อาชีพ สังคม เรื่องส่วนตัว สันทนาการ ศีลธรรม จรรยา จึงนับได้ว่าโฮมรูมได้มีส่วนทำงานร่วมกับการแนะแนวของโรงเรียน ซึ่งมุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนโดยตรง

5. เพื่อให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนดีขึ้น ครูและนักเรียนจะต้องรู้หน้าที่ของตนและมีพันธะต่อกันอย่างเต็มที่ผู้ใหญ่และเด็กพึงมีต่อกันที่บ้าน สภาพและบรรยากาศของโฮมรูมควรเป็นไปอย่างที่บ้านของเด็ก กล่าวคือ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมมือกัน เห็นอกเห็นใจกัน เรียนรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นต้น

6. ส่งเสริมการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม อันเป็นการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนซึ่งทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาการ และนำไปสู่การเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติต่อไป

ส่วนกรมวิชาการ (2532 : 55) กำหนดจุดประสงค์ของกิจกรรมโฮมรูมไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ครูได้พบนักเรียนของตนอย่างใกล้ชิด และใช้เวลาให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่และมีเป้าหมาย นอกเหนือจากการสอนปกติ

2. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ได้รับประสบการณ์เพิ่มมากขึ้นจากการเรียนปกติ

3. เพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียนมากยิ่งขึ้น

ส่วนทางด้านอนุษณีย์ เย็นสบาย (2533 : 51) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมโฮมรูมไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อช่วยให้งานด้านบริหารของโรงเรียนเกิดผลดี เพราะในด้านการบริหารโฮมรูมจะใช้เป็นที่ตรวจสอบการมาเรียนของนักเรียน แจ้งระเบียบและข้อบังคับของโรงเรียน ประกาศและแจ้งกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนให้นักเรียนทราบ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ และเข้าใจโรงเรียนของตนดียิ่งขึ้น เป็นทางช่วยให้นักเรียนมองเห็นความสำคัญของโรงเรียน พร้อมกันนั้นก็เกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนอีกด้วย

2. เพื่อช่วยในการเสริมสร้างและพัฒนานักเรียนให้มีความมั่งคั่งในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะโฮมรูมเปิดโอกาสให้ครูได้สามารถช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ทั้งสิ้น เช่น กวดวิชาให้แก่นักเรียนที่เรียนไม่ทัน หรือเรียนอ่อนเป็นพิเศษ จัดปรับปรุงบุคลิกภาพของนักเรียน สร้างนิสัยที่ดีในการเรียนและเรื่องอื่น ๆ

3. เพื่อทำให้งานแนะแนวของโรงเรียนเกิดประโยชน์อย่างจริงจัง เพราะการโฮมรูมเป็นการที่ครูได้ให้การแนะแนวแก่นักเรียนที่มีปัญหา และมีความต้องการด้านต่าง ๆ นอกจากนั้นยังเปิดโอกาสให้เกิดการแนะแนวเป็นรายบุคคลอีกด้วย

4. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียน ครูและนักเรียนจะเรียนรู้หน้าที่ของตน มีพันธะต่อกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมมือกัน เห็นอกเห็นใจกัน เรียนรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

5. เพื่อให้ครูและนักเรียนได้เรียนรู้วิธีการที่จะอยู่ร่วมกันแบบประชาธิปไตย รวมทั้งเป็นที่ช่วยกล่อมเกลาลูปนิสัยใจคอ ตลอดจนกิริยามารยาทของนักเรียนให้เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติต่อไป

พนม ลิ้มอารีย์ (2533 : 158) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของกิจกรรมโฮมรูม ไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างครูกับนักเรียน ช่วยให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัย

2. เพื่อช่วยให้ทราบเรื่องราวและรายละเอียดต่าง ๆ ที่นักเรียนควรจะทราบ เช่น โอกาสและแนวทางในการศึกษาและการประกอบอาชีพ การคบเพื่อน และมารยาทสังคม เป็นต้น

3. เพื่อฝึกและส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ และการมีประชาธิปไตย

4. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดความเจริญงอกงามอย่างมีบูรณาการ (Integration)

นอกจากนี้ ผกา แสงสุวรรณ (2534 : 279) กล่าวถึงการจัดชั่วโมงโฮมรูม มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ และความเจริญงอกงามของเด็กทุก ๆ ด้าน ตามปรัชญาการศึกษาแผนใหม่ ได้แก่ สติปัญญา คุณธรรม สมรรถภาพ และพละนามัย

2. เพื่อให้บริการแก่ผู้บริหาร ผู้ปกครองนักเรียน หรือบิดามารดาของเด็กเกี่ยวกับความเป็นไปของเด็กในโรงเรียน

3. เพื่อให้บริการทุก ๆ ด้านแก่นักเรียน

4. เพื่อฝึกประสบการณ์ตรงให้แก่เด็ก ในด้านความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย และประชาธิปไตย

5. เพื่อส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ ให้เด็กได้รู้จักแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

6. เพื่อให้เด็กมีสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน ครู อาจารย์ และเพื่อน ๆ

7. เพื่อปลูกฝังวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ ดำรงไว้ในสิ่งที่เป็เอกลักษณ์ของชาติ

8. เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม รู้จักเสียสละ

9. เพื่อแนะนำเด็กเดือนในด้านความประพฤติ การปฏิบัติตน และรับทราบกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน

ในต่างประเทศนั้น ฮาร์วีย์ (Harvey, 1961 : 23) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของกิจกรรมโฮมรูมว่ามีอยู่ 2 ด้านใหญ่ ๆ คือ

1. เพื่อส่งเสริมการบริหารโรงเรียน มีรายละเอียดต่อไปนี้ คือ

1.1 เพื่อตรวจสอบการมาเรียน ขาดเรียน

1.2 เพื่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับบ้าน

1.3 เพื่อสื่อสารระหว่างฝ่ายบริหารกับนักเรียน

1.4 เพื่อดูแลระเบียบวินัยนักเรียน

2. เพื่อแนะแนวนักเรียน โดยครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

2.1 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา

2.2 เพื่อจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา อาชีพ และการปรับตัวด้านสังคม

2.3 เพื่อส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.4 เพื่อส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับนักเรียน

ส่วน จอห์นสัน (Johnson, 1961 : 132) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมโฮมรูมว่าเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อช่วยให้เข้าใจนักเรียนดีขึ้น และเป็นการช่วยวางแผนให้นักเรียนทั้งกลุ่มหรือรายบุคคลในการกระทำกิจกรรม ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจศักยภาพของตนเอง

2. เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักวางแผนเลือกและประกอบอาชีพ

3. ฝึกให้รู้จักการประพฤติปฏิบัติตนเพื่อเป็นพลเมืองดี

4. ฝึกให้เป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคมได้อย่างมีความสุข มาร์ตินสัน (Martinson. 1965 : 142) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมโฮมรูมว่า เพื่อช่วยให้เกิดความรู้สึกว่าโรงเรียนเป็นเสมือนบ้านของตน เมื่อมีปัญหาอย่างใดจะเป็นปัญหาการเรียนหรือปัญหาส่วนตัว ครูจะช่วยคลี่คลายให้ได้

กล่าวโดยสรุป กิจกรรมโฮมรูม จัดขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายในการส่งเสริมให้นักเรียนรู้และเข้าใจโรงเรียน ให้รู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน ทั้งยังช่วยให้นักเรียนพัฒนางานในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัวและสังคม และช่วยสร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ให้นักเรียนได้รู้สึกอบอุ่น ไว้วางใจครูมากขึ้น เพราะในกิจกรรมโฮมรูมนี้ครูจะต้องจัดบรรยากาศของห้องเรียนให้เปรียบเสมือนบ้านการจัดกิจกรรมโฮมรูมนั้น ก็มีลักษณะเช่นเดียวกับการจัดกิจกรรมแนะแนวหมู่ (Group Guidance) ในแต่ละห้องเรียนนั่นเอง

1.3 ประโยชน์ของกิจกรรมโฮมรูม

กิจกรรมโฮมรูมเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนและอาจารย์ที่ปรึกษา เพราะช่วยให้การจัดกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การบริหารงานของโรงเรียน การแนะแนว ประสบความสำเร็จอีกด้วย ซึ่ง กิติมา ศตะนาวัน (2538 : 14 - 15) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมโฮมรูมไว้ดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนได้รับข้อมูลที่มีคุณค่า ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ และส่วนตัว เพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมกับตน ช่วยให้เกิดความมั่นใจในการที่จะกระทำตามที่ได้ตัดสินใจมากขึ้น
2. ช่วยให้นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับครู กล้าที่จะปรึกษาหารือกับครูเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น
3. ช่วยให้นักเรียนได้ปรับปรุงพฤติกรรมของตนเอง ให้มีลักษณะที่พึงประสงค์มากขึ้น เพื่อจะได้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
4. ช่วยให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อครู ต่อเพื่อน และต่อสังคม
5. ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในตนเองอย่างแท้จริง ยอมรับตนเองตามสภาพที่เป็นจริง อันจะส่งผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีต่อไป
6. ช่วยให้ครูที่ปรึกษาได้มีโอกาสพบปะกับนักเรียนเป็นกลุ่มอย่างใกล้ชิด และทั่วถึง มีโอกาสให้ข้อมูลในด้านต่าง ๆ ที่ทันต่อเหตุการณ์
7. ช่วยให้ครูที่ปรึกษาได้มีโอกาสใช้เทคนิคการแนะแนวต่าง ๆ ในการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างรวดเร็วและครบถ้วนทุกคน
8. ช่วยให้ครูที่ปรึกษาได้ทราบถึงความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของนักเรียนแต่ละคนอย่างถูกต้อง อันเป็นประโยชน์ต่อการเลือกแผนการเรียน และการจัดบริการแนะแนวอื่น ๆ ต่อไป
9. ช่วยให้ครูที่ปรึกษาได้รู้จักนักเรียนที่มีปัญหาด้านต่าง ๆ เพื่อจะได้แก้ไขปัญหาค้นก่อนที่จะสายเกินไป
10. ช่วยลดปัญหาความประพฤติของนักเรียน ทำให้ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการผิดระเบียบวินัยและกฎข้อบังคับของโรงเรียน ช่วยให้งานปกครองนักเรียนดำเนินไปได้ด้วยดี

ประเสริฐ ชูสิงห์ (2538 : 23 - 24) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของโฮมรูมซึ่งแยกเป็นส่วนใหญ่ ๆ ได้ 3 ส่วน ดังนี้

1. ในด้านบริหาร ครูประจำชั้นหรือครูโฮมรูม สามารถใช้โฮมรูมเป็นที่

- 1.1 ตรวจสอบการมาเรียนของนักเรียน
 - 1.2 ชี้แจงนโยบาย ระเบียบ และข้อบังคับของโรงเรียนให้นักเรียนทราบ
 - 1.3 ชี้แจงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะมีขึ้นในโรงเรียน
 - 1.4 ชี้แจงเรื่องต่าง ๆ ภายในห้องเรียน
 2. ในด้านการเรียนและการเสริมหลักสูตร ครูประจำชั้น หรือครูโฮมรูมสามารถใช้โฮมรูมเป็นที่
 - 2.1 ฝึกนักเรียนให้รู้จักอ่านหนังสือ รู้จักค้นคว้า และอ่านข่าวสารต่าง ๆ
 - 2.2 ฝึกให้นักเรียนเฝ้าหาความรู้ และสนใจเหตุการณ์รอบตัว ติดตามทราบข่าวความเคลื่อนไหวในด้านต่าง ๆ
 - 2.3 ฝึกนักเรียนในเรื่องต่าง ๆ เช่น เป็นผู้มีควมรับผิดชอบ ให้กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น รู้จักคิดในทางสร้างสรรค์ ให้มีนิสัยที่ดีในการเรียน
 - 2.4 ให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียน เช่น พัฒนาการของบุคลิกภาพ การสังคม การอาชีพ เหตุการณ์ในปัจจุบัน ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน
 3. ในด้านการแนะแนว ครูประจำชั้นหรือครูโฮมรูมสามารถใช้โฮมรูมเป็นที่สำหรับแนะแนวหมู่ โดยจัดในรูปต่าง ๆ กัน ตามเทคนิค และวิธีการของการแนะแนวหมู่ตามหัวข้อเรื่องต่าง ๆ เช่น การอนามัย สุขภาพ หลักโภชนาการที่ถูกต้อง การเตรียมตัวสอบ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ฯลฯ
- 1.4 หลักการจัดกิจกรรมโฮมรูม**
- มีผู้เสนอหลักการจัดกิจกรรมโฮมรูมไว้มากมาย ดังจะยกตัวอย่างต่อไปนี้
- คมเพชร จัตรศุภกุล (2523 : 73 - 74) ได้เสนอหลักการจัดกิจกรรมโฮมรูมเพื่อเป็นแนวทางในการจัด ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้
1. การจัดโฮมรูมในห้องเรียนจะต้องได้รับความร่วมมือ และสนับสนุนจากผู้บริหาร โรงเรียนและถือว่าโครงการนี้เป็นส่วนสำคัญที่อำนวยความสะดวกให้กับทั้งนักเรียน และโรงเรียนด้วย
 2. การจัดสรรเวลาให้กับกิจกรรมโฮมรูมอย่างเพียงพอ ในบางโรงเรียนใช้เวลาประมาณ 20 - 30 นาที ของทุกวันเพื่อทำโฮมรูม บางแห่งจัดเพียงเดือนละ 1 ครั้งเท่านั้น แต่ถ้าจะให้การทำโฮมรูมมีประสิทธิภาพก็ควรจะให้เวลาประมาณ 45 นาที เพราะกิจกรรมแต่ละครั้งควรใช้เวลาให้เหมาะสม ถ้าใช้เวลามากหรือน้อยไปจะทำให้กิจกรรมไม่ได้ผล ดังนั้นอาจจะทำสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
 3. การคัดเลือกบุคคลทำงานด้านโฮมรูม การที่จัดให้ครูรับผิดชอบการทำโฮมรูมนั้นต้องพิจารณาถึงความหมาย เช่น เป็นผู้มีบุคลิกภาพดี มีความยืดหยุ่น มีความคล่องตัว มีความสามารถในการทำงานร่วมกับกลุ่ม ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะต้องมีการฝึกฝนมาบ้าง นอกจากการคัดเลือกบุคคลเข้าทำหน้าที่แล้ว ก็มีความจำเป็นต้องพิจารณาว่า ผู้ที่ได้รับคัดเลือกจะมีเวลาให้กับกิจกรรมนั้นหรือไม่ ถ้ามีจำนวนชั่วโมงสอนมากเกินไป ก็ควรจะลดบ้างตามความเหมาะสม
 4. การตั้งจุดมุ่งหมายของโฮมรูม ควรจะได้รับการพิจารณาจากบุคลากรในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันว่า จะทำอะไรบ้างเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งเอาไว้ นอกจากนี้แล้วควรจะให้กรอบรม และฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการทำงานกับโฮมรูม
 5. การวางโครงการแนะแนวจะต้องให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ดังนั้นก่อนจะวางโครงการควรจะได้พิจารณาอย่างละเอียดว่า ในระดับใดเด็กต้องการอะไร เช่น ถ้าเด็กต้องการแสดงออก ครูก็จำเป็นต้องจัดกิจกรรมให้เหมาะสม

6. การจัดโครงการโฮมรูม ควรจะกระทำให้ประสบความสำเร็จสูงสุด ดังนั้นบุคลากรจึงมีความสำคัญในการรับผิดชอบเป็นอย่างมาก การให้ครูรับผิดชอบเด็กกลุ่มใหญ่กลุ่มใดแล้ว ควรจะให้รับผิดชอบต่อกันไปด้วย เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมติดต่อกันไป การเริ่มต้นใหม่หลังจากเปลี่ยนครูโฮมรูมอาจจะต้องเริ่มสร้างความสัมพันธ์ใหม่ และมีความลำบากในเรื่องการปรับตัว

ผกา บุญเรือง (2526 : 113) ได้กล่าวถึงหลักการที่สำคัญของการจัดโฮมรูมไว้เป็น ข้อ ๆ ดังนี้

1. โรงเรียนควรต้องจัดเวลาให้เป็นของนักเรียนระยะใดระยะหนึ่ง แล้วให้ครูประจำชั้นเป็นผู้ดำเนินการและรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนในชั้นของตน
2. เวลาที่จัดสำหรับโฮมรูม ต้องคำนึงถึงว่าเป็นเวลาของนักเรียนจริง ๆ และต้องให้เวลาเหล่านั้นให้เกิดประโยชน์ต่อความงอกงามของนักเรียนในทุก ๆ ด้าน
3. การจัดกิจกรรมโฮมรูม ทุก ๆ ครั้ง ครูประจำชั้นหรือครูโฮมรูมควรมีการเตรียมตัววางแผนล่วงหน้าเสมอ เพื่อจะช่วยให้กิจกรรมโฮมรูม ได้บังเกิดผลดีแก่นักเรียนทุกประการ และถ้าได้มีการวางแผนร่วมกับนักเรียนได้ยิ่งดี เพราะจะทำให้ได้กิจกรรมที่มีความหมายสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียนโดยแท้จริง
4. ให้นักเรียนได้มีโอกาสพบครูที่เขาใกล้ชิดที่สุด คือ ครูโฮมรูม หรือครูประจำชั้นเพื่อทำการปรึกษาหารือ ขอความช่วยเหลือและเรียนรู้การปรับปรุงบุคลิกภาพตลอดจนการเรียนรู้ การดำรงชีวิตของตนเอง ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ที่มีได้มีส่วนในชั่วโมงเรียน
5. เปิดโอกาสให้ครูประจำชั้นกับนักเรียนได้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โดยที่สภาพและบรรยากาศของเวลาโฮมรูม ต้องเป็นไปอย่างที่บ้านของเด็ก คือมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความพยายามที่จะเข้าใจกันให้มีความร่วมมือกัน
6. ผู้ดำเนินการกิจกรรมโฮมรูม จะต้องทำตนเป็นผู้ที่เห็นอกเห็นใจนักเรียนอยากรู้เกี่ยวกับนักเรียนจริง ๆ ให้ความรู้ในสิ่งที่เขาต้องการ พยายามกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงออกให้มากที่สุด ทั้งในด้านความคิดเห็น ความคิดริเริ่ม ความกล้าในการพูด และความรู้สึกที่ต้องการระบายออก
7. ควรหาทางกระตุ้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการคิด จัดโปรแกรมกิจกรรมต่าง ๆ ในเวลาของโฮมรูม และมอบหมายความรับผิดชอบให้นักเรียนได้ทำงานในกิจกรรมนั้น ๆ ตามความถนัด และความสนใจ ซึ่งจะช่วยให้กิจกรรมเหล่านั้นมีความหมายและเกิดคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับนักเรียน
8. ไม่ควรใช้วิธีปาฐกถา อบรม หรือชี้แจงให้บ่อยนัก ต้องพิจารณาตามความจำเป็นเท่านั้น เพราะหลักการแนะแนวหมู่และการโฮมรูมนั้น นักเรียนต้องมีส่วนร่วมอภิปรายออกความคิดเห็นในการแก้ปัญหา และปฏิบัติร่วมกัน ครูเป็นแต่เพียงช่วยควบคุมการดำเนินการและเป็นที่ปรึกษาเพื่อให้งานได้บรรลุตามจุดประสงค์เป็นสำคัญเท่านั้น
9. ครูประจำชั้นที่ทำหน้าที่เป็นครูโฮมรูม ควรจะมีสมุดบันทึกกิจกรรมโฮมรูมประจำวันไว้ เพื่อจะช่วยให้การดำเนินการเป็นผลดีสมความมุ่งหมายและในวันสิ้นสุดสัปดาห์ ควรบันทึกสรุปความคิดเห็นหรืออุปสรรคต่าง ๆ ไว้ในสมุดนั้นด้วยสำหรับจะได้นำมาอภิปรายร่วมกับครูอื่น ๆ เพื่อดำเนินการปรับปรุงกิจกรรมโฮมรูม ให้เหมาะสมและใช้ได้ดีกับนักเรียนในครั้งต่อไป และเพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับครูผู้อื่นที่สนใจและจะจัดกิจกรรมโฮมรูมให้แก่นักเรียน

สวนสุนันท์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ (2532 : 55) ได้เสนอหลักการจัดโฮมรูมไว้สั้น ๆ ดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีบรรยากาศเป็นกันเอง มีลักษณะเหมือนบ้านที่ทำให้เกิดความรักและความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน

2. จัดให้นักเรียนได้รับประโยชน์ในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านการปรับตัว

3. จัดในลักษณะเป็นกิจกรรมแนะแนวหมู่ในห้องเรียน

นอกจากนี้ พนม ลัมอารีย์ (2533 : 159) ได้ให้หลักการในการจัดกิจกรรมโฮมรูมไว้ว่า

1. จะต้องแต่งตั้งครูโฮมรูมประจำกลุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่ม ตั้งแต่วาระแรกที่นักเรียนได้เข้ามาเรียน

2. ในการเลือกครูทำหน้าที่ครูโฮมรูม ควรจะเลือกครูที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เช่น เป็นผู้มีความรู้ทางด้านจิตวิทยาและการแนะแนว มีความสนใจที่จะทำงานร่วมกับเด็กมีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นต้น

3. ในการจัดกิจกรรมโฮมรูมทุกครั้ง ครูโฮมรูมควรจะได้มีการเตรียมการมาก่อนเพื่อช่วยให้กิจกรรมโฮมรูมนั้นเกิดผลดีแก่นักเรียนอย่างแท้จริง

4. เพื่อช่วยให้โครงการจัดกิจกรรมโฮมรูมดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรจะได้แต่งตั้งหัวหน้าครูแนะแนวทำหน้าที่ประสานงานและวางโครงการกิจกรรมโฮมรูมตลอดภาคเรียนและทั้งปีการศึกษา และทำรายละเอียดของการจัดกิจกรรมโฮมรูมแต่ละครั้ง

5. สำหรับจำนวนนักเรียนในแต่ละโฮมรูม ควรมีจำนวนไม่มากนักประมาณ 25-45 คน ทั้งนี้เพื่อให้ครูโฮมรูมได้รู้จักและให้ความสนิทสนมกับนักเรียนทุกคนได้อย่างทั่วถึง และควรจะได้ติดตามนักเรียนไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งนักเรียนสำเร็จการศึกษา

6. ครูโฮมรูมควรจะได้กระตุ้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดโปรแกรมของกิจกรรมโฮมรูมเพื่อช่วยให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญและให้ความร่วมมืออย่างแท้จริง

ครูโฮมรูมไม่ควรใช้วิธีการอบรมชี้แจงนักเรียนบ่อยครั้งจนเกินไป แต่ควรจะได้ใช้วิธีการแนะแนวหมู่หรือกิจกรรมกลุ่มซึ่งจะช่วยให้นักเรียนสนใจและเกิดความสนุกสนาน

ครูโฮมรูมควรจะได้มีการจัดบันทึกผลการจัดกิจกรรมโฮมรูมทุกครั้ง พร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการประชุมร่วมกับคณะครูเพื่อดำเนินการปรับปรุงกิจกรรมโฮมรูมให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ส่วนในต่างประเทศนั้น ฮาร์วีย์ (Harvey, 1961, p.34.) ได้กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมโฮมรูมดังต่อไปนี้

1. ชี้แจงจุดมุ่งหมาย ขอบข่าย ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมโฮมรูมแก่บุคลากรในโรงเรียนให้มีความเข้าใจตรงกัน

2. จัดกิจกรรมโฮมรูมให้สอดคล้องกับความสนใจและลักษณะผู้เรียน

3. จัดกิจกรรมโฮมรูมไม่ให้ซ้ำซ้อนกับกิจกรรมอื่นในโรงเรียน

4. มีการวางโครงการจัดกิจกรรมล่วงหน้า โดยมีจุดมุ่งหมายที่เด่นชัด มีกิจกรรมและอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับทั้งมีการประเมินผล

5. มีการประสานงานกิจกรรมโฮมรูม

จากหลักการจัดกิจกรรมโฮมรูมที่ได้รวบรวมมา ดังกล่าวไปแล้วนั้นจะเห็นได้ว่าหลักการสำคัญ ๆ ก็คือการที่ผู้บริหารของโรงเรียนจะต้องมองเห็นความสำคัญของกิจกรรมโฮมรูมก่อนจึงจะได้จัดสรรเวลาประมาณ 20-30 นาที เพื่อมอบหมายให้ครูโฮมรูมหรือครูประจำชั้น จัดกิจกรรมโฮมรูมให้แก่นักเรียนต่อไป ซึ่งครูผู้จัดกิจกรรมโฮมรูมนั้นควรนั้นเป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านจิตวิทยาและการแนะแนวบ้าง เพื่อจะได้เข้าใจนักเรียนได้ดีขึ้น จะทำให้สามารถจัดกิจกรรมโฮมรูมได้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย คือจัดกิจกรรมโฮมรูมให้เปรียบเสมือนบ้าน ครูผู้จัดกิจกรรมต้องให้ความอบอุ่นกับเด็กให้เขารู้สึกว่าเขาก็สามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

ของโรงเรียนได้ สำหรับกิจกรรมที่จะจัดนั้นครูโฮมรูมควรจะได้ประชุมเพื่อวางแผนงานกันก่อนจะดำเนินการ และเมื่อดำเนินการไปแล้วควรจะได้มีการประเมินผลเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป

1.5 ความจำเป็นของกิจกรรมโฮมรูมในโรงเรียน

ประเสริฐ ชูสิงห์ (2538 : 17-18) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของกิจกรรมโฮมรูมในโรงเรียน เนื่องจากมีสาเหตุหลายประการได้แก่

1. การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจค่อนข้างรัดตัว ค่าใช้จ่ายในการครองชีพสูง บิดา มารดา ต้องออกประกอบอาชีพ เพื่อให้มีรายได้เพียงพอที่จะช่วยให้ครอบครัว อยู่อย่างมีความสุข จึงทำให้ไม่มีเวลาที่จะเอาใจใส่ดูแลบุตรหลานของตนอย่างใกล้ชิด ขาดผู้ให้การช่วยเหลือทางบ้าน ขาดความอบอุ่นใจ โรงเรียนจึงต้องให้ความช่วยเหลือและให้ความอบอุ่นใจแก่นักเรียน

2. การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม สังคมมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น สถานะทางสังคม บทบาทต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านปรับตัว มีความสับสนในบทบาทของตน ทำให้มีปัญหาด้านพฤติกรรม กิจกรรมโฮมรูมสามารถช่วยเหลือนักเรียนด้านดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

3. การเปลี่ยนแปลงทางการจัดการศึกษา ปรัชญาการศึกษาปัจจุบัน เน้นให้เด็กคิดเป็น ทำเป็นและมุ่งหวังที่จะให้เด็กเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี มีคุณภาพ หลักสูตรการศึกษาจึงเปิดกว้าง ให้โอกาสผู้เรียนได้เลือกตามความสามารถ ความถนัด และตามความเหมาะสมในประการต่าง ๆ เด็กจึงมีปัญหาในการเลือกตัดสินใจ ในการเรียนตลอดจนการเลือกพัฒนาตนเอง เพื่อมีคุณลักษณะที่เหมาะสมในสาขาการเรียนของตน

4. ปัญหาทางด้านสุขภาพจิต การดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันจะมีปัญหาทางด้านความคิด ความเชื่อ ความเสี่ยง ความสมหวัง และไม่สมหวัง ทำให้มีชีวิตอยู่อย่างวิตกกังวล หวาดผวา คอยเอาตัวรอดเปรียบซึ่งกันและกัน เมื่อเกิดปัญหาขึ้นก็มีความเครียด การให้ข้อมูลและฝึกฝนในการปรับตัวแก่นักเรียนจะช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาให้นักเรียนได้ระดับหนึ่ง

5. ปัญหาการควบคุมสิ่งเร้าที่ไม่ถูกต้องในสังคม สิ่งเร้าต่าง ๆ ที่บุคคลในสังคมจัดขึ้น ซึ่งเป็นทั้งทางบวกและทางลบ ค่อยเพิ่มมากขึ้น ทำให้สังคมวุ่นวาย ไม่รัดกุมพอที่จะควบคุมสิ่งเร้าต่าง ๆ ได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งเร้าที่เป็นทางลบ มนุษย์จะมีปัญหาในการเลือก ต้องอาศัยความสามารถในการเลือกสูงมาก จึงต้องมีความสามารถในการคิด มีเหตุผลและมีข้อมูลเพียงพอ

6. เนื่องจากปัจจุบันนักเรียนในแต่ละโรงเรียนมีจำนวนมาก ผู้รับผิดชอบด้านการปกครอง ฝ่ายแนะแนวซึ่งมีจำนวนจำกัด จึงทำให้ดูแล ฝึกอบรมและให้การช่วยเหลือนักเรียนไม่ทั่วถึง จึงมีการแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยและมอบหมายให้ครูโฮมรูมรับผิดชอบ

จากสาเหตุหลายประการดังกล่าวมาแล้ว กิจกรรมโฮมรูม จึงมีความจำเป็นเพื่อช่วยให้นักเรียนได้มีข้อมูลเพิ่มขึ้น มีความรู้ในการปรับตัวอย่างกว้างขวาง มีทักษะในการคิด การตัดสินใจในการที่จะเลือกกระทำหรือไม่กระทำการต่าง ๆ กิจกรรมโฮมรูมยังช่วยพัฒนานิสัยด้านการเรียน การปรับตัว พัฒนาบุคลิกภาพของตน เป็นผู้ที่มีนิสัยสนใจใฝ่รู้ใฝ่แก้ปัญหา ตลอดจนความสามารถในการกระทำเพื่อปรับตัวและแก้ปัญหาที่เหมาะสมทั้งในปัจจุบันและอนาคต

1.6 การกำหนดเวลาสำหรับจัดกิจกรรมโฮมรูม

เวลาสำหรับจัดกิจกรรมโฮมรูมนั้น ชีรวิทย์ ประทุมพรรัตน์ (2521 : 155) ได้กล่าวถึงไว้ว่า นิยมจัดก่อนเข้าเรียนหรือหลังจากเลิกเรียนทุก ๆ วัน วันละประมาณ 10-15 นาที โดยให้ครูโฮมรูมเข้าพบนักเรียนของตน และจัดกิจกรรมโฮมรูมตามแผนที่ได้เตรียมไว้อย่างดี มีการจัดติดต่อกันไปตลอดทั้งปี บางโรงเรียนจัดกิจกรรมโฮมรูมอาทิตย์ละครั้ง ๆ ละประมาณ 1 ชั่วโมง โดยถือเอาวันสุดท้ายสัปดาห์ชั่วโมงสุดท้ายเป็นชั่วโมงโฮมรูม

วัชร ทรัพย์มี (2518 : 20) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับระยะเวลาที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมโฮมรูมว่า เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมนี้ บางโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมนี้ในช่วงก่อนเข้าเรียน โดยใช้เวลาประมาณวันละ 15 นาที หรือบางโรงเรียนอาจจัดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละประมาณ 40 นาที ถึง 50 นาที โดยจะจัดขั้นตอนเข้าหรือเย็นแล้วแต่ความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียน ถ้าใช้ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมโฮมรูมเพียง 15 นาที จะทำให้การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งคลุมเนื้อหาที่ต้องการได้ยาก จึงเสนอแนะให้จัดสัปดาห์ละ 40 ถึง 50 นาที จะสะดวกกว่า

ส่วนคู่มือแนะแนว กรมวิชาการ (2521) ได้ระบุแนวคิดเกี่ยวกับกำหนดเวลาสำหรับกิจกรรมโฮมรูมไว้ว่า โรงเรียนอาจกำหนดเวลาตอนเช้าก่อนเข้าเรียนวิชาการ หรือตอนบ่ายหลังเลิกเรียนแล้วของทุก ๆ วัน วันละไม่เกิน 20 นาที

สำหรับประเสริฐ ชูสิงห์ (2538 : 23) ได้เสนอแนะการจัดกิจกรรมโฮมรูมว่า อาจจัดได้ในหลายโอกาส ดังนี้

1. จัดคาบกิจกรรมโฮมรูมก่อนจะเรียนวิชาการ ทุกวันวันละ 20 นาที
2. จัดคาบกิจกรรมโฮมรูมหลังเรียนวิชาการ ทุกวันวันละ 20 นาที
3. จัดคาบเรียนกิจกรรมโฮมรูมก่อนเรียนวิชาการ 20 นาที หลังเรียนวิชาการ 20 นาทีทุกวัน
4. จัดคาบกิจกรรมโฮมรูม 1 คาบในแต่ละสัปดาห์
5. จัดคาบกิจกรรมโฮมรูมก่อนเรียนวิชาการ วันละ 20 นาที และสัปดาห์ละ 1 คาบ
6. จัดคาบกิจกรรมโฮมรูมก่อนเรียนวิชาการวันละ 20 นาที หลังเรียนวิชาการวันละ 20 นาที และสัปดาห์ละ 1 คาบ

ส่วนในต่างประเทศนั้น มิลเลอร์ (Miller, 1960 : 156) ได้สำรวจพบว่าโรงเรียนต่าง ๆ จัดช่วงเวลาสำหรับกิจกรรมโฮมรูมไว้ดังนี้ คือ

จัดในเวลาเรียน

เวลาการจัดกระจายกันออกไปตั้งแต่ทุกวันจนถึงสัปดาห์ละครั้ง

มักนิยมจัดในช่วงเช้า

การกำหนดเวลาสำหรับกิจกรรมโฮมรูมนั้น ไม่มีระเบียบใดบังคับ โรงเรียนจึงต้องพิจารณาเลือกกำหนดให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ระดับชั้นเรียน และความเหมาะสมกับนโยบายของแต่ละโรงเรียน เพราะฉะนั้นน่าที่จะมีการประชุมเพื่อปรึกษารวบรวมเสียก่อนว่าควรจัดกิจกรรมโฮมรูมเวลาใด จะจัดครั้งละกี่นาที และจะจัดกี่ครั้งใน 1 สัปดาห์ อย่างไรก็ตามการจะจัดกิจกรรมโฮมรูมเวลาใดก็ตามควรคำนึงถึงคุณค่าที่นักเรียนจะได้รับด้วย เพราะบางแห่งอาจจะจัดกิจกรรมโฮมรูมทุกวัน แต่ไม่มีคุณค่า เมื่อเปรียบเทียบกับบางแห่งที่จัดน้อยครั้ง แต่ในแต่ละกิจกรรม ล้วนมีคุณค่ากับนักเรียน

1.7 กิจกรรมที่ควรจัดในโฮมรูม

การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโฮมรูมนั้น ครูโฮมรูมสามารถเลือกกิจกรรมได้มากมาย และมีความยืดหยุ่นมาก ทั้งนี้ควรสอดคล้องกับความสนใจของเด็กด้วย จะเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดความรู้สึกเบื่อซ้ำโงงโฮมรูม ถ้าเป็นไปได้นักเรียนควรมีโอกาสเลือกและวางแผนกิจกรรมที่จะจัดขึ้นในห้องเรียน แต่ครูก็ควรวางแผนกิจกรรมไว้ด้วย เพื่อให้เด็กได้เป็นแนวทางในการพิจารณาและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามความต้องการและความเหมาะสมของเหตุการณ์ ดังที่ คมเพชร จัตรศุภกุล (2523 : 99) ได้แบ่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดในโฮมรูมดังต่อไปนี้

1. การอภิปรายปัญหาทั่วไป กิจกรรมนี้มุ่งจะให้นักเรียนได้พูดถึงปัญหาที่เกิดขึ้นโดยทั่วไป โดยอาจจะหยิบยกปัญหาขึ้นมาพูดคุย และให้แต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นต่อปัญหานั้น ๆ การเปิดโอกาสเช่นนี้จะทำให้นักเรียนมีโอกาสรับทุกข์ และระบายความทุกข์ออกซึ่งจะทำให้บุคคลอื่นเข้าใจและยอมรับตนเองมากขึ้น นอกจากนี้นักเรียนที่มีปัญหาแต่ไม่กล้าพูดออกมาก็จะได้รับประโยชน์เป็นอย่างมากด้วย

2. การอภิปรายปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียน เมื่อนักเรียนได้เข้ามาอยู่ในโรงเรียนก็อาจจะมีปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียน ดังนั้นกิจกรรมนี้จะมุ่งให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความรู้สึกเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในโรงเรียน รวมทั้งเรื่องการเรียนด้วย ครูที่ทำหน้าที่โฮมรูม ไม่มีหน้าที่ในการแก้ตัวแทนโรงเรียนหรือผู้บริหาร แต่จะต้องเป็นสื่อกลางในการทำความเข้าใจระหว่างนักเรียนและโรงเรียน ปัญหาที่นักเรียนพูดถึงครูควรจะนำไปเสนอโรงเรียน และพิจารณาแก้ไขปัญหานั้นด้วย

3. การอภิปรายเกี่ยวกับโครงการด้านอาชีพ หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของโครงการแนะแนว คือ การช่วยเด็กในเรื่องการเลือกอาชีพ ดังนั้นกิจกรรมโฮมรูมซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งของการแนะแนวจะมีส่วนช่วยเด็กในเรื่องอาชีพด้วย การอภิปรายเรื่องอาชีพขึ้นอยู่กับระดับของนักเรียน เพราะวัยและชั้นเรียนจะตัดสินใจหรือกำหนดว่าเด็กจะพูดถึงปัญหาได้อย่างไร

4. การอภิปรายปัญหาด้านสังคม กิจกรรมนี้มุ่งจะให้เด็กมีความเจริญงอกงามทางด้านสังคม โดยที่ครูโฮมรูมจะต้องพยายามรับฟังปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนประสบมา และเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ครูช่วยนำการอภิปรายและคอยสรุปแนวความคิดให้ ประโยชน์ที่จะได้รับจากกิจกรรมนี้คือ นักเรียนเข้าใจบุคคลในสังคมได้ดีขึ้น และผลที่ตามมา คือทุกคนเข้าใจซึ่งกันและกันนั่นเอง

ส่วนทางด้านจำเนียร ช่างโชติ (2517 : 338) ได้เสนอกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ สำหรับเป็นแนวทางนำไปดำเนินการใช้ให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ประการ คือ

1. ในด้านการบริหาร ครูประจำชั้นและครูโฮมรูมสามารถใช้โฮมรูมเป็นที่
 - 1.1 ตรวจสอบการมาเรียนของนักเรียน
 - 1.2 ชี้แจงนโยบาย ระเบียบ และข้อบังคับของโรงเรียนให้นักเรียนทราบ
 - 1.3 ประกาศและแจ้งกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และสถานที่หน่วยราชการต่าง ๆ นอกโรงเรียนให้นักเรียนทราบ
 - 1.4 แจกจ่ายเอกสาร และหนังสือต่าง ๆ ที่โรงเรียนต้องการให้นักเรียนได้รับ
 - 1.5 ชี้แจงเรื่องราวต่าง ๆ ภายในห้องเรียน
 - 1.6 อื่น ๆ
2. ในด้านการเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูประจำชั้นหรือครูโฮมรูมสามารถใช้โฮมรูมเป็นที่
 - 2.1 ชี้แจงเรื่องการสอบและการวัดผล
 - 2.2 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียน การวัดผล และได้ถามการเรียนของนักเรียนในวิชาต่าง ๆ

- 2.3 สอนเพิ่มเติมให้นักเรียนที่เรียนไม่ทันหรือเรียนอ่อน
- 2.4 ให้ความรู้พิเศษแก่นักเรียนที่เรียนดี
- 2.5 ให้คำแนะนำตลอดจนดำเนินการช่วยในการทบทวนวิชาต่างๆ แก่นักเรียนเมื่อใกล้จะสอบ
- 2.6 ฝึกนักเรียนให้รู้จักอ่านหนังสือ รู้จักค้นคว้า และอ่านข่าวสารต่าง ๆ
- 2.7 ฝึกนักเรียนให้เฝ้าหาความรู้ และสนใจเหตุการณ์รอบตัวติดตามข่าวความเคลื่อนไหวในด้านต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

2.8 ฝึกนักเรียนในเรื่องต่าง ๆ เช่น เป็นผู้มีความรับผิดชอบ กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น รู้จักคิดในทางสร้างสรรค์ ใฝ่มีนิสัยในการเรียนที่ดี เป็นต้น

2.9 อื่น ๆ

3. ในด้านการแนะแนว ครูประจำชั้นหรือครูโฮมรูม สามารถใช้โฮมรูมเป็นที่สำหรับการแนะแนว หมู่ โดยการจัดในรูปกิจกรรมต่าง ๆ ตามเทคนิค และวิธีการของการแนะแนวหมู่ตามหัวข้อเรื่องดังนี้

- 3.1 การอนามัย สุขภาพ หลักโภชนาการที่ถูกต้อง
- 3.2 การเรียนต่อ การเลือกอาชีพ การเตรียมตัวในการประกอบอาชีพ การเตรียมตัวหางานทำ
- 3.3 การคบเพื่อน ความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง
- 3.4 การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 3.5 งานอดิเรกที่นักเรียนสนใจ
- 3.6 การเป็นลูกที่ดีของครอบครัว
- 3.7 การปฏิบัติตนในฐานะเป็นสมาชิกของครอบครัว
- 3.8 การรู้จักสำรวจความสามารถ ความสนใจ และความถนัดตามธรรมชาติของตนเอง
- 3.9 การเลือกวิชาเรียน
- 3.10 การแนะแนวเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว เช่น การเงิน ความทุกข์ร้อนต่าง ๆ และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว
- 3.11 การอบรมศีลธรรมจรรยาตลอดจนมารยาทในการเข้าสังคม และการวางตนในโอกาสต่าง ๆ
- 3.12 การเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน
- 3.13 การเล่นกีฬาและการมีน้ำใจเป็นนักกีฬา
- 3.14 ประชาธิปไตยในห้องเรียน
- 3.15 การอ่านหนังสือในยามว่าง
- 3.16 การอ่านหนังสือพิมพ์
- 3.17 การฟังวิทยุ การดูภาพยนตร์ และโทรทัศน์
- 3.18 ความร่วมมือในการทำงาน
- 3.19 การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม
- 3.20 หัวข้อเรื่องอื่น ๆ แล้วแต่ครู และนักเรียนจะวางแผนร่วมกัน

ดวงเดือน พิศาลบุตร (2515 : 109) ได้เสนอกิจกรรมต่าง ๆ ที่ควรจัดในชั่วโมงโฮมรูมเพิ่มเติม คือ

1. การเชิญวิทยากรมาบรรยายในเรื่องที่นักเรียนสนใจ ควรเลือกวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบความสำเร็จในด้านนั้นจริง ๆ และเป็นผู้ที่สามารถอธิบายให้นักเรียนเข้าใจได้แจ่มแจ้ง มีเหตุผลและตรงตามความเป็นจริง ซึ่งนักเรียนสามารถนำไปประกอบพิจารณาแก้ปัญหาต่าง ๆ ของเขาได้

2. การกรอบแบบฟอร์ม แบบสอบถามต่าง ๆ แบบทำสอบความถนัด ความสนใจ
3. ออกแบบสอบถาม หรือให้นักเรียนเขียนความคิดเห็นที่ประสงค์จะเสนอแนะ ในด้านการปรับปรุงกิจการต่าง ๆ ของโรงเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่นักเรียน ครู อาจารย์ และผู้บริหาร
4. เสนอรายงานเกี่ยวกับเรื่องหรือปัญหาที่นักเรียนส่วนมากสนใจให้นักเรียนรวบรวมจากแหล่งต่าง ๆ ที่เชื่อถือได้มาเสนออย่างสั้น ๆ เข้าใจง่ายและพอเหมาะแก่เวลา

ทางด้านสถิติ วรค์สวรรค์ (2525 : 237 - 238) กล่าวถึง การจัดกิจกรรมโฮมรูมมีวิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ประชุมนิเทศ ทั้งนักเรียนใหม่และนักเรียนที่เลื่อนชั้นใหม่ ต่อจากที่โรงเรียนได้จัดทำไปแล้วให้รายละเอียดต่าง ๆ โดยวางแผนร่วมกับฝ่ายบริหาร ครู อาจารย์ และครูแนะแนวเพื่อไม่ให้ก้าวท้าวซ้ำซ้อนกัน
2. รวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียนเป็นรายบุคคล ให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือบริการแนะแนวนักเรียนไว้ในระเบียบเหมาะสมให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
3. ติดตามให้ความช่วยเหลือนักเรียนทุกด้าน ให้คำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยข้อมูลที่รวบรวมไว้ อาจเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลแล้วแต่กรณี ต้องคอยรับทราบปัญหาของนักเรียนของตน ไม่ว่าด้านการเรียน เศรษฐกิจ สังคม ช่วยให้นักเรียนประสบผลดีในการเรียน บรรลุถึงจุดหมายปลายทาง ช่วยเหลือวิชาเรียน ช่วยให้รู้ซึ่งถึงคุณประโยชน์ของแต่ละวิชา เข้าใจหลักเกณฑ์และหลักสูตร คุณค่าของกิจกรรมเสริมหลักสูตร ช่วยให้เข้าใจตนเอง เช่น พื้นความรู้เดิม ความสามารถ ความต้องการ
4. ติดต่อกับผู้ปกครอง เพื่อให้ทราบความเคลื่อนไหว และมีส่วนช่วยนักเรียนอาจไปเยี่ยมบ้าน จัดหมายเชิญมาเยี่ยมโรงเรียนหรือร่วมกิจกรรม รายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ

ผกา แสงสุวรรณ (2534 : 286) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมโฮมรูม ควรเป็นกิจกรรมที่พัฒนาเด็กในทุก ๆ ด้านและกิจกรรมโฮมรูมที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่เด็กได้ร่วมวางแผนและปฏิบัติตามแผนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ จึงควรมีลักษณะดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่ทำให้ครูโฮมรูมรู้จักนักเรียนดีขึ้น เช่น การเรียกชื่อ ตรวจจำนวนนักเรียนที่มาเรียนและขาดเรียน การแนะนำตนเองแก่เพื่อนร่วมห้อง การจัดทำระเบียบเหมาะสม และทะเบียนต่าง ๆ เพื่อทราบประวัติของเด็กเป็นรายบุคคล ตลอดจนครอบครัว
2. เป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ และความเข้าใจในการดำเนินงานของโรงเรียน เช่น การอ่านและอธิบายประกาศต่าง ๆ ของโรงเรียน ข่าวกิจกรรมของโรงเรียน การแจกจ่ายเอกสารและหนังสือที่ทางโรงเรียนต้องการให้นักเรียน และผู้ปกครองได้รับ
3. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพ และสุขนิสัยของนักเรียน เช่น การตรวจสุขภาพนักเรียน การชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ตรวจความสะอาดของร่างกาย บริการด้านสุขภาพโดยจัดให้นักเรียนได้รับการตรวจสุขภาพจากแพทย์เป็นระยะ ๆ ฉีดวัคซีนป้องกันโรค การให้นาแนะนําเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ได้แก่ เรื่องอาหาร น้ำดื่ม การพักผ่อน ยาเสพติด ฯลฯ
4. เป็นกิจกรรมช่วยเหลือนักเรียนด้านการเรียน เช่น
 - 4.1 การสอนพิเศษ ซึ่งช่วยเหลือได้ใน 3 ลักษณะ คือ จัดสอนซ่อมเสริม (Remedial Teaching) สำหรับนักเรียนเรียนช้า จัดสอนสูงขึ้น (Advanced Program) สำหรับนักเรียนเรียนดี การจัดสอนซ่อมเสริมโดยส่วนรวมทั้งชั้นเรียน
 - 4.2 การจัดบรรยายพิเศษจากผู้ทรงคุณวุฒิ

4.3 เข้าร่วมในงานนิทรรศการ

4.4 เยี่ยมชมสถานที่และทัศนศึกษา

5. เป็นกิจกรรมในด้านการแนะแนวให้คำปรึกษา เช่น การคบเพื่อน ความปลอดภัยในท้องถนน และภัยอื่น ๆ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การเลือกวิชาและการศึกษาต่อ การฝากออมสินและการธนาคาร การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล

6. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตยให้แก่เด็ก เช่น จัดอภิปรายตามหัวข้อที่ตกลงร่วมกัน เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นภายในขอบเขตของระเบียบวินัย ฝึกความคิดให้รู้จักคิดและแก้ปัญหา ให้ความรู้เกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยในรูปแบบต่าง ๆ

7. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม และแก้ไขความประพฤติของนักเรียน เช่น จัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา นิมนต์พระมาแสดงธรรมอบรมหลักธรรมเบื้องต้น ฝึกสมาธิ อบรมความประพฤติ

8. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม เช่น การทำความสะอาดห้องเรียน การจัดมุมหนังสือ (Book Corner) การเข้าร่วมและสนับสนุนกิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมนอกหลักสูตรของโรงเรียน งานนิทรรศการ งานโยธาของโรงเรียน งานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม งานกุศลและการประกวดต่าง ๆ

9. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน เช่น การเยี่ยมนักเรียนตามบ้าน การจัดประชุมผู้ปกครอง การเปิดห้องเรียนแก่ผู้ปกครอง (School Open House) การติดตามนักเรียนที่ขาดเรียน

10. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เช่น อบรมและปลูกฝังความสำนึก ความเสียสละ แก่ทั้งสามสถาบัน ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์และกำลังสติปัญญา อบรมและปลูกฝังขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย มารยาทไทย การแสดงความเคารพ อบรมให้เป็นพลเมืองดีของชาติ ความมีระเบียบวินัยในการแต่งกาย การตรงต่อเวลา การตั้งใจศึกษาเล่าเรียน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติ การใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง การอนุรักษ์ดนตรีไทย

11. เป็นกิจกรรมที่ช่วยปรับปรุงระเบียบวินัย และนิสัยใจคอของนักเรียน เช่น การเข้าแถวรับประทานอาหาร มารยาทในการรับประทานอาหาร วินัยในห้องเรียน การถาม การตอบ การเข้าชั้นเรียน การแสดงความเคารพ การขึ้นรถประจำทาง

12. เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีน้ำใจสนใจต่อโรงเรียน เช่น จัดการแข่งขันกีฬาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน งานรื่นเริงปิดภาคเรียน งานปีใหม่ งานศิษย์เก่า พิธีไหว้ครูประจำปี

13. เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการเลือกอาชีพแก่นักเรียน เช่น ทัศนศึกษาโรงเรียน อุตสาหกรรมต่าง ๆ ร่วมออกงานแสดงสินค้า นิทรรศการอาหารไทย เชิญวิทยากรที่ประสบความสำเร็จในอาชีพต่าง ๆ มาบรรยาย

14. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีโลกทัศน์กว้างขวาง เช่น นำทัศนศึกษา โครงการแข่งขันกีฬาประเพณี รายงานข่าวต่าง ๆ หน้าชั้นเรียนทั้งข่าวเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม และการเมือง

15. เป็นกิจกรรมที่สนับสนุนกิจกรรมนอกหลักสูตร และกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียน เช่น แนะนำให้เลือกกิจกรรมเสริมวิชา ทำแผนภูมิกิจกรรมนอกหลักสูตร และกิจกรรมทางวิชาการให้นักเรียนนักศึกษา

นอกจากนี้ ประสาร ทิพย์ธารา (2529 : 100-101) ได้เสนอแนะกิจกรรมต่าง ๆ ที่ควรจัด ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาและรู้จักนักเรียนในชั้นเป็นรายบุคคล ครูประจำชั้นเป็นผู้ที่ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือโรงเรียนโดยตรงแก่การบริการแนะแนวของโรงเรียน เพราะครูประจำชั้นจำเป็นต้องรู้จักนักเรียนของตนโดยละเอียดกว่าครูอื่น เกี่ยวกับความหวัง ความตั้งใจ ความเป็นไปทางบ้าน พื้นความรู้ สติปัญญา และคุณลักษณะส่วนตัวของนักเรียน เป็นต้น เพื่อ

1.1 สามารถให้คำปรึกษาหารือแก่นักเรียนของตนในปัญหาที่อยู่ในความสามารถที่จะช่วยได้

1.2 เพื่อเป็นที่ปรึกษาแก่ครูผู้ทำหน้าที่แนะแนว บิดามารดาหรือผู้ปกครอง ตลอดจน ฝ่ายบริหารของโรงเรียนเกี่ยวกับนักเรียนแต่ละคน

2. การให้คำปรึกษาหารือ ครูประจำชั้นมีหน้าที่ให้คำปรึกษาหารือแก่นักเรียนทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ซึ่งจำเป็นจะต้องอาศัยการเตรียมตัวล่วงหน้าเป็นอย่างดี สิ่งที่สำคัญคือการศึกษาเด็กให้เข้าใจอย่างถ่องแท้เสียก่อน จากบันทึกกระเบื้องต่าง ๆ จากการสังเกต ได้ถามผู้ที่รู้จักและใกล้ชิดเด็กผู้นั้นหรือนักเรียนในกลุ่ม เช่น จากเพื่อนนักเรียนที่เรียนด้วยกัน หรือจากครูที่สอนวิชาต่าง ๆ

3. การช่วยในด้านการเรียนของนักเรียน ครูประจำชั้น จะเป็นผู้รับทราบปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนของตน โดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียน ซึ่งปัญหานี้จะได้มาจากการสำรวจเอาใจใส่ของครูประจำชั้น และครูประจำชั้นจะเป็นผู้ช่วยให้นักเรียนของตนแต่ละคนได้ประสบผลดีในการเรียน และบรรลุถึงจุดหมายปลายทาง

การช่วยนักเรียนเลือกวิชาที่จะเรียนในหลักสูตร สำหรับโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาเอง ครูประจำชั้นเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวทางของนักเรียน เพื่อให้เลือกวิชาที่เหมาะสมกับนักเรียนเอง คือช่วยแนะนำให้นักเรียนเข้าใจหลักสูตร ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนวิชานั้น และครูก็ช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเองในด้านต่าง ๆ เช่นความสามารถ ความต้องการ พื้นความรู้ เป็นต้น

สำหรับในต่างประเทศนั้น ฮอฟพ็อก (Hoppock, 1959 : 100) ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมโฮมรูมกันอย่างจริงจังในโรงเรียนต่าง ๆ ของนครเอ็ดมันตัน ประเทศแคนาดาว่า แผนกศึกษานิเทศการของนครนี้ได้จัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรโฮมรูม (Home - Room Guidance Committee) ขึ้นโดยเฉพาะเพื่อแจกจ่ายให้กับโรงเรียนสำหรับครูโฮมรูมได้จัดกิจกรรมเป็นหน่วย ๆ ในลักษณะเดียวกัน ในแต่ละหน่วยบอกความมุ่งหมาย ระยะเวลาที่จัดกิจกรรมที่จัด จำนวนครั้งที่จัดและมีการเขียนหนังสือคู่มือครูโฮมรูมขึ้น เพื่อช่วยเหลือให้ครูโฮมรูมทำกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดในกิจกรรมโฮมรูมนั้น ครูสามารถเลือกสรรกิจกรรมต่าง ๆ และยืดหยุ่นให้เหมาะสม สอดคล้องกับความสนใจ ความต้องการ และปัญหาของนักเรียนแต่ละระดับชั้น ตลอดจนความเหมาะสมกับเหตุการณ์อีกด้วย

1.8 ระบบกิจกรรมโฮมรูม

การจัดกิจกรรมโฮมรูมเป็นบทบาทหนึ่งของโรงเรียนที่จัดให้นักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีข้อมูล มีความรอบรู้ด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากการเรียนทางวิชาการ ให้นักเรียนได้เปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้สึกนึกคิด และมีค่านิยมที่เหมาะสม มีความสามารถในการปรับตัว และมีประสบการณ์ในการดำรงชีวิต เป็นต้น

ระบบกิจกรรมโฮมรูม จึงเป็นการจัดองค์ประกอบในการจัดกิจกรรมโฮมรูม ให้มีความสัมพันธ์กัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการจัดกิจกรรมโฮมรูม ซึ่งจะนำไปสู่จุดหมายปลายทางของการจัดกิจกรรมโฮมรูมที่กำหนดไว้

รูปแบบของระบบกิจกรรมโฮมรูม

ประเสริฐ ชูสิงห์ (2538 : 46) ได้ศึกษาแนวการจัดระบบการเรียนการสอน ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวทางในการจัดระบบกิจกรรม ได้ดังนี้

1. วิเคราะห์นักเรียน และภูมิหลัง
 - 1.1 ระดับชั้นของนักเรียนกลุ่มนั้น
 - 1.2 ความต้องการที่จะพัฒนา
 - 1.3 ปัญหาหรือสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข
 - 1.4 สภาพชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่
 - 1.5 ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อนักเรียน
 - 1.6 ค่านิยม
2. กำหนดจุดประสงค์
 - 2.1 กำหนดจุดประสงค์ในลักษณะของจุดประสงค์ทั่วไป (General Object)
 - 2.2 กำหนดจุดประสงค์ในการจัดกิจกรรมโฮมรูม ให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละระดับชั้น
 - 2.3 กำหนดจุดประสงค์ให้ครบ 3 ด้าน คือ
 - 2.3.1 พุทธิพิสัย (Cognitive Domain)
 - 2.3.2 จิตพิสัย (Affective Domain)
 - 2.3.3 ทักษะพิสัย (Psycho - Motor Domain)
3. กำหนดเนื้อหา
 - 3.1 หน่วย
 - 3.2 หัวเรื่อง
 - 3.3 จำนวนคาบแต่ละหน่วย
4. กำหนดวิธีการจัดกิจกรรม
 - 4.1 รูปแบบของวิธีการจัดกิจกรรม
 - 4.2 เป็นกลุ่มใหญ่ทั้งห้องเรียน
 - 4.3 เป็นกลุ่มย่อย
5. เขียนแผนการจัดกิจกรรม
 - 5.1 ชื่อ
 - 5.2 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
 - 5.3 เนื้อหา
 - 5.4 กิจกรรม
 - 5.5 อุปกรณ์
 - 5.6 การประเมินผล
6. การเตรียมกิจกรรมอุปกรณ์ และสร้างเครื่องประเมินผล
 - 6.1 เตรียมกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรม
 - 6.2 เตรียมอุปกรณ์แต่ละแผนการจัดกิจกรรม
 - 6.3 สร้างเครื่องมือประเมินผล
7. ดำเนินการจัดกิจกรรมโฮมรูม

- 7.1 จัดกิจกรรมโฮมรูมตามแผนการจัดกิจกรรม
- 7.2 ประเมินผลหลังจากจัดกิจกรรมโฮมรูมแต่ละแผน
- 8. ติดตามผลในการจัดดำเนินการกิจกรรมโฮมรูม
 - 8.1 ติดตามผลในการจัดดำเนินการกิจกรรมโฮมรูม
 - 8.2 นำข้อมูลการติดตามผลมาปรับปรุงองค์ประกอบต่าง ๆ ทุกขั้นตอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.9 การวางแผนกิจกรรมโฮมรูม

การวางแผนการจัดกิจกรรมโฮมรูม เป็นการวางแผนงานการจัดกิจกรรมโฮมรูมไว้ล่วงหน้า เพื่อให้งานเป็นการจัดกิจกรรมโฮมรูมบรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีการกำหนดกลุ่มผู้กระทำการกิจกรรมโฮมรูม วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อ การประเมินผล

การวางแผนกิจกรรมโฮมรูมก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องหลายประการ คือ

1. เพื่อช่วยให้ครูผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมโฮมรูมมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมโฮมรูมแต่ละครั้ง
2. ทำให้ครูมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมโฮมรูมยิ่งขึ้น
3. ช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสมรอบคอบ และครบถ้วนทุกด้าน
4. ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จากกิจกรรมโฮมรูมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสัมพันธ์กัน
5. ช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมที่จะร่วมในกระบวนการของกิจกรรมได้ดียิ่งขึ้น
6. ช่วยให้มีเวลาเตรียมกิจกรรม และอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมโฮมรูม ซึ่งทำให้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้น
7. ทำให้การประเมินผล และติดตามผลการจัดกิจกรรมโฮมรูมของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
8. โรงเรียนจะมีข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมโฮมรูม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในการวางแผนการจัดกิจกรรมโฮมรูม จะต้องอาศัยข้อมูลต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. สภาพปัญหาและทรัพยากร ได้แก่
 - 1.1 ปัญหาในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
 - 1.2 กำลังคนในโรงเรียน นอกโรงเรียน
 - 1.3 งบประมาณ
 - 1.4 วัสดุ อุปกรณ์
 - 1.5 สภาพของชุมชน
 - 1.6 ความต้องการและค่านิยมของผู้ปกครอง
2. การวิเคราะห์เนื้อหา ได้แก่ หน่วยเนื้อหา หัวเรื่อง หัวข้อย่อย
3. การวิเคราะห์นักเรียน ได้แก่ อายุ ปัญหาความต้องการ ภูมิหลัง
4. ความคิดรวบยอด ข้อสรุปที่นักเรียนควรได้รับ
5. จุดประสงค์ ได้แก่ จุดประสงค์ทั่วไป จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
6. กิจกรรม แยกเป็น กิจกรรมกลุ่มใหญ่ กิจกรรมกลุ่มย่อย กิจกรรมรายบุคคล
7. อุปกรณ์หรือสื่อประกอบการเรียนรู้ แบบสอบถาม แบบสำรวจ

8. การประเมินผล ได้แก่ การตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนรู้ การติดตามผลการจัดกิจกรรมโฮมรูม เพื่อเป็นข้อมูลย้อนหลัง

1.10 การประเมินผลโครงการกิจกรรมโฮมรูม

โครงการกิจกรรมโฮมรูมก็เช่นเดียวกับโครงการงานอื่น ๆ จะต้องมีการประเมินผลการทำงานเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ เพื่อศึกษาและตรวจสอบว่าการดำเนินงานของโครงการกิจกรรมโฮมรูมดำเนินตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

ความหมายของการประเมินผลโครงการกิจกรรมโฮมรูม คือ กระบวนการพิจารณาตัดสินคุณค่าและผลของกิจกรรมโฮมรูม โดยพิจารณาว่ากิจกรรมโฮมรูมที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนเป็นไปตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ ผลงานออกมาเป็นอย่างไร

ความสำคัญของการประเมินผลโครงการกิจกรรมโฮมรูม

1. ช่วยให้ทราบว่าการจัดกิจกรรมโฮมรูมของโรงเรียนมีความก้าวหน้ามากน้อยเพียงไร
2. มีจุดอ่อน จุดบกพร่องอะไรบ้างที่ควรปรับปรุง
3. ช่วยให้ทราบว่าการจัดกิจกรรมโฮมรูมให้นักเรียนมีความเหมาะสมเพียงไร สนองความต้องการของนักเรียนหรือไม่
4. ช่วยให้โรงเรียนมีข้อมูลสำหรับใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกิจกรรมโฮมรูมให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายในการประเมินผลโครงการกิจกรรมโฮมรูม

1. เพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินงานของโครงการกิจกรรมโฮมรูมเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโรงเรียนมากน้อยเพียงไร
 2. เพื่อนำผลงานจากการประเมินผลโครงการกิจกรรมโฮมรูมไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน การจัดบริการ และกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนสนองความต้องการของนักเรียนและมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น
 3. เพื่อนำผลไปใช้ปรับปรุงโครงการกิจกรรมโฮมรูมของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- เทคนิคและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการกิจกรรมโฮมรูม

1. การสังเกต
2. การสัมภาษณ์
3. แบบสอบถาม
4. มาตรฐานประมาณค่า
5. การทดสอบ
6. การสำรวจ

บุคคลที่ควรเป็นผู้ให้ข้อมูล

1. นักเรียนในโรงเรียน
2. บิดามารดาหรือผู้ปกครองนักเรียน
3. คณะครูในโรงเรียน
4. คณะครูโฮมรูม
5. ผู้บริหารโรงเรียน

6. ผู้บริหารสถานศึกษาที่นักเรียนไปศึกษาต่อ

7. ผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมโฮมรูม

ประโยชน์ของการประเมินผลโครงการกิจกรรมโฮมรูม

1. นักเรียนได้รับผลประโยชน์จากการจัดกิจกรรมโฮมรูมของโรงเรียนอย่างเต็มที่
2. กิจกรรมโฮมรูมของโรงเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. โรงเรียนสามารถปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดบริการ และกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. ช่วยให้การประสานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และชุมชนเป็นไปด้วยดี และมีความร่วมมือกันมากยิ่งขึ้น
5. ช่วยให้ผู้คลาการฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียนและผู้ปกครองมองเห็นความสำคัญของกิจกรรมโฮมรูม และให้ความช่วยเหลือกันดียิ่งขึ้น

แนวในการประเมินผลโครงการกิจกรรมโฮมรูม

1. วัสดุที่ใช้ในการจัดกิจกรรมโฮมรูมมีเพียงพอหรือไม่
2. อุปกรณ์เพียงพอหรือไม่
3. อุปกรณ์มีประสิทธิภาพหรือไม่
4. สถานที่มีเพียงพอหรือไม่
5. สถานที่เหมาะสมหรือไม่
6. สำนักงานของโครงการกิจกรรมโฮมรูมมีหรือไม่
7. คลังสำหรับเก็บเครื่องมือหรือแผนการจัดกิจกรรมโฮมรูมมีเพียงพอหรือไม่
8. ครูโฮมรูมมีคุณสมบัติเพียงพอหรือไม่
9. ครูโฮมรูมมีคุณสมบัติเหมาะสมหรือไม่
10. บุคลากรฝ่ายอื่น ๆ ให้ความร่วมมือหรือไม่
11. ผู้ปกครองให้ความร่วมมือหรือไม่
12. ผู้บริหารกิจกรรมโฮมรูมให้การสนับสนุนหรือไม่ เพียงไร
13. มีโครงการกิจกรรมโฮมรูมหรือไม่
14. มีการประเมินผลโครงการกิจกรรมโฮมรูมหรือไม่
15. มีงบประมาณสนับสนุนเพียงพอหรือไม่
16. กิจกรรมที่จัดมีความเหมาะสมหรือไม่
17. เวลากิจกรรมโฮมรูมที่โรงเรียนจัดให้เพียงพอหรือไม่
18. เวลากิจกรรมโฮมรูมที่โรงเรียนจัดให้มีความเหมาะสมหรือไม่
19. มีการปรับปรุงโครงการจัดกิจกรรมโฮมรูมให้มีประสิทธิภาพขึ้นกว่าเดิมหรือไม่

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมโฮมรูม

สำหรับการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมโฮมรูมนั้น มีการศึกษาค้นคว้าไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงได้นำเอาวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องอยู่บ้างมาเป็นเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ในเรื่องลักษณะของการจัดบริการแนะแนวนั้น แอลเลน (Allen. 1954 : 15 - 21) ได้วิเคราะห์การจัดโครงการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนกลางของรัฐอินเดียนา 3 แห่ง เพื่อศึกษาการจัดบริการการบริหารงาน และวิธีการประเมินงานแนะแนวเพื่อหาทางปรับปรุงโครงการแนะแนวของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กล่าวโดยสรุป โรงเรียนส่วนมากจัดปฐมนิเทศ ตรวจสอบสภาพ แนะแนวการศึกษาและอาชีพ ฝึกมารยาททางสังคม สำหรับการจัดบริการแนะแนวมียังมีน้อยมาก และการแนะแนวทางเพศและสุขภาพจิต ตลอดจนการสันทนการโรงเรียนส่วนมากยังไม่ได้จัด

แวกเนอร์ (Wagner. 1956 : 88 - 100) พบว่า การจัดกิจกรรมโฮมรูมช่วยให้เกิดสัมพันธภาพอันดีระหว่างครูกับนักเรียน

แฮริส (Harris. 1956 : 97 - 106) พบว่า กิจกรรมโฮมรูมมีคุณค่าในการพัฒนาบุคลิกภาพ และโครงการนี้จะมีประโยชน์ในแง่ของการแนะแนวมากกว่าในแง่ของการบริหารโรงเรียน

ลินคอล์น (Lincoln. 1959) ได้ประเมินผลการจัดกิจกรรมโฮมรูมและพบว่า นักเรียนประเมินตนเองว่าได้รับความรู้เกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพเพิ่มขึ้น ตลอดจนได้รู้จักตนเองเพิ่มขึ้นจากกิจกรรมนี้

มุลเลอร์ (Mueller. 1961: 210) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับบทบาทของครูที่ปรึกษาว่า ครูที่ปรึกษามีหน้าที่ช่วยเหลือนักเรียนในการวางแผนการเรียน เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในจุดมุ่งหมายของการศึกษา และมีความสามารถที่จะช่วยเหลือในการวางแผนการเรียนและเป้าหมายในการเรียน

วิลเลียมสัน (Williamson. 1961 : 29) มีความเห็นในทำนองเดียวกันว่าครูที่ปรึกษาจะต้องช่วยแนะนำนักเรียน ในการเลือกวิชาเรียนให้ครบตามหลักสูตร นอกจากนี้ยังต้องสามารถที่จะนำข้อมูลอื่น ๆ มาประกอบการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน

สำหรับปัญหาในการจัดกิจกรรมโฮมรูมนั้น แมคฟาร์แลนด์ (Mc. Farland. 1963 : 400 - 405) ได้สำรวจพบว่า มีปัญหาต่อไปนี้คือ

1. ผู้จัดไม่มีเวลาพอ
2. ผู้จัดไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของกิจกรรมโฮมรูม
3. ผู้จัดไม่มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมโฮมรูม
4. ผู้จัดขาดการวางแผนโครงการจัดกิจกรรมโฮมรูมอย่างเป็นระบบ

เทร็คเลอร์ (Traxler. 1966) ได้สำรวจกิจกรรมโฮมรูมตามโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในสหรัฐอเมริกา และพบว่า นอกจากโรงเรียนได้จัดกิจกรรมโฮมรูมเพื่อการแนะแนวนักเรียน ยังจัดกิจกรรมนี้เพื่อความสะดวกในการบริหารโรงเรียน เป็นต้นว่า การประกาศข่าวของโรงเรียน การตรวจสอบการมาเรียนของนักเรียน

วอลเตอร์ (Walter. 1966) สำรวจพบว่า ครูประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมโฮมรูมเพราะครูได้รับมอบหมายให้จัดดำเนินการโดยขาดการฝึกอบรมในเรื่องนี้

ในการส่งเสริมการจัดบริการแนะแนวนี้อย่าง (Young. 1969 : 1409) ได้สอบถามครูใหญ่จำนวน 63 คน เกี่ยวกับการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษาในบริติช โคลัมเบีย พบว่า การขยายงาน

บริการแนะแนวในโรงเรียนต่าง ๆ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับรูปแบบของการบริหาร การแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา จะสมบูรณ์หรือไม่ขึ้นอยู่กับบทบาทของส่วนการศึกษาของรัฐที่มีต่อโครงการแนะแนว และความแตกต่างของ โครงการแนะแนวขึ้นอยู่กับภูมิบุคลากรที่ได้รับการฝึกฝนมาโดยเฉพาะหรือไม่

ดิกสไตน์ (Dickstein. 1971 : 2098 -2099) ได้ทำการศึกษาเรื่องบุคลิกลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งเป็นที่ต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาเมืองมอสโค รัฐไฮคาโร จำนวน 563 คน ผลจากการศึกษาพบว่า เรื่องอายุและการแต่งกายไม่เป็นสิ่งสำคัญที่จะมีผล หรืออุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของผู้ให้คำปรึกษา แต่สำหรับเพศของผู้ให้คำปรึกษาปรากฏว่า เป็นที่นิยมกัน ทั้งเพศชายและเพศหญิง อย่างไรก็ตามเด็กชายนิยมและขอพบผู้ให้คำปรึกษาที่เป็นเพศชายมากกว่า และ ทำนองเดียวกันเด็กหญิงก็นิยมผู้ให้คำปรึกษาเพศหญิงมากกว่า

นอกจากนี้ ออร์วิก (Orwig. 1971 : 2694) ได้ศึกษาคุณลักษณะบางประการของผู้ให้คำปรึกษา เป็น สิ่งที่นักเรียนต้องการหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนผิวดำที่กำลังศึกษาอยู่ในจูเนียร์ไฮสกูล ผลการศึกษา พบว่า

1. เชื้อชาติของผู้ให้คำปรึกษามีอิทธิพลประกอบที่สำคัญ
2. นักเรียนต้องการผู้ให้คำปรึกษาที่ได้รับการฝึกอบรมมาเป็นอย่างดีเพื่อจะมาช่วยเหลือเขา
3. การแต่งกายการไว้ทรงผม และการใช้เครื่องประดับของผู้ให้คำปรึกษามีอิทธิพลประกอบที่สำคัญ
4. เพศของผู้ให้คำปรึกษามีได้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากนักในการปฏิบัติหน้าที่การให้คำ

ปรึกษา

นอร์แมน (Norman. 1972 : 159) ได้ศึกษาบทบาทของผู้ให้คำปรึกษาในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ให้คำปรึกษา ครู และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสม 14 โรงเรียน แถบซานเมืองบอสตัน กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 848 คน ผลของการศึกษาพบว่า ผู้ให้คำปรึกษา ผู้บริหารโรงเรียน และครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า บทบาทที่สำคัญและจำเป็นของผู้ให้คำปรึกษาคือการให้ความช่วยเหลือนักเรียน ในปัญหาเชิงจิตวิทยา แต่ไม่ได้คาดหวังว่า การปฏิบัติงานนั้นจะได้ผลดีอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนนักเรียน เห็นว่าผู้ให้คำปรึกษาไม่จำเป็นต้องมีความสามารถและประสบการณ์ในการแก้ปัญหาเชิงจิตวิทยา นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้ให้คำปรึกษาควรมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือ นักเรียนในด้านการเลือกสถานที่เรียนต่อ และการที่ผู้ให้คำปรึกษามีบทบาทและรับผิดชอบในเรื่องวินัยของ นักเรียนภายในโรงเรียนจะเป็นผลเสียต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและนักเรียน

จากผลการวิจัยของ ดิกสไตน์ และการศึกษาวิจัยของ นอร์แมน สามารถสรุปได้ว่า ปัญหาและ อุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้ให้คำปรึกษา คือ

1. เพศ นักเรียนต้องการผู้ให้คำปรึกษาที่มีเพศเดียวกับตน
2. การดูแลเอาใจใส่ด้านความประพฤติ ระเบียบวินัย จะทำให้สูญเสียความสัมพันธ์อันดีระหว่าง ผู้ให้คำปรึกษากับนักเรียน แสดงให้เห็นว่า ผู้ให้คำปรึกษาควรให้ความช่วยเหลือแนะนำด้านวิชาการ การ เรียนเชิงวิชาการ

จากเอกสารดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า งานแนะแนวได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนโดยเฉพาะเกี่ยวกับบุคลากรที่จะเป็นกำลังสำคัญของงาน แต่เนื่องจากงานแนะแนวเป็นงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลต่าง ๆ เช่น ตัวนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อนครู และคนอื่น ๆ จึงยังคงมีปัญหาอีกมาก อย่างไรก็ตามผลสัมฤทธิ์ของ งานแนะแนวก็ขึ้นอยู่กับนโยบายในการจัดการศึกษา และความรู้ความสามารถของครูแนะแนว ในประการ หลังนี้นั้นเป็นปัญหาสำคัญของโรงเรียนหลายแห่ง

2.2 งานวิจัยภายในประเทศ

สำหรับการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมโฮมรูมในประเทศไทยนั้น ผู้วิจัยสามารถรวบรวมไว้ได้ดังปรากฏต่อไปนี้

ในปี พ.ศ. 2517 มะเดื่อ เสมา (2517 : 56) ได้สำรวจความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายที่เกี่ยวกับกิจกรรมโฮมรูม โดยให้นักเรียนเรียงลำดับความสำคัญของเรื่องที่จำเป็น และเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมโฮมรูม ปรากฏว่านักเรียนให้ความสนใจในเรื่องต่อไปนี้ตามลำดับ คือ แนวทางการศึกษาต่อ อบรมความประพฤติ ซึ่งแจ้งผลการเรียน เรียนพิเศษ ข้าราชการที่น่าสนใจ ซึ่งแจ้งระเบียบของโรงเรียน แจ้งผลการสอบ เล่านิทาน ตรวจสอบสุขภาพและความสะอาดของร่างกาย

ในปี พ.ศ. 2520 สุจิตต์ เพียรชอบ (2520 : 73 -75) ได้ให้ความเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้ได้ผลดีนั้น จะต้องปฏิบัติดังนี้ คือ

1. พยายามศึกษาและเข้าใจนักเรียนที่ตนให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี ซึ่งควรจะได้ด้วยการทำแบบฟอร์มให้นักเรียนกรอกสถานภาพของตนเองให้เขียนอัตชีวประวัติ รวมทั้งปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาทราบ และขอความช่วยเหลือ สัมภาษณ์ และพูดคุยกับนักเรียนอย่างเป็นกันเอง สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน รับฟังความคิดเห็นของอาจารย์ที่สอนวิชาอื่น ๆ เก็บรวบรวมผลการเรียนเพื่อทราบสถานภาพและความก้าวหน้าทางวิชาการของนักเรียน และเก็บข้อมูลของนักเรียนใส่แฟ้มไว้ให้เรียบร้อย

2. ศึกษาและพยายามทำความเข้าใจหลักสูตรให้ถ่องแท้ว่า หลักสูตรนั้นมีจุดมุ่งหมายอย่างไรบ้าง วิชาใดเป็นวิชาบังคับ วิชาใดเป็นวิชาเลือก จะเลือกได้มากน้อยเพียงใด เมื่อไม่เข้าใจก็สอบถามจากผู้รู้ เพื่อที่จะสามารถให้คำแนะนำที่ถูกต้องแก่นักเรียน

3. พยายามติดตามความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งในด้านหลักสูตร การลงทะเบียน และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ อยู่เสมอ เพื่อตนเองจะได้ให้คำปรึกษาที่ถูกต้องแก่นักเรียน

4. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทะเบียน และชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

5. ทำความเข้าใจกับนักเรียน ให้นักเรียนเข้าใจบทบาทและความรับผิดชอบของตนเองเกี่ยวกับการเลือกวิชาเรียน การลงทะเบียน การดำเนินชีวิตในวงสังคมของโรงเรียน และพยายามให้นักเรียนได้เข้าใจ บทบาท ความรับผิดชอบของตนเอง ของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านต่าง ๆ ให้ถ่องแท้

6. ประชุมนักเรียนที่อยู่ในความดูแลเป็นประจำ เพื่อทราบปัญหาและข้อขัดข้องใจต่าง ๆ และพยายามช่วยเหลือ แก้ไข ปัญหาต่าง ๆ เท่าที่จะทำได้ เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจในเรื่องใด หากพอให้ความสว่างได้ ก็ช่วยอธิบายให้เข้าใจ การประชุมควรเป็นไปแบบเป็นกันเอง แต่ในขณะเดียวกันก็พยายามปลูกฝังคุณธรรม ความคิดและมโนทัศน์ที่ถูกต้องไปด้วยวิธีการที่นุ่มนวล

7. การให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาต่าง ๆ นั้น อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้ความช่วยเหลือทุกด้าน ทั้งทางวิชาการ สุขภาพอนามัย ปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหาส่วนตัวอื่น ๆ ด้วย มิใช่เพ่งเล็งช่วยเหลือด้านวิชาการเพียงด้านเดียวเท่านั้น

8. เมื่อนักเรียนมาขอคำปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือใด ๆ ควรช่วยเหลือให้ทันทั่วทั้งที่ นักเรียนจะได้เกิดความอบอุ่นและไว้วางใจ เชื่อใจอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเต็มที่

9. ในขณะที่ให้คำปรึกษานั้น อาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นนักประชาธิปไตยเป็นผู้มีน้ำใจกว้าง เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ได้อย่าอึดระเสรี แต่ในขณะเดียวกัน หากพบว่านักเรียนเข้าใจบางสิ่งบางอย่างคลาดเคลื่อนไป ก็พยายามอธิบายให้เข้าใจและชี้แนะไปในทางที่ถูกต้อง

10. เมื่อให้คำปรึกษาไปแล้ว ควรบันทึกไว้เพื่อเตือนความทรงจำว่า นักเรียนได้มาปรึกษาเรื่องใด และได้ให้คำปรึกษาอะไรไปบ้าง เพื่อกันลืม และเพื่อให้การให้คำปรึกษาเป็นเรื่องต่อเนื่องกัน สะดวกกับการวิเคราะห์และติดตามผล

11. เมื่อปรากฏว่า การให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำผิดพลาดไป ควรรีบแก้ไขโดยด่วน และควรใจกว้างยอมรับการผิดพลาดนั้น ๆ

12. ดูแลความเป็นอยู่และทุกข์สุขของนักเรียนเท่าที่ทำได้ อาจารย์ที่ปรึกษาควรที่จะได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปรึกษาเป็นรายบุคคลด้วย ซึ่งจะทำให้ได้ด้วยการแจ้งเวลา และสถานที่ที่จะให้นักเรียนเข้าพบได้เป็นประจำด้วย

13. ให้ความเอาใจใส่ในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเป็นประจำ โดยสม่ำเสมอและให้ต่อเนื่องกัน ไม่ควรให้คำปรึกษาแต่เฉพาะตอนที่ลงทะเบียนเรียนหรือตอนที่เกิดปัญหาเท่านั้น

14. หากทางติดต่อกับผู้ปกครองเป็นครั้งคราว ทั้งนี้เพื่อจะได้ให้คำปรึกษาหรือช่วยแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วทันการ อาจทำได้ด้วยการไปเยี่ยมบ้านของนักเรียน เพื่อทำความรู้จักและคุ้นเคยกับผู้ปกครอง ติดต่อทางจดหมายหรือเชิญบิดามารดา หรือผู้ปกครองมาประชุมปรึกษาหารือ เพื่อรับทราบความเจริญก้าวหน้าหรือปัญหาของโรงเรียน

ในปี พ.ศ. 2527 วัชร ทรัพย์มี และคนอื่น ๆ (2527 : 52) ได้ศึกษารูปแบบที่มี ประสิทธิภาพของการบริการแนะแนวในช่วงเวลาวิสาสะ (Home -Room Activities) โดยศึกษากับนักเรียนใน โรงเรียนประถมศึกษาสาธิต ในกรุงเทพมหานคร ผลจากการศึกษาพอสรุปได้ดังนี้

กิจกรรมโฮมรูมที่ได้จัดดำเนินการในโรงเรียนประถมศึกษาเรียงลำดับจากกิจกรรมที่นักเรียนได้รับในระดับที่มากที่สุดดังนี้

1. อบรมมารยาทและควรรู้จักกาลเทศะแก่นักเรียน (การทำความเคารพ การสนทนา การรับประทานอาหาร)
2. ชมเชยนักเรียนที่ทำความดีหรือมีความสามารถพร้อมทั้งให้แสดงตน
3. ให้นักเรียนช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียน
4. ให้นักเรียนนำข่าวจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ มาอ่านหรือมาเล่าให้เพื่อนฟัง แล้วช่วยกันวิจารณ์ข่าว
5. ฝึกลักษณะนิสัย (ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย การรักษาความสะอาด ความตรงต่อเวลา ความมานะพยายาม ความประหยัด ความขยัน)
6. ให้นักเรียนเล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ประสบจากชีวิตจริง แล้วอภิปรายกันในห้อง
7. แจ้งข่าวของโรงเรียนให้นักเรียนทราบ (กำหนดการสอบ การจัดกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน เช่น การแข่งกีฬา การจัดนิทรรศการ การจัดพิธีไหว้ครู)
8. อบรมจริยธรรม (เรื่องความเอื้อเฟื้อ ความสามัคคี การไม่พูดปด การเสียสละ ความซื่อสัตย์ ไม่รังแกผู้อื่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น การให้อภัย)
9. ช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อน โดยครูสอนพิเศษให้ หรือให้นักเรียนช่วยกันเอง
10. ให้นักเรียนสะสมงานที่ค้าง
11. แนะนำการเตรียมตัวสอบ
12. ฝึกทักษะ (ทักษะการสะกดคำ การอ่าน การท่องสูตร การท่องมาตราเลข ทักษะการฟัง การพูด)

13. แนวทางการปรับตัว (การปรับตัวเมื่ออยู่ค่ายพักแรม การทำงานกลุ่ม มนุษยสัมพันธ์ การใช้คำพูด ดักเตือนเพื่อน การให้อภัย การคบเพื่อน การวางตัว)

14. ทายปัญหาวิชาการ (ปัญหาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย หมวดสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คณิตศาสตร์ และความรู้รอบตัวต่าง ๆ)

สำหรับปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดกิจกรรมโฮมรูมเรียงลำดับจากปัญหาที่ประสบในระดับมากที่สุด ดังนี้

1. เวลาจัดกิจกรรมโฮมรูมน้อยเกินไป และบางโรงเรียนมีการสอนสองผลัด ทำให้ต้องรีบเร่ง
2. นักเรียนไม่ให้ความสนใจ ไม่เห็นความสำคัญ
3. ผู้ดำเนินกิจกรรมโฮมรูมขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมนี้
4. มีกิจกรรมอื่นแทรก ทำให้เหลือน้อย หรือไม่เหลือเวลาสำหรับกิจกรรมโฮมรูม (นำนักเรียนไปทำกิจกรรมลูกเสือ ซ้อมไหว้ครู ซ้อมรับบัตรเกียรติยศ บางวันมีการอบรมแถวนาน)
5. ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครอง (ผู้ปกครองไม่ช่วยหาข่าวให้เด็ก)
6. ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน
7. นักเรียนมาสาย
8. นักเรียนไม่กล้าแสดงออก (อายในการออกมาเล่าเรื่อง หรือสนทนากับเพื่อน)
9. จำนวนนักเรียนมากเกินไป ไม่สะดวกในการฝึกทักษะบางประการ หรือในการดำเนินกิจกรรม
10. ความรับผิดชอบของนักเรียนมีน้อย (ไม่หาข่าวมาอ่าน หรือเล่าตามที่ครูมอบหมาย)
11. ครูผู้ดำเนินกิจกรรมโฮมรูมบางคนไม่เห็นคุณค่าของกิจกรรมนี้
12. ขาดการติดตามผลการจัดกิจกรรมโฮมรูม

จากการวิจัยของ วชิร ทรัพย์มี และคนอื่น ๆ (2527 : 52) จะเห็นได้ว่าความสนใจของนักเรียนตลอดจนกิจกรรมโฮมรูมที่จัดขึ้นในโรงเรียนนั้นมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาในด้านส่วนตัวและสังคมเป็นประการสำคัญ กิจกรรมโฮมรูมจึงมีความสำคัญในการป้องกัน แก้ไข และส่งเสริมพฤติกรรมของนักเรียนเช่นเดียวกับกิจกรรมแนะแนว และปัญหาสำคัญในการจัดกิจกรรมโฮมรูม คือ เวลาจัดกิจกรรมโฮมรูมน้อยเกินไป และผู้ดำเนินกิจกรรมโฮมรูมขาดความรู้และประสบการณ์

โยฮัน แซ่เลียง (2529 : 163) ได้สำรวจความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมโฮมรูมตามสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่นักเรียนคาดหวัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดยะลา และศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล กับนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล ในด้านโรงเรียนและการเรียน ด้านส่วนตัวและด้านสังคม ด้านอาชีพและด้านทั่วไป พบว่า นักเรียนชายและหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมโฮมรูมในแต่ละด้านแตกต่างกัน นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล และนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมโฮมรูมในแต่ละด้านแตกต่างกัน

วิไลพรรณ อ่อนตา (2530 : 90) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการจัดบริการแนะแนวในช่วงเวลาโฮมรูมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก โดยศึกษาสภาพการดำเนินการจัดกิจกรรมโฮมรูมในระดับประถมศึกษาของครูประจำชั้น พบว่า ครูประจำชั้นมีจุดประสงค์ในการจัดกิจกรรมนี้เพื่อตรวจสอบการมาเรียนของนักเรียน อบรมความประพฤติ และเพื่อแจ้งเรื่องราวของทางโรงเรียน

ให้นักเรียนทราบเป็นส่วนใหญ่ เนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมโฮมรูมเป็นเรื่องสุขภาพอนามัย การเล่าเรียน และการปรับตัว

ราตรี เหล่าหะเกียรติ (2542 : 253) ได้ทำการวิจัยโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจการจัดกิจกรรมโฮมรูม โรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

ผลการสำรวจพบว่า โรงเรียนต่าง ๆ ยังจัดกิจกรรมโฮมรูมในรูปแบบต่าง ๆ กัน ทั้งในเรื่องของเวลา การวางแผนโครงการ วิธีดำเนินการ และการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรม แต่ส่วนใหญ่พบว่า การจัดกิจกรรมโฮมรูมจะจัดในเวลาเช้าก่อนเข้าเรียนคาบที่ 1 โดยใช้เวลา 20 - 30 นาที คณะกรรมการโรงเรียนที่แต่งตั้งขึ้นเป็นผู้วางแผนโครงการการจัดกิจกรรมโฮมรูมอย่างสม่ำเสมอทุกปี และเป็นผู้ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมโฮมรูม วัตถุประสงค์และเนื้อหาของการจัดกิจกรรมโฮมรูม ครอบคลุมการแนะแนวในด้านการศึกษา ส่วนตัว และการปรับตัวในสังคม วิธีการที่ใช้ในการจัดกิจกรรมจะเป็นการบรรยาย แต่เห็นว่า ควรนำวิธีการหลาย ๆ อย่าง เช่น การอภิปรายกลุ่ม กิจกรรมกลุ่ม การแนะแนวหมู่ รวมทั้งนำสื่ออุปกรณ์มาใช้ในการจัดกิจกรรม ทั้งอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมโฮมรูม ในช่วงเวลาโฮมรูม ก็แสดงความต้องการที่จะให้มีการปรับปรุงกิจกรรมโฮมรูมให้เป็นระบบ มีคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม และจัดเวลาให้เพียงพอในการทำกิจกรรม ผลการสำรวจ นำมาสร้างรูปแบบการจัดกิจกรรมโฮมรูม โรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร และคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 37 กิจกรรม 43 คาบ โดยใช้เวลาคาบละ 30 นาที ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมกิจกรรมแนะแนวในด้านแนะแนวการศึกษา ด้านส่วนตัวและสังคม แล้วนำคู่มือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมกะสันวิทยา จำนวน 8 คน ทดลองใช้คู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ กิจกรรม เนื้อหา เวลา และวิธีดำเนินการของแต่ละกิจกรรม จากนั้นนำคู่มือที่สร้างขึ้นมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ จัดทำเป็นคู่มือฉบับสมบูรณ์ต่อไป

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวและการจัดกิจกรรมโฮมรูมระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยมีความประสงค์จะสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมระดับประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ครูประจำชั้นซึ่งเป็นผู้ดำเนินการ โดยมีจุดประสงค์เพื่อป้องกันปัญหา และช่วยให้เด็กพัฒนาในด้านต่าง ๆ จึงได้ทำการศึกษาค้นคว้าในเรื่อง "การสร้างคู่มือโฮมรูมสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)" ซึ่งจะได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) จำนวน 3 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียนทั้งหมด 94 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 / 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) จำนวน 28 คน ซึ่งได้จากการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ผู้วิจัยได้ทดลองใช้คู่มือกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในวันจันทร์ - วันศุกร์ ช่วงเช้าก่อนเข้าเรียนคาบที่ 1 ตั้งแต่เวลา 8.30 ถึง 9.00 น. (เป็นเวลา 30 นาที) โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 3 มิถุนายน 2545 ถึงวันที่ 12 กรกฎาคม 2545

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ คู่มือการจัดการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างคู่มือการจัดการจัดกิจกรรมโฮมรูมในรูปแบบของกิจกรรมแนะแนว โดยศึกษาค้นคว้าหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมโฮมรูมระดับประถมศึกษา นำมาประมวลกับการสำรวจการดำเนินกิจกรรมโฮมรูม โดยการสัมภาษณ์ครูประจำชั้นในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างคู่มือ ดังนี้

ขั้นที่หนึ่ง ศึกษาหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อดูเนื้อหาในหลักสูตรวิชาต่าง ๆ กับเนื้อหาที่จะจัดกิจกรรมโฮมรูม

ขั้นที่สอง ศึกษาหลักการและงานวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมโฮมรูมระดับประถมศึกษา

ขั้นที่สาม ศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมโฮมรูมชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) โดยการสัมภาษณ์ครูประจำชั้นในการจัดกิจกรรมโฮมรูม ร่วมกับการพิจารณาลักษณะผู้เรียนในด้านความรู้พื้นฐาน ความสนใจ และวัย เพื่อที่จะได้จัดเนื้อหาและกิจกรรมที่เหมาะสม

ขั้นที่สี่ สร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม โดยพิจารณาหัวข้อเรื่องจากเนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ครูประจำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมโฮมรูมของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ปรับปรุงเพิ่มเติมหัวข้อเรื่อง โดยพิจารณาให้หัวข้อเรื่องครอบคลุมการแนะแนวด้านต่าง ๆ ได้แก่ การแนะแนวการศึกษา การแนะแนวด้านอาชีพ และการแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ได้หัวข้อเรื่องดังต่อไปนี้

1. การแนะแนวการศึกษา คือ การแนะแนวเกี่ยวกับการเรียนดังมีรายละเอียดดังนี้
 - 1.1 การใช้บริการต่าง ๆ ในโรงเรียน ได้แก่ การแนะนำการใช้บริการห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องพยาบาล ร้านค้าและสหกรณ์ ของโรงเรียน
 - 1.2 วิธีเรียนที่ดี ได้แก่ เรียนอย่างไรจึงจะเก่ง และฟังให้ดี
 - 1.3 สมาธิทำให้เกิดปัญญา ได้แก่ ยินสมาธิ การเดินด้วยสติ การนั่งสมาธิ และประโยชน์ของสมาธิ
2. การแนะแนวด้านอาชีพ คือ การแนะแนวเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องอาชีพ ได้แก่ มารูจักอาชีพกันเถอะ คุณค่าของการประกอบอาชีพ และหนอยากเป็นอะไร
3. การแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม คือ การแนะแนวนักเรียนให้มีพัฒนาการด้านส่วนตัว และสังคม ดังมีรายละเอียดดังนี้
 - 3.1 การรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้ ได้แก่ หนอยรักความสะอาด และแปรงฟันถูกวิธีไม่มีฟันผุ
 - 3.2 การประหยัด ได้แก่ เก็บไว้เพื่อวันหน้า
 - 3.3 ความซื่อสัตย์ ได้แก่ เด็กดีมีความซื่อสัตย์
 - 3.4 ความเป็นผู้มีสัมมาคารวะ ได้แก่ เด็กดีมีมารยาท
 - 3.5 การเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ ได้แก่ ผู้ใหญ่ผู้หวังดี
 - 3.6 การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ได้แก่ เพื่อนช่วยเพื่อน

หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้จัดทำกิจกรรมโฮมรูมแต่ละหัวข้อเรื่องในลักษณะกิจกรรมสำเร็จรูป โดยมีจุดประสงค์เพื่อป้องกันปัญหา และส่งเสริมพัฒนาการนักเรียน

กิจกรรมโฮมรูมแต่ละกิจกรรมประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. ชื่อกิจกรรม
2. เวลา
3. วัตถุประสงค์
4. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม ซึ่งแบ่งออกเป็น
 - 4.1 ขั้นนำ เป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนก่อนดำเนินกิจกรรม
 - 4.2 ขั้นดำเนินกิจกรรม เป็นการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนโดยยึดหลักให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการอภิปรายผล มีกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและร่วมมือในกิจกรรม ซึ่งวิธีดำเนินกิจกรรมอาจจะมีทั้งการใช้เทคนิค การแสดงบทบาทสมมติ การอภิปรายกลุ่ม การเล่านิทานประกอบภาพ การสัมภาษณ์ การสาธิต ซึ่งการจะเลือกใช้วิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับกิจกรรม ซึ่งบางกิจกรรมอาจใช้เพียงวิธีเดียว บางกิจกรรมอาจใช้หลาย ๆ วิธีร่วมกัน

4.3 ขั้นสรุป เป็นการสรุปผลหรือความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งนักเรียนเป็นผู้สรุป หรือครูและนักเรียนร่วมกันสรุป

5. อุปกรณ์ การจัดทำอุปกรณ์เพื่อช่วยให้การดำเนินกิจกรรมน่าสนใจ และมีประสิทธิภาพโดยมีรูปภาพ ภาพการ์ตูนประกอบกิจกรรม การใช้บัตรคำ แผนภูมิ และใบงานประกอบการดำเนินกิจกรรม

6. การประเมินผล เป็นการประเมินความรู้และการปฏิบัติตนของนักเรียนที่ได้จากกิจกรรมโฮมรูม โดยใช้การสังเกตความสนใจของนักเรียน ความร่วมมือในการทำกิจกรรม การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การทำใบงาน การตอบแบบสอบถามของนักเรียน ทั้งนี้ตามความเหมาะสมของแต่ละกิจกรรม

ขั้นที่ห้า รวบรวมกิจกรรมทั้งหมดนำเสนอในลักษณะของกลุ่มการจัดกิจกรรมโฮมรูมชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ได้แก่ ศ.ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และอาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ พิจารณาความสอดคล้องกันของกิจกรรม เวลา วัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม สื่อการสอน และวิธีการประเมินผล

ขั้นที่หก นำคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่เจ็ด ทดลองใช้คู่มือกิจกรรมโฮมรูมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 / 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ในช่วงเวลาโฮมรูม

ขั้นที่แปด หาประสิทธิภาพของคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมและศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโฮมรูม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทดลองใช้คู่มือโฮมรูมกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 / 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) จำนวน 1 ห้องเรียน ดังรายละเอียดที่แสดงในตาราง 1

ตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง

จำนวนนักเรียนกลุ่มทดลอง		
ชาย	หญิง	รวม
15	13	28

จากตารางที่ 1 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วยนักเรียนชาย 15 คน นักเรียนหญิง 13 คน รวมเป็นนักเรียนกลุ่มทดลอง 28 คน

การจัดกระทำกับข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง

ผู้วิจัยได้นำคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมไปใช้ทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 / 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) เพื่อหาประสิทธิภาพของคู่มือการจัดกิจกรรมและศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาประสิทธิภาพของคู่มือกิจกรรมโฮมรูม

ผู้วิจัยตรวจแบบฝึกหัดหลังการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้ง และตรวจแบบประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมครบทุกหัวข้อของคู่มือกิจกรรมโฮมรูม นำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาประสิทธิภาพของคู่มือ โดยใช้สูตร (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2525 : 247 - 253) ดังนี้

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{n} \times 100}{A}$$

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{n} \times 100}{B}$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการแต่ละครั้งที่จัดไว้ในคู่มือกิจกรรม
	$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดในใบงาน
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดเมื่อแต่ละกิจกรรม
	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของคู่มือในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน
	$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดหลังการทำกิจกรรมครบทุกหัวข้อของคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม
	B	แทน	คะแนนเต็มของการทำแบบฝึกหัดเมื่อจบกิจกรรม

เกณฑ์ที่ต้องการคือ $E_1 : E_2 = 60 : 60$ เกณฑ์ที่ใช้นี้เท่ากับเกณฑ์มาตรฐานของกรมวิชาการ ซึ่งกำหนดไว้ว่านักเรียนต้องทำแบบฝึกหัดได้คะแนนตั้งแต่ 60 % ขึ้นไปจึงจะถือว่าผ่าน

2. การศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโฮมรูม

ผู้วิจัยได้ศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโฮมรูม โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยด้านต่าง ๆ ก่อนการทดลองและหลังการทดลองด้วยวิธีวิเคราะห์ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนและการหาค่า t - test แบบ Dependent

2.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2530 : 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S = \sqrt{\frac{1}{n-1}(\sum X^2 - n\bar{X}^2)}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
	$\bar{X}^2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยยกกำลังสอง

2.3 ค่า t - test แบบ Dependent (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 165)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ	$\sum D$	แทน	ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง
	n	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลองยกกำลังสอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในคู่มือกิจกรรม
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของคู่มือในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอ ดังนี้คือ

1. การสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

ผู้วิจัยได้สร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม เพื่อใช้เป็นแผนในการดำเนินการจัดกิจกรรมโฮมรูมของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) มีลำดับขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

- ขั้นที่หนึ่ง ศึกษาหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อดูเนื้อหาในหลักสูตรวิชาต่าง ๆ กับเนื้อหาที่จะจัดกิจกรรมโฮมรูม
- ขั้นที่สอง ศึกษาหลักการและงานวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมโฮมรูมระดับประถมศึกษา
- ขั้นที่สาม ศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมโฮมรูมชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) โดยการสัมภาษณ์ครูประจำชั้นในการจัดกิจกรรมโฮมรูม ร่วมกับการพิจารณาลักษณะผู้เรียนในด้านความรู้พื้นฐาน ความสนใจ และวัย เพื่อที่จะได้จัดเนื้อหาและกิจกรรมที่เหมาะสม
- ขั้นที่สี่ สร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม โดยพิจารณาหัวข้อเรื่องจากเนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์ครูประจำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมโฮมรูมของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ปรับปรุงเพิ่มเติมหัวข้อเรื่อง โดยพิจารณาให้หัวข้อเรื่องครอบคลุมการแนะแนวด้านต่าง ๆ ได้แก่ การแนะแนวการศึกษา การแนะแนวด้านอาชีพ และการแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ได้หัวข้อเรื่องดังต่อไปนี้

1. การแนะแนวการศึกษา คือ การแนะแนวเกี่ยวกับการเรียนดังมีรายละเอียดดังนี้
 - 1.1 การใช้บริการต่าง ๆ ในโรงเรียน ได้แก่ การแนะนำการใช้บริการห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องพยาบาล ร้านค้าและสหกรณ์ ของโรงเรียน
 - 1.2 วิธีเรียนที่ดี ได้แก่ เรียนอย่างไรจึงจะเก่ง และฟังให้ดี
 - 1.3 สมมติทำให้เกิดปัญญา ได้แก่ ยินสมมติ การเดินด้วยสติ การนั่งสมาธิ และประโยชน์ของสมาธิ
 2. การแนะแนวด้านอาชีพ คือ การแนะแนวเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องอาชีพ ได้แก่ มารูจักอาชีพกันเถอะ คุณค่าของการประกอบอาชีพ และหนอยากเป็นอะไร
 3. การแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม คือ การแนะแนวนักเรียนให้มีพัฒนาการด้านส่วนตัว และสังคม ดังมีรายละเอียดดังนี้
 - 3.1 การรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้ ได้แก่ หนอยรักความสะอาด และแปรงฟันถูกวิธีไม่มีฟันผุ
 - 3.2 การประหยัด ได้แก่ เก็บไว้เพื่อวันหน้า
 - 3.3 ความซื่อสัตย์ ได้แก่ เด็กดีมีความซื่อสัตย์
 - 3.4 ความเป็นผู้มีสัมมาคารวะ ได้แก่ เด็กดีมีมารยาท
 - 3.5 การเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ ได้แก่ ผู้ใหญ่ผู้หวังดี
 - 3.6 การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ได้แก่ เพื่อนช่วยเพื่อน
- หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้จัดทำกิจกรรมโฮมรูมแต่ละหัวข้อเรื่องในลักษณะกิจกรรมสำเร็จรูป โดยมีจุดประสงค์เพื่อป้องกันปัญหา และส่งเสริมพัฒนาการนักเรียน
- กิจกรรมโฮมรูมแต่ละกิจกรรมประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้ คือ
1. ชื่อกิจกรรม
 2. เวลา
 3. วัตถุประสงค์
 4. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม ซึ่งแบ่งออกเป็น
 - 4.1 ขั้นนำ เป็นการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนก่อนดำเนินกิจกรรม
 - 4.2 ขั้นดำเนินกิจกรรม เป็นการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนโดยยึดหลักให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการอภิปรายผล มีกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและร่วมมือในกิจกรรม ซึ่งวิธีดำเนินกิจกรรมอาจจะมีทั้งการใช้เทคนิค การแสดงบทบาทสมมติ การอภิปรายกลุ่ม การเล่านิทานประกอบภาพ การสัมภาษณ์ การสาธิต ซึ่งการจะเลือกใช้วิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับกิจกรรม ซึ่งบางกิจกรรมอาจใช้เพียงวิธีเดียว บางกิจกรรมอาจใช้หลาย ๆ วิธีร่วมกัน
 - 4.3 ขั้นสรุป เป็นการสรุปผลหรือความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งนักเรียนเป็นผู้สรุป หรือครูและนักเรียนร่วมกันสรุป
 5. อุปกรณ์ การจัดทำอุปกรณ์เพื่อช่วยให้การดำเนินกิจกรรมน่าสนใจ และมีประสิทธิภาพโดยมีรูปภาพ ภาพการ์ตูนประกอบกิจกรรม การใช้บัตรคำ แผนภูมิ และใบงานประกอบการดำเนินกิจกรรม
 6. การประเมินผล เป็นการประเมินความรู้และการปฏิบัติตนของนักเรียนที่ได้จาก

กิจกรรมโฮมรูม โดยใช้การสังเกตความสนใจของนักเรียน ความร่วมมือในการทำกิจกรรม การสังเกต พฤติกรรม การสัมภาษณ์ การทำใบงาน การตอบแบบสอบถามของนักเรียน ทั้งนี้ตามความเหมาะสมของแต่ละกิจกรรม

- ขั้นที่ห้า รวบรวมกิจกรรมทั้งหมดนำเสนอในลักษณะของกลุ่มการจัดกิจกรรมโฮมรูมชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ได้แก่ ศ.ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ พิจารณาความสอดคล้องกันของกิจกรรม เวลา วัตถุประสงค์ เนื้อหา ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม สื่อการสอน และวิธีการประเมินผล
- ขั้นที่หก นำคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
- ขั้นที่เจ็ด ทดลองใช้คู่มือกิจกรรมโฮมรูมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 / 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ในช่วงเวลาโฮมรูม
- ขั้นที่แปด หาประสิทธิภาพของกลุ่มการจัดกิจกรรมโฮมรูมและศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโฮมรูม

2. ผลการหาประสิทธิภาพของกลุ่มการจัดกิจกรรมโฮมรูม

ผู้วิจัยได้ตรวจแบบฝึกหัดหลังการจัดกิจกรรมโฮมรูมในแต่ละหัวข้อ และตรวจแบบประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมครบทุกหัวข้อของกลุ่มกิจกรรมโฮมรูม นำคะแนนที่ได้มาคำนวณหาประสิทธิภาพของกลุ่ม โดยในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

- E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในคู่มือกิจกรรม
- Σ_x แทน คะแนนรวมของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบประเมินในใบงาน
- N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด
- A แทน คะแนนเต็มของแบบประเมิน
- E_2 แทน ประสิทธิภาพของกลุ่มในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน
- Σ_F แทน คะแนนรวมของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบประเมินหลังการเรียนรู้ครบทุกหัวข้อของกลุ่มการจัดกิจกรรมโฮมรูม
- B แทน คะแนนเต็มของการทำแบบประเมินเมื่อจบกิจกรรม

เกณฑ์ที่ต้องการคือ $E_1 : E_2 = 60 : 60$ เกณฑ์นี้ใช้เท่ากับเกณฑ์มาตรฐานของกรมวิชาการ ซึ่งกำหนดไว้ว่านักเรียนต้องทำข้อสอบได้คะแนนตั้งแต่ 60 % ขึ้นไปจึงจะถือว่าผ่าน

ผลการหาประสิทธิภาพของกลุ่มการจัดกิจกรรมโฮมรูม ดังแสดงในตาราง 2 และตาราง 3

ตาราง 2 ค่าประสิทธิภาพของกลุ่มการจัดกิจกรรมโฮมรูม โดยใช้เกณฑ์ $E_1 : E_2 = 60 : 60$

ชื่อกิจกรรม	Σ_x	N	A	E_1	Σ_f	N	B	E_2
1.บริการในโรงเรียน	240	28	10	85.71	245	28	10	87.5
2.เรียนอย่างไรจึงจะ เก่ง	242	28	10	86.42	248	28	10	88.57
3.สมาธิทำให้เกิด ปัญญา	216	28	10	77.14	220	28	10	78.57
4.การให้ความรู้เรื่อง อาชีพ	242	28	10	86.42	250	28	10	89.28
5.การรักษาความ สะอาดร่างกายและ เครื่องใช้	234	28	10	83.57	247	28	10	88.21
6.การประหยัด	220	28	10	78.57	225	28	10	80.35
7.ความซื่อสัตย์	224	28	10	87.14	250	28	10	89.28
8.เด็กดีมีมารยาท	243	28	10	86.78	245	28	10	87.5
9.การเชื่อฟังคำสั่ง สอนของผู้ใหญ่	238	28	10	85	240	28	10	85.71
10.การช่วยเหลือซึ่ง กันและกัน	244	28	10	87.14	245	28	10	87.5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 2 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของ $E_1 : E_2$ ของแต่ละกิจกรรมของกลุ่มการจัดกิจกรรมโฮมรูม มีค่าประสิทธิภาพอยู่ระหว่าง 77.14 : 78.57 - 87.14 : 89.28

3. ผลวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้านต่าง ๆ ก่อนการทดลองและหลังจากการทดลองด้วยวิธีวิเคราะห์ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

ตาราง 3 คะแนนเฉลี่ยของแต่ละกิจกรรมของนักเรียนก่อนและหลังการใช้คู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม

ชื่อกิจกรรม	การทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D.	t
1. การใช้บริการต่าง ๆ ในโรงเรียน	ก่อนการทดลอง	28	7.93	0.93	4.37*
	หลังการทดลอง	28	8.57	0.60	
2. วิธีเรียนที่ดี	ก่อนการทดลอง	28	7.86	0.77	3.81*
	หลังการทดลอง	28	8.64	-2.22	
3. สมาชิกทำให้เกิดปัญหา	ก่อนการทดลอง	28	7.61	0.76	2.79*
	หลังการทดลอง	28	7.71	2.23	
4. การให้ความรู้เรื่องอาชีพ	ก่อนการทดลอง	28	8.00	0.82	5.47*
	หลังการทดลอง	28	8.64	0.90	
5. การรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้	ก่อนการทดลอง	28	7.82	0.92	4.45*
	หลังการทดลอง	28	8.36	1.11	
6. การประหยัด	ก่อนการทดลอง	28	7.36	0.93	5.20*
	หลังการทดลอง	28	7.86	0.91	
7. ความซื่อสัตย์	ก่อนการทดลอง	28	7.82	0.83	11.36*
	หลังการทดลอง	28	8.71	0.90	
8. ความเป็นผู้มีสัมมาคารวะ	ก่อนการทดลอง	28	7.78	0.93	9.51*
	หลังการทดลอง	28	8.68	0.93	

ตาราง 3 (ต่อ)

ชื่อกิจกรรม	กลุ่มทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D.	t
9. การเชื่อฟังคำสั่งสอน ของผู้ใหญ่	ก่อนการทดลอง	28	7.43	-0.53	6.61*
	หลังการทดลอง	28	8.50	2.07	
10. การช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน	ก่อนการทดลอง	28	7.18	2.33	9.36*
	หลังการทดลอง	28	8.71	-1.78	
กิจกรรมโฮมรูม	ก่อนการทดลอง	28	7.6786	0.2629	5.78*
	หลังการทดลอง	28	8.4393	0.3666	

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 4 พบว่าภายหลังการใช้คู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม นักเรียนมี
การใช้บริการต่าง ๆ ในโรงเรียน วิธีเรียนที่ดี สมาธิทำให้เกิดปัญญา การให้ความรู้เรื่องอาชีพ การรักษา
ความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้ การประหยัด ความซื่อสัตย์ ความเป็นผู้มีสัมมาคารวะ การเชื่อฟังคำสั่ง
สอนของผู้ใหญ่ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม
3. เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโฮมรูม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) จำนวน 3 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียนทั้งหมด 94 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 / 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) จำนวน 28 คน ซึ่งได้จากการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ คู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยศึกษาค้นคว้าหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมโฮมรูมระดับประถมศึกษา นำมาประมวลกับการสำรวจการดำเนินกิจกรรมโฮมรูมโดยการสัมภาษณ์ครูประจำชั้นในระดับประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) แล้วสร้างขึ้นเป็นคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม ซึ่งครอบคลุมการแนะแนวการศึกษา การแนะแนวอาชีพ และการแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ในลักษณะกิจกรรมสำเร็จรูป (คู่มือฉบับสมบูรณ์ปรากฏในภาคผนวก ค)

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งขั้นตอนออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ การสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม และการทดลองใช้คู่มือกิจกรรมโฮมรูม

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม ในขั้นนี้ ผู้วิจัยได้สร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมในรูปแบบของกิจกรรมแนะแนว โดยศึกษาค้นคว้าหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมโฮมรูมระดับประถมศึกษา นำมาประมวลกับการสำรวจการดำเนินกิจกรรมโฮมรูมโดยการสัมภาษณ์ครูประจำชั้นในระดับประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่าย

ประถม) และสร้างเป็นคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม จากนั้นนำคู่มือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ และศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ตรวจสอบจากนั้นนำคู่มือไปแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยนำคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 / 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนชาย 15 คน นักเรียนหญิง 13 คน รวมเป็นนักเรียนกลุ่มทดลอง 28 คน โดยทดลองในช่วงเช้าหลังจากเข้าแถวเคารพธงชาติ ก่อนเข้าเรียนคาบที่ 1 ของวันจันทร์ - วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 8.30 ถึง 9.00 น. (เป็นเวลา 30 นาที) โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 3 มิถุนายน 2545 ถึงวันที่ 12 กรกฎาคม 2545 เพื่อหาประสิทธิภาพของคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมตามขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของคู่มือ และเพื่อศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโฮมรูม โดยก่อนนำกิจกรรมโฮมรูมแต่ละหัวข้อมาดำเนินการทดลองได้ทำการวัดก่อนการทดลอง (Pre test) และวัดหลังการทดลองเมื่อจบกิจกรรมแต่ละหัวข้อแล้ว (Post test)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

1. ประสิทธิภาพของคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม โดยวิธีหาค่า $E_1 : E_2$
2. การศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรมโฮมรูม โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t - test แบบ Dependent

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง(ฝ่ายประถม)

1. คู่มือการจัดกิจกรรม โฮมรูมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีเนื้อหาครอบคลุมการแนะแนวด้านการศึกษาด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม ประกอบด้วย 10 หัวข้อเรื่อง 16 กิจกรรม 30 คาบ ดังนี้ คือ

1.1 การแนะแนวด้านการศึกษา

- 1.1.1 การใช้บริการต่างๆ ในโรงเรียน มี 1 กิจกรรม ได้แก่ แนะนำบริการ (2 คาบ)
- 1.1.2 วิธีเรียนที่ดี มี 2 กิจกรรม ได้แก่ เรียนอย่างไรจึงจะเก่ง (2 คาบ) และฟังให้ดี (2 คาบ)
- 1.1.3 สมาธิทำให้เกิดปัญญา มี 4 กิจกรรม ได้แก่ ยืนสมาธิ (1 คาบ) การเดินด้วยสติ (1 คาบ) การนั่งสมาธิ (1 คาบ) และประโยชน์ของสมาธิ (1 คาบ)

1.2 การแนะแนวด้านอาชีพ

- 1.2.1 การให้ความรู้เรื่องอาชีพ มี 3 กิจกรรม ได้แก่ มารู้อาชีพกันเถอะ (2คาบ) คุณค่าของการประกอบอาชีพ (2 คาบ) และหนอยากเป็นอะไร (3 คาบ)

1.3 การแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม

- 1.3.1 การรักษาความสะอาดร่างกาย และเครื่องใช้ มี 2 กิจกรรม ได้แก่ หนูน้อยรักษาความสะอาด (1 คาบ) และแปรงฟันถูกวิธีไม่มีฟันผุ (2 คาบ)
- 1.3.2 การประหยัด มี 1 กิจกรรม ได้แก่ เก็บไว้เพื่อวันหน้า (2 คาบ)
- 1.3.3 ความซื่อสัตย์ มี 1 กิจกรรม ได้แก่ เด็กดีมีความซื่อสัตย์ (1 คาบ)
- 1.3.4 ความเป็นผู้มีสัมมาคารวะ มี 1 กิจกรรม ได้แก่ เด็กดีมีมารยาท (3 คาบ)
- 1.3.5 การเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ มี 1 กิจกรรม ได้แก่ ผู้ใหญ่ผู้หวังดี (2 คาบ)
- 1.3.6 การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มี 1 กิจกรรม ได้แก่ เพื่อนช่วยเพื่อน (2 คาบ)

2. ประสิทธิภาพของคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ประสิทธิภาพของคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้น ป.2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย รามคำแหง (ฝ่ายประถม) แต่ละกิจกรรม พบว่ามีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในชุดการสอน (E_1) : ประสิทธิภาพของคู่มือในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน (E_2) มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ 60 : 60 ซึ่งถือว่า ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของกรมวิชาการซึ่งกำหนดไว้ว่านักเรียนต้องทำแบบฝึกหัดได้คะแนนตั้งแต่ 60 % ขึ้นไปจึงจะถือว่าผ่าน

3. การศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโฮมรูม

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโฮมรูมโดยวิธีการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t - test แบบ Dependent ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความก้าวหน้าของนักเรียน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าต่าง ๆ ก่อนและหลังการทดลองพบว่า

ก่อนการทดลองค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.6786 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.2926 และเมื่อวิเคราะห์กิจกรรมโฮมรูม แต่ละหัวข้อแล้วพบว่ามีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 7.18 - 8.00 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ 0.53 - 2.33

หลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.4393 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.3666 และเมื่อวิเคราะห์กิจกรรมโฮมรูมแต่ละหัวข้อแล้วพบว่ามีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 7.71 - 8.71 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ 1.78 - 2.23

เมื่อวิเคราะห์ค่า t - test แบบ Dependent พบว่า ค่า t - test ที่แสดงถึงความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลัง การทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า คู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นสามารถพัฒนานักเรียนในด้านต่าง ๆ ได้

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเพื่อสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายดังนี้

1. การสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการทดลองจัดกิจกรรมโฮมรูมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 / 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) เพื่อหาประสิทธิภาพและศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม โดยเริ่มทดลองเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2545 ถึงวันที่ 12 กรกฎาคม 2545 จากการทดลอง พบว่า เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมโฮมรูมที่เหมาะสมที่สุด

ควรจัดในตอนเช้าก่อนเข้าเรียนคาบที่ 1 ของทุกวัน เนื่องจากเวลาดังกล่าวเป็นเวลาที่นักเรียนมารวมกัน เพื่อเข้าแถวเคารพธงชาติ ซึ่งเป็นเวลาที่ครูประจำชั้นจะมีโอกาสพบนักเรียนของตนอย่างพร้อมเพรียงกัน ส่วนการใช้เวลาในการจัดนั้น คือ 30 นาที เป็นเวลาที่เหมาะสมเช่นกัน เพราะในการจัดกิจกรรมแต่ครั้งถ้าใช้เวลามากหรือน้อยเกินไปจะทำให้กิจกรรมไม่ได้ผล ส่วนเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นควรครอบคลุม การแนะแนวด้านการศึกษา การแนะแนวด้านอาชีพ การแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขตนเองของนักเรียน เนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนักเรียนให้ความสนใจ ได้แก่ วิธีการเรียนที่ดี หนูอยากเป็นอะไร การรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้ การแปรงฟัน การประหยัด ความซื่อสัตย์ ความเป็นผู้มีสัมมาคารวะ และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เนื่องจากเทคนิคที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ได้แก่ เทคนิคการเล่านิทานประกอบภาพ เทคนิคการสาธิต และเทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งเป็นเทคนิคที่นักเรียนให้ความสนใจในกิจกรรมดีมากเนื่องจากเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน ส่วนเทคนิคการอภิปรายกลุ่ม และเทคนิคการสัมภาษณ์ นักเรียนไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าที่ควร อุปกรณ์ที่ผู้วิจัยใช้ในการดำเนินกิจกรรมแล้วนักเรียนให้ความสนใจ ได้แก่ หนังสือนิทานประกอบภาพ เพลง รูปภาพ แถบประโยค รวมทั้งใบงานต่าง ๆ อันส่งผลให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาของกิจกรรมมากขึ้น ทั้งยังช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมโฮมรูม การประเมินผลซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการประเมินความรู้และการปฏิบัติตนของนักเรียนที่ได้จากการจัดกิจกรรมโฮมรูม โดยสังเกตความสนใจ การให้ร่วมมือในการทำกิจกรรม การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ การทำใบงาน และการทำแบบฝึกหัดของนักเรียนทั้งนี้ตามความเหมาะสมของแต่ละกิจกรรม ซึ่งพบว่า การจัดกิจกรรมโฮมรูมเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกลุ่มการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) พบว่า กลุ่มฉบับนี้เป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องมาจากกระบวนการสร้างคู่มือ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการหลายขั้นตอนในการสร้างคู่มือ โดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ศึกษาหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโฮมรูม หลังจากนั้นก็ได้สัมภาษณ์ครูประจำชั้นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมโฮมรูม แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและสัมภาษณ์มาสร้างเป็นคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และให้ผู้คุณวุฒิตตรวจสอบ หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงนำคู่มือมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และได้นำคู่มือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 / 3 เพื่อหาประสิทธิภาพของคู่มือ พบว่า มีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในชุดการสอน (E_1) : ประสิทธิภาพของคู่มือในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน (E_2) มีค่าสูงกว่าเกณฑ์ 60 : 60 คือ E_1 มีค่าตั้งแต่ 77.14 - 87.14 และ E_2 มีค่าตั้งแต่ 78.57 - 89.28

3. ผลการวิเคราะห์เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโฮมรูม พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาด้านต่าง ๆ ดีขึ้น อันเป็นผลมาจากการที่คู่มือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งมีเทคนิคต่าง ๆ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และได้แสดงความคิดเห็น โดยการสร้างบรรยากาศให้ช่วงโฮมรูมมีลักษณะเหมือนบ้านเพื่อให้นักเรียนมีความรู้สึกคุ้นเคยซึ่งกันและกัน และคุ้นกับครูเสมือนครูเป็นสมาชิกคนหนึ่งในบ้าน ทั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อป้องกันปัญหาและส่งเสริมพัฒนาการนักเรียน และจากการวิเคราะห์ค่าความต่างของคะแนนด้านต่าง ๆ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองมีค่าสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นสามารถพัฒนา นักเรียนด้านต่าง ๆ ได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. คู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เป็นคู่มือสำหรับครูประจำชั้นที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมโฮมรูมให้กับนักเรียน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้สร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมในรูปแบบของกิจกรรมแนะแนว โดยมีหัวข้อเรื่องครอบคลุมการแนะแนวในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การแนะแนวการศึกษา การแนะแนวด้านอาชีพ และการแนะแนวด้านสังคม กิจกรรมโฮมรูมแต่ละหัวข้อเรื่อง มีลักษณะเป็นกิจกรรมสำเร็จรูป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันปัญหา และส่งเสริมพัฒนานักเรียน ซึ่งครูควรศึกษาและทำความเข้าใจในคู่มือการจัดกิจกรรมก่อนนำไปใช้
2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อสร้างคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งนอกจากจะใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมโฮมรูมให้นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 แล้ว ยังสามารถเป็นแนวทางให้ครูประจำชั้นในระดับอื่นๆ จัดกิจกรรมโฮมรูมในรูปแบบของกิจกรรมแนะแนว โดยครูสามารถปรับเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัยและความสนใจของนักเรียน
3. จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า เทคนิคในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้แก่ เทคนิคการเล่านิทานประกอบภาพ เทคนิคการสาธิต และเทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งเป็นเทคนิคที่นักเรียนให้ความสนใจ และเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้คือ 30 นาที

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อครูประจำชั้นในการจัดกิจกรรมโฮมรูม
2. ในการจัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ควรมีการสำรวจความสนใจของนักเรียน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเสนอหัวข้อ เพื่อให้การจัดกิจกรรมเป็นไปตามความสนใจของนักเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2522). *แนวทางการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ. ----- . (2522). *คู่มือการปฏิบัติงานแนะแนว*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2532). *คู่มือการปฏิบัติงานแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : อรุณลาดพร้าว.
- กิติมา ศตะนาวิน. (2538). *การสอนกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. พิษณุโลก : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- คมเพชร จัตรศุกุล. (2523). *การแนะแนวเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จำเนียร ช่วงโชติ. (2517). *เทคนิคการแนะแนว*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2525). "การประเมินผลสื่อการสอน" *เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับมัธยมศึกษา หน่วยที่ 11 - 15*. โรงพิมพ์สามเจริญพานิช.
- ดวงเดือน พิศาลบุตร. (2523). *การแนะแนว*. กรุงเทพฯ : มงคลการพิมพ์.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (ม.ป.ป). *หลักสูตรและการจัดการประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี.
- ธีรภูมิ ประทุมพรรัตน์. (2521). *การจัดและให้บริการสนเทศ*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- ประเสริฐ ชูสิงห์. (2538). *กิจกรรมโฮมรูม*. ปัตตานี : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ผกา บุญเรือง. (2528). *การแนะแนวเบื้องต้น*. ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- ผกา บุญเรือง. (2520). *การจัดและการให้บริการสนเทศ*. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- ผกา แสงสุวรรณ. (2534). *การมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2522). *การแนะแนวและให้คำปรึกษา*. กรุงเทพฯ : พิทักษ์อักษร.
- พนม ลีมาอารีย์. (2533). *การแนะแนวเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช . (2525). *เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารบุคลากรในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
- โยฮัน แซ่เลียง. (2523). *การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมโฮมรูมตามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่นักเรียนคาดหวังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดยะลา*. ปรินูญานันท์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ถ่ายเอกสาร.
- ราตรี เหล่าหะเกียรติ. (2542). *การศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมโฮมรูมโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานันท์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ , ถ่ายเอกสาร.

- วัชรวิทย์ ทรัพย์มี , และคนอื่น ๆ. (2527). *รูปแบบที่มีประสิทธิภาพของบริการแนะแนวในช่วงเวลาวิสาสะ*.
 กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลนิกา ฉลากบาง. (2535). *จิตวิทยาและการแนะแนวเด็กประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วิไลพรรณ อ่อนตา. (2531). *รูปแบบการจัดบริการแนะแนวในช่วงเวลาโฮมรูมในโรงเรียนประถมศึกษา*
สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดพิษณุโลก. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว)
 พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ , ถ่ายเอกสาร.
- สถิต วงศ์สวรรค์. (2525). *จิตวิทยาการแนะแนว*. กรุงเทพฯ : พีระวัฒนา.
- สมบัติ มหารศ. (2519). *การประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.
- สามัญศึกษา , กรม กระทรวงศึกษาธิการ. (2529). *แนวปฏิบัติตามโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนทั่วประเทศ*. กรุงเทพฯ : กองพัสดุและอุปกรณ์การศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2524). *แนวนโยบายและแผนพัฒนาเยาวชนระยะยาว*. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์น
 การพิมพ์.
- สุจิต เพียรชอบ. (2520). *ประมวลบทความประกอบการเรียนวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอนระดับ
 มัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุโท เจริญสุข. (2519). *เทคนิคของความเป็นครู*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สุรินทร์ สรศิริ. (2509). *กิจกรรมรวมหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : อรุณสภา.
- อุษณีย์ เป็นสบาย. (2533). *จิตวิทยาการแนะแนว*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- Allen , A Dale. (1995). "*An Analysis of the Guidance organization and Services in the
 Commissioned Intermediate School of Education Indiana University*". Bloomington,
 Indiana.
- Ausuble , David P. (1965). *Ego Development and the Personality*. New York : Grune & Stration Inc.
- Ayloon , Theodore and Michael D.Roberts. (1974). "Elemienation Discipline Problem by Strenghtining
 Academic Performance, " *Journal of Applied Behavior Analysis*. 7 : 71-76.
- Blodt , Dorothy Loiuse, (1969). "A Comparision of the Attitude of Elementary Teachers Toward
 Elementary School, " *Dissertations Abstracts International*. 29 : 2429.
- Crawley , Keith Edward. (1983 , March). "Teacher and Student Perceptions with Regard to Classroom
 Conditions, Procedures, and Student Behavior in Classes of Teachers Trained in Assertive
 Discipline Method , " *Dissertation Abstracts International*. 43 : 2840.
- Dickstein Robert, "Preferred counselor Characteristics as Expressed by Secondary School Students, "
Dissertation Abstracts. 33 : 2098 – 2099.
- Drabman , Ronald , Robert Spitanik and Spitanik. (1974 ,Spring). "Socialmatric and Disruptive Behavior
 a Function of Four Types of Token Reinforcement Program , " *Journal of Applied Behavior
 Analysis*. 7 : 93 - 101.

- Farsythe , Jack Norman . (1972, August) . "Students and Counselor Perception of Counselor Functions in Tennessee Community Collegess, " **Dissertation Abstracts**. Vol.33, August P.447A – 851A.
- Good , Carter V. (1959). **Dictionary of Education**. New York : McGraw Hill Book Company Inc.
- Harris , Brother Philip. (1956 , February.). "Using Homeroom for Guidance in Personality Development ," **Catholic Education Review**. Lvll.
- Harvey , John F. (1961 , April). "Guidance Through the Home Room, " **Student Activities**. 39.
- Lincoln, M.E. (1959 , March)."Educational and Vocational Information as Part of a Guidance Program with Criteria for Measuring Result ," **Doctoral Dissertation**. Harvard University, Cambridge.
- MC. Farland , John W. (1963 , October). "Developing Effective Homeroom," **School Review**. LXI.
- Miller , Franklin A . (1960). **Planning Student Activities**. New Jersey : Prentice – Hall , Inc.
- Mueller , Kate Harner. (1961). "Student Personal Work in Higher Education ," **Cambridge Massachusetts**, U.S.A. p. 570 .
- Mueller, H.K. (1961).**Student Personal Work in Higher Education**. Massachusetts : Cambridge University Press.
- Norman , Gerald . (1972 , July). "The Role of High School Counselor as Perceived by Administrators, Counselor, Teachers and Student and Measured by the Semantic," **Differential Technique Dissertation Abstracts**. 33 : 159.
- Qrwig.Charles E. (1974 , November). "The Effect of Race, Sex, Selected Appearance Variables on the Affectiveness of Counselor to Black Inner – City Junior High School Students," **Dissertation Abstracts**. 33 : 9654.
- Raymond , Gale F. (1969).**Development Behavior : A Humanistic Approach**. New York : The Mcmillan Company.
- Strong , W. Melvin. (1967). **Group Procedures in Guidance**. New York : Harper and Row Pub.
- Torrest , Eduardo. (1983 , August). "The Perceptions of Parents from Ethnic Groups toward the Utilization of Different type of Disciplinary Procedures Practiced in Elementary Schools," **Dissertation Abstracts International**. 44 : 355 – A.
- Traxler , Auther E. (1966). **Techniques of Guidance**. New York : Harper and Row.
- Wagner , Jisephine E. (1956 , January). "Factors Conductive to the Effective Functioning of the Homeroom Organization, **Bulletin of the National Association of School Principles**.
- Walters , J. (1966). **High School Personnel Work Today**. New York : Mc Graw - Hill Book Company, Inc.

Williamson , E.G. (1961). *Student Personal Work in Colleges and Universities*. New York : McGraw – Hill Book co. p.78.

Young , Robert Hume. (1969 , October). "Current Practices in Guidance Services in the Secondary Schools of British Columbia , " *Dissertation Abstracts*. 30 : 1409 – 1410.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
การวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 4 แสดงคะแนนเฉลี่ยด้านต่าง ๆ ก่อนการทดลองและหลังจากการทดลอง โดยวิธีวิเคราะห์ค่าความ
เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

ชื่อกิจ กรรม	บริการในโรง เรียน		วิธีเรียนที่ดี		สมาธิทำให้เกิด ปัญญา		การให้ความรู้ เรื่องอาชีพ		การรักษาความ สะอาดร่างกาย และเครื่องใช้	
	ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง	ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง	ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง	ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง	ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง
1	7	8	7	9	7	7	8	9	6	7
2	9	9	7	8	7	7	7	8	8	10
3	8	8	8	9	8	8	9	10	7	7
4	7	7	8	9	8	9	10	10	6	6
5	7	8	8	8	8	7	9	9	7	8
6	7	8	8	8	7	7	7	7	6	7
7	8	9	8	8	7	8	8	8	7	8
8	7	8	8	9	7	8	8	9	7	8
9	6	8	8	8	8	9	8	9	7	8
10	7	8	9	8	8	9	8	10	7	7
11	7	9	8	9	6	7	9	10	8	8
12	8	9	8	9	7	7	9	9	9	9
13	8	8	7	7	8	8	8	8	8	8
14	8	8	9	9	8	8	7	8	9	10
15	8	8	9	10	7	9	7	8	9	10
16	9	9	9	9	7	7	8	9	8	10
17	7	9	8	8	9	10	8	8	9	10
18	7	9	7	7	7	7	9	9	8	8
19	9	9	7	9	9	7	9	9	8	8
20	9	9	8	8	9	8	7	9	8	8
21	9	9	8	7	8	8	7	7	8	8
22	9	9	7	7	7	9	8	9	9	10
23	9	9	7	9	7	9	8	9	9	10
24	9	9	8	8	9	9	7	7	8	8
25	7	9	9	9	7	7	8	9	8	8
26	8	9	9	9	7	7	7	8	8	8

ตาราง 4 (ต่อ)

ชื่อกิจ กรรม	บริการในโรง เรียน		วิธีเรียนที่ดี		สมาธิทำให้เกิด ปัญญา		การให้ความรู้ เรื่องอาชีพ		การรักษาความ สะอาดร่างกาย และเครื่องใช้	
	ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง	ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง	ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง	ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง	ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง
คนที่ 27	9	9	7	8	8	8	8	8	8	8
28	9	9	6	7	8	9	8	9	8	9
Σx	222	240	220	242	213	216	224	242	219	234
$\overline{x}$	7.39	8.57	7.86	8.64	7.61	7.71	8	8.64	7.82	8.36
S.D.	0.93	0.60	0.77	2.2	0.76	2.23	0.82	0.90	0.92	1.11

ตาราง 4 (ต่อ)

ชื่อกิจกรรม	การประหยัด		ความซื่อสัตย์		การมีสัมมาคารวะ		การเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่		การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
1	7	8	7	9	7	8	8	9	7	8
2	7	8	8	9	7	8	8	9	8	9
3	6	6	8	9	7	8	6	7	7	8
4	6	7	8	9	6	7	6	6	8	9
5	6	7	8	9	8	9	8	8	7	8
6	6	7	8	9	8	9	6	7	8	9
7	7	8	8	9	8	9	8	10	8	8
8	7	8	7	8	9	9	7	8	7	8
9	6	6	7	8	8	8	6	8	7	8
10	8	9	7	8	9	10	6	7	7	10
11	8	9	6	7	9	10	7	10	7	8
12	8	8	8	9	9	9	8	9	7	8
13	8	8	9	10	6	7	6	6	6	8
14	8	8	9	10	9	9	8	10	7	9
15	8	9	9	10	9	9	8	8	7	9
16	8	9	7	8	8	9	9	10	8	9
17	9	9	8	9	8	9	9	10	8	9
18	6	6	9	10	8	9	6	8	7	9
19	6	7	8	9	8	9	9	9	8	9
20	8	8	8	9	7	8	9	9	6	7
21	7	7	8	8	8	9	8	9	8	10
22	8	8	8	8	8	9	8	9	7	9
23	8	8	8	8	7	9	7	9	8	9
24	8	8	8	8	7	9	6	8	8	9
25	9	9	6	7	8	9	7	8	9	9
26	8	8	9	10	8	9	8	9	9	9

ตาราง 4 (ต่อ)

ชื่อกิจกรรม	การประหยัด		ความซื่อสัตย์		การมีสมาธิ การระ		การเชื่อฟังคำสั่ง สอนของผู้ใหญ่		การช่วยเหลือซึ่ง กันและกัน	
	ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง	ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง	ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง	ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง	ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง
27	7	9	8	9	7	8	9	9	8	9
28	8	8	7	8	7	8	7	9	8	9
Σx	206	220	219	244	218	243	208	238	201	244
$\bar{x}$	7.36	7.86	7.82	8.71	7.78	8.68	7.43	8.5	7.18	8.71
S.D.	0.93	0.91	0.83	0.92	0.93	0.93	0.53	2.07	2.33	1.781

ภาคผนวก ข

แผนการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

แผนการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการกิจกรรม	อุปกรณ์
การแนะแนวการศึกษา : 1.การใช้บริการต่าง ๆ ในโรงเรียน	แนะนำบริการ (2 คาบ) คาบที่ 1	1.เพื่อให้ นักเรียนบอกชื่อ บริการต่าง ๆ ในโรงเรียนได้ 2.เพื่อให้ นักเรียนบอกความสำคัญของแต่ละ บริการได้ 3.เพื่อให้ นักเรียนบอกประโยชน์ของการรู้จักบริการต่าง ๆ ในโรงเรียน	เทคนิค การอภิปรายกลุ่ม ขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับบริการต่างๆที่มีในโรงเรียน ขั้นดำเนินการกิจกรรม 1.ครูแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของบริการต่าง ๆ 2.ครูพานักเรียนเดินไปยังสถานที่ตั้งของบริการต่างๆ โดยครูแนะนำรายละเอียดของแต่ละบริการ ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับบริการต่าง ๆ	-

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
	คาบที่ 2		ขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเกี่ยวกับบริการต่างๆ ในโรงเรียน ขั้นดำเนินกิจกรรม 1.ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่มโดยวิธีการจับสลากสี 2.ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายในหัวข้อ "นักเรียนได้ประโยชน์อะไรบ้างจากการรู้จักบริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้"ภายในเวลา 10 นาที 3.นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการอภิปรายหน้าชั้น ขั้นสรุป ครูสุ่มถามถึงประโยชน์ของบริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้	1.สลากสี 6 สี สีละเท่า ๆ กันตามจำนวนนักเรียน 2.กระดาษ A4

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
การแนะแนว การศึกษา : 2. วิธีเรียนที่ดี	เรียนอย่างไรจึง จะเก่ง (2 คาบ) คาบที่ 1	เพื่อให้นักเรียน สามารถระบุวิธี การเรียนที่ดีได้	เทคนิค การเล่านิทาน ประกอบภาพ ขั้นนำ นักเรียนและครูร่วมกัน สนทนาเกี่ยวกับการเรียน อย่างไรจึงจะเก่ง โดยให้นัก เรียนยกตัวอย่างวิธีเรียนที่ดี ขั้นดำเนินกิจกรรม 1.ครูเล่านิทานประกอบภาพ เรื่อง "กวางดาวกับกวาง แต่้ม" 2.ครูและนักเรียนร่วมกัน สนทนาเกี่ยวกับนิทาน ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุป เกี่ยวกับนิทาน ในประเด็น ของวิธีการเรียนที่ดี	หนังสือ นิทาน ประกอบภาพเรื่อง "กวางดาวกับกวาง แต่้ม"

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการกิจกรรม	อุปกรณ์
	คาบที่ 2	1. เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกพฤติกรรมที่แสดงถึงการตั้งใจเรียนได้ 2. เพื่อให้ นักเรียนบอกผลของการตั้งใจเรียนได้	เทคนิค การอภิปรายกลุ่ม ขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนถึงวิธีการเรียนของกวางดาว ขั้นดำเนินการกิจกรรม 1.ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มโดยการนับ 1 - 6 2.ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายในหัวข้อ "เรียนอย่างไรจึงจะเก่ง" โดยครูให้เวลา 10 นาที 3.เมื่อครบกำหนดเวลา ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น 4.ครูอธิบายเพิ่มเติมประกอบแถบประโยคชุด "วิธีการเรียนที่ดี"	แถบประโยคชุด "วิธีการเรียนที่ดี"

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
	ฟังให้ดี (2 คาบ) คาบที่ 1	เพื่อให้นักเรียน บอกผลของการ ไม่ตั้งใจฟังและ คุยกันในเวลา เรียนได้	เทคนิค การแสดงบทบาท สมมติ ขั้นนำ ครูให้นักเรียนดบมือตาม จังหวะตามครูสั่ง โดยให้ตบ มือ 1 ครั้ง ตบมือ 2 ครั้ง ตบ มือ 3 ครั้ง แล้วร่วมกัน สนทนาเกี่ยวกับกิจกรรม ขั้นดำเนินกิจกรรม 1.ครูเล่านิทานเรื่อง "กระต่ายขี้ไม้" ให้นักเรียนฟัง 2.ครูขออาสาสมัครนักเรียน ออกมาแสดงบทบาทสมมติ จากเรื่องที่ครูเล่า 3.ครูกล่าวชมเชยนักเรียนและ ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเรื่อง " กระต่ายขี้ไม้" ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับ ผลของการคุยกันและส่งเสียง ดังเวลาเรียน	1.หัวสัตว์ต่าง ๆ 2.เอกสารประกอบ การแสดงบทบาท สมมติ

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการกิจกรรม	อุปกรณ์
	คาบที่ 2	เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการตั้งใจฟังและไม่คุยกันในเวลาเรียน	เทคนิค การอภิปรายกลุ่ม ขั้นนำ ครูสุ่มนักเรียนบอกผลของการไม่ตั้งใจฟังและคุยกันในเวลาเรียน ขั้นดำเนินการกิจกรรม 1.ครูแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมลมเพลมพัด 2.ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายในหัวข้อ "ฟังให้ดี มีประโยชน์อย่างไร" โดยครูใช้เวลา 10 นาที 3.เมื่อครบกำหนดเวลา นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการอภิปรายหน้าชั้นเรียน ขั้นสรุป ครูสุ่มถามนักเรียนถึงประโยชน์ของการตั้งใจฟังครูสอน	-

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
การแนะแนว การศึกษา : 3 .สมาธิทำให้ เกิดปัญญา (4 คาบ)	คาบที่ 1 การยืนสมาธิ	1. เพื่อให้ นัก เรียนฝึกการยืน เดิน นั่งอย่างมี สมาธิได้ 2. เพื่อให้ นัก เรี ย น บ อ ก ประโยชน์ของ การยืน เดิน นั่งอย่างมีสมาธิ ได้ 3. เพื่อให้ นัก เรี ย น บ อ ก ประโยชน์ของ การมีสมาธิได้	เทคนิค การสาธิต ชั้นนำ ครูนำภาพเด็กยืนทำสมาธิมา ให้นักเรียนดูพร้อมทั้งร่วมกัน สนทนาถึงการยืนทำสมาธิ ขั้นดำเนินกิจกรรม 1.ครูแนะนำนักเรียนว่าวันนี้จะ ให้นักเรียนฝึกการยืนสมาธิ โดยจะมีผู้สาธิตให้นักเรียนดู 2.ครูให้นักเรียนยืนเป็นวง กลมแล้วขออาสาสมัครนัก เรียนชาย 1 คนหญิง 1 คน ออกมาทำการสาธิตประกอบ คำอธิบายของครู ขั้นสรุป ครูถามถึงความรู้สึกของนัก เรียนในการยืนสมาธิ	-

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการกิจกรรม	อุปกรณ์
	คาบที่ 2 การเดินด้วยสติ		เทคนิค การสาธิต ขั้นนำ ครูให้นักเรียนทบทวนการยืนสมาธิ ขั้นดำเนินการกิจกรรม 1.ครูขออาสาสมัครนักเรียนชาย 1 คน หญิง 1 คน มาเป็นผู้สาธิตการเดินด้วยสติ ประกอบคำอธิบายของครู 2. ครูให้นักเรียนฝึกเดินเป็นวงกลม 3 นาที ตามขั้นตอน โดยครูสังเกตและให้คำแนะนำนักเรียนเป็นรายบุคคล 3.ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงการเดินด้วยสติ ขั้นสรุป 1.ครูสุ่มถามนักเรียนถึงประโยชน์การเดินด้วยสติที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ 2.ครูแนะนำให้เรียนนำขั้นตอนการเดินด้วยสติไปใช้ในชีวิตประจำวันในอิริยาบถ เช่น การเดินในบริเวณโรงเรียน การเดินกลับบ้าน การเดินแถว	-

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
	คาบที่ 3 การนั่งสมาธิ		เทคนิค การสาธิต ขั้นนำ ครูนำรูป อิคคิวซัง มาให้นักเรียนดู พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับรูป ขั้นดำเนินกิจกรรม 1.ครูให้นักเรียนยืนเป็นวงกลมและขออาสาสมัคร นักเรียน ชาย 1 คน หญิง 1 คน ออกมาสาธิตการนั่งสมาธิ ประกอบคำอธิบายของครูให้เพื่อนดูตามขั้นตอน 2.นักเรียนฝึกทำสมาธิตามขั้นตอนที่เพื่อนสาธิตให้ดู ประมาณ 5 นาที 3.เมื่อครบกำหนดเวลาครูให้นักเรียนพนมมือแผ่เมตตาตามครู ขั้นสรุป 1.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงประโยชน์ของการนั่งสมาธิ 2.ครูโน้มน้าวจิตใจเด็กให้อยากทำสมาธิ และบอกประโยชน์ของการนั่งสมาธิว่าเป็นการทำให้มีสติปัญญาดี เรียนหนังสือเก่ง	รูปอิคคิวซัง(ตอนนั่งสมาธิ)

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
	คาบที่ 4 ประโยชน์ของ สมาธิ		เทคนิค การอภิปรายกลุ่ม ขั้นนำ ครูให้นักเรียนทบทวนการยืน สมาธิ การเดินด้วยสติ และ การนั่งสมาธิ ขั้นตอนกิจกรรม 1.นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม โดยวิธีการจับสลากลูก กวาด 2.ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรวม กันอภิปรายในหัวข้อ "สมาธิมี ประโยชน์อย่างไรต่อการ เรียน" โดยครูให้เวลาในการ อภิปราย 5 นาที 3.เมื่อครบกำหนดเวลา นัก เรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทน ออกมารายงานผลการ อภิปราย ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผล ของการมีสมาธิที่มีต่อการ เรียน ประกอบแบบประโยค ชุด ประโยชน์ของการมีสมาธิ	1.ลูกกวาด 6 ชนิด ชนิดละเท่า ๆ กัน ตามจำนวนนัก เรียน 2.แบบประโยคชุด "ประโยชน์ของการ มีสมาธิ"

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
การแนะแนวอาชีพ : 4. การให้ความรู้เรื่องอาชีพ	มารู้จักอาชีพกันเถอะ (2 คาบ) คาบที่ 1	1.เพื่อให้นักเรียนบอกอาชีพที่พบเห็นในชุมชน 2.เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแต่ละอาชีพได้ 3.เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของแต่ละอาชีพได้	เทคนิค การอภิปรายกลุ่ม ขั้นนำ ครูนำบัตรภาพอาชีพต่างๆมาให้นักเรียนดูพร้อมทั้งให้นักเรียนบอกว่าเป็นอาชีพอะไร ขั้นดำเนินกิจกรรม 1.ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม "จับกลุ่มอาชีพ" 2.เมื่อนักเรียนจับกลุ่มได้ครบทุกกลุ่มแล้วครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง ขั้นสรุป ครูสุ่มนักเรียนบอกชื่ออาชีพที่รู้จักมาคนละ 1 อาชีพ	1.บัตรภาพอาชีพต่าง ๆ 2 . ส ล า ก ภ า พ ลักษณะอาชีพและเครื่องมือเครื่องใช้ของแต่ละอาชีพ

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
	คาบที่ 2		ขั้นนำ ครูให้นักเรียนช่วยกันบอก อาชีพจากปรีศนาลักษณะ อาชีพที่ครูอ่านให้ฟัง ขั้นดำเนินกิจกรรม 1.ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตาม กลุ่มอาชีพที่จับสลากได้เมื่อ คาบที่แล้ว 2.นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมากลุ่มละ 1 คน เพื่อออกมาจับใบงานหัวข้อ การอภิปรายในหัวข้อ "อาชีพ ของฉันสำคัญอย่างไร" พร้อม ทั้งให้นักเรียนช่วยกันระบายสี หรือตกแต่งใบงานให้สวยงาม โดยครูใช้เวลา 15 นาที 3.เมื่อครบกำหนดเวลา ครูให้ นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทน ออกมารายงานผลการ อภิปรายและแสดงผลงานการ ตกแต่งใบงานที่ครูมอบหมาย ให้นักเรียน	1.ปรีศนาลักษณะ อาชีพ 2.ใบงานหัวข้อการ อภิปราย "อาชีพ ของ ฉัน สำคัญอย่างไร"

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
การแนะแนวอาชีพ	คุณค่าของการประกอบอาชีพ (2 คาบ) คาบที่ 1	เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกคุณค่าของการประกอบอาชีพได้	เทคนิค การอภิปรายกลุ่ม ขั้นนำ ครูสุ่มให้นักเรียนประมาณ 5 - 6 คน ออกมาเล่าถึงการที่ครูได้มอบหมายให้ไปถามผู้ปกครองว่า "ทำไมคนเราต้องประกอบอาชีพ" เมื่อคาบที่แล้ว ขั้นดำเนินกิจกรรม 1.นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม โดยให้นักเรียนจับสลากสี 2.ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายในหัวข้อ "ทำไมคนเราต้องประกอบอาชีพ" โดยครูให้เวลาในการอภิปราย 15 นาที 3.เมื่อครบกำหนดเวลาแล้ว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการอภิปรายหน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้สรุป	สลากสี 6 สี สีละเท่า ๆ กัน

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการกิจกรรม	อุปกรณ์
	คาบที่ 2		ขั้นนำ ครูให้นักเรียนทบทวนเกี่ยวกับคุณค่าของการประกอบอาชีพตามที่ได้ร่วมกันอภิปรายไว้ในคาบที่แล้ว ขั้นดำเนินการกิจกรรม 1. ครูติดแถบประโยคชุด "คุณค่าของการประกอบอาชีพ" บนกระดาน 2. ครูให้นักเรียนอ่านแถบประโยคพร้อมกัน 1 รอบ 3. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคุณค่าของการประกอบอาชีพประกอบแถบประโยคบนกระดาน ขั้นสรุป ครูขออาสาสมัครให้นักเรียนยกตัวอย่างอาชีพที่นักเรียนรู้จัก พร้อมทั้งบอกถึงคุณค่าของการประกอบอาชีพนั้น ๆ	แถบประโยค "คุณค่าของการประกอบอาชีพ"

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
การแนะแนวอาชีพ :	หนูอยากเป็นอะไร (3 คาบ) คาบที่ 1	เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกอาชีพที่นักเรียนอยากจะเป็นในอนาคตได้	เทคนิค การสัมภาษณ์ ขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนถึงอาชีพและคุณค่าของการประกอบอาชีพนั้น ๆ โดยครูนำบัตรภาพอาชีพมาให้นักเรียนดูพร้อมทั้งให้นักเรียนบอกถึงชื่อของอาชีพและคุณค่าของอาชีพ ขั้นดำเนินกิจกรรม 1.ครูเปิดเพลง "หนูอยากเป็นอะไร" ให้นักเรียนฟัง 1 รอบ 2.ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง "หนูอยากเป็นอะไร" 3.ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง ขั้นสรุป ครูสุ่มถามนักเรียนประมาณ 5 - 6 คน ถึงอาชีพที่นักเรียนต้องการจะเป็นในอนาคตและถามถึงเหตุผลที่ต้องการประกอบอาชีพนั้น ๆ	1.บัตรภาพอาชีพต่าง ๆ 2.เทปเพลง "หนูอยากเป็นอะไร" 3.เครื่องเล่นเทป 4.เอกสารเนื้อเพลง "หนูอยากเป็นอะไร"

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
	คาบที่ 2		ขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเพลง "หนูอยากเป็นอะไร" ขั้นดำเนินกิจกรรม 1.ครูแจกเอกสารตารางการสัมภาษณ์อาชีพให้นักเรียนไปสัมภาษณ์เพื่อนๆ อย่างน้อย 3 คน 2.ครูให้นักเรียนออกมารายงานผลการสัมภาษณ์ ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนต้องการจะเป็นในอนาคต พร้อมทั้งกล่าวให้กำลังใจให้นักเรียนได้ประกอบอาชีพที่แต่ละคนต้องการจะเป็น แต่ไม่ว่าใครจะประกอบอาชีพอะไรก็ตาม สิ่งสำคัญที่สุดคือการเป็นคนดี	1.เทปเพลง "หนูอยากเป็นอะไร" 2.เครื่องเล่นเทป 3.เอกสารเนื้อเพลง "หนูอยากเป็นอะไร" 4.เอกสารตารางการสัมภาษณ์อาชีพ

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการกิจกรรม	อุปกรณ์
	คาบที่ 3		เทคนิค การสาธิต ขั้นนำ ครูนำหุ่นนิ้วมืออาชีพมาให้นักเรียนดู พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับหุ่นนิ้วมือ ขั้นตอนกิจกรรม 1.ครูแนะนำอุปกรณ์ในการทำหุ่นนิ้วมืออาชีพให้นักเรียนรู้จัก 2.ครูสาธิตประกอบคำอธิบายขั้นตอนการทำหุ่นนิ้วมืออาชีพ 3.ครูให้นักเรียนทำหุ่นนิ้วมืออาชีพที่นักเรียนชอบ หรือต้องการจะเป็นในอนาคต คนละ 1 ตัว ขั้นสรุป ครูสุ่มให้นักเรียนออกมาแสดงผลงานได้แก่ หุ่นนิ้วมืออาชีพที่นักเรียนทำ พร้อมทั้งซักถามถึงขั้นตอนการทำ	1. หุ่นนิ้วมือตัวอย่าง 2.อุปกรณ์ในการทำหุ่นนิ้วมือตามจำนวนนักเรียน 3. อุปกรณ์ที่นักเรียนสามารถใช้ร่วมกันเป็นกลุ่ม

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
การแนะแนว ส่วนตัวและ สังคม : 5 .การรักษา ความสะอาดร่าง กายละเครื่องใช้	หนูน้อยรักความ สะอาด (1 คาบ)	1. เพื่อให้ นัก เรียนบอกวิธีการ รักษา ความ สะอาดร่างกาย และเครื่องใช้ได้ 2. เพื่อให้ นัก เรียนบอก ประโยชน์ของ การรักษาความ สะอาดร่างกาย และเครื่องใช้ได้	เทคนิค การเล่านิทาน ประกอบภาพ ชั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกัน สนทนาเกี่ยวกับการรักษา ความสะอาดโดยส่วมให้นัก เรียนยกตัวอย่างวิธีการรักษา ความสะอาดร่างกายหรือ เครื่องใช้ ชั้นดำเนินกิจกรรม 1.ครูเล่านิทานประกอบภาพ เรื่อง "เสื้อน้อยไม่ยอมอาบ น้ำ" ให้นักเรียนฟัง 2. เมื่อครูเล่าจบ ครูและนัก เรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับ นิทาน	1.หนังสือนิทาน ประกอบภาพเรื่อง "เสื้อน้อยไม่ยอม อาบน้ำ" 2.แถบประโยคชุด "ประโยชน์ของการ รักษา ความ สะอาด" 3 . สลากสุฉาน การณ์ในกิจกรรม " ใช้หรือไม่ใช้"

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการกิจกรรม	อุปกรณ์
			3. ครูขออาสาสมัครให้นักเรียน 2 - 3 คน บอกประโยชน์ของการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้ พร้อมทั้งครูอธิบายเพิ่มเติมประกอบแถบประโยคชุด "ประโยชน์ของการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้" ขึ้นสรุป 1.นักเรียนและครูร่วมกันสรุปถึงวิธีการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้ โดยให้นักเรียนทำกิจกรรม "ใช่หรือไม่ใช่" 2.ให้นักเรียนอ่านแถบประโยคชุด "ประโยชน์ของการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้" บนกระดานพร้อมกัน 1 รอบ	

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
การแนะแนว ด้านส่วนตัว และสังคม	แปรงฟันถูกวิธี ไม่มีฟันผุ (2 คาบ) คาบที่ 1	เพื่อให้นักเรียน บอกสาเหตุของ ฟันผุได้	เทคนิค การเล่านิทาน ประกอบภาพ ชั้นนำ ครูนำอุปกรณ์ที่ใช้ในการแปรง ฟันมาให้นักเรียนดู ได้แก่ แปรงสีฟัน ยาสีฟัน แก้วน้ำ พร้อมทั้งร่วมกันสนทนาเกี่ยว กับอุปกรณ์เหล่านั้น ชั้นดำเนินกิจกรรม 1.ครูเล่านิทานประกอบภาพ เรื่อง "หนูฉีดไม่อยากแปรง ฟัน" ให้นักเรียนฟัง 2. เมื่อครูเล่าจบ นักเรียนและ ครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับ นิทาน 3. ครูและนักเรียนร่วมกันร้อง เพลง "เหงือกจำฟันลาก่อน" ชั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุป เกี่ยวกับสาเหตุของฟันผุ	1. หนังสือนิทาน ประกอบภาพเรื่อง "หนูฉีดไม่อยาก แปรงฟัน" 2.เอกสารเนื้อเพลง "เหงือกจำฟันลา ก่อน" 3.เครื่องเล่นเทป 4. เทปเพลง "เหงือกจำฟันลา ก่อน" 5.อุปกรณ์ที่ใช้ใน การแปรงฟัน

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
	คาบที่ 2	1. เพื่อให้ นักเรียนบอกวิธีการแปร่งฟันที่ถูกวิธีได้ 2. เพื่อให้ นักเรียนบอกประโยชน์ของการแปร่งฟันที่ถูกวิธีได้	เทคนิค การสาธิต ขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง "แปร่งฟัน" ขั้นดำเนินกิจกรรม 1.ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง "แปร่งฟัน" 2.ครูสาธิตการแปร่งฟันที่ถูกวิธีประกอบคำอธิบาย 3.ครูสุ่มนักเรียน 2 - 3 คนออกมาสาธิตการแปร่งฟันที่ถูกวิธี 4.ครูขออาสาสมัครนักเรียนบอกประโยชน์ของการแปร่งฟันที่ถูกวิธี ขั้นสรุป 1.นักเรียนร้องเพลง "แปร่งฟัน" พร้อมกัน 1 รอบ 2.นักเรียนร่วมกันทบทวนวิธีการแปร่งฟัน และประโยชน์ของการแปร่งฟันที่ถูกวิธี 3.ครูนัดหมายให้นักเรียนฝึกแปร่งฟัน	1. แผนภูมิเพลง "แปร่งฟัน" 2.เครื่องเล่นเทป 3.เทปเพลง "แปร่งฟัน" 4.อุปกรณ์ที่ใช้ในการสาธิตการแปร่งฟัน ได้แก่ แปรงสีฟัน ยาสีฟัน และแก้วนํ้า

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
การแนะแนว ด้านส่วนตัว และสังคม : 6. การประหยัด	เก็บไว้เพื่อวัน หน้า (2 คาบ) คาบที่ 1	1. เพื่อให้ นักเรียนสามารถ บอกพฤติกรรมที่ แสดงถึงความ ประหยัดได้ 2. เพื่อให้ นักเรียนสามารถ บอกประโยชน์ ของการประหยัด ได้	เทคนิค การเล่านิทาน ประกอบภาพ ชั้นนำ ครูนำหม่อมสินมาให้นัก เรียนดูพร้อมทั้งร่วมกัน สนทนาเกี่ยวกับหม่อมสิน ชั้นดำเนินกิจกรรม 1.ครูเล่านิทานประกอบภาพ เรื่อง "เก็บไว้เพื่อวันหน้า" ให้นักเรียนฟัง 2. เมื่อครูเล่าจบ นักเรียนและ ครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับ นิทาน 3.ครูขออาสาสมัครนักเรียน ยกตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดง ให้เห็นถึงความประหยัด ชั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความ ประหยัด	1. หม่อมสิน 2. หนังสือนิทาน ประกอบภาพเรื่อง "เก็บไว้เพื่อวัน หน้า" 3.ป้าย "ประหยัด" และ "ไม่ประหยัด" 4.รูปภาพที่แสดง ถึงพฤติกรรมของ ความประหยัดและ ไม่ประหยัด

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการกิจกรรม	อุปกรณ์
	คาบที่ 2		ขั้นนำ 1.ครูเปิดเพลง "หมูออมสิน"ให้นักเรียนฟัง 1 รอบ 2.ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง ขั้นดำเนินการกิจกรรม 1.ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงประโยชน์ของการออมเงิน หรือการประหยัด 2.ครูสอนนักเรียนร้องเพลง "หมูออมสิน" ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปถึงประโยชน์ของการประหยัด	1.เครื่องเล่นเทป 2. เทปเพลง "หมูออมสิน" 3.เอกสารเนื้อเพลง "หมูออมสิน" (ตามจำนวนนักเรียน)

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
การแนะแนว ด้านส่วนตัว และสังคม : 7. ความซื่อสัตย์	เด็กดีมีความซื่อ สัตย์ (1 คาบ)	1. เพื่อให้ นักเรียนสามารถ บอกพฤติกรรม ของผู้ที่มีความ ซื่อสัตย์ได้ 2. เพื่อให้ นักเรียนสามารถ บอกประโยชน์ ของการเป็นผู้มี ความซื่อสัตย์ได้	เทคนิค การเล่านิทาน ประกอบภาพ ขั้นนำ ครูขออาสาสมัครนักเรียน ประมาณ 2 - 3 คน ออกมา เล่าถึงประสบการณ์ที่แสดงถึง ความซื่อสัตย์ของนักเรียน หรือผู้ที่นักเรียนรู้จัก ขั้นดำเนินกิจกรรม 1. ครูและนักเรียนร่วมกัน สนทนาเกี่ยวกับภาพหน้าปก นิทาน 2. ครูเล่านิทานประกอบภาพ เรื่อง "หมูอมสิน" ให้นัก เรียนฟัง 3. เมื่อครูเล่าจบ นักเรียนและ ครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับ นิทาน 4. ครูสัมภาษณ์นักเรียนถึง ประโยชน์ของการเป็นผู้มี ความซื่อสัตย์ ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงถึง การเป็นผู้มีความซื่อสัตย์และ ประโยชน์ โดยครูอธิบายเพิ่ม เติมประกอบแถบประโยคชุด "ประโยชน์ของการเป็นผู้มี ความซื่อสัตย์"	1. นิทานประกอบ ภาพเรื่อง "ลูกหมู ผู้ซื่อสัตย์" 2. แถบประโยคชุด "ประโยชน์ของการ เป็นผู้มีความซื่อ สัตย์"

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
การแนะแนว ด้านส่วนตัว และสังคม : 8. ความเป็นผู้มี สัมมาคารวะ	เด็กดีมี มารยาท (3 คาบ) คาบที่ 1 เด็กดีมีสัมมา คารวะ	1. เพื่อให้ นัก เรียน บอก ความหมาย ของ สัมมา คารวะได้ 2. เพื่อให้ นัก เรียน ยกตัว อย่าง พฤติ กรรมที่แสดง ถึงการเป็นผู้มี สัมมาคารวะ ได้ 3. เพื่อให้ นัก เรียน บอก ประโยชน์ของ การเป็นผู้มี สัมมาคารวะ ได้	เทคนิค การแสดงบท บาทสมมติ ชั้นหน้า ครูแนะนำนักเรียนถึง ความหมายของสัมมา คารวะ ขั้นตอนกิจกรรม 1.ครูเล่าเรื่อง "ครอบครัว ตัวอย่าง" ให้นักเรียนฟัง 2. ครูให้นักเรียนแสดงบท บาทสมมติเรื่อง "ครอบครัว ตัวอย่าง" 3.เมื่อนักเรียนแสดงจบ ครูกล่าวชมเชยผู้แสดง แล้วนำการสนทนาเกี่ยว กับบทบาทสมมติเรื่อง "ครอบครัวตัวอย่าง" ขั้นสรุป ครูขออาสาสมัครนักเรียน ออกมาเล่าถึงประสบ การณ์ หรือยกตัวอย่าง พฤติกรรมที่นักเรียนคิดว่า เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึง การเป็นผู้มีสัมมาคารวะ	1 . เอกสาร ประกอบการ แสดงบทบาท สมมติเรื่อง " ครอบครัวตัวอย่าง" 2. แถบประโยค ชุด "ประโยชน์ ของการเป็นผู้มี สัมมาคารวะ"

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
การแนะแนว ด้านส่วนตัว และสังคม :	คาบที่ 2 เด็กไทยไหว้สวย	1. เพื่อให้ นักเรียนบอกความสำคัญของการแสดงความสามารถโดยการไหว้ได้ 2. เพื่อให้ นักเรียนบอกขั้นตอนการแสดงความสามารถโดยการไหว้ได้อย่างถูกต้อง 3. เพื่อให้ นักเรียนสามารถแสดงความสามารถโดยการไหว้ได้อย่างถูกต้อง	เทคนิค การสาธิต ขั้นนำ ครูเปิดเพลง "สวัสดี" ให้ นักเรียนฟัง 1 รอบ พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง ขั้นดำเนินกิจกรรม 1.ครูแนะนำผู้สาธิตการไหว้ ทั้งชายและหญิงซึ่งเป็นนักเรียนที่ครูได้ฝึกซ้อมการไหว้ มาล่วงหน้าแล้วให้นักเรียนรู้จัก 2.ครูให้ผู้สาธิต สาธิตการไหว้พร้อมกับกล่าวสวัสดี โดยให้ผู้สาธิตทั้งชายและหญิงไหว้พร้อมกัน 3.ครูให้ผู้สาธิตฝ่ายชายทำการสาธิตโดยทำทีละขั้นตอน 4.ครูให้ผู้สาธิตฝ่ายหญิง ทำการสาธิตโดยทำทีละขั้นตอนเช่นกัน 5. ครูให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ ขั้นสรุป 1.ครูสุ่มนักเรียนบอกความสำคัญของการแสดงความสามารถโดยการไหว้ 2.ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง "สวัสดี"	1.เครื่องเล่นเทป 2.เทปเพลง "สวัสดี" 3. แผนภูมิเพลง "สวัสดี"

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
	คาบที่ 3 มารยาทในการ รับ ประทาน อาหาร	1. เพื่อให้ นัก เรี ย น บ อ ก มารยาทในการ รับ ประทาน อาหารได้ 2. เพื่อให้ นัก เรี ย น บ อ ก ประโยชน์ของ การรับประทาน อาหารอย่างมี มารยาทได้	เทคนิค การอภิปรายกลุ่ม ชั้นนำ ครูเปิดเพลง "ทานให้ดีมี มารยาท" ให้นักเรียนฟัง 1 รอบ แล้วสนทนากับนักเรียน ชั้นดำเนินกิจกรรม 1.ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออก เป็น 6 กลุ่ม โดย ให้นัก เรียนทำกิจกรรมลมเพลมพัด 2.ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วม กันอภิปรายในหัวข้อ "ทาน อย่างไรให้มีมารยาท" โดยครู ให้เวลา10 นาที 3.เมื่อครบกำหนดเวลาให้นัก เรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทน ออกมารายงานผลการ อภิปราย 4. ครูและนักเรียนร่วมกัน สนทนาถึงประโยชน์ของการ รับประทานอาหารอย่างมี มารยาท ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุป เกี่ยวกับมารยาทในการรับ ประทานอาหาร ประกอบแถบ ประโยคชุด "มารยาทในการ รับประทานอาหาร	1. เครื่องเล่น เทป 2. เทปเพลง "ทานให้ดีมี มารยาท" 3. แถบประโยคชุด "มารยาทในการรับ ประทานอาหาร"

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
การแนะแนว ด้านส่วนตัว และสังคม : 9. การเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่	ผู้ใหญ่วัยดี (2 คาบ) คาบที่ 1	1. เพื่อให้ นักเรียนสามารถ ระบุได้ว่าใคร บ้างที่นักเรียน สมควรเชื่อฟัง 2. เพื่อให้ นักเรียนสามารถ บอกเหตุผลได้ว่า ทำไมจึงต้องเชื่อ ฟังคำสั่งสอน ของผู้ใหญ่ 3. เพื่อให้ นักเรียนบอกผลของ การเชื่อฟังคำสั่ง สอนของผู้ใหญ่ และผลของการ ไม่เชื่อฟังคำสั่ง สอนของผู้ใหญ่	เทคนิค การเล่านิทาน ประกอบภาพ ชั้นนำ ครูขออาสาสมัครนักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์ของนักเรียนเองเกี่ยวกับการเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ เป็นการแลกเปลี่ยนกันฟัง ขั้นตอนกิจกรรม 1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาพหน้าปกของหนังสือนิทาน 2. ครูเล่านิทานประกอบภาพเรื่อง "สนคนดื้อ" ให้นักเรียนฟัง 3. เมื่อครูเล่าจบ ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับนิทาน ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปในประเด็นต่อไปนี้ -ใครบ้างที่นักเรียนสมควรเชื่อฟัง -ทำไมนักเรียนจึงต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ -ผลของการเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่มีอะไรบ้าง	หนังสือนิทาน ประกอบภาพเรื่อง "สนคนดื้อ"

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
	คาบที่ 2		ขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนถึงการเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ ขั้นดำเนินกิจกรรม 1.ครูสอนนักเรียนร้องเพลง "เชื่อฟังผู้ใหญ่" 2.ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเพลง "เชื่อฟังผู้ใหญ่" ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปถึงผลของการเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่	1.เครื่องเล่นเทป 2. เทปเพลง "เชื่อฟังผู้ใหญ่"

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
การแนะแนว ด้านส่วนตัว และสังคม : 10. การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	เพื่อนช่วยเพื่อน (2 คาบ) คาบที่ 1	1. เพื่อให้ นักเรียนสามารถยกตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเป็นคนมีน้ำใจ รู้จักให้และแบ่งปัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ 2. เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกผลของการที่นักเรียนเป็นคนมีน้ำใจ รู้จักให้และแบ่งปัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้	เทคนิค การแสดงบทบาทสมมติ ขั้นนำ ครูเปิดเพลง "ให้" ให้นักเรียนฟัง 1 รอบ เมื่อเพลงจบ นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง ขั้นตอนกิจกรรม 1.ครูเล่าเรื่อง "น้ำใจของน้ำส้ม" ให้นักเรียนฟัง 2. ครูขออาสาสมัครนักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "น้ำใจของน้ำส้ม" โดยให้ผู้แสดง 7 - 8 คน 3.เมื่อนักเรียนแสดงจบแล้ว ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง 4. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม โดยให้นักเรียนจับสลากสี	1.เครื่องเล่นเทป2. เทปเพลง "ให้" 3.เอกสารประกอบการแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "น้ำใจของน้ำส้ม" 4. อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงบทบาทสมมติ -เศษวัสดุต่าง ๆ -กาว กรรไกร 5.กระดาษ A 4 จำนวนตามกลุ่ม

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
			5.ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดพฤติกรรมที่แสดงถึงความมีน้ำใจ การให้และการแบ่งปัน หรือการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมาให้มากที่สุดเป็นเวลา 5 นาที โดยเขียนลงในกระดาษที่ครูแจกให้ 6. เมื่อครบกำหนดเวลาให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลหน้าชั้นเรียน ขั้นสรุป 1.ครูสุ่มให้นักเรียนประมาณ 4 - 5 คน ยกตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นผู้มีน้ำใจ รู้จักการให้และการแบ่งปัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 2.ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากขั้นดำเนินกิจกรรม) เลือกพฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นผู้มีน้ำใจ รู้จักการให้และแบ่งปัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แล้วนำมาแต่งเป็นเรื่องเพื่อแสดงบทบาทสมมติในคาบต่อไป	

หัวข้อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินกิจกรรม	อุปกรณ์
	คาบที่ 2		ขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนถึงพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มีน้ำใจ โดยครูขออาสาสมัครนักเรียนประมาณ 2-3 คน ออกมาเล่าประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเอง หรือที่นักเรียนได้พบเห็น ขั้นดำเนินกิจกรรม 1.ครูให้นักเรียนร่วมกลุ่มตามที่ครูให้ไปคิดบทบาทสมมติเมื่อคาบที่แล้ว แล้วครูให้เวลาในการเตรียมการแสดง 5 นาที 2.เมื่อครบกำหนดเวลา ครูจับสลากสีให้นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติที่ได้เตรียมมาแล้วประมาณกลุ่มละ 3 นาที 3.เมื่อทุกกลุ่มแสดงเสร็จแล้ว ครูนำการสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนได้แสดงไป ขั้นสรุป ครูอธิบายเพิ่มเติมถึงผลของการเป็นคนมีน้ำใจ รู้จักการให้และแบ่งปัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	-

ภาคผนวก ค

คู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

คู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เบญจพร ผ่อนผัน

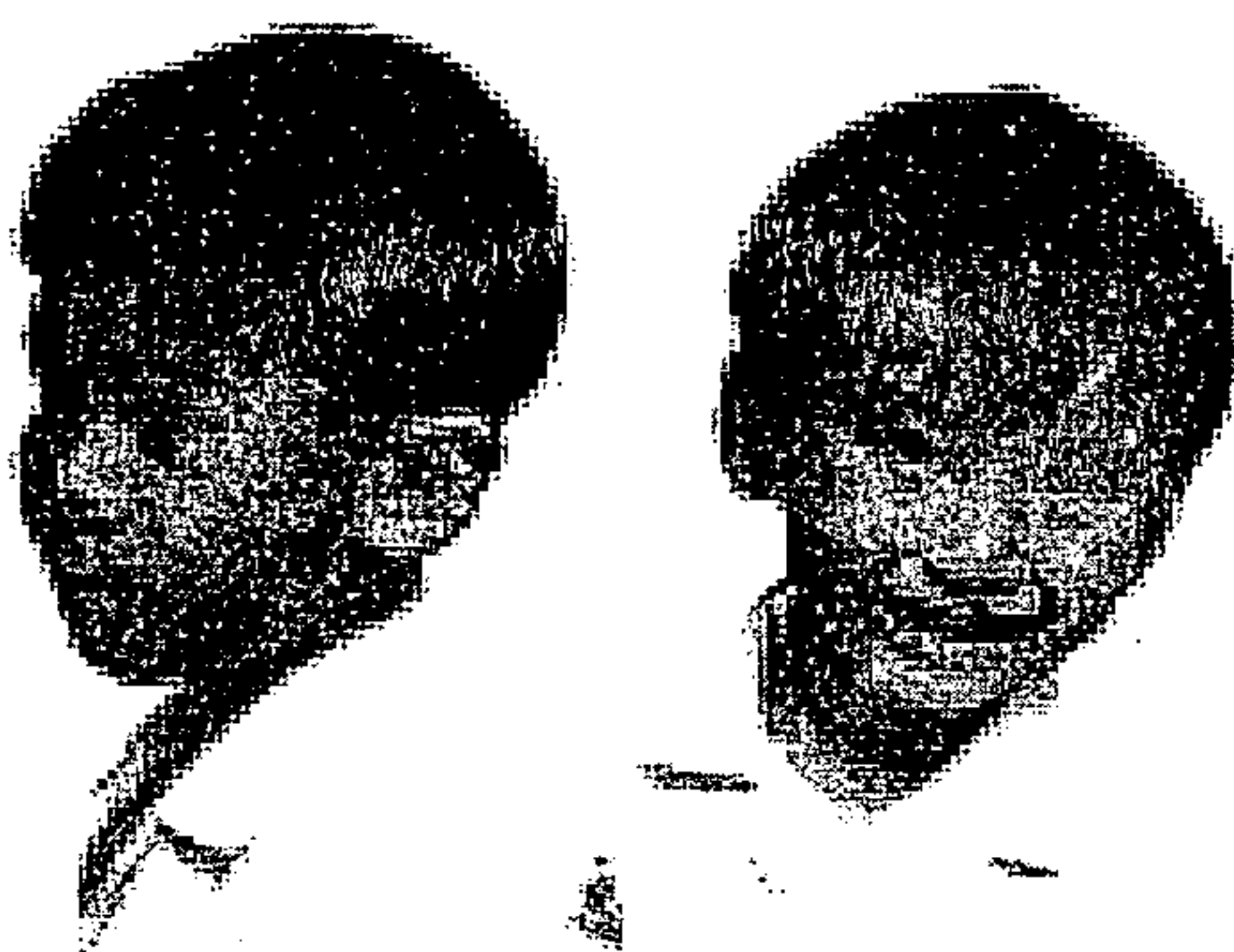

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

คู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนสาริตมหาวิทยาลัยรามคำแหง(ฝ่ายประถม)

จัดทำโดย

น.ส.เบญจพร ผ่อนผัน

รหัส 421998875

นิสิตปริญญาโทจิตวิทยาการแนะแนว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สารบัญ

	หน้า
คำแนะนำการใช้คู่มือ	(1)
การแนะแนวการศึกษา	
การใช้บริการต่าง ๆ ในโรงเรียน	1
- แนะนำบริการ	2
วิธีเรียนที่ดี	8
- เรียนอย่างไรจึงจะเก่ง	9
- ฟังให้ดี	19
สมาธิทำให้เกิดปัญญา	25
- ยืนสมาธิ	27
- การเดินด้วยสติ	29
- การนั่งสมาธิ	30
- ประโยชน์ของสมาธิ	32
การแนะแนวอาชีพ	
การให้ความรู้เรื่องอาชีพ	36
- มารูจักอาชีพกันเถอะ	37
คุณค่าของการประกอบอาชีพ	59
- คุณค่าของการประกอบอาชีพ	60
หนอยากเป็นอะไร	64
- หนอยากเป็นอะไร	65
การแนะแนวส่วนตัวและสังคม	
การรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้	74
- หนูน้อยรักความสะอาด	75
การแปรงฟัน	81
- แปรงฟันถูกวิธีไม่มีฟันผุ	82
การประหยัด	93
- เก็บไว้เพื่อวันหน้า	94

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ความซื่อสัตย์	105
- เด็กดีมีความซื่อสัตย์	106
ความเป็นผู้มีสัมมาคารวะ	112
- เด็กดีมีมารยาท	113
1. เด็กดีมีสัมมาคารวะ	113
2. เด็กไทยไหว้สวย	118
3. มารยาทในการรับประทานอาหาร	122
การเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่	128
- ผู้ใหญ่ผู้หวังดี	129
การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	138
- เพื่อนช่วยเพื่อน	139

คำแนะนำการใช้คู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

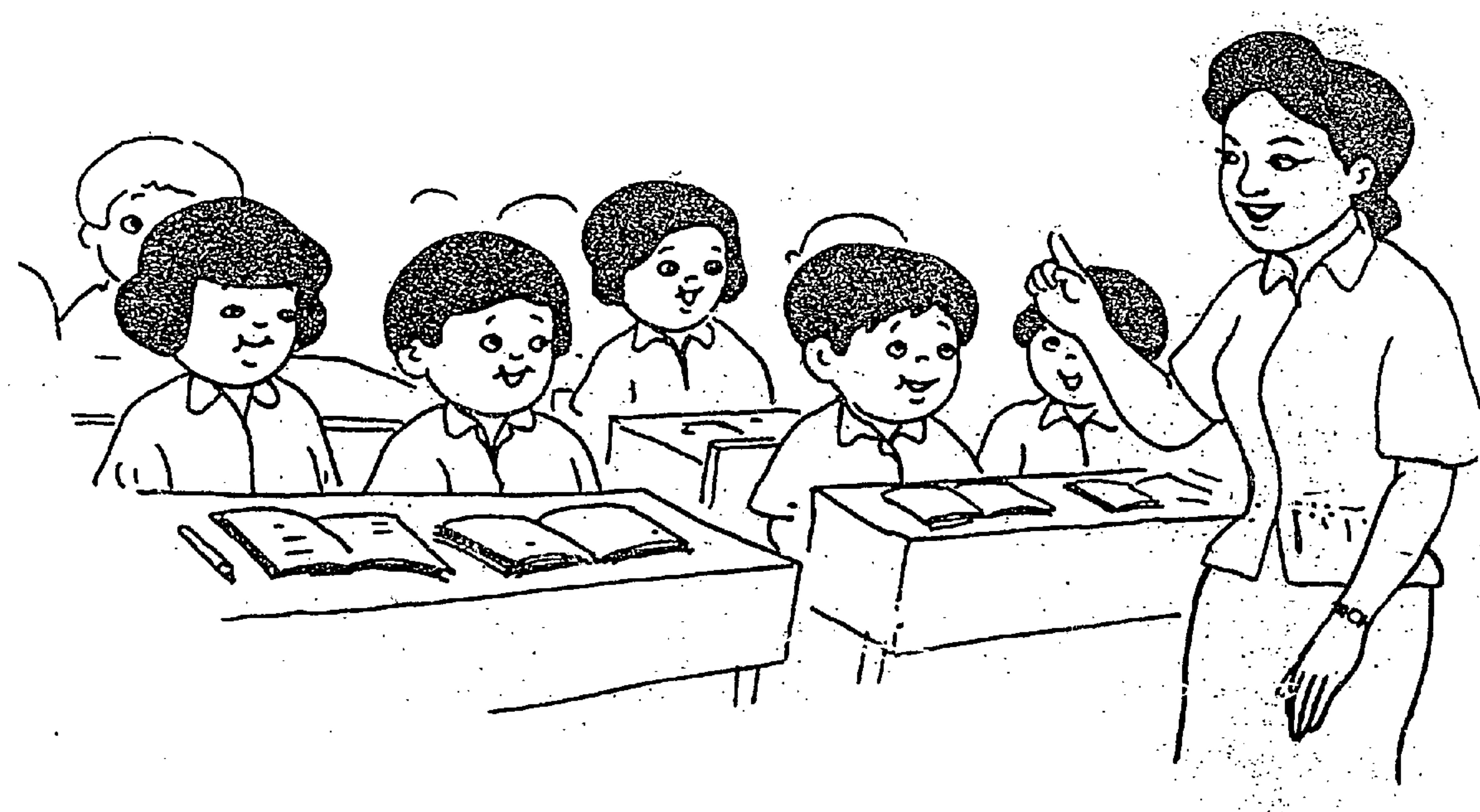
1. คู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมฉบับนี้ได้รวบรวมเอาเรื่องของการแนะแนวเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ผู้จัดทำจึงได้เสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมโดยแบ่งออกเป็นการแนะแนว 3 ด้านใหญ่ๆ คือ การแนะแนวการศึกษา การแนะแนวอาชีพ และการแนะแนวล้วนตัวและสังคม ทั้งนี้เพื่อให้เวลาของการจัดกิจกรรมโฮมรูมเป็นส่วนหนึ่งของบริการแนะแนวที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อการป้องกัน แก้ไข และส่งเสริมพัฒนาการต่าง ๆ ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

2. การนำคู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมฉบับนี้ไปใช้ ครูควรศึกษากิจกรรมในแต่ละกิจกรรมให้เข้าใจก่อนว่าจะนำไปสอดแทรกในการจัดกิจกรรมโฮมรูมตามปกติได้ตอนไหนบ้าง ซึ่งกิจกรรมโฮมรูมที่เสนอแนะนี้ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในทุกคาบที่มีการโฮมรูม ครูอาจจะนำกิจกรรมใดมาจัดให้นักเรียนก่อนก็ได้ นอกจากนี้ครูสามารถปรับกิจกรรม และสื่อที่ระบุไว้ในคู่มือได้ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์นั้น ๆ โดยยังยึดวิธีการจัดไว้เป็นสำคัญ

3. กิจกรรมและสื่อที่เสนอแนะไว้ในแต่ละเรื่อง สามารถนำไปปรับใช้ด้วยกันได้ ไม่ตายตัว ในบางเรื่องอาจต้องใช้หลาย ๆ กิจกรรม หลาย ๆ รูปแบบและทำอย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัยติดตัวเด็ก ในแต่ละกิจกรรมได้พยายามเสนอตัวอย่างของสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม อาทิเช่น นิทาน เพลง แอปประโยค สลากรูปภาพหรือคำต่าง ๆ ไว้ ซึ่งครูสามารถนำไปใช้ประกอบการจัดกิจกรรมได้

4. การประเมินผล ผู้จัดทำมีจุดประสงค์เพียงเพื่อใช้ในการหาประสิทธิภาพของคู่มือ ซึ่งการประเมินผลดังกล่าวไม่ได้มุ่งเน้นที่จะให้มีการวัดเพื่อให้ระดับคะแนนแต่อย่างใด แต่ครูสามารถนำไปใช้เพื่อวัดความเข้าใจของเด็กได้

การแนะแนวการศึกษา

การใช้บริการต่าง ๆ ในโรงเรียน

คู่มือการจัดกิจกรรมโฮมรูมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

การแนะแนวการศึกษา

การใช้บริการต่าง ๆ ในโรงเรียน

บริการต่าง ๆ ในโรงเรียน คือ บริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียน ซึ่งได้แก่ บริการห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องพยาบาล ร้านค้าและสหกรณ์ ของโรงเรียน นักเรียนควรจะรู้ว่าบริการต่าง ๆ มีความสำคัญอย่างไร ตั้งอยู่ที่ใด และเปิดให้บริการแก่นักเรียนในเวลาใดบ้าง

ประโยชน์ของการรู้จักบริการต่าง ๆ ในโรงเรียน

1. นักเรียนได้รู้จักบริการต่าง ๆ ของโรงเรียน
2. นักเรียนสามารถใช้บริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้ได้ตรงกับความต้องการ เช่น ทราบว่าถ้าต้องการยืมหนังสือต้องไปที่ใด และเวลาใด เป็นต้น

ชื่อกิจกรรม

แนะนำบริการ

เวลา

2 คาบ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกชื่อบริการต่าง ๆ ในโรงเรียน
2. เพื่อให้นักเรียนบอกความสำคัญของแต่ละบริการได้
3. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการรู้จักบริการต่าง ๆ ในโรงเรียน

เทคนิคที่ใช้

การอภิปรายกลุ่ม

คาบที่ 1

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ที่มีในโรงเรียน โดยครูใช้คำถามนำดังนี้

ถามนำดังนี้

- นักเรียนรู้จักบริการอะไรบ้างในโรงเรียน
- นักเรียนเคยใช้บริการใดบ้าง ใช้อย่างไร

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ครูแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการนำนักเรียนเดินไปยังสถานที่ตั้งของบริการต่าง ๆ โดยเริ่มจาก ร้านค้าและสหกรณ์ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องพยาบาล ห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้ โดยครูต้องทำความเข้าใจกับนักเรียนว่าในขณะที่เดินไปยังสถานที่ต่าง ๆ นั้น นักเรียนจะต้องไม่ส่งเสียงดัง
2. ครูพานักเรียนเดินไปยังสถานที่ตั้งของบริการต่าง ๆ โดยครูแนะนำเกี่ยวกับรายละเอียดของบริการต่าง ๆ ให้นักเรียนได้ในหัวข้อดังต่อไปนี้
 - ชื่ออาจารย์หรือผู้ที่อยู่ประจำบริการ
 - ความสำคัญของบริการ
 - สถานที่ตั้ง
 - เวลาเปิดและปิดให้บริการ
 - ข้อควรปฏิบัติเวลาเข้ารับบริการ

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ที่ได้ไปเดินดูโดยครูใช้คำถามนำดังนี้

- บริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดไว้ให้มีบริการอะไรบ้าง
- ห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างไร
- ร้านค้าและสหกรณ์มีความสำคัญอย่างไร
- ห้องคอมพิวเตอร์มีความสำคัญอย่างไร
- ห้องพยาบาลมีความสำคัญอย่างไร

อุปกรณ์

-

การประเมินผล

1. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกชื่อบริการต่าง ๆ ในโรงเรียนได้
2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของบริการต่าง ๆ ได้

คาบที่ 2

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ในโรงเรียน โดยครูใช้คำถามนำดังนี้

- บริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดไว้ให้บริการอะไรบ้าง
- คุณครูที่อยู่ประจำห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้ชื่ออะไร
- ร้านค้าและสหกรณ์มีความสำคัญอย่างไร
- ห้องคอมพิวเตอร์ตั้งอยู่ที่ใด
- ห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้เปิดและปิดในเวลาใด
- นักเรียนจะต้องปฏิบัติอย่างไรบ้างเมื่อต้องเข้ารับบริการที่ห้องพยาบาล

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่มเท่า ๆ กัน โดยวิธีดังนี้
 - นักเรียนยืนเป็นวงกลม
 - นักเรียนจับสลากสี
 - นักเรียนที่จับสลากได้สีเดียวกันให้อยู่กลุ่มเดียวกัน
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายในหัวข้อ "นักเรียนได้ประโยชน์อะไรบ้างจากการรู้จักบริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้" โดยครูให้เวลาในการอภิปราย 10 นาที
3. เมื่อครบกำหนดเวลา นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการอภิปรายหน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้สรุป

ขั้นสรุป

ครูสุ่มถามถึงประโยชน์ของบริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้ โดยครูใช้คำถามนำดังนี้

- ห้องพยาบาลมีประโยชน์อย่างไร
- ห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้มีประโยชน์อย่างไร
- ห้องคอมพิวเตอร์มีประโยชน์อย่างไร
- ร้านค้าและสหกรณ์มีประโยชน์อย่างไร

- อุปกรณ์
1. สลากสี 6 สี สีละเท่า ๆ กันตามจำนวนนักเรียน
 2. กระดาษ A 4

การประเมินผล

1. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถอภิปรายถึงประโยชน์ของการรู้จักบริการต่าง ๆ
2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 60 %

แบบฝึกหัด
การใช้บริการต่าง ๆ ของโรงเรียน

คำชี้แจง

ตอนที่ 1 ให้นักเรียน ☐ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบข้อ
ที่ถูกต้องที่สุด

1. คุณครูให้นักเรียนหาคำที่สะกดด้วยมาตราแม่ กด จากหนังสือนิทานจำนวน 50 คำ นักเรียนควรใช้บริการในข้อใด
 - ก. ห้องคอมพิวเตอร์
 - ข. ห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้
 - ค. ห้องพยาบาล
2. เมื่อนักเรียนต้องการซื้ออุปกรณ์ เครื่องเขียน นักเรียนควรใช้บริการที่โรงเรียนจัดให้ในข้อใด
 - ก. ห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้
 - ข. ร้านค้าและสหกรณ์
 - ค. ห้องคอมพิวเตอร์
3. ถ้านักเรียนต้องการยืมหนังสือนิทาน นักเรียนควรจะไปใช้บริการที่ห้องใด และเวลาใด
 - ก. ห้องพยาบาล เวลาพักกลางวัน
 - ข. ห้องคอมพิวเตอร์ เวลาเย็นหลังเลิกเรียน
 - ค. ห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้ เวลาพักกลางวันและเวลาเย็น
4. ข้อใดเป็นข้อควรปฏิบัติเวลาเข้ารับบริการร้านค้าและสหกรณ์
 - ก. เข้าคิวเวลาซื้อของ
 - ข. ตะโกนสั่งซื้อของโดยไม่ต้องเข้าคิว
 - ค. ฝากเพื่อนที่เข้าแถวอยู่ข้างหน้าซื้อให้

5. ข้อใดเป็นข้อควรปฏิบัติเวลาเข้ารับบริการห้องพยาบาล

- ก. หยิบยารับประทานเองโดยไม่บอกเจ้าหน้าที่ประจำห้องพยาบาล
- ข. บอกอาการที่ไม่สบายแล้วให้เจ้าหน้าที่หยิบยาให้
- ค. แกล้งป่วยเพื่อจะได้เข้าไปนอนในห้องพยาบาล

6. ข้อใดไม่ควรปฏิบัติเวลาเข้าห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้

- ก. ค่อยและเล่นกับเพื่อนในห้องศูนย์สื่อการเรียนรู้
- ข. ถามอาจารย์เมื่อหาหนังสือไม่เจอ
- ค. ค้นหนังสือตรงตามวันที่กำหนด

คำชี้แจง

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเขียนชื่อของบริการต่าง ๆ ให้ตรงกับความสำคัญของแต่ละบริการ

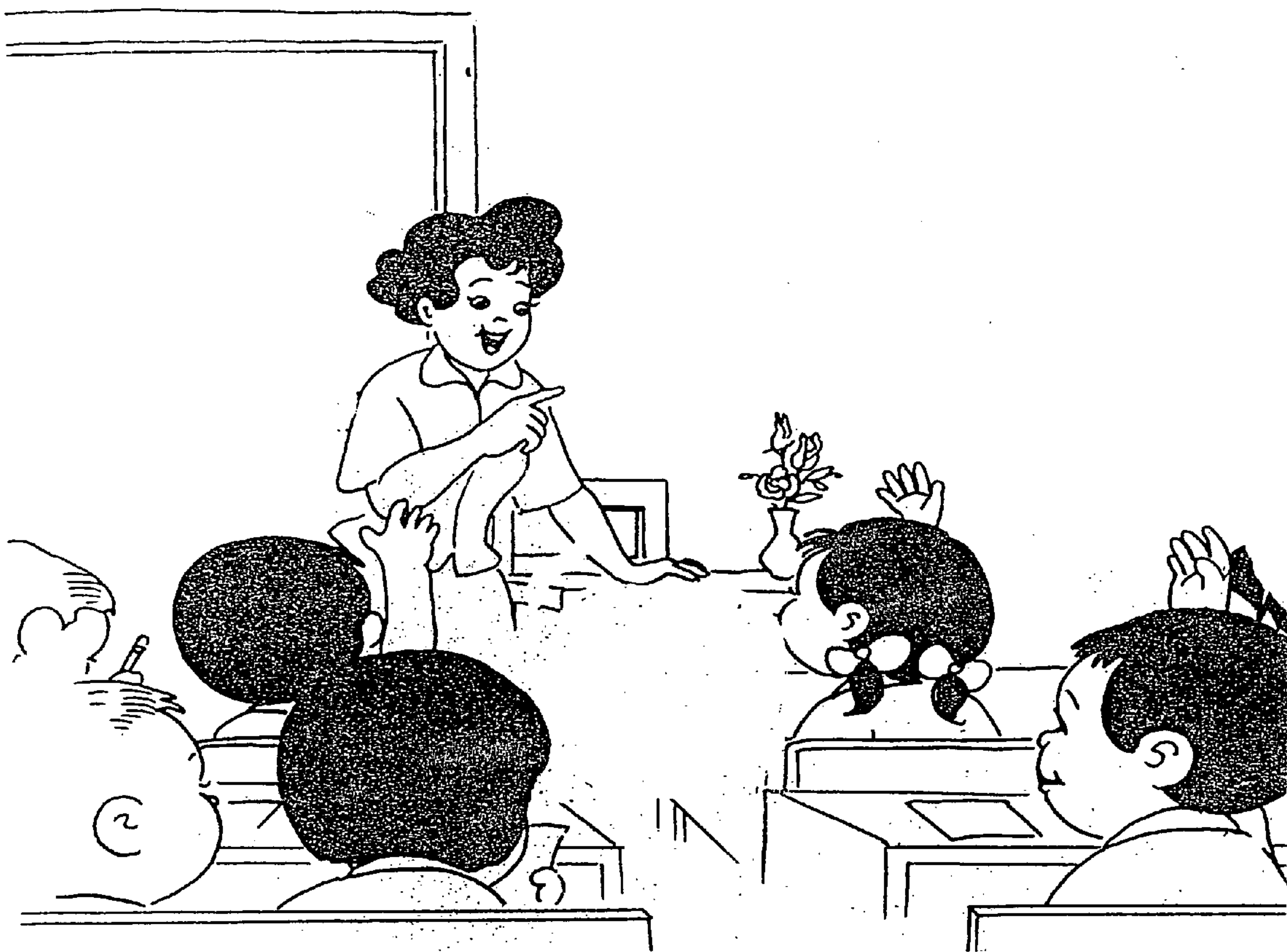

_____ 7. เพื่อให้บริการแก่นักเรียนเมื่อนักเรียนได้รับอุบัติเหตุหรือไม่สบาย

_____ 8. เพื่อให้นักเรียนยืมหนังสือหรือค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

_____ 9. เพื่อให้บริการขายอุปกรณ์ เครื่องเขียน เช่น สมุด ดินสอ ยางลบ แก่นักเรียน

_____ 10. เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต

วิธีเรียนที่ดี

วิธีเรียนที่ดี

วิธีเรียนที่ดี หมายถึง วิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถจำได้ และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้

วิธีการเรียนที่ดี กระทำได้ดังนี้ คือ

1. ตั้งใจฟังสิ่งที่ครูสอน
2. คิดตามในสิ่งที่ครูสอน
3. ถามเมื่อมีข้อสงสัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถูกต้อง
4. ทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ชื่อกิจกรรม

เรียนอย่างไรจึงจะเก่ง

เวลา

2 คาบ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนสามารถระบุวิธีการเรียนที่ดีได้

เทคนิคที่ใช้

การเล่านิทานประกอบภาพ

คาบที่ 1

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการเรียนอย่างไรจึงจะเก่ง โดยให้นักเรียนยกตัวอย่างวิธีเรียนที่ดี

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูเล่านิทานประกอบภาพเรื่อง "กวางดาวกับกวางแค้น" ให้นักเรียนฟัง โดย
 - ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาพหน้าปก
 - ครูเริ่มเล่านิทานเรื่อง "กวางดาวกับกวางแค้น" ให้นักเรียนฟัง
2. เมื่อครูเล่านิทานจบ ร่วมกันสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับนิทานโดยครูใช้คำถามนำดังนี้
 - ตัวละครในเรื่องมีสัตว์อะไรบ้าง
 - กวางดาวมีนิสัยอย่างไร
 - กวางแค้นมีนิสัยอย่างไร
 - ทำไมกวางดาวจึงต้องแก่ลงตาย
 - นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดกวางแค้นจึงถูกนายพรานฆ่า
 - เพราะเหตุใดที่ทำให้กวางดาวรอดพ้นจากบ่วงนายพรานได้

- ถ้าให้นักเรียนเลือกเป็นระหว่างกวางดาวกับกวางแด้ม นักเรียนจะเลือกเป็นสัตว์ตัวใด เพราะอะไร
- นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่าอย่างไร

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทานในประเด็นของวิธีการเรียนที่ดี โดยครูใช้คำถามตามนำดังนี้

- กวางดาวมีวิธีการเรียนอย่างไรบ้าง
- ถ้านักเรียนอยากเรียนเก่งต้องทำอย่างไรบ้าง

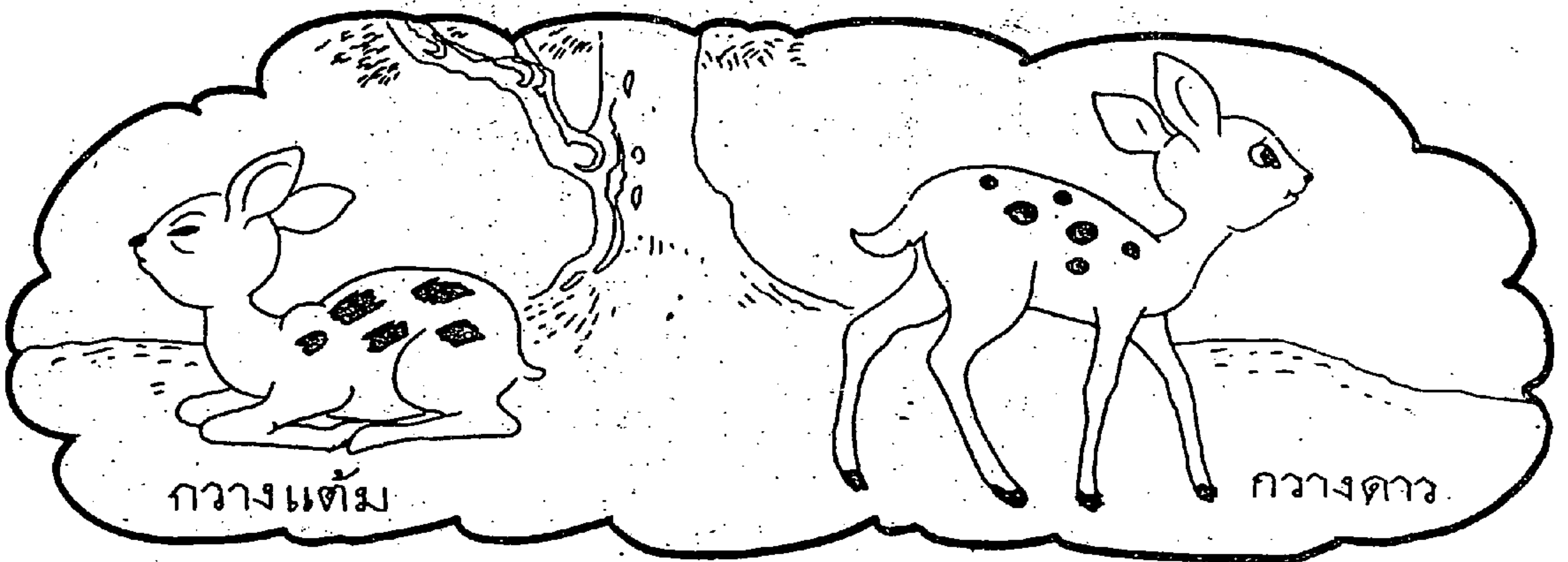
อุปกรณ์ หนังสือนิทานประกอบภาพเรื่อง "กวางดาวกับกวางแด้ม"

การประเมินผล

ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถระบุวิธีการเรียนที่ดีได้

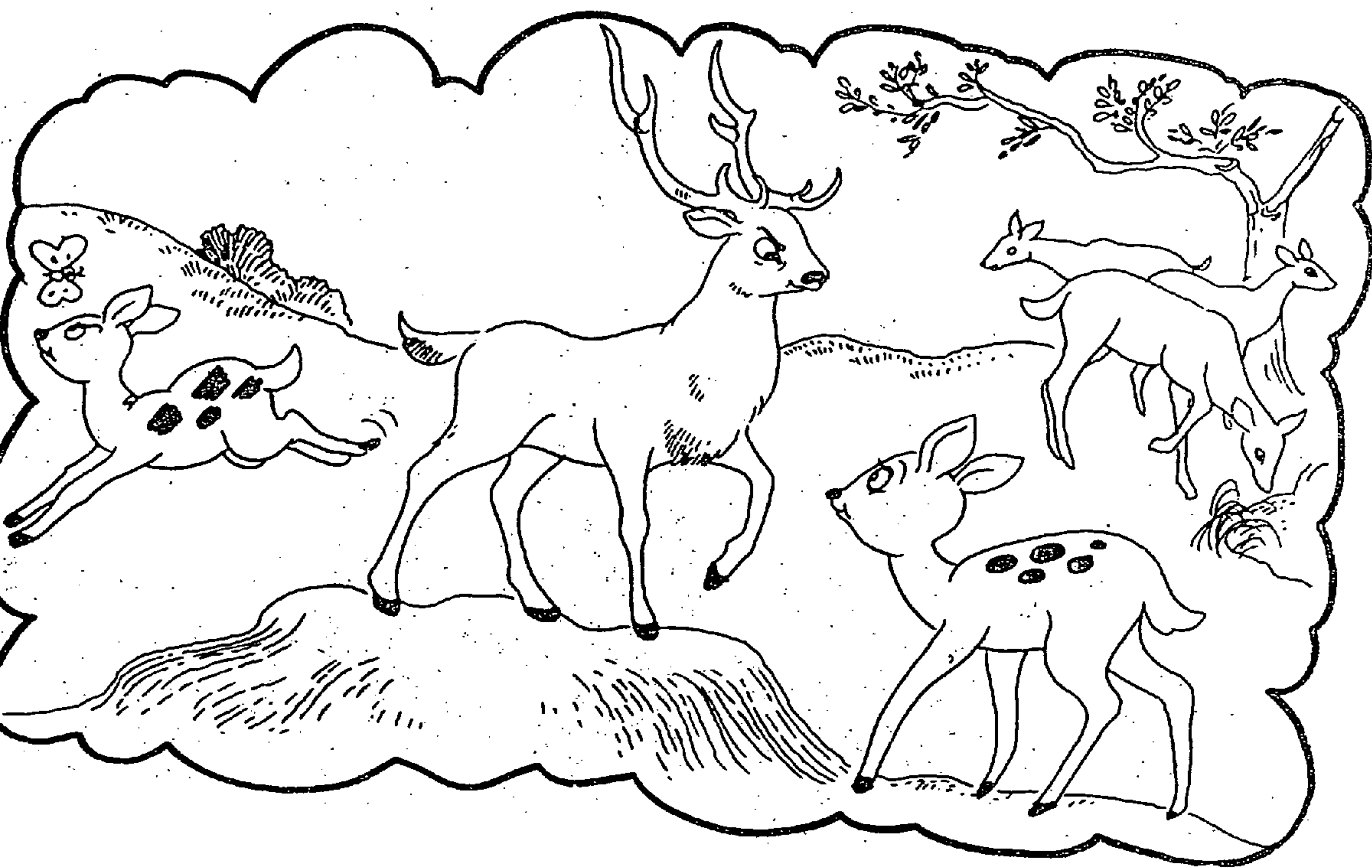
กวางดาวกับกวางแต้ม

ณ ชายป่าริมหนองน้ำมีฝูงกวางฝูงหนึ่งอาศัยหาอาหารกิน วันหนึ่ง
พญากวางได้สอนวิชาแสดงมายาเพื่อรักษาตัวรอดให้แก่ลูกกวาง 2 ตัว
กวางดาวและกวางแต้ม

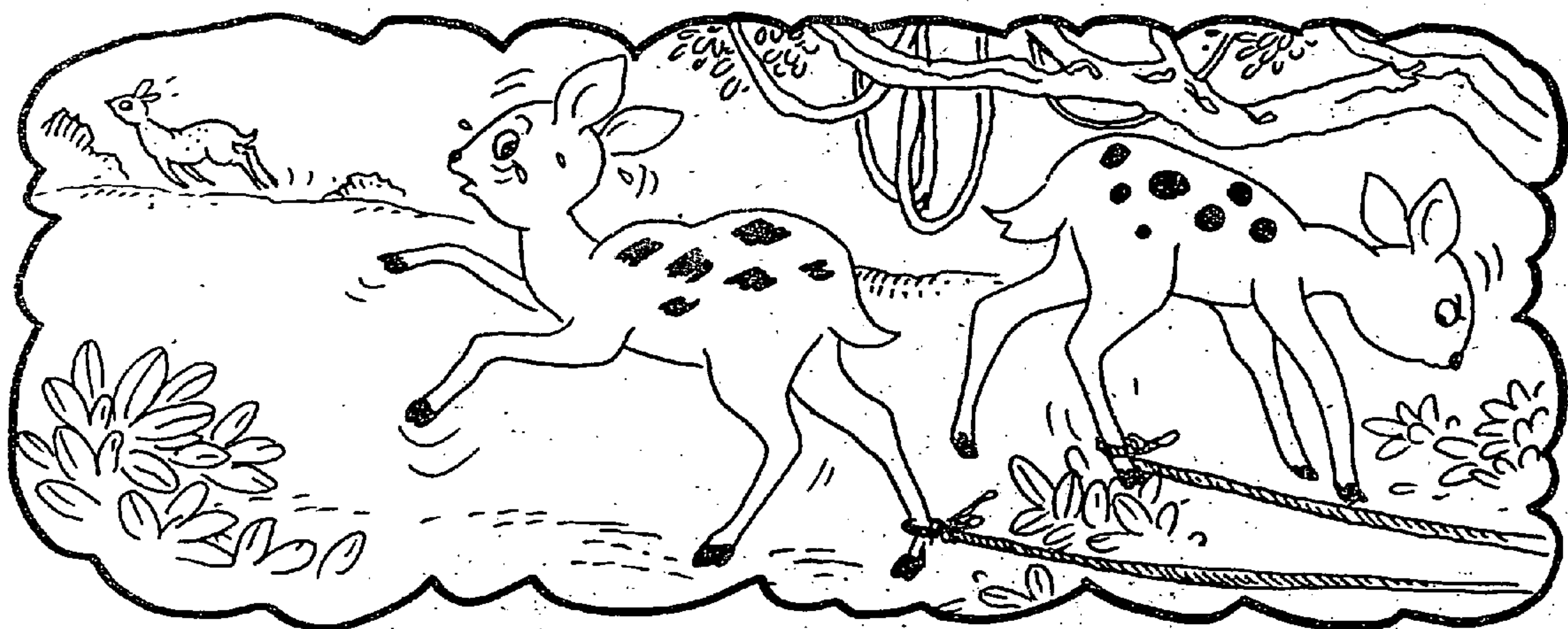

กวางดาวนั้นขยัน ตั้งใจเรียน และหมั่นฝึกฝนเป็นอย่างดี แม้การเรียน
จะยากลำบากอย่างไรก็ไม่เคยย่อมน ไม่เคยหมดกำลังใจ เป็นผู้ที่ตรงต่อเวลา
ขยันขันแข็ง อดทน พญากวางจึงเมตตาถ่ายทอดวิชาให้จนหมดสิ้น

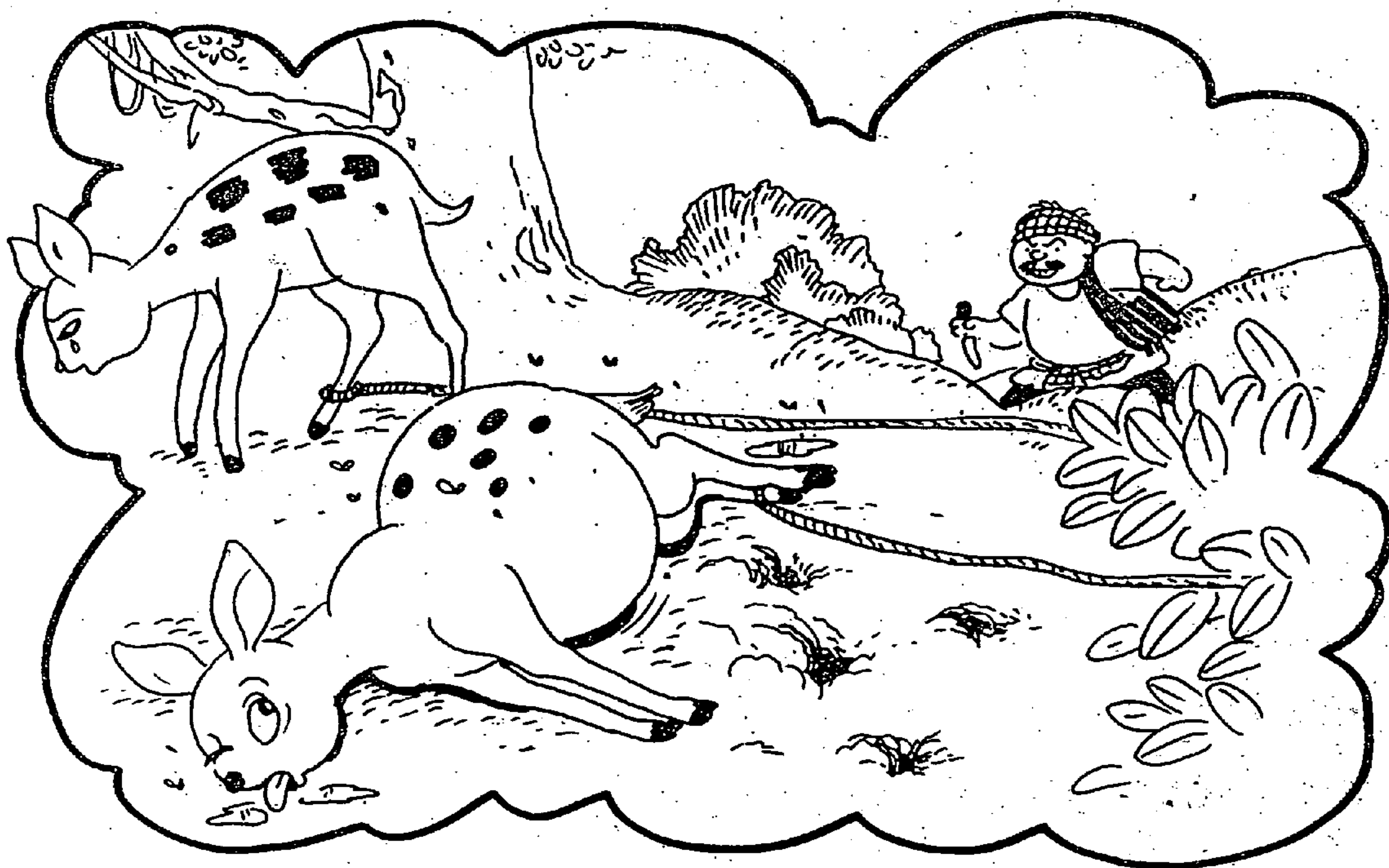
ส่วนกวางแค้นไม่ตั้งใจที่จะเรียน เพราะเห็นว่าสิ่งที่พญากวางสอนให้นั้น
ไม่ยาก ไม่ต้องเรียนก็ได้

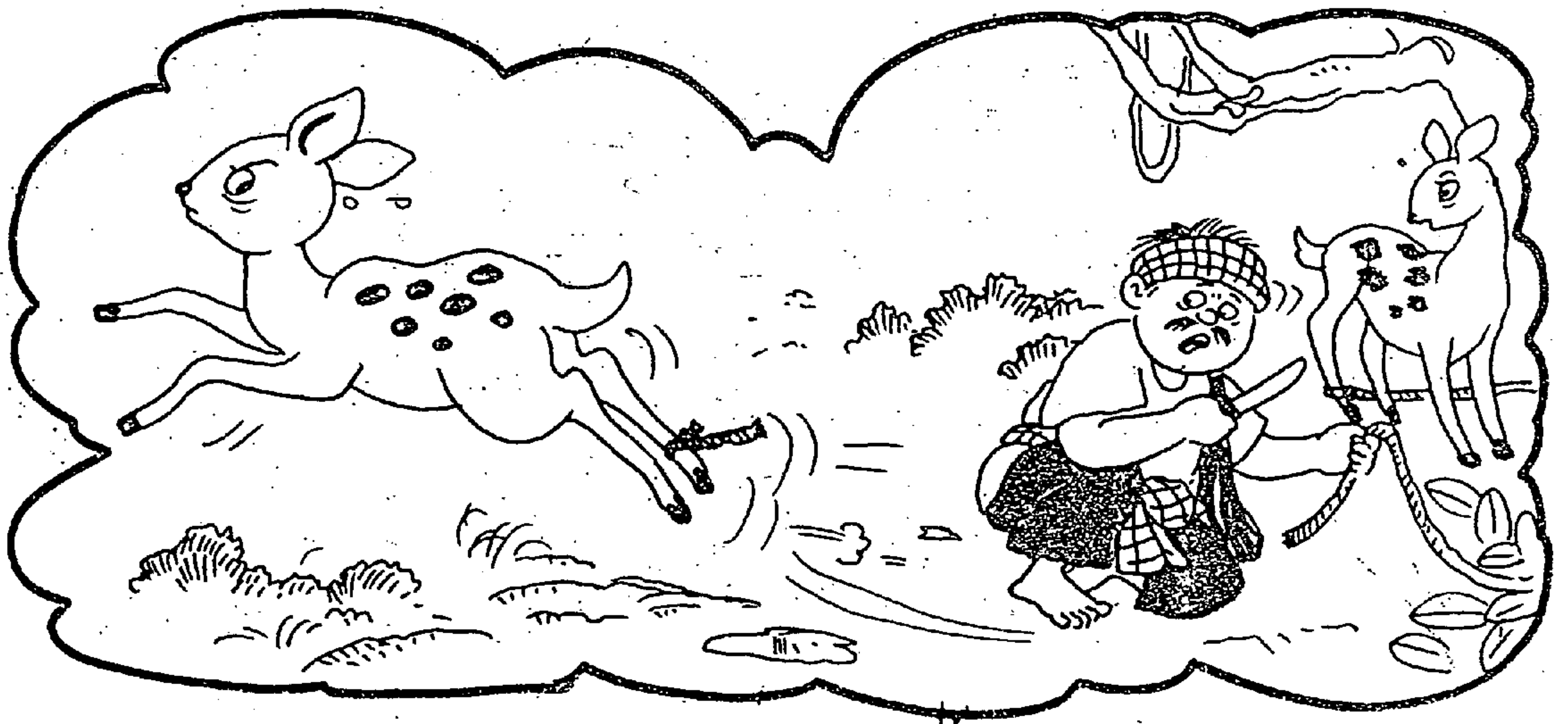
อยู่มาวันหนึ่งขณะที่กวางดาวและกวางแถมกำลังหาอาหารกินกับเพื่อน ๆ บังเอิญกวางดาวและกวางแถมเกินไปติดบ่วงของนายพราน เชือกบ่วงคล้องขาไว้ กวางดาวนั้นเมื่อติดบ่วงของนายพรานก็ตั้งสติมั่น ไม่ตื่นตกใจและร้องบอกให้เพื่อนหนีไป เพื่อรีบกลับไปแจ้งข่าวให้แม่ของกวางดาวและกวางแถมทราบ

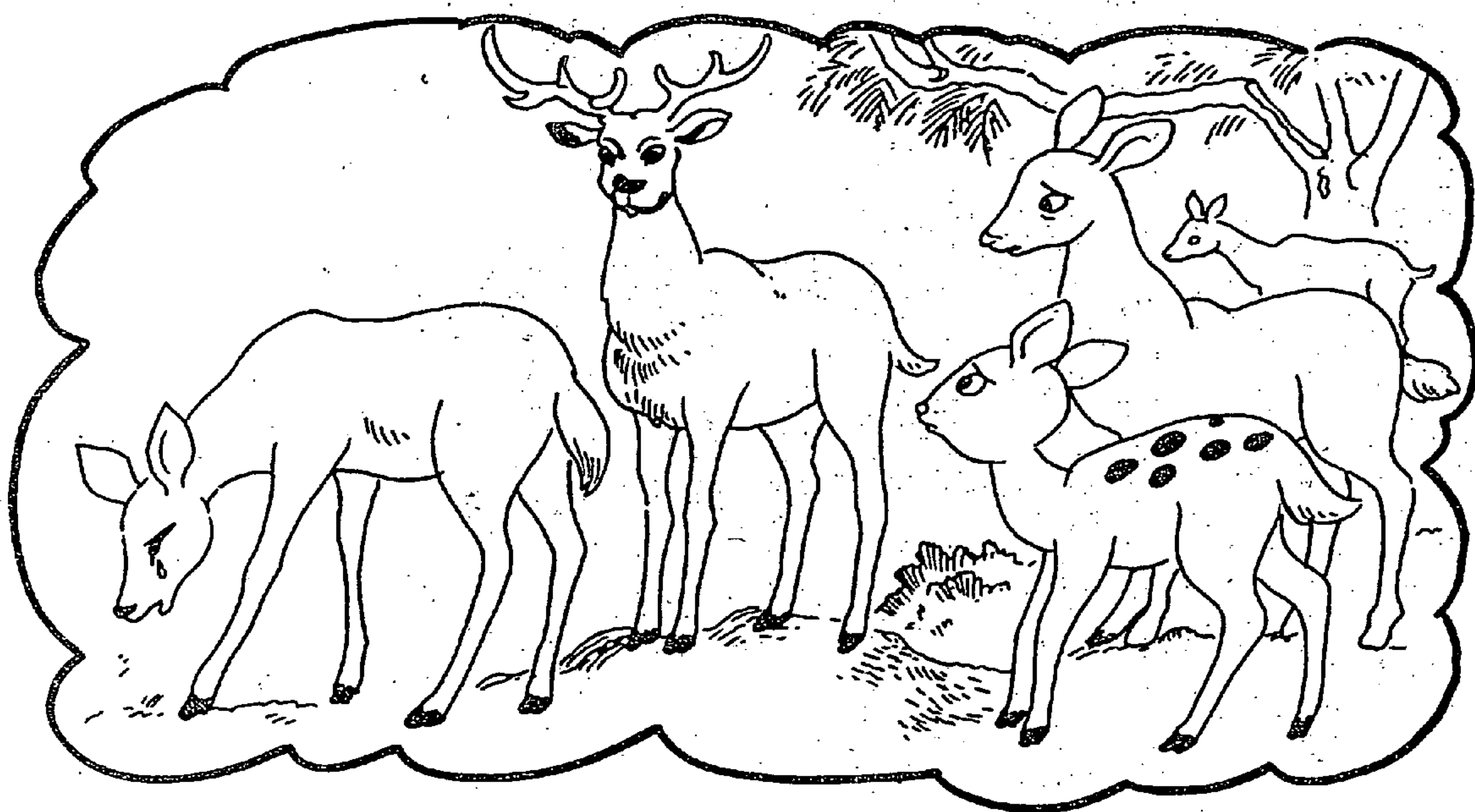
กวางดาวเมื่อตั้งสติได้ก็นึกทบทวนวิชาที่ได้ร่ำเรียนมาจากพญากวาง แล้วเริ่มทำมายา 6 ประการ โดยสร้างตะกวดดินให้เป็นฝูงและตะกวดฝูงกระจายให้เหมือนว่าตะกวดจนสุดแรงแล้ว จากนั้นก็ล้มตัวลงนอนตะแคงเหยียดเท้าทั้ง 4 ออกไปด้านข้างเกร็งตัวให้แข็ง และเพื่อให้แนบเนียนยิ่งขึ้นก็ทำตาเหลือก หัวตก ลิ้นห้อย น้ำลายไหลเปื้อนตัว เบ่งท้องให้พองราวกับว่าตายมานานแล้ว แกล้งถ่ายอุจจาระและปัสสาวะให้เรียราดเลอะเทอะแล้วกลืนลงมหายใจ โดยการหายใจเพียงแผ่ว ๆ ด้วยจมูกข้างที่แนบกับพื้นดินเพียงข้างเดียวเพื่อไม่ให้ท้องกระพือม ผุงแมลงวันก็พากันมาตอมอุจจาระ นกแร้งก็บินมาเกาะกิ่งไม้เพื่อคอยที่อยู่ว่าถ้ากวางดาวตายจะได้กินเนื้อกวางเป็นอาหาร

เมื่อนายพรานมาถึงลองเอานิ้วดีดท้องกวางดาว ได้ยินเสียงดังปุ่ ปู่ จึง
 หลงคิดไปว่าลูกกวางดาวตายจนขึ้นอืดแล้ว นายพรานรีบถอดบ่วงออกตั้งใจ
 จะฆ่าแหละเนื้อที่นั่นเลย และทันทีที่บ่วงหลุด ลูกกวางดาวก็กระโดดหนีไปได้
 ด้วยความปลอดภัย

ส่วนกวางแถมเมื่อติดบ่วงของนายพรานตกใจกลัวมาก พยายามหนีทบทวนคำสอนของพญากวางก็นึกไม่ออก เพราะความที่ไม่ตั้งใจเรียน ไม่เชื่อฟัง คำสั่งสอนของพญากวาง ทำให้ตกเป็นเหยื่อของนายพราน แม่ของกวางแถมเมื่อรู้ข่าวว่าลูกกวางแถมหนีจากบ่วงนายพรานไม่ได้ก็ร้องไห้แทบขาดใจ พญากวางได้พูดปลอบและให้สติแก่แม่กวางว่าอย่าเสียใจไปเลยกับลูกที่มีแต่ความดีอื่น ไม่เชื่อฟัง ถ้ากวางแถมขยัน ตั้งใจเรียนและหมั่นฝึกฝนอย่างจริงจัง เขาก็จะไม่เป็นเช่นนี้

คาบที่ 2

เทคนิคที่ใช้ การอภิปรายกลุ่ม

- วัตถุประสงค์
1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกพฤติกรรมที่แสดงถึงการตั้งใจเรียนได้
 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกผลของการตั้งใจเรียนได้

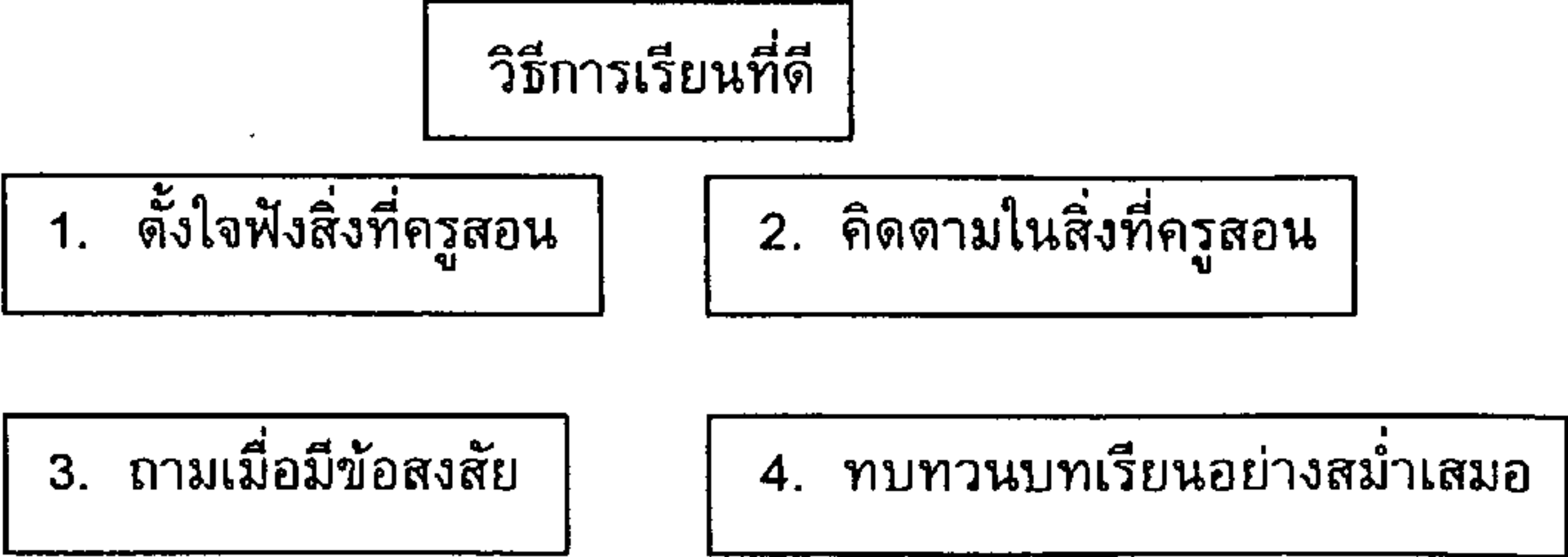
ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

- ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนถึงวิธีการเรียนของกวางดาว โดยครูใช้คำถามดังนี้
- นักเรียนจำเรื่องกวางดาวกับกวางแค้นที่ครูเคยเล่าให้ฟังได้หรือไม่
 - กวางดาวมีวิธีการเรียนอย่างไร
 - กวางดาวได้รับประโยชน์อย่างไรจากการตั้งใจเรียน
 - กวางแค้นได้รับผลอย่างไรจากการไม่ตั้งใจเรียน

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่มโดยวิธีการดังนี้
 - ให้นักเรียนยืนเป็นวงกลม
 - นักเรียนคนแรกเริ่มนับ 1 คนที่ 2 นับ 2 เรื่อยไปจนถึง 6 แล้วเริ่มนับ 1 ใหม่
 - นักเรียนที่นับตัวเลขเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายในหัวข้อ "เรียนอย่างไรจึงจะเก่ง" โดยครูให้เวลาในการอภิปราย 10 นาที
3. เมื่อครบกำหนดเวลา ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้สรุป
4. เมื่อนักเรียนรายงานครบทุกกลุ่มแล้ว ครูอธิบายเพิ่มเติมประกอบแถบประโยคในประเด็นของ "วิธีการเรียนที่ดี" ดังนี้

ขั้นสรุป

- 1. นักเรียนอ่านแถบประโยคบนกระดานพร้อมกัน 1 รอบ
- 2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงพฤติกรรมของการตั้งใจเรียนและประโยชน์ของการตั้งใจเรียน

อุปกรณ์ แถบประโยคชุด "วิธีการเรียนที่ดี" ดังนี้

วิธีการเรียนที่ดี

1. ตั้งใจฟังสิ่งที่ครูสอน

2. คิดตามในสิ่งที่ครูสอน

3. ถามเมื่อมีข้อสงสัย

4. ทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ

การประเมินผล

- 1. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกพฤติกรรมที่แสดงถึงการตั้งใจเรียนได้
- 2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกผลของการตั้งใจเรียนได้

ฟังให้ดี

ชื่อกิจกรรม	ฟังให้ดี
เวลา	2 คาบ
วัตถุประสงค์	เพื่อให้นักเรียนบอกผลของการไม่ตั้งใจฟังและคุยกันในเวลาเรียนได้
คาบที่ 1	
เทคนิคที่ใช้	การแสดงบทบาทสมมติ
ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม	ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนตบมือตามจังหวะตามครูสั่งโดยให้ตบมือ 1 ครั้ง ตบมือ 2 ครั้ง ตบมือ 3 ครั้ง ตบมือ 4 ครั้ง แล้วร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับกิจกรรมดังนี้

- นักเรียนตบมือตามที่ครูสั่งได้พร้อมกันหรือไม่
- นักเรียนคิดว่าทำไมนักเรียนจึงตบมือได้พร้อมกัน
- นักเรียนคิดว่าทำไมบางคนจึงตบมือได้ไม่พร้อมเพื่อน

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูเล่านิทานเรื่อง "กระต่ายขี้ไม้" ให้นักเรียนฟัง ดังนี้

วันหนึ่งครูกำลังสอนหนังสือให้แก่สัตว์ทั้งหลาย ได้แก่ กระต่าย ยีราฟ ไก่ นกแก้ว กวาง และม้าลาย แต่เจ้ากระต่ายไม่สนใจฟัง ได้แต่ส่งเสียงคุยกับเพื่อนคนโน้น คนนี้ ไม่ได้ยินที่ครูสอน จึงปฏิบัติตามที่ครูสั่งไม่ถูก ซึ่งครูออกคำสั่งให้ตบมือ 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง หรือ 4 ครั้ง แต่เจ้ากระต่ายตบไม่ถูกแม้แต่ครั้งเดียว เจ้ากระต่ายรู้สึกอายเพื่อนมาก เจ้ากระต่ายร้องให้ ครูจึงบอกเจ้ากระต่ายว่า "ไม่เป็นไร แต่หนูต้องสัญญาว่าจะตั้งใจฟังครูสอน และจะปฏิบัติตามให้ถูกต้อง" ตั้งแต่นั้นมาเจ้ากระต่ายก็ตบมือได้ถูกต้องตามจังหวะเหมือนเพื่อน ๆ เจ้ากระต่ายดีใจมาก

2. ครูขออาสาสมัครนักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติจากเรื่องที่ครูเล่าโดยให้นักเรียนใส่หัวสัตว์ต่าง ๆ ได้แก่ กระต่าย ยีราฟ ไก่ นกแก้ว กวาง และม้าลาย
3. ครูกล่าวชมเชยนักเรียนอาสาสมัครที่ออกมาแสดงบทบาทสมมติและให้เพื่อนตบมือให้ หลังจากนั้นให้นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเรื่อง"กระต่ายขี้ไม้" โดยครูใช้คำถามนำดังนี้
 - จากเรื่องกระต่ายขี้ไม้ มีสัตว์ทั้งหมดกี่ตัว อะไรบ้าง
 - ในเรื่องครูสอนให้สัตว์ต่าง ๆ ทำอะไร
 - ใครไม่ชอบฟังครูสอน
 - ผลของการที่กระต่ายไม่ฟังครูสอนเป็นอย่างไร
 - ถ้านักเรียนเป็นกระต่าย นักเรียนจะทำเช่นกระต่ายหรือไม่ ทำไม

ขั้นสรุป

นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับผลของการคุยกันและส่งเสียงดังเวลาเรียน

อุปกรณ์

- 1. หัวสัตว์ต่าง ๆ อันได้แก่ กระต่าย ยีราฟ ไก่ นกแก้ว กวาง ม้าลาย
- 2. เอกสารประกอบการแสดงบทบาทสมมติ

การประเมินผล

ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกผลของการไม่ตั้งใจฟังและคุยกันในเวลาเรียนได้

เอกสารประกอบการแสดงบทบาทสมมติเรื่องกระต่ายขี้ไม้

บทบาทสมมติของครู

สมมติให้ฉันเป็นครู วันนี้ฉันสอนให้สัตว์ต่าง ๆ ได้แก่ กระต่าย ยีราฟ ไก่ นกแก้ว กวาง และม้าลายให้ตบมือตามจังหวะที่ฉันสั่ง ซึ่งฉันสั่งให้สัตว์ต่าง ๆ ตบมือ 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง 4 ครั้ง แต่เจ้ากระต่ายไม่ฟังที่ฉันสั่ง จึงตบมือไม่ถูกจังหวะ ฉันจึงบอกกับเจ้ากระต่ายว่าให้ตั้งใจฟังที่ฉันสอน ไม่คุยกับเพื่อนในเวลาเรียน

บทบาทสมมติของกระต่าย

สมมติให้ฉันเป็นกระต่าย ฉันมีนิสัยขี้เก๋งและมักจะคุยกับเพื่อนในเวลาเรียน ไม่ค่อยฟังที่ครูสอน วันนี้ครูสอนให้ฉันตบมือตามจังหวะที่ครูสั่ง ครูสั่งให้ฉันและเพื่อน ๆ ตบมือ 1 ครั้ง 2 ครั้ง 3 ครั้ง 4 ครั้ง แต่ฉันไม่สนใจฟัง และคุยกับเพื่อนคนโน้น คนนี้ ไม่ได้ยินที่ครูสอน ฉันรู้สึกอายเพื่อน ๆ และร้องไห้ ครูจึงบอกให้ฉันตั้งใจฟังครูสอน จะทำให้ฉันสามารถทำตามคำสั่งได้ ฉันจึงให้สัญญากับครูว่าจะตั้งใจฟังที่ครูสอน ตั้งแต่นั้นมาฉันก็ตบมือได้ถูกต้องเหมือนเพื่อน ๆ ฉันรู้สึกดีใจมาก

บทบาทสมมติของเพื่อน ๆ ได้แก่ ยีราฟ ไก่ นกแก้ว กวาง และม้าลาย

สมมติให้พวกฉันเป็นเพื่อน ๆ ของกระต่าย พวกฉันตั้งใจเรียน ไม่พูดคุยในเวลาเรียน ทำให้พวกฉันสามารถปฏิบัติตามคำสั่งของครูได้ถูกต้อง

คาบที่ 2

เทคนิคที่ใช้ การอภิปรายกลุ่ม

วัตถุประสงค์ เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการตั้งใจฟังและไม่คุยกันในเวลาเรียนได้

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นนำ

ครูสุ่มนักเรียนบอกผลของการไม่ตั้งใจฟังและคุยกันในเวลาเรียน โดยครูใช้คำถามดังนี้

- นักเรียนเคยคุยหรือเล่นกันในเวลาที่ครูสอนหรือไม่
- ผลของการที่นักเรียนคุยหรือเล่นกันในเวลาที่ครูสอนคืออะไร

ขั้นดำเนินการ

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม โดย
 - ให้นักเรียนยืนเป็นวงกลม
 - ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง ลมเพ ลมพัด ดังนี้
เพลง ลมเพ ลมพัด
ลมเพ ลมพัดโบกสะบัดพัดมาไวไว ลมเพ ลมพัดอะไร (ซ้ำ)
ฉันจะบอกให้ พัด...ให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายในหัวข้อ "ฟังให้ดี มีประโยชน์อย่างไร" โดยครูให้เวลาในการอภิปราย 10 นาที
3. เมื่อครบกำหนดเวลา นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการอภิปรายโดยครูเป็นผู้สรุป

ขั้นสรุป

ครูสุ่มถามนักเรียนถึงประโยชน์ของการตั้งใจฟังครูสอน

อุปกรณ์ -

การประเมินผล

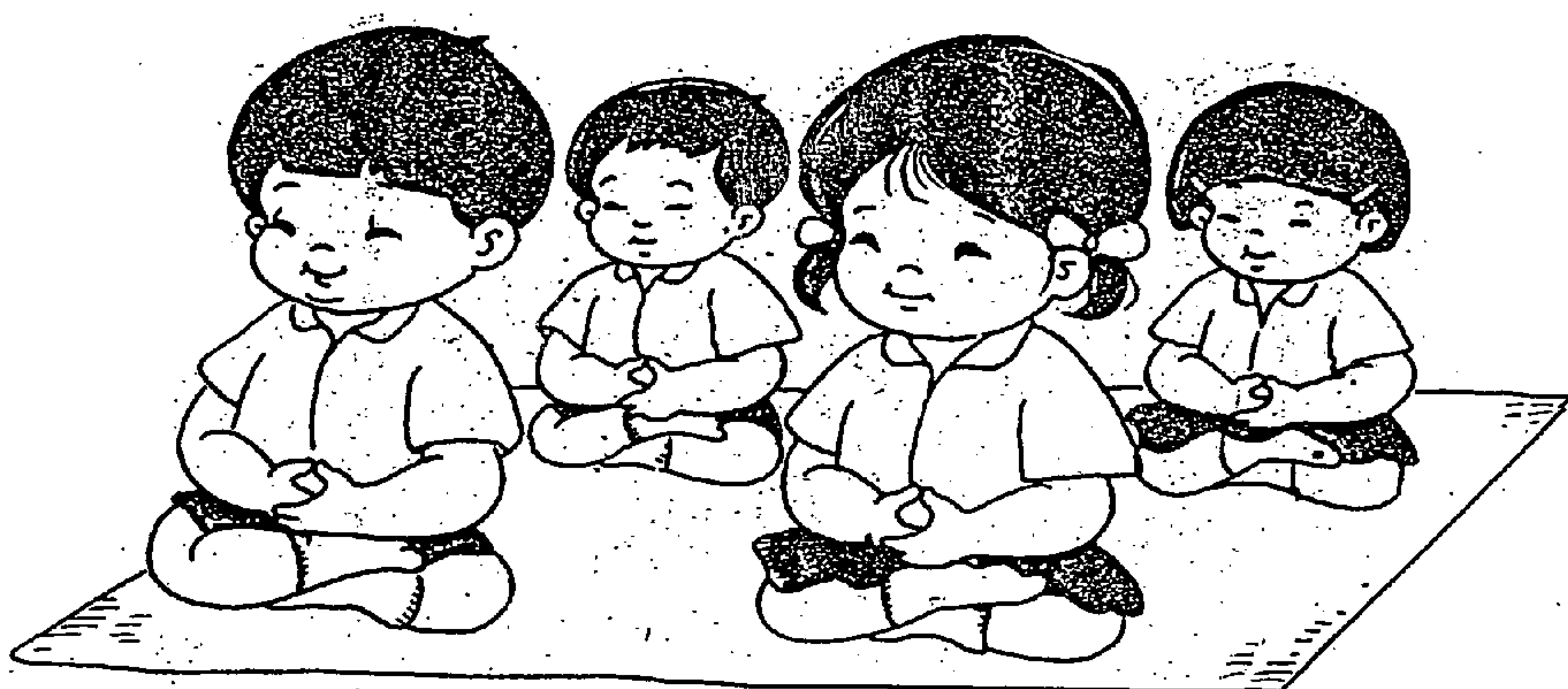
1. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการตั้งใจฟังครูสอนได้
2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้อย่างน้อย 60 %

แบบฝึกหัด
วิธีเรียนที่ดี (เรียนอย่างไรจึงจะเก่ง)

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเติมหน้า 😊 หน้าข้อที่แสดงถึงวิธีการเรียนที่ดี
และเติมหน้า ☹️ หน้าข้อที่แสดงถึงวิธีการเรียนที่ไม่ดี

- ☐ ➡ 1. โยตั้งใจฟังเวลาที่ครูสอน
- ☐ ➡ 2. กุ้งไม่กล้าซักถามครูในสิ่งที่ไม่เข้าใจ
- ☐ ➡ 3. ไก่มองเพื่อนห้องอื่นเรียนวิชาพลศึกษาในขณะที่ครูสอน
- ☐ ➡ 4. ไหมยกมือถามคุณครูเมื่อมีข้อสงสัย
- ☐ ➡ 5. เพชรสามารถตอบคำถามที่คุณครูถามได้ถูกต้อง
- ☐ ➡ 6. ดาไม่ทบทวนบทเรียนก่อนสอบ
- ☐ ➡ 7. ดันไม่อ่านหนังสือเพื่อทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- ☐ ➡ 8. น้ำส้มทำการบ้านส่งตามกำหนดเวลาทุกครั้ง
- ☐ ➡ 9. ก้อยไม่ตอบคำถามที่ครูถามเพราะไม่ได้คิดตาม
- ☐ ➡ 10. ทะเลตอบคำถามทุกครั้งเมื่อครูถาม

สมาธิทำให้เกิดปัญญา

สมาธิทำให้เกิดปัญญา

สมาธิ เป็นการทำจิตใจให้สงบ ไม่วอกแวก ไม่คิดเรื่องต่าง ๆ ที่สับสนวุ่นวาย จะทำให้เกิดความจดจ่อ แน่วแน่ เมื่อทำสิ่งใดย่อมพบความสำเร็จ มีความจำดี เรียนดี และสามารถตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบ

การฝึกสมาธิสามารถฝึกได้ทั้งการยืน เดิน นั่ง ดังนี้

การยืนสมาธิ

- ให้นักเรียนจัดตัวเองให้เป็นระเบียบ เช่น ยืนให้เป็นแถว ไม่ยืนหันหน้าหันหลัง ปล่อยแขนไว้ข้างลำตัว
- ยกมือซ้ายขึ้นมาวางตรงหน้าท้อง มือขวายกขึ้นช้า ๆ กุมมือซ้ายไว้
- ก้มลงมองดูเท้าที่เหยียบพื้นอยู่มองขึ้นมาถึงมือ แล้วมองขึ้นมาถึงปลายจมูก เงยหน้า หลังคา นึกให้เห็นหน้าตัวเองแล้วนึกขึ้นมาถึงกระหม่อม นึกมองลงไปถึงมือและเท้า นึกมองขึ้นและลงอย่างนี้ซ้ำ ๆ พร้อมทั้งนึกในใจว่า ยืน นอน ยืนนอน ยืนนอน

การเดินด้วยสติ

การเดินด้วยสติคือการเดินในลักษณะกำหนดจิต รู้สึกตามการเคลื่อนไหวของเท้า คือ เดินอย่างมีสติ ตามองไปข้างหน้าประมาณ 3 - 4 ก้าว ไม่พูดคุยกัน

การนั่งสมาธิ

การนั่งสมาธิโดยการนั่งขัดสมาธิกับพื้น ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาทับมือซ้าย ตัวตรง ปิดตาเบา ๆ

ประโยชน์ของการมีสมาธิ

1. ทำให้การเรียนดีขึ้น
2. ทำให้มีจิตใจจดจ่อ ทำงานได้เสร็จรวดเร็ว
3. ทำให้จิตใจสบาย

ชื่อกิจกรรม	สมาธิทำให้เกิดปัญญา
เวลา	4 คาบ
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนฝึกการยืน เดิน นั่งอย่างมีสมาธิได้ 2. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการยืน เดิน นั่งอย่างมีสมาธิได้ 3. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการมีสมาธิได้
คาบที่ 1	ยืนสมาธิ
เทคนิคที่ใช้	การสาธิต
ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม	
ขั้นนำ	ครูนำภาพเด็กยืนทำสมาธิมาให้นักเรียนดูพร้อมทั้งร่วมกันสนทนาถึงการยืนทำสมาธิ โดยครูใช้คำถามนำดังนี้ - นักเรียนคิดว่าเด็กในภาพกำลังทำอะไร - นักเรียนเคยยืนทำสมาธิหรือไม่

ขั้นตอนดำเนินกิจกรรม

1. ครูแนะนำนักเรียนว่าวันนี้จะให้นักเรียนฝึกการยืนสมาธิ โดยจะมีผู้สาธิตให้นักเรียนดู
2. ครูให้นักเรียนยืนเป็นวงกลมแล้วขออาสาสมัครนักเรียนชาย 1 คนหญิง 1 คนออกมาทำการสาธิตประกอบคำอธิบายของครู ดังนี้
 - ให้นักเรียนจัดตัวเองให้เป็นระเบียบ คือ ไม่ยืนหันหน้าหันหลัง ปล่อยแขนไว้ข้างลำตัว
 - ครูให้ผู้ทำการสาธิตยืนสมาธิโดยให้ยกมือซ้ายขึ้นมาวางตรงหน้าท้องอย่างช้าๆ ยกมือขวาขึ้นมากุมมือซ้ายไว้ ก้มลงมองดูเท้าที่เหยียบพื้น อยู่มองขึ้นมาถึงมือ (แล้วมองขึ้นมาถึงปลายจมูก เงยหน้า หลังคา นึกให้เห็นหน้าตัวเองแล้วนึกขึ้นมาถึงกระหม่อม นึกมองลงไปถึงมือและเท้า นึกมองขึ้นและลงอย่างนี้ช้าๆ พร้อมทั้งนึกในใจว่า ยืนหนอ ยืนหนอ ยืนหนอ ยืนหนอ
 - ครูให้นักเรียนที่ยืนเป็นวงกลมยืนสมาธิ ประมาณ 3 นาที โดยทำตามขั้นตอนที่เพื่อนสาธิตให้ดู ครูคอยสังเกต และให้คำแนะนำเป็นรายบุคคล

ขั้นสรุป

ครูถามถึงความรู้สึกของนักเรียนในการยืนสมาธิ โดยใช้คำถามดังนี้

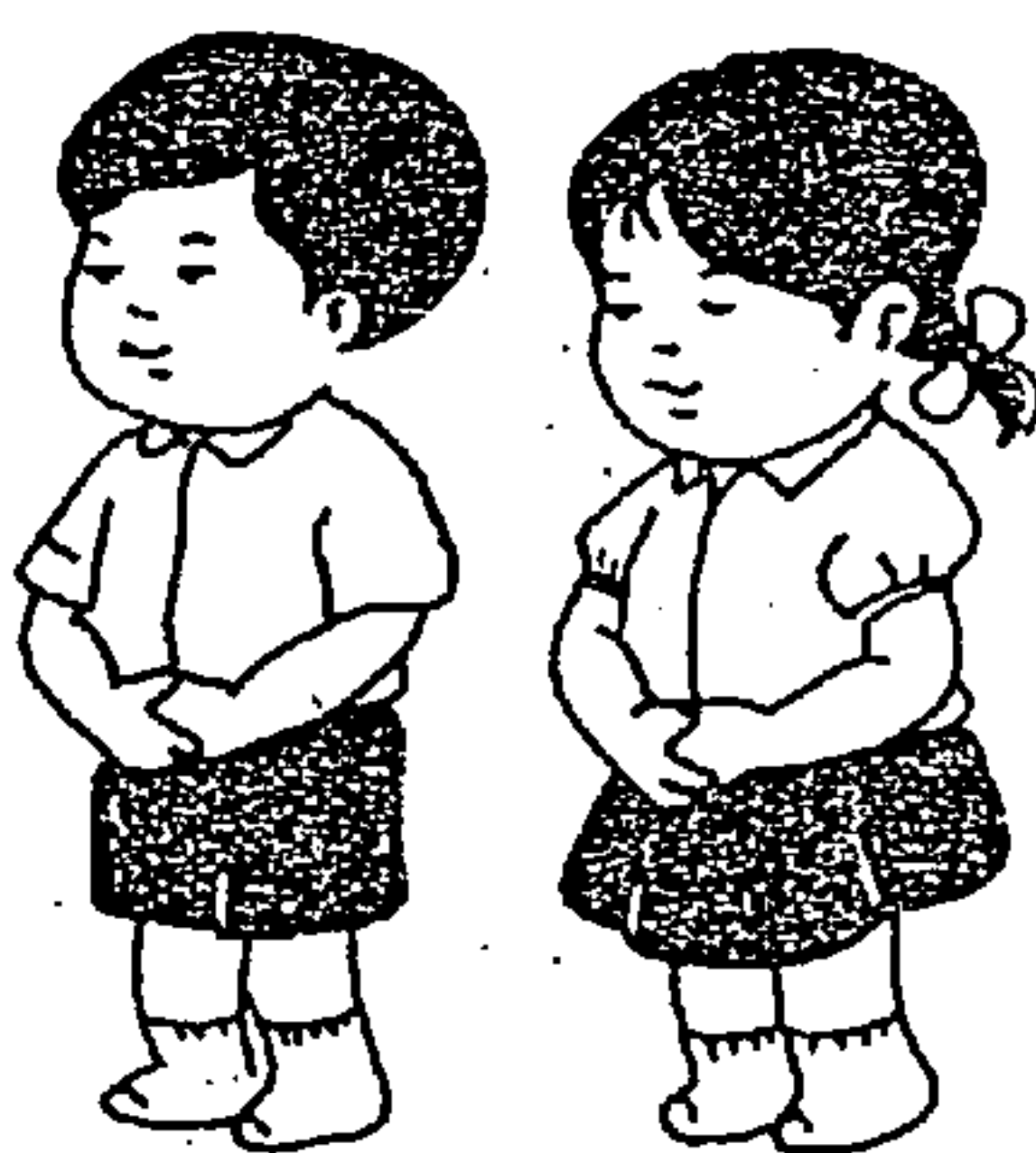
- นักเรียนรู้สึกอย่างไรบ้างเวลาที่ยืนสมาธิ
- นักเรียนคิดว่าการยืนสมาธิมีประโยชน์อย่างไร

อุปกรณ์

-

การประเมินผล

1. ประเมินโดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ดังนี้
 - การยืนกุมมือนิ่งในขณะฝึก
 - การปิดตาเบา ๆ ไม่ทำตาหยี หรือ แอบลืมตามองสิ่งใด
2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการยืนสมาธิได้

คาบที่ 2

การเดินด้วยสติ

เทคนิคที่ใช้

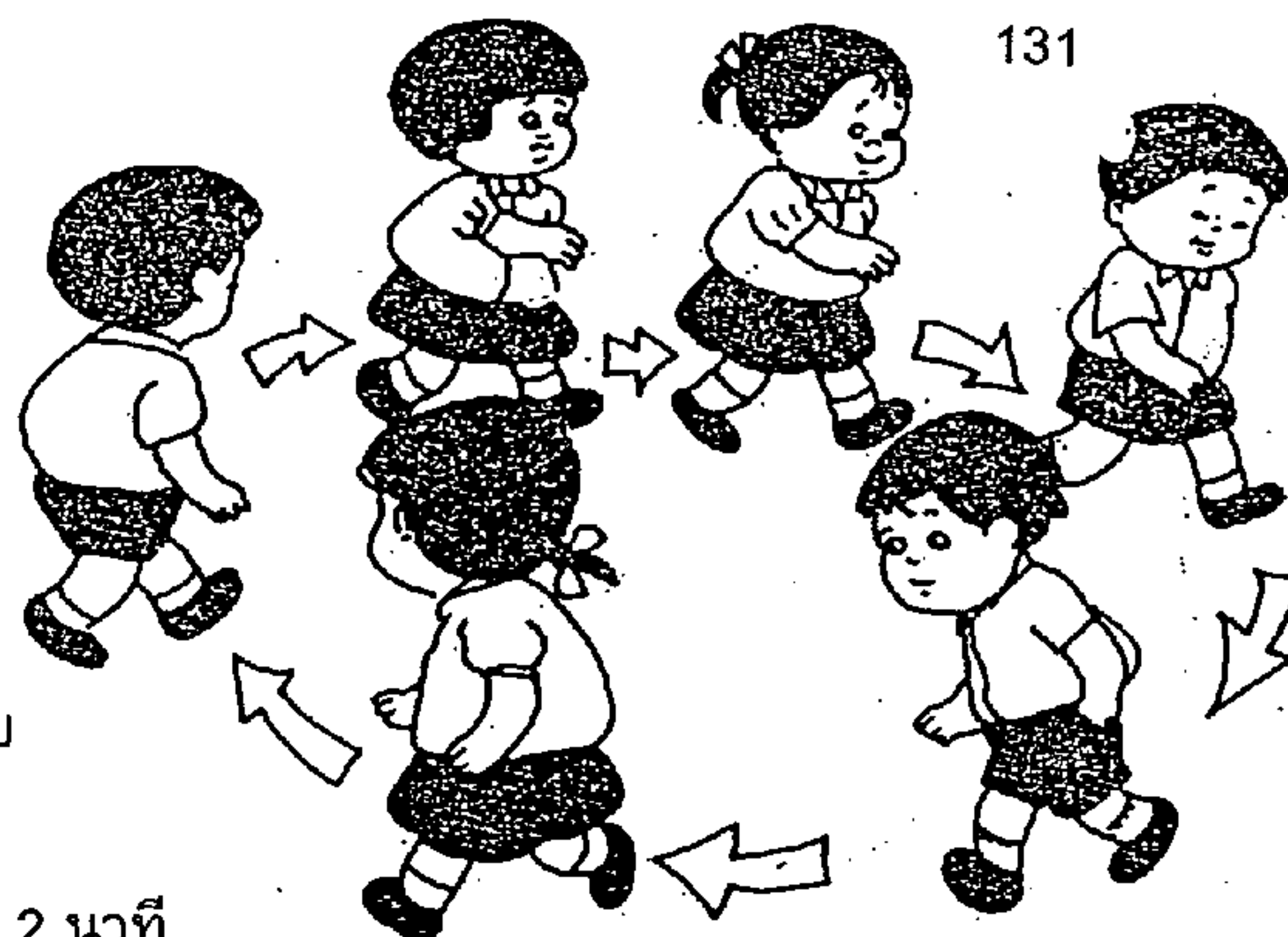
การสาธิต

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนทบทวนการยืนสมาธิโดย

- ให้นักเรียนยืนเป็นวงกลม
- นักเรียนยืนสมาธิ ประมาณ 2 นาที

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูขออาสาสมัครนักเรียน ชาย 1 คน หญิง 1 คน มาเป็นผู้สาธิตการเดินด้วยสติประกอบคำอธิบายของครูดังนี้
 "ให้นักเรียนเดินในลักษณะกำหนดจิตรู้สึกตามการเคลื่อนไหวของจังหวะเท้า คือ เดินอย่างมีสติ ตามองไปข้างหน้าประมาณ 3 - 4 ก้าว ไม่พูดคุยกัน"
2. ครูให้นักเรียนฝึกเดินเป็นวงกลม 3 นาที ตามขั้นตอนโดยครูสังเกตและให้คำแนะนำนักเรียนเป็นรายบุคคล
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงการเดินด้วยสติโดยใช้คำถามนำดังนี้
 - ขณะที่นักเรียนเดินด้วยสติ นักเรียนรู้สึกอย่างไร
 - การเดินด้วยสติกับการเดินตามธรรมดาของนักเรียนต่างกันหรือไม่อย่างไร

ขั้นสรุป

1. ครูสุ่มถามนักเรียนถึงประโยชน์การเดินด้วยสติที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
2. ครูแนะนำให้นักเรียนนำขั้นตอนการเดินด้วยสติไปใช้ในชีวิตประจำวันในอิริยาบถ เช่น การเดินในบริเวณโรงเรียน การเดินกลับบ้าน ดารเดินแถว

อุปกรณ์

-

การประเมินผล

1. ประเมินจากการสังเกตการเดินของนักเรียนได้เรียบร้อยและสวยงาม
2. ประเมินจากการที่นักเรียนบอกประโยชน์ของการเดินด้วยสติได้

คาบที่ 3 การนั่งสมาธิ

เทคนิคที่ใช้ การสาธิต

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำรูป อิคคิวซัง มาให้นักเรียนดู พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับรูปโดยใช้คำถามนำ ดังนี้

- เด็กในภาพนี้คือใคร
- อิคคิวซัง ชอบทำอะไร
- นักเรียนคิดว่าทำไม อิคคิวซัง จึงชอบนั่งสมาธิ

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนยืนเป็นวงกลมและขออาสาสมัคร นักเรียน ชาย 1 คน หญิง 1 คน ออกมาสาธิตการนั่งสมาธิประกอบคำอธิบายของครูให้เพื่อนดู ตามขั้นตอนดังนี้

"ให้นักเรียนนั่งขัดสมาธิกับพื้น ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาทับมือซ้าย ตัวตรง ปิดตาเบา ๆ"
2. นักเรียนฝึกทำสมาธิตามขั้นตอนที่เพื่อนสาธิตให้ดู ประมาณ 5 นาที
3. เมื่อครบกำหนดเวลาครูให้นักเรียนพนมมือแผ่เมตตาตามครู ดังนี้

"ข้าพเจ้าขออุทิศส่วนกุศลให้แก่คุณพ่อ คุณแม่ คุณครู และผู้มีพระคุณทุกท่าน สัตว์ทั้งหลายที่มีชีวิต วิญญาณ จงเป็นสุข เป็นสุขเถิด จงได้รับผลบุญจากข้าพเจ้าด้วยเถิด"

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงประโยชน์ของการนั่งสมาธิโดยครูใช้คำถามนำ ดังนี้
 - ขณะที่นั่งสมาธินักเรียนรู้สึกอย่างไร
 - นักเรียนคิดว่าการนั่งสมาธิมีประโยชน์อย่างไร
2. ครูโน้มน้าวจิตใจเด็กให้อยากทำสมาธิ และบอกประโยชน์ของการนั่งสมาธิว่าเป็นการทำให้มีสติปัญญาดี เรียนหนังสือเก่ง

อุปกรณ์ รูปภาพ อิคคิวซัง (ตอนนั่งสมาธิ)

การประเมินผล

1. ประเมินจากการสังเกตความสนใจและตั้งใจนั่งสมาธิของนักเรียน
2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการนั่งสมาธิได้

คาบที่ 4 ประโยชน์ของสมาธิ

เทคนิคที่ใช้ การอภิปรายกลุ่ม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนทบทวนการยืนสมาธิ การเดินด้วยสติ และการนั่งสมาธิ ดังนี้

- นักเรียนยืนเป็นวงกลม
- นักเรียนยืนสมาธิตามที่ได้ฝึกมาแล้ว ประมาณ 2 นาที
- นักเรียนเดินด้วยสติตามขั้นตอน ประมาณ 2 นาที
- นักเรียนนั่งสมาธิตามขั้นตอน ประมาณ 2 นาที

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม โดยวิธีการดังนี้
 - นักเรียนยืนเป็นวงกลม
 - ครูให้นักเรียนจับหยิบลูกกวาดคนละ 1 เม็ด เมื่อครบทุกคนแล้ว ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามชนิดของลูกกวาด โดยนักเรียนที่หยิบได้ชนิดเดียวกันให้อยู่กลุ่มเดียวกัน
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายในหัวข้อ "สมาธิมีประโยชน์อย่างไรต่อการเรียน" โดยครูให้เวลาในการอภิปราย 5 นาที
3. เมื่อครบกำหนดเวลา นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการอภิปราย โดยครูเป็นผู้สรุป

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลของการมีสมาธิที่มีต่อการเรียน ประกอบแถบประโยค ชุด ประโยชน์ของการมีสมาธิดังนี้

ประโยชน์ของการมีสมาธิ

1. ทำให้การเรียนดีขึ้น

2. ทำให้มีจิตใจจดจ่อ ทำงานได้เสร็จรวดเร็ว

3. ทำให้จิตใจสบาย

- อุปกรณ์
- 1. ลูกกวาด 6 ชนิด ชนิดละเท่า ๆ กันตามจำนวนนักเรียน
 - 2. แถบประโยค ชุด ประโยชน์ของการมีสมาธิ ดังนี้

ประโยชน์ของการมีสมาธิ

- 1. ทำให้การเรียนรู้ดีขึ้น
- 2. ทำให้มีจิตใจจดจ่อ ทำงานได้เสร็จรวดเร็ว
- 3. ทำให้จิตใจสบาย

การประเมินผล

- 1. ประเมินผลจากการที่นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการมีสมาธิได้
- 2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้อย่างน้อย 60 %

แบบฝึกหัด

วิธีเรียนที่ดี (สมาธิทำให้เกิดปัญญา)

คำชี้แจง

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่แสดงพฤติกรรมของการมีสมาธิและขีดเครื่องหมาย X หน้าข้อที่แสดงพฤติกรรมของการไม่มีสมาธิ

- _____ 1. ปาล์มทำงานที่ครูมอบหมายให้อย่างตั้งใจโดยไม่เล่นกับเพื่อน
- _____ 2. มอสทำการบ้านและดูโทรทัศน์ไปพร้อมกัน
- _____ 3. ไหม่คุยกับปอในขณะที่ทำแบบฝึกหัด
- _____ 4. เต๋ยทำการบ้านเสร็จแล้วจึงเปิดโทรทัศน์ดูการ์ตูน
- _____ 5. ก้านชี้ให้ก้องดูเพื่อน ๆ ห้องอื่นเล่นฟุตบอลที่สนามขณะที่ครูสอนอยู่

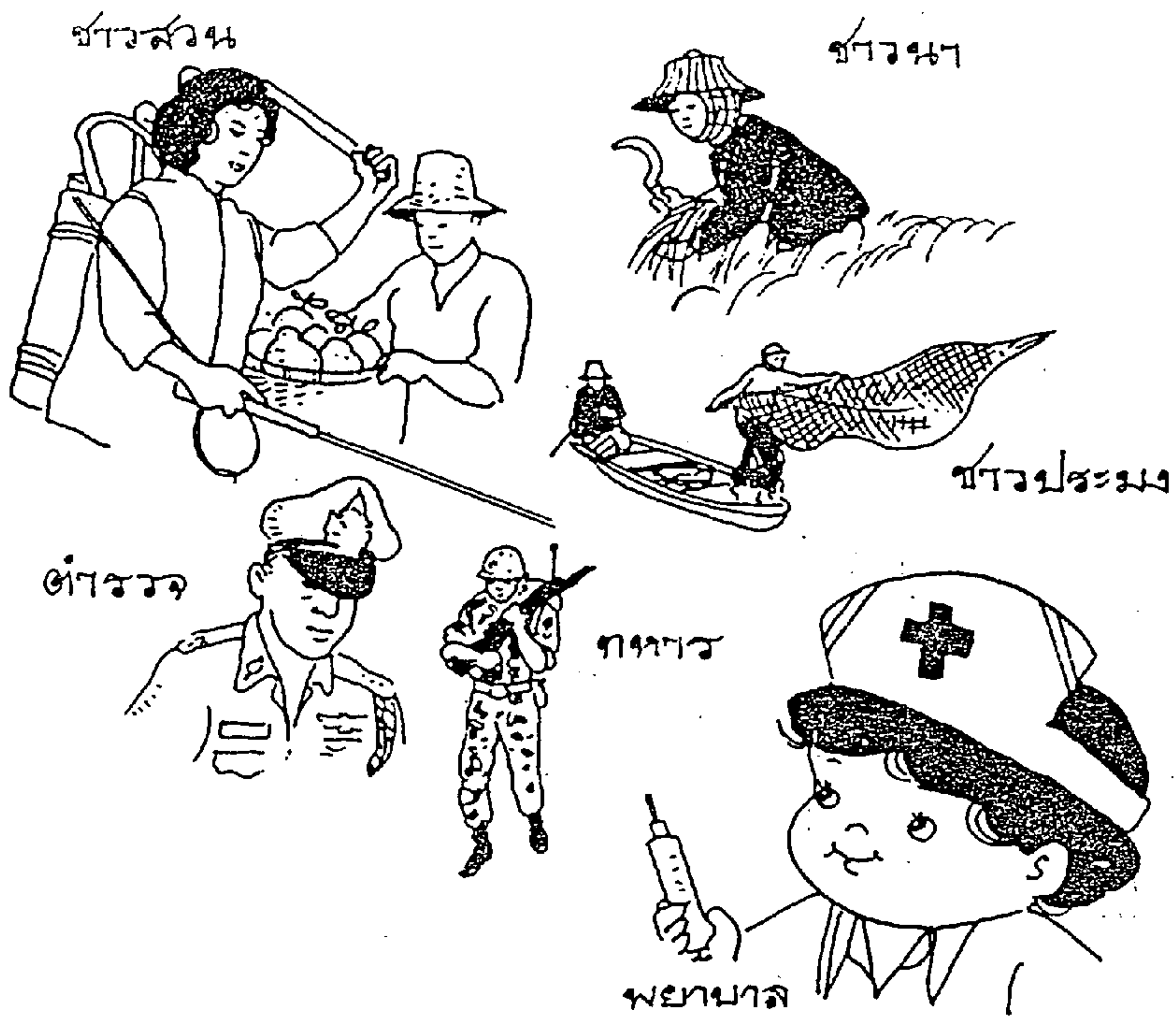
คำชี้แจง

ตอนที่ 2 ให้นักเรียน ☐ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบข้อที่ถูกต้องที่สุด

6. การมีสมาธิจะช่วยให้การทำงานได้อย่างไร
 - ก. ทำให้สามารถทำงานหลาย ๆ อย่างได้พร้อม ๆ กัน
 - ข. ทำให้ใจจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ทำ
 - ค. ทำให้ครุชมเขย
7. ในเวลาเรียน อ้อมมักจะนั่งเหม่อลอยหรือไม่ก็หลับในห้องเรียน เวลาที่ครูถามอ้อมก็ตอบไม่ได้ นักเรียนคิดว่าอ้อมควรปรับปรุงตัวเองอย่างไร
 - ก. พักผ่อนให้เพียงพอและฝึกสมาธิ
 - ข. ขออนุญาตครูก่อนจะนั่งหลับ
 - ค. นึกถึงเรื่องที่สนุกเอาไว้จะได้ไม่ง่วง
8. เพราะเหตุใดการมีสมาธิจึงทำให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน
 - ก. เพราะการมีสมาธิทำให้มีใจจดจ่ออยู่กับสิ่งที่กระทำ
 - ข. เพราะการมีสมาธิทำให้เกิดอารมณ์แจ่มใส
 - ค. เพราะการมีสมาธิทำให้จิตใจมีความเมตตา
9. ข้อใดแสดงถึงการมีสติในการยืน เดิน นั่ง
 - ก. แก้วมักจะเดินสะดุดก้อนหิน
 - ข. ก้อนมักจะนั่งหลับ
 - ค. ปอไม่เคยเดินชนต้นไม้ หรือสะดุดก้อนหินเพราะมีความระมัดระวัง
10. ถ้านักเรียนอ่านหนังสืออย่างมีสมาธิจะเกิดผลอย่างไร
 - ก. อ่านได้มาก
 - ข. อ่านได้ช้าลง
 - ค. อ่านแล้วจำได้แม่น

การแนะแนวอาชีพ

การให้ความรู้เรื่องอาชีพ

การแนะแนวอาชีพ

การให้ความรู้เรื่องอาชีพ

อาชีพที่พบเห็นในชุมชนมีมากมาย ยกตัวอย่างเช่น ครู ตำรวจ ทหาร บุรุษไปรษณีย์ หมอ พยาบาล ทันตแพทย์ คนขับรถแท็กซี่ คนขายของ ชาวสวน ชาวนา เป็นต้น ซึ่งแต่ละอาชีพมีลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น

ครู	มีหน้าที่	อบรมสั่งสอนนักเรียนให้อ่าน เขียนหนังสือ
ตำรวจ	มีหน้าที่	รักษาความสงบสุขในชุมชน จับผู้ร้าย คุ่มครองคนดี
ทหาร	มีหน้าที่	ปกป้องประเทศ ต่อต้านผู้รุกรานชาติไทย
บุรุษไปรษณีย์	มีหน้าที่	ส่งจดหมาย และพัสดุตามบ้าน
หมอ	มีหน้าที่	รักษาคนป่วย
พยาบาล	มีหน้าที่	วัดไข้ ฉีดยา เป็นผู้ช่วยหมอรักษาคนไข้
ทันตแพทย์	มีหน้าที่	ตรวจฟัน และรักษาโรคที่เกิดในช่องปาก
คนขับรถแท็กซี่	มีหน้าที่	ขับรถรับ - ส่งผู้โดยสารตามสถานที่ต่าง ๆ
คนขายของ	มีหน้าที่	ขายของ หรือสินค้าต่าง ๆ
ชาวสวน	มีหน้าที่	ปลูกผักและผลไม้
ชาวนา	มีหน้าที่	ทำนาปลูกข้าว

ชื่อกิจกรรม	มารู้จักอาชีพกันเถอะ
เวลา	2 คาบ
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนบอกชื่ออาชีพที่พบเห็นในชุมชน 2. เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะของแต่ละอาชีพได้ 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของแต่ละอาชีพได้
เทคนิคที่ใช้	การอภิปรายกลุ่ม

คาบที่ 1

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำบัตรภาพอาชีพต่าง ๆ ได้แก่ อาชีพครู ตำรวจ ทหาร บุรุษไปรษณีย์ หมอ พยาบาล ทันตแพทย์ คนขับรถแท็กซี่ คนขายของ ชาวสวน ชาวนา มาให้นักเรียนดู พร้อมทั้งให้นักเรียนบอกว่าเป็นอาชีพอะไร

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม "จับกลุ่มอาชีพ" ดังนี้
 - นักเรียนยืนเป็นวงกลม
 - ครูอธิบายกติกาการทำกิจกรรม "จับกลุ่มอาชีพ" โดยครูจะให้นักเรียนจับสลากคนละ 1 ใบ เมื่อครูเปิดเพลง ให้นักเรียนจับกลุ่ม โดยในกลุ่มเดียวกันจะต้องมีสลากภาพลักษณะอาชีพ และสิ่งของ หรือเครื่องมือใช้ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพนั้น ๆ ซึ่งกลุ่มอาชีพหนึ่ง ๆ จะมีสมาชิก 3 คน กลุ่มใดมีสมาชิกครบแล้วให้นักเรียนตบมือพร้อมกัน 3 ครั้ง แล้วนั่งรวมกลุ่มไว้
2. เมื่อนักเรียนจับกลุ่มได้ครบทุกกลุ่มแล้ว ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องโดย
 - ครูจับสลากปริศนาลักษณะอาชีพขึ้นมาอ่านให้นักเรียนฟัง นักเรียนคิดว่าปริศนานั้นเป็นของกลุ่มใดให้นักเรียนกลุ่มนั้นออกมาหน้าชั้นเรียน
 - นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง เช่น ถ้าครูอ่านสลากว่า "ผู้ร้ายถอยหนี คุ่มครองคนดีอุ้มใจ" กลุ่มตำรวจ ซึ่งประกอบด้วย สลากภาพตำรวจกำลังไล่จับผู้ร้าย สลากภาพกุญแจมือ และ สลากภาพปืนพกต้องอยู่กลุ่มเดียวกัน จึงจะถูกต้อง เป็นต้น

ขั้นสรุป

ครูสุ่มนักเรียนบอกชื่ออาชีพที่รู้จักมาคนละ 1 อาชีพ

อุปกรณ์

1. บัตรภาพอาชีพต่าง ๆ ได้แก่ อาชีพครู ตำรวจ ทหาร บุรุษไปรษณีย์ หมอ พยาบาล ทันตแพทย์ คนขับรถแท็กซี่ คนขายของ ชาวสวน ชาวนา
2. สลากภาพลักษณะอาชีพและเครื่องมือเครื่องใช้ของแต่ละอาชีพ ดังนี้ (ตัวอย่างภาพในภาคผนวก)
 - ภาพครูกำลังสอนหนังสือเด็ก ภาพกระดานดำและชอล์ก ภาพหนังสือ
 - ภาพตำรวจไล่จับผู้ร้าย ภาพกุญแจมือ ภาพปืนพก
 - ภาพทหารปกป้องประเทศ ภาพรถถัง ภาพปืนกล
 - ภาพบุรุษไปรษณีย์กำลังส่งจดหมายตามบ้าน ภาพจดหมาย ภาพถุงไปรษณีย์
 - ภาพหมอและพยาบาลกำลังรักษาคนไข้ ภาพปรอท เข็มฉีดยา ขวดยา
 - ภาพทันตแพทย์กำลังทำฟัน ภาพเครื่องมือทำฟัน ภาพเก้าอี้สำหรับทันตแพทย์

- ภาพคนขับรถแท็กซี่ ภาพป้ายไฟแท็กซี่ ภาพค่าโดยสาร
- ภาพคนขายของ ภาพตาชั่ง ภาพถุงใส่ของ
- ภาพชาวสวน ภาพดินและปุ๋ย ภาพจอบและบัวรดน้ำ
- ภาพชาวนากำลังเกี่ยวข้าว ภาพควาย ภาพคันไถ

3. สลากปริศنالักษณะอาชีพ ดังนี้

สอนอ่านสอนเขียน นักเรียนเคารพรัก

ผู้ร้ายถอยหนี คู่ครองคนดีอ่อนใจ

องอาจกล้าหาญ ด้านผู้รักงานชาติไทย

กตกริ่งทักทาย ส่งจดหมายให้ทุกบ้าน

ทำงานสำคัญ ตรวจฟันรักษาช่องปากทุกคน

รักษาคนป่วย ช่วยให้หายสบายดี

ยิ้มแย้มทักทาย ขายของดีราคาถูก

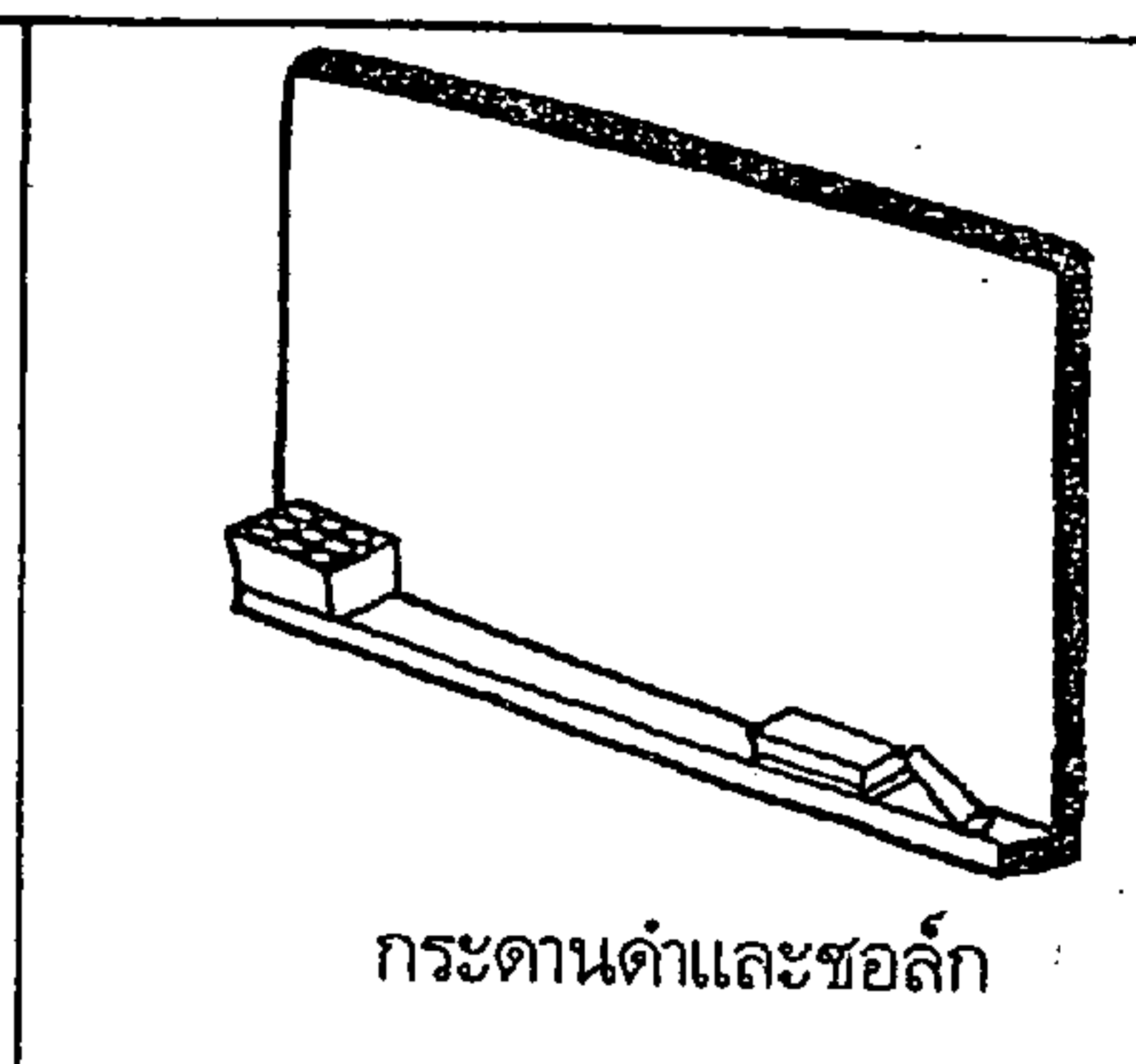
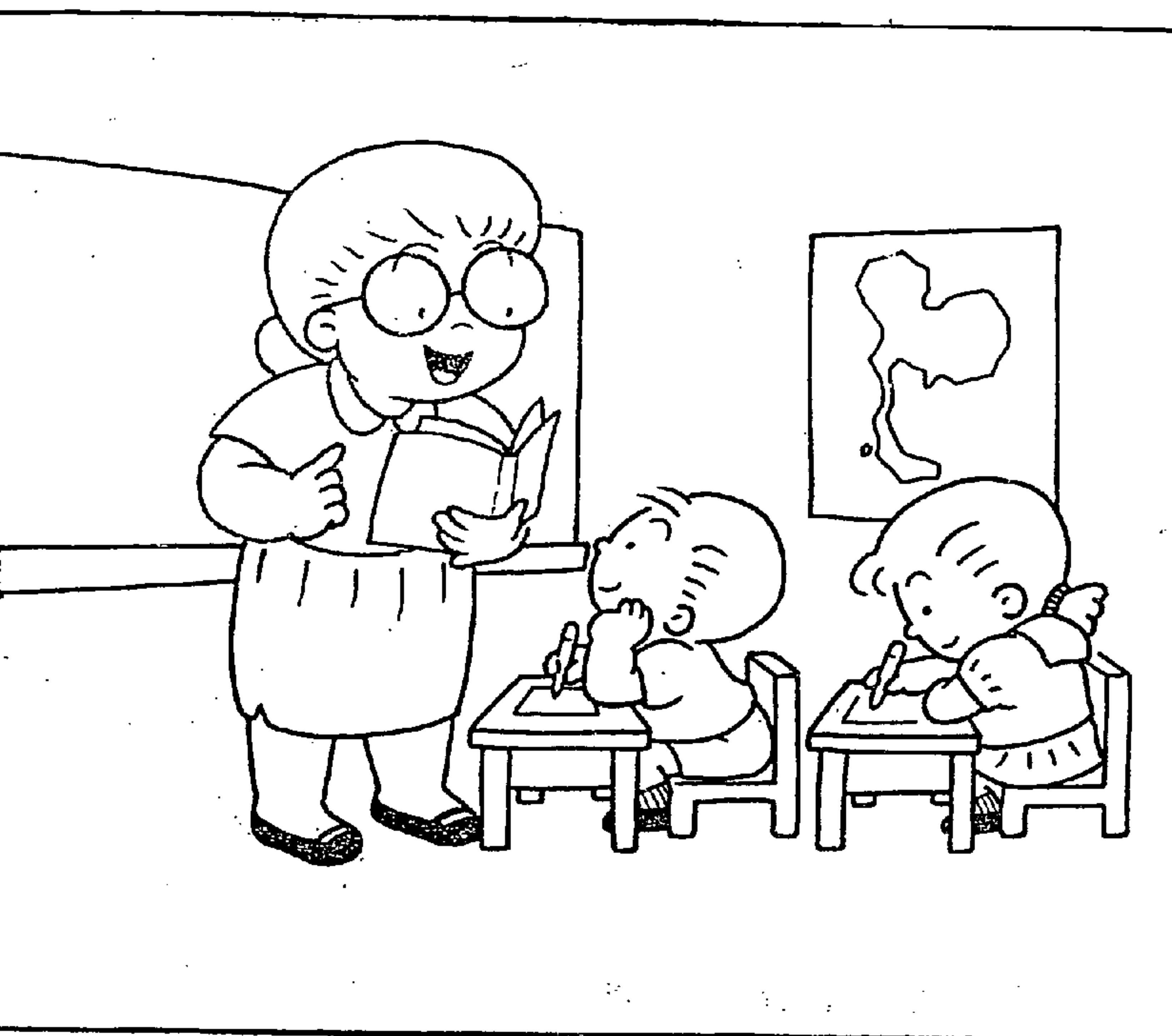
ปลูกผักผลไม้ เก็บไว้ขายตลอดปี

รับส่งไกลใกล้ ขับปลอดภัยทุกวัน

ทำนาปลูกข้าว เลี้ยงชาวประชาถ้วนหน้า

การประเมินผล

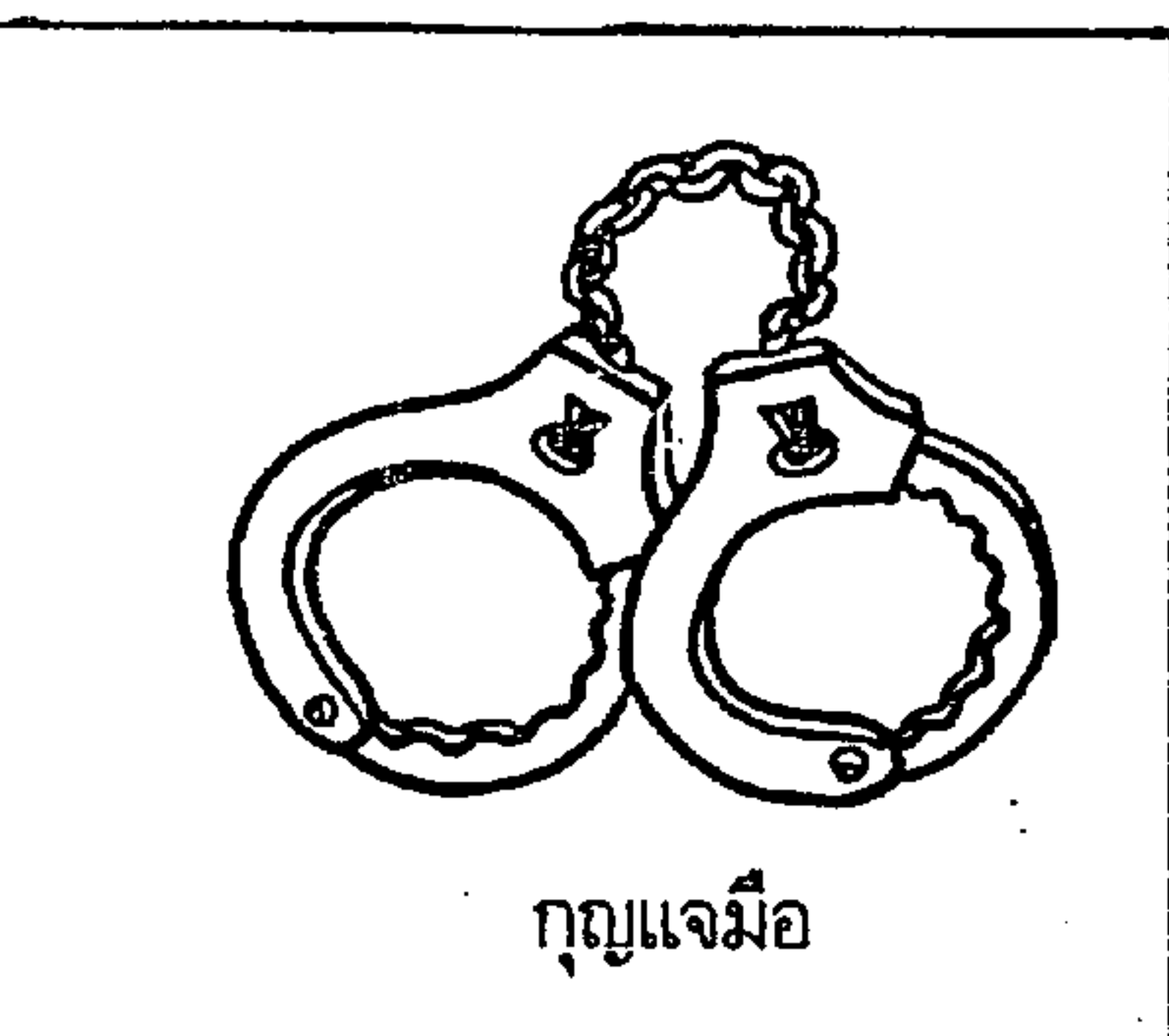
1. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกชื่ออาชีพที่พบเห็นในชุมชนได้
2. ประเมินจากการสังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรม

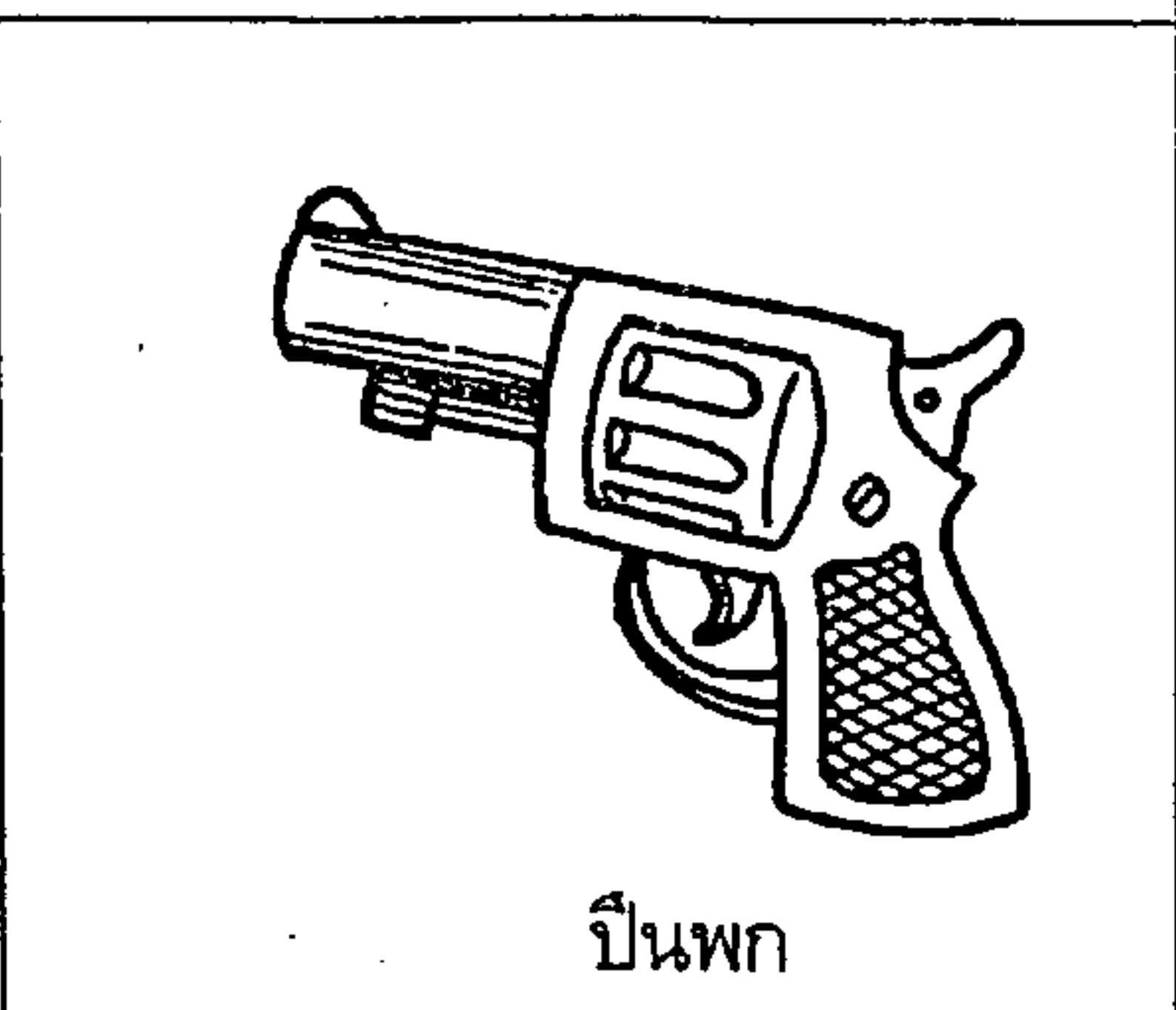
กระดานดำและชอล์ก

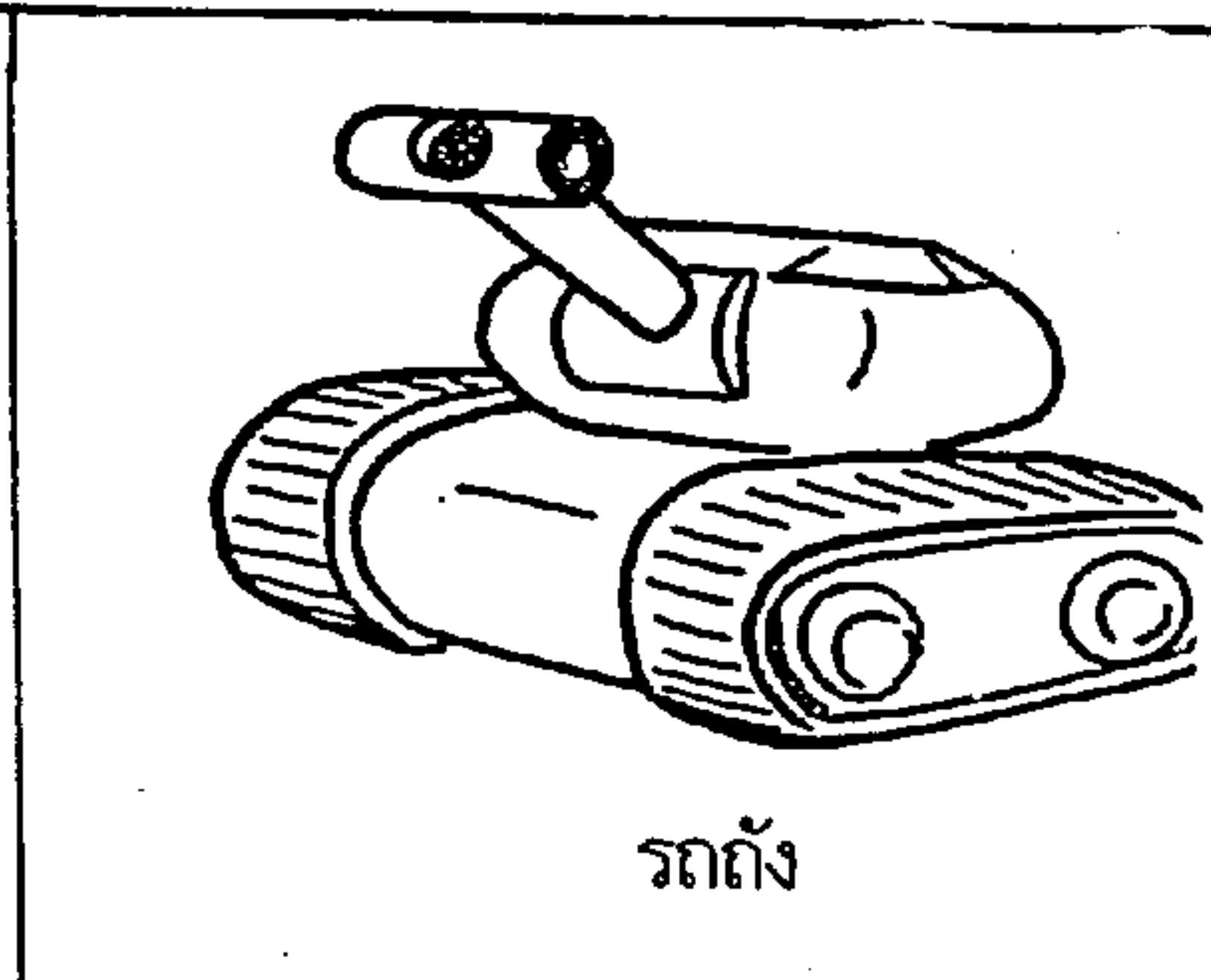
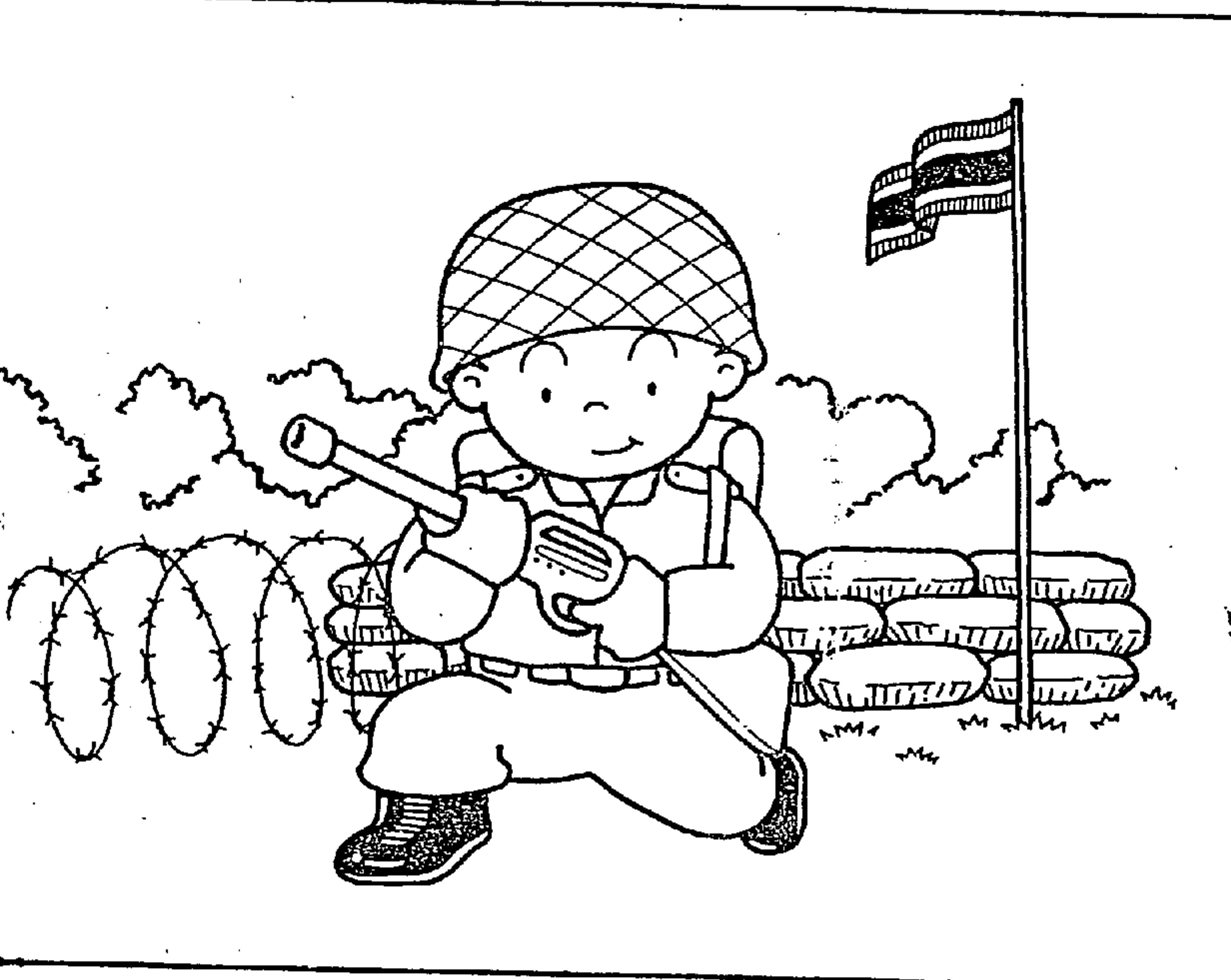
หนังสือ

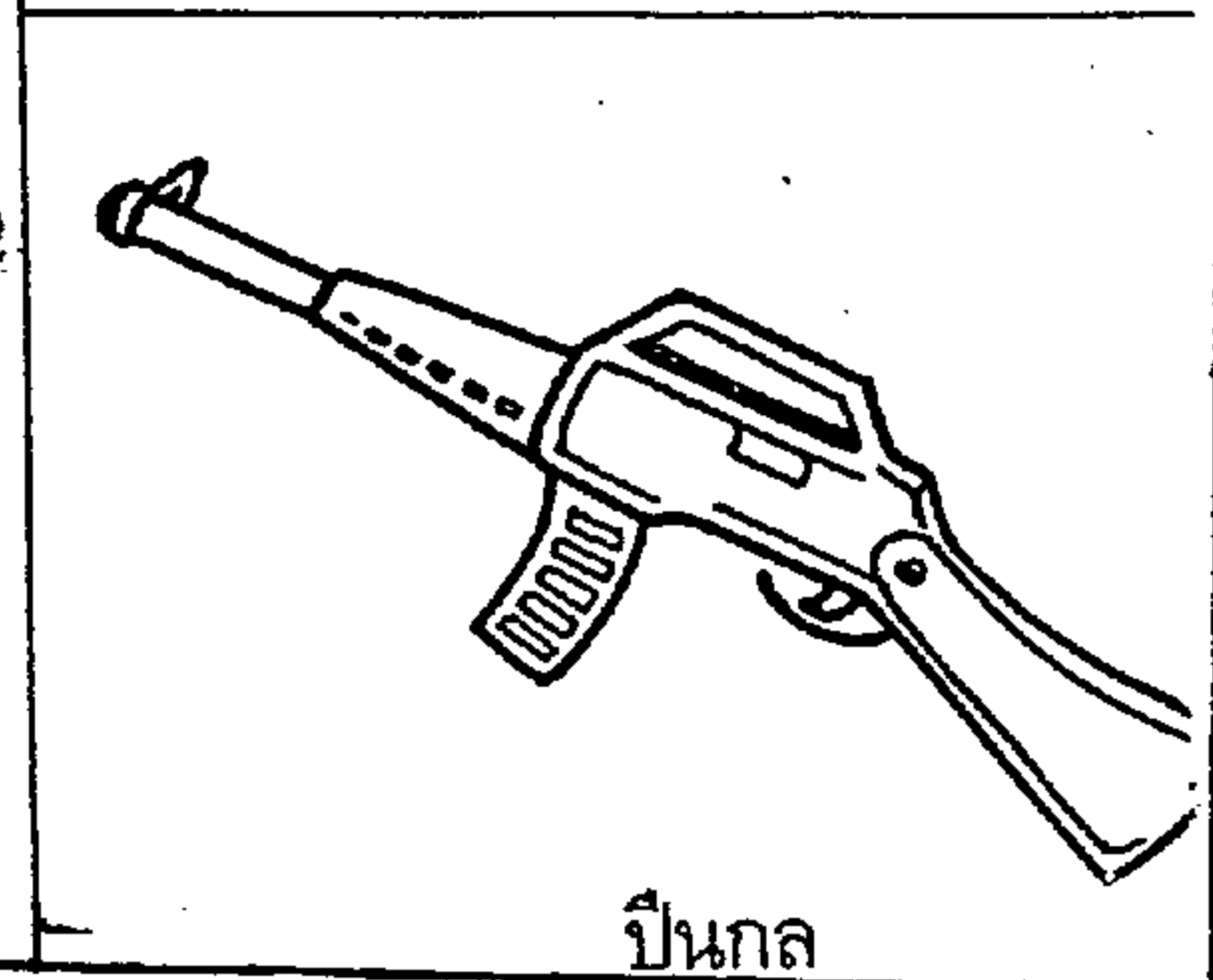
กุญแจมือ

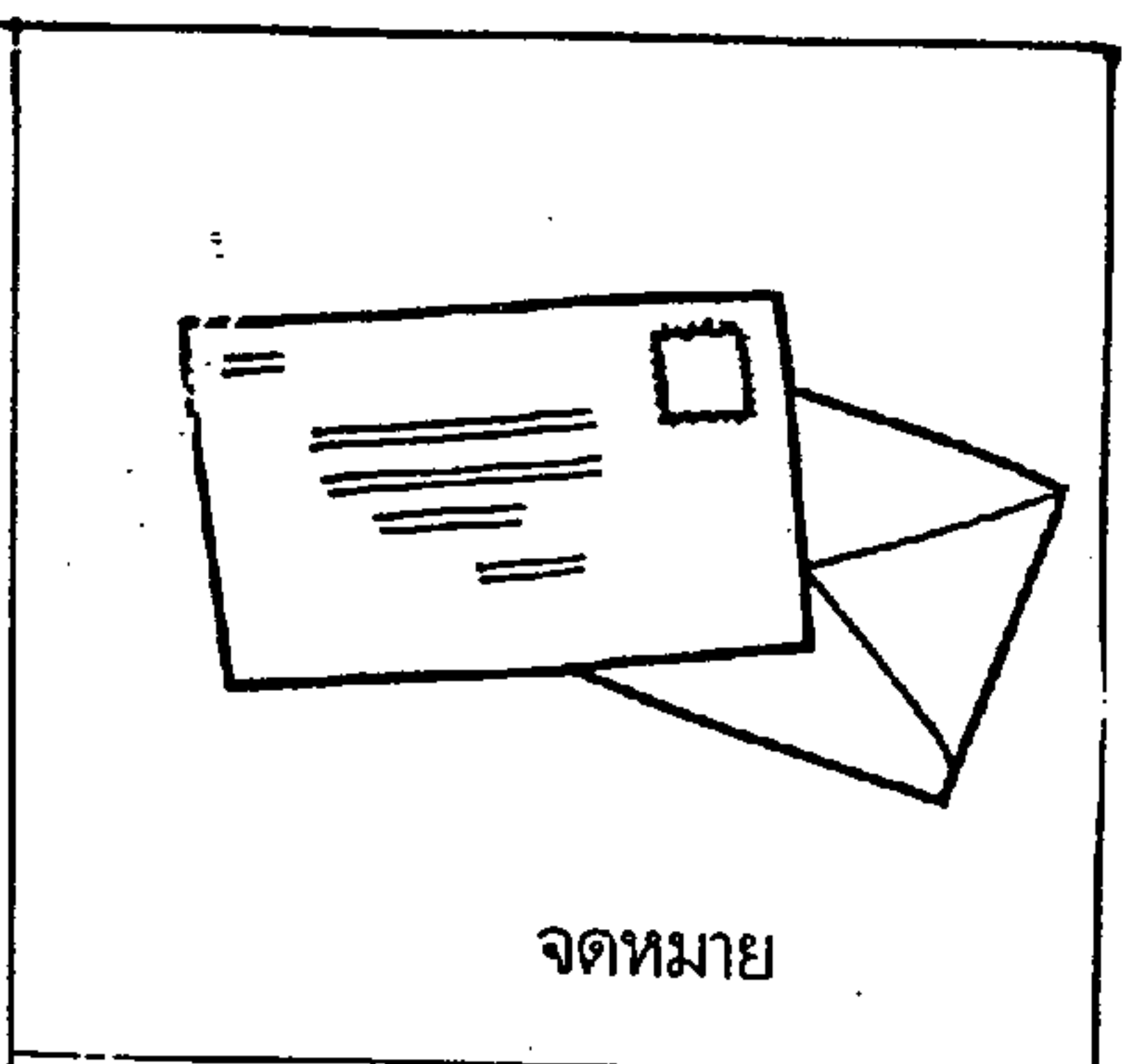
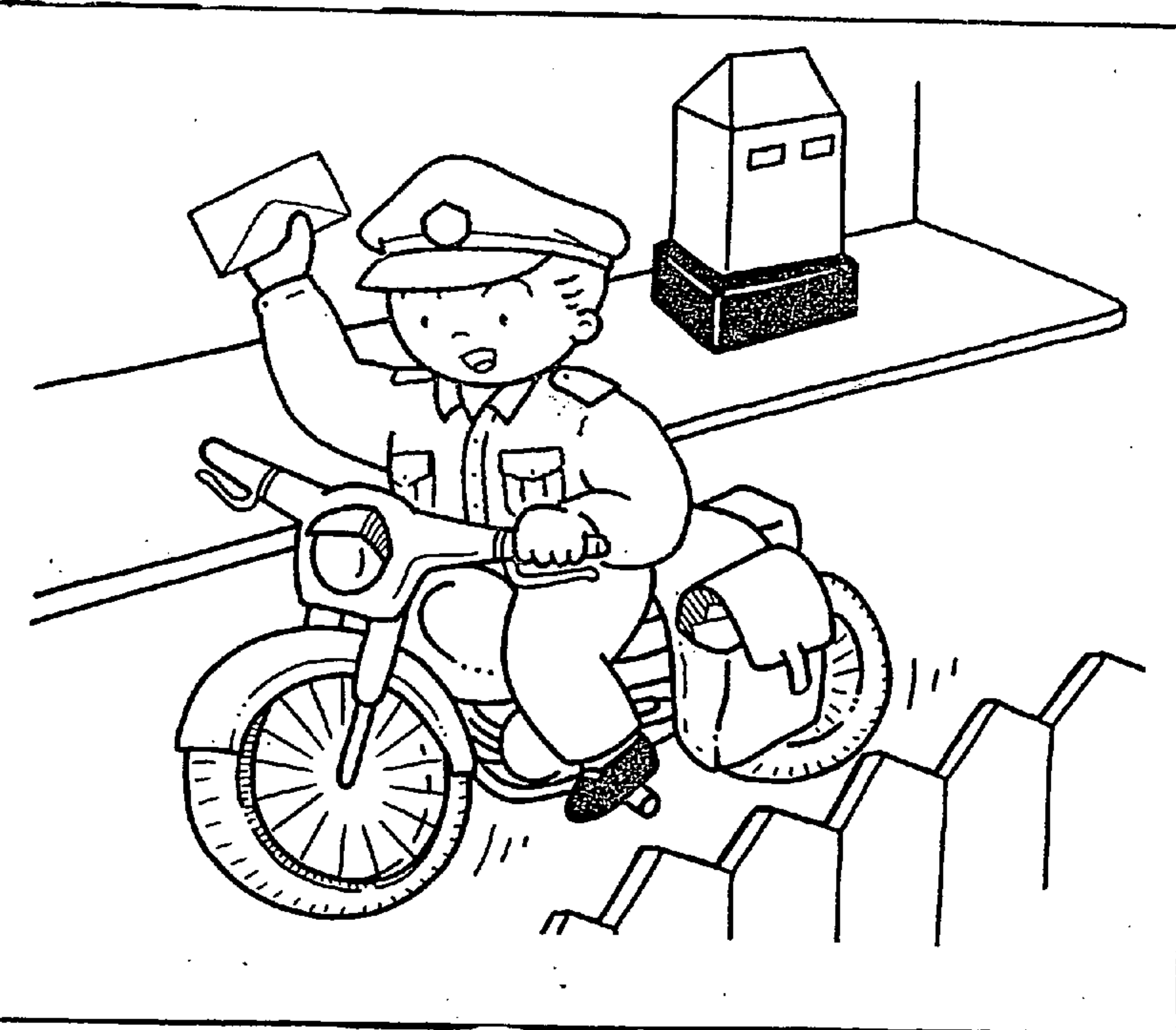
ปืนพก

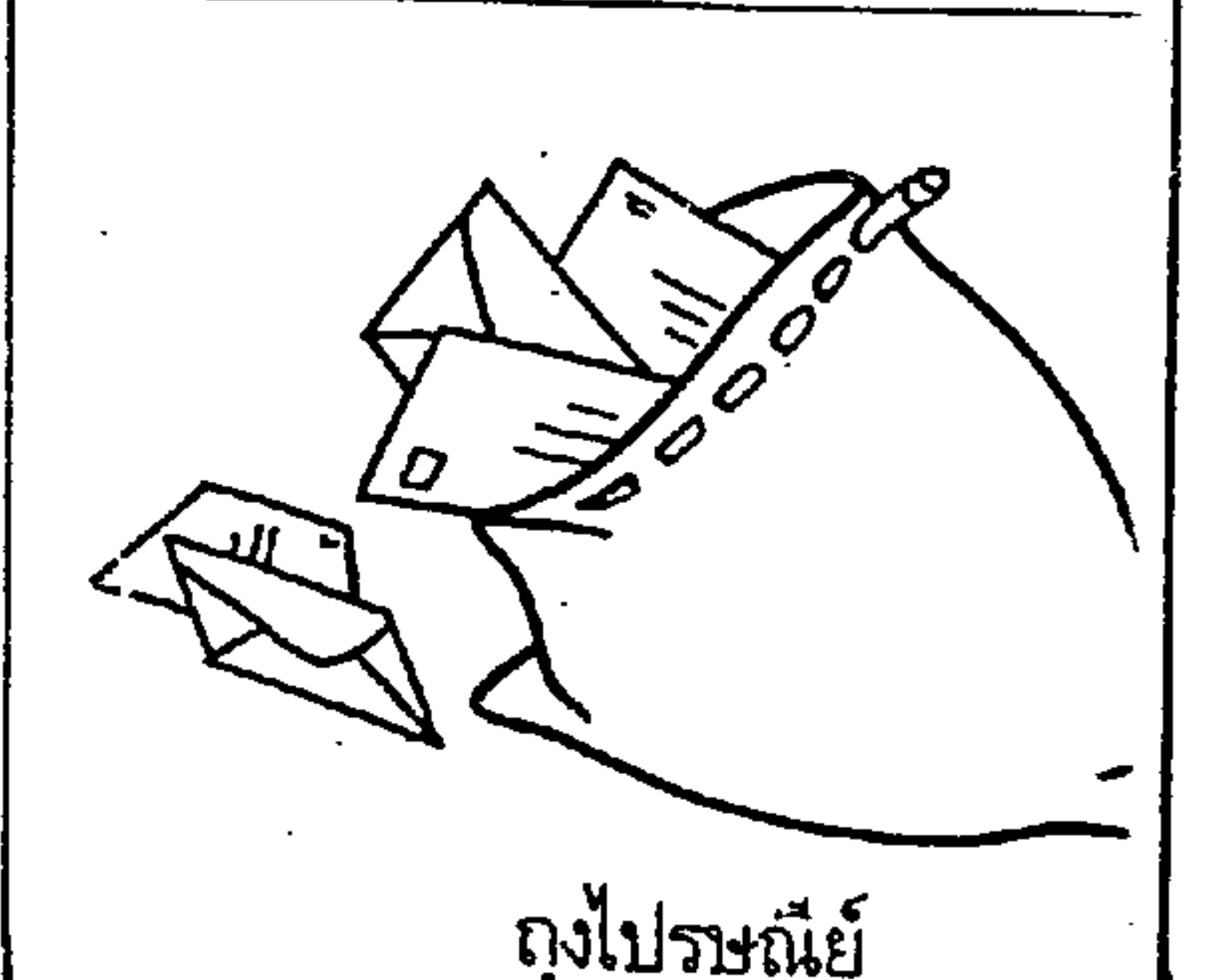
รถถัง

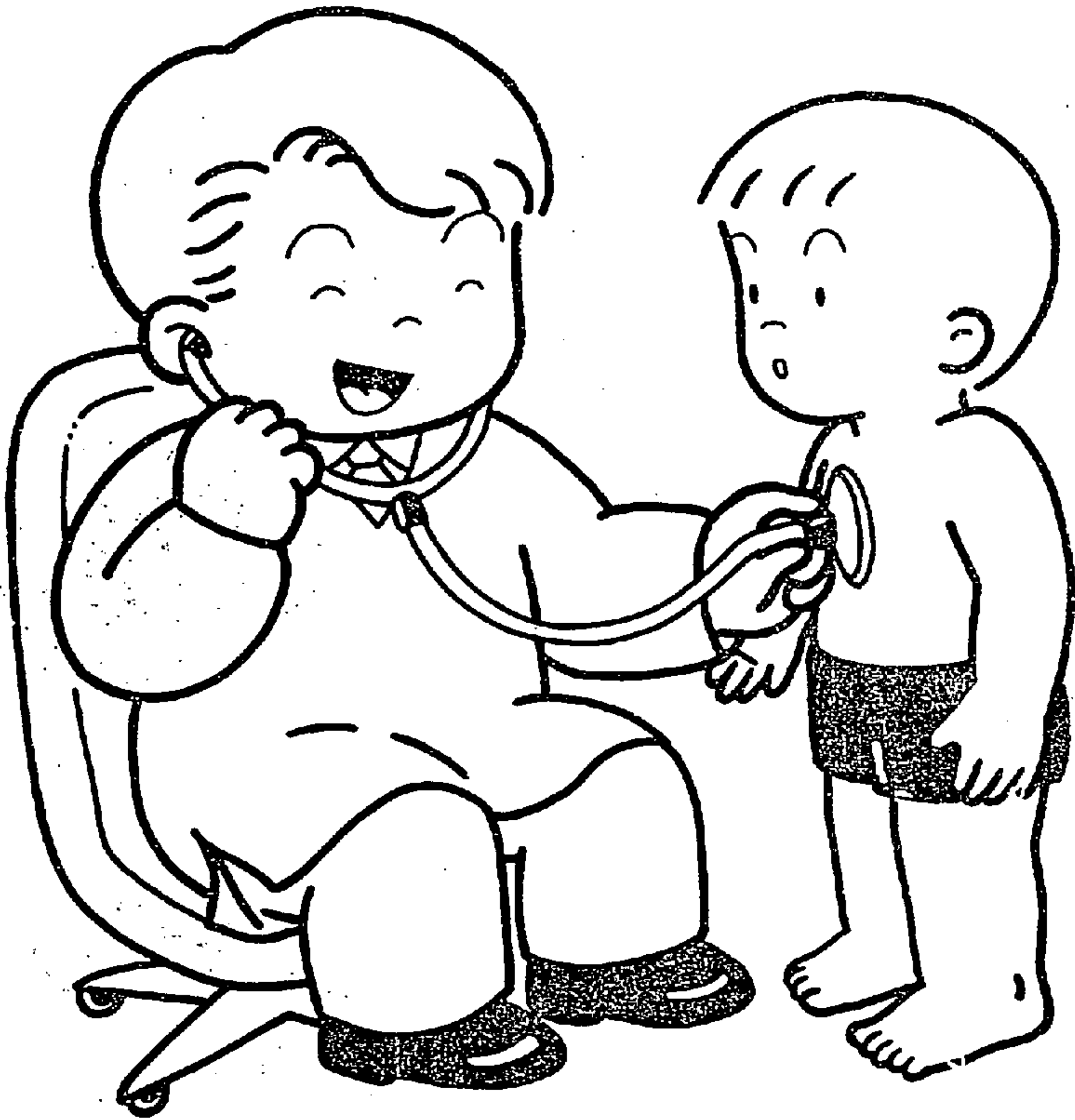
ปืนกล

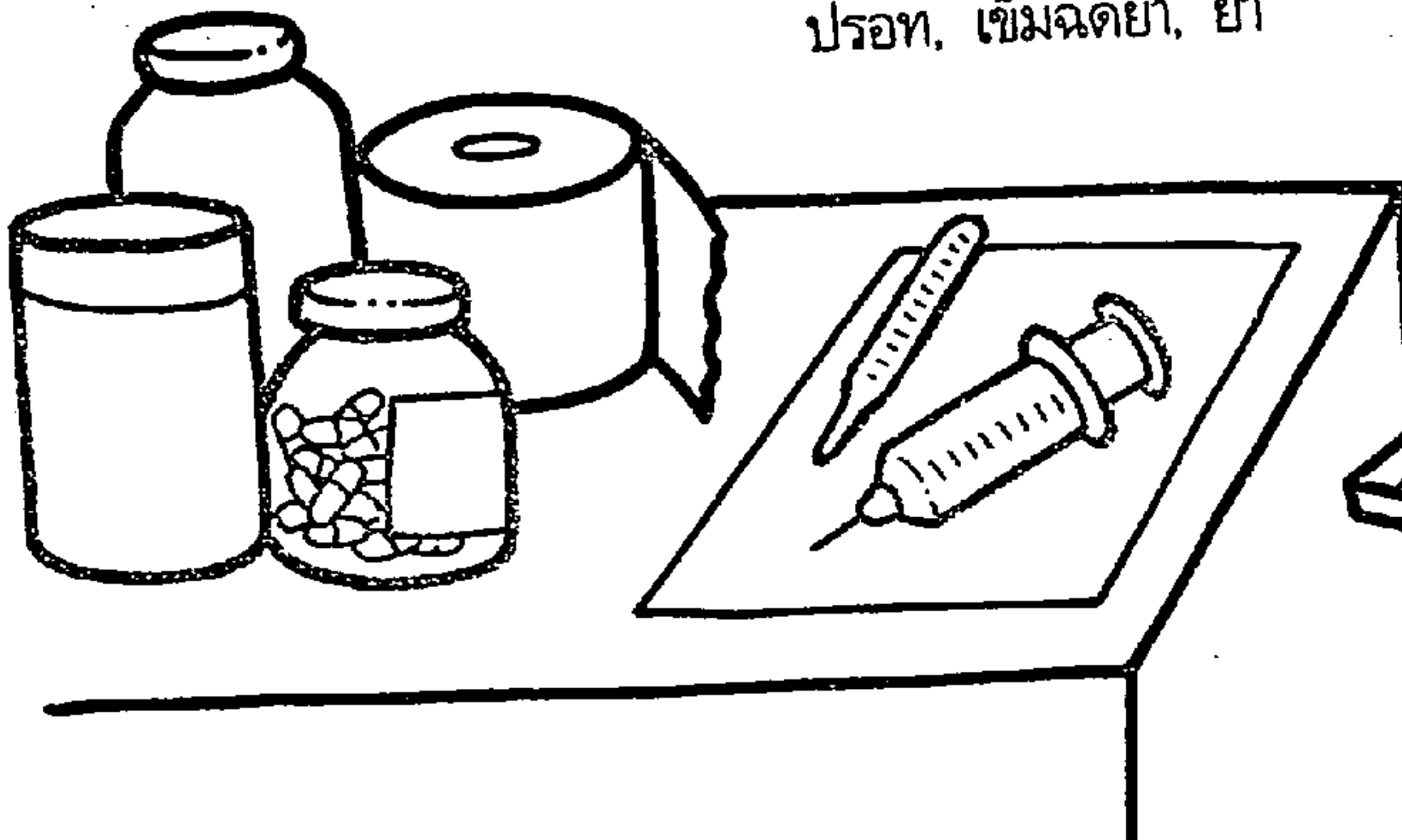
จดหมาย

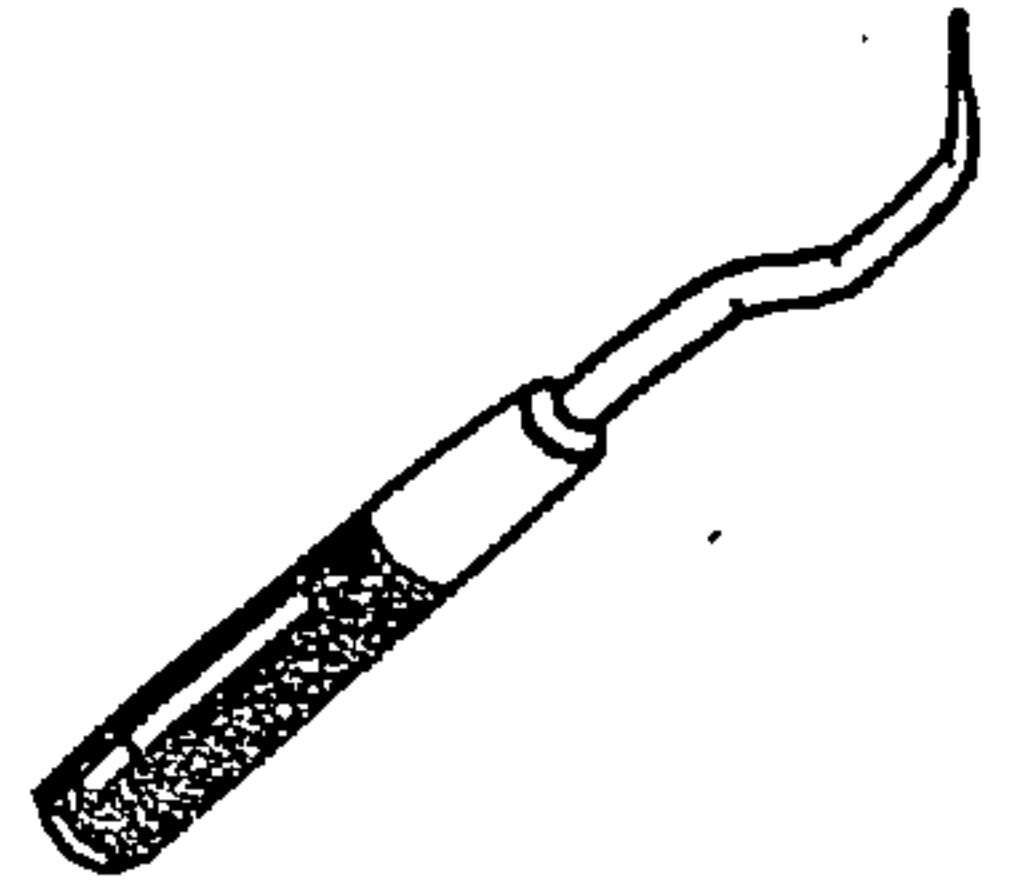

ถุงไปรษณีย์

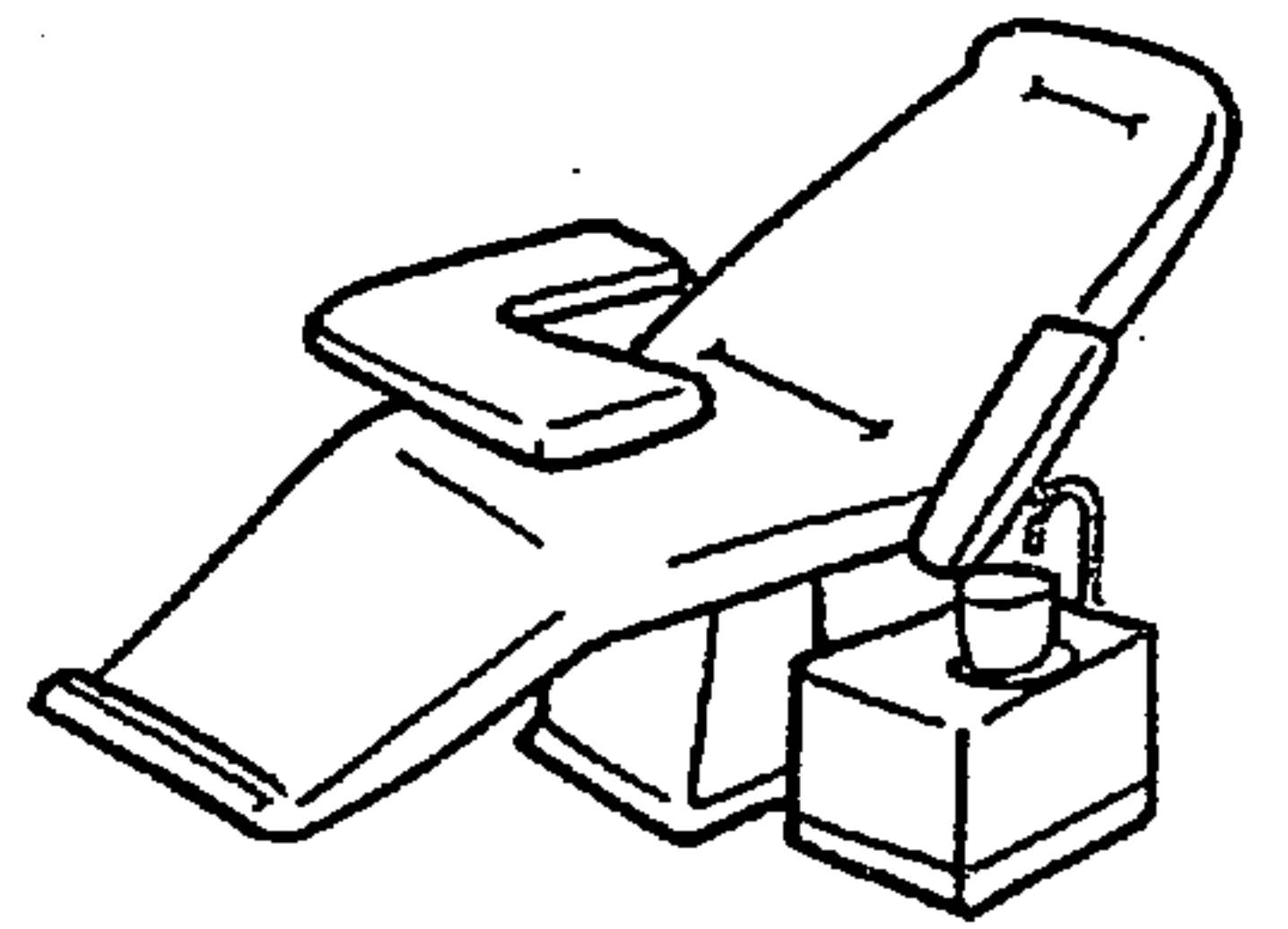

ปรอท, เข็มฉีดยา, ยา

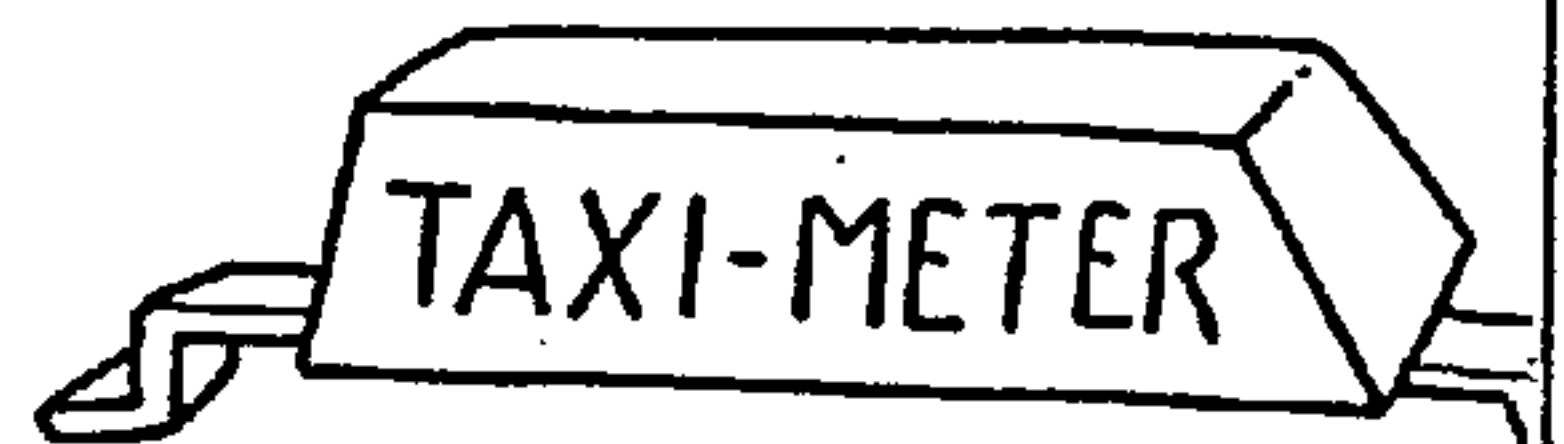

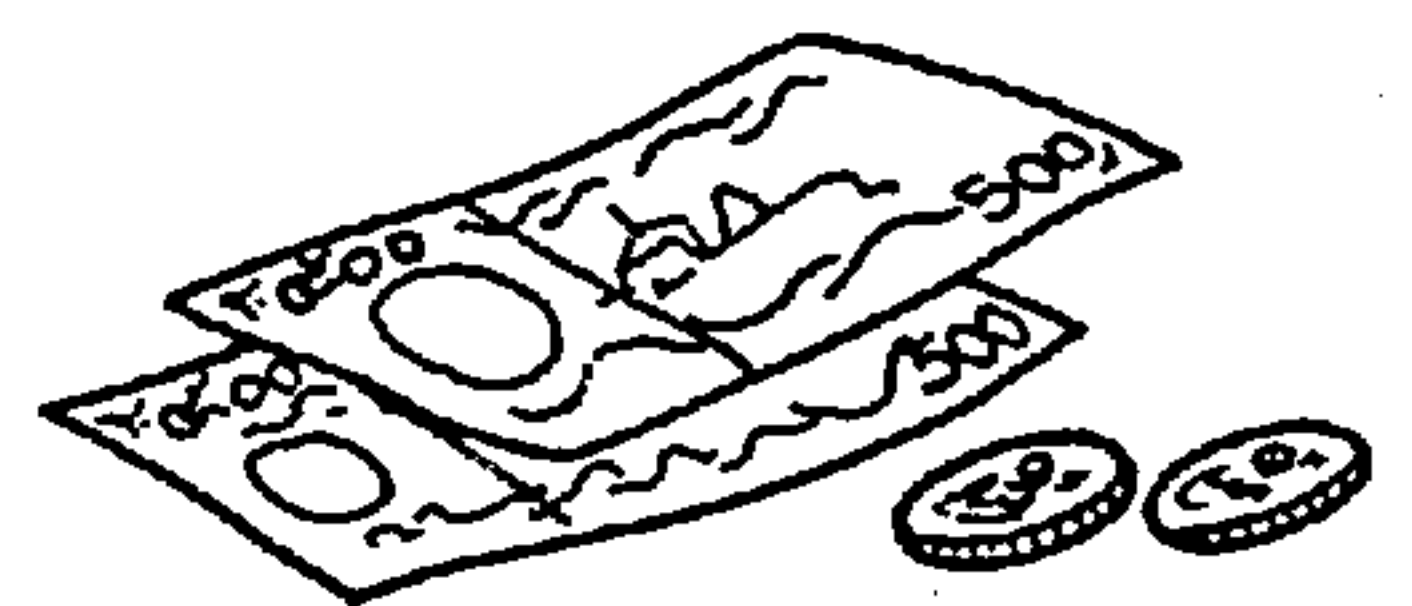
เครื่องมือทำฟัน

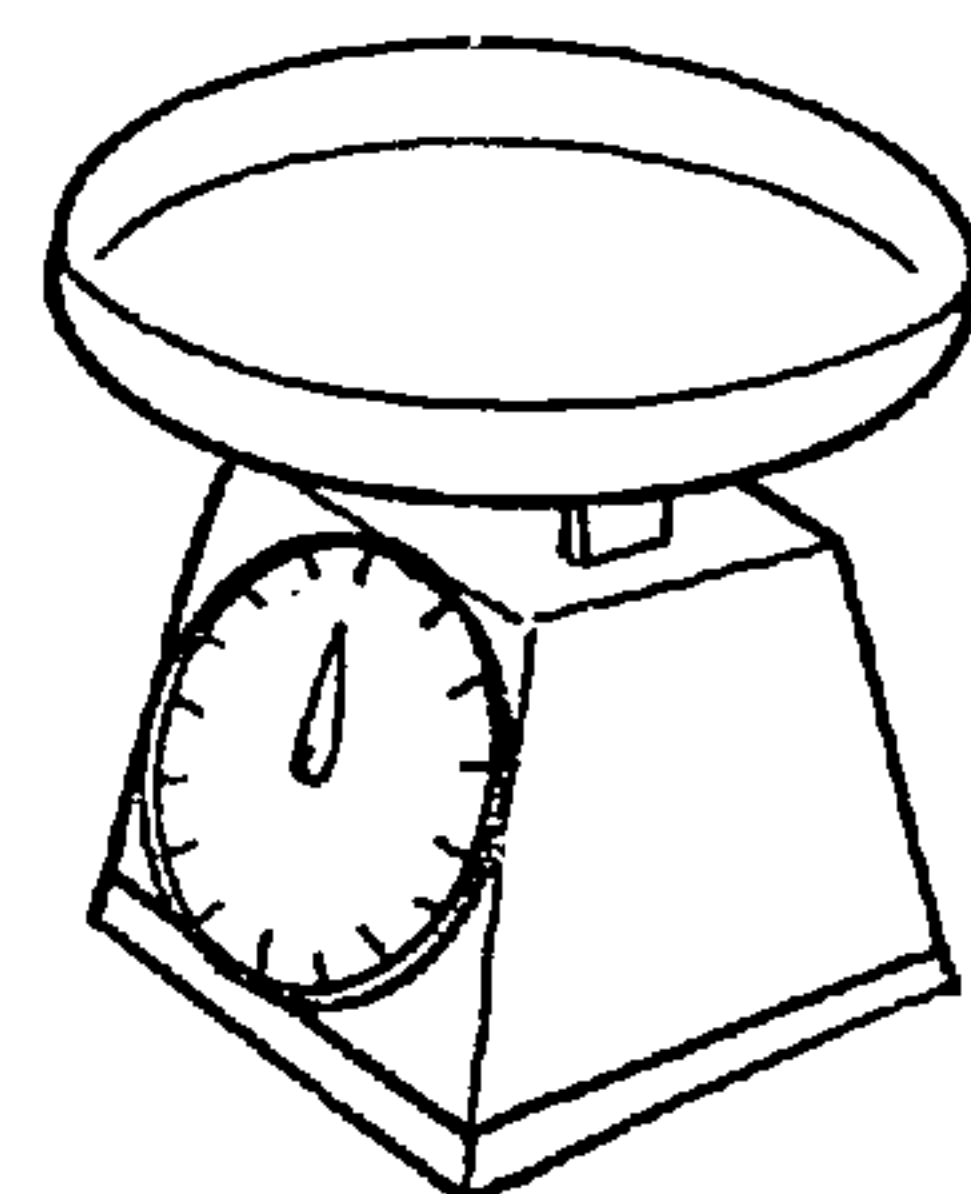
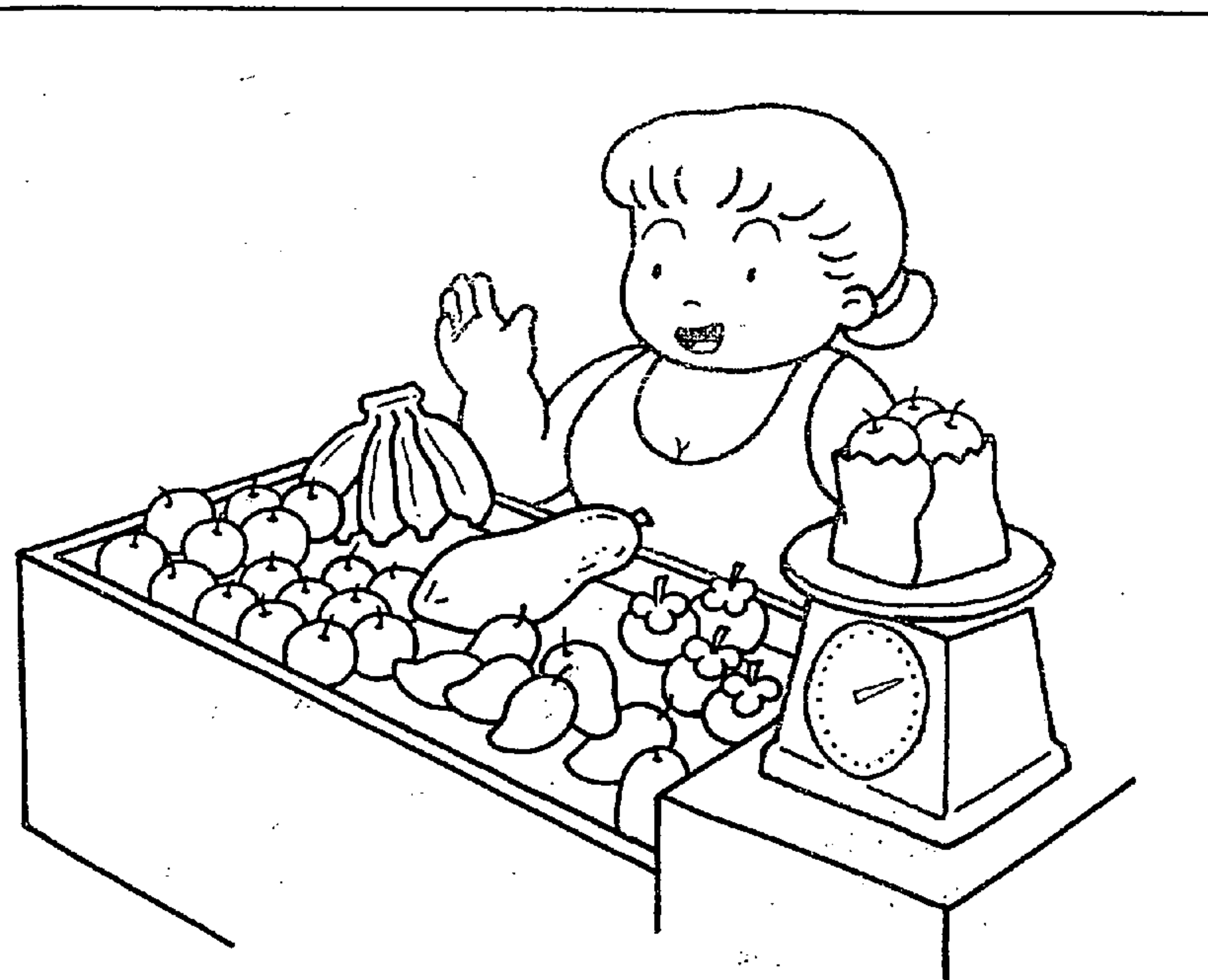
เก้าอี้สำหรับทันตแพทย์

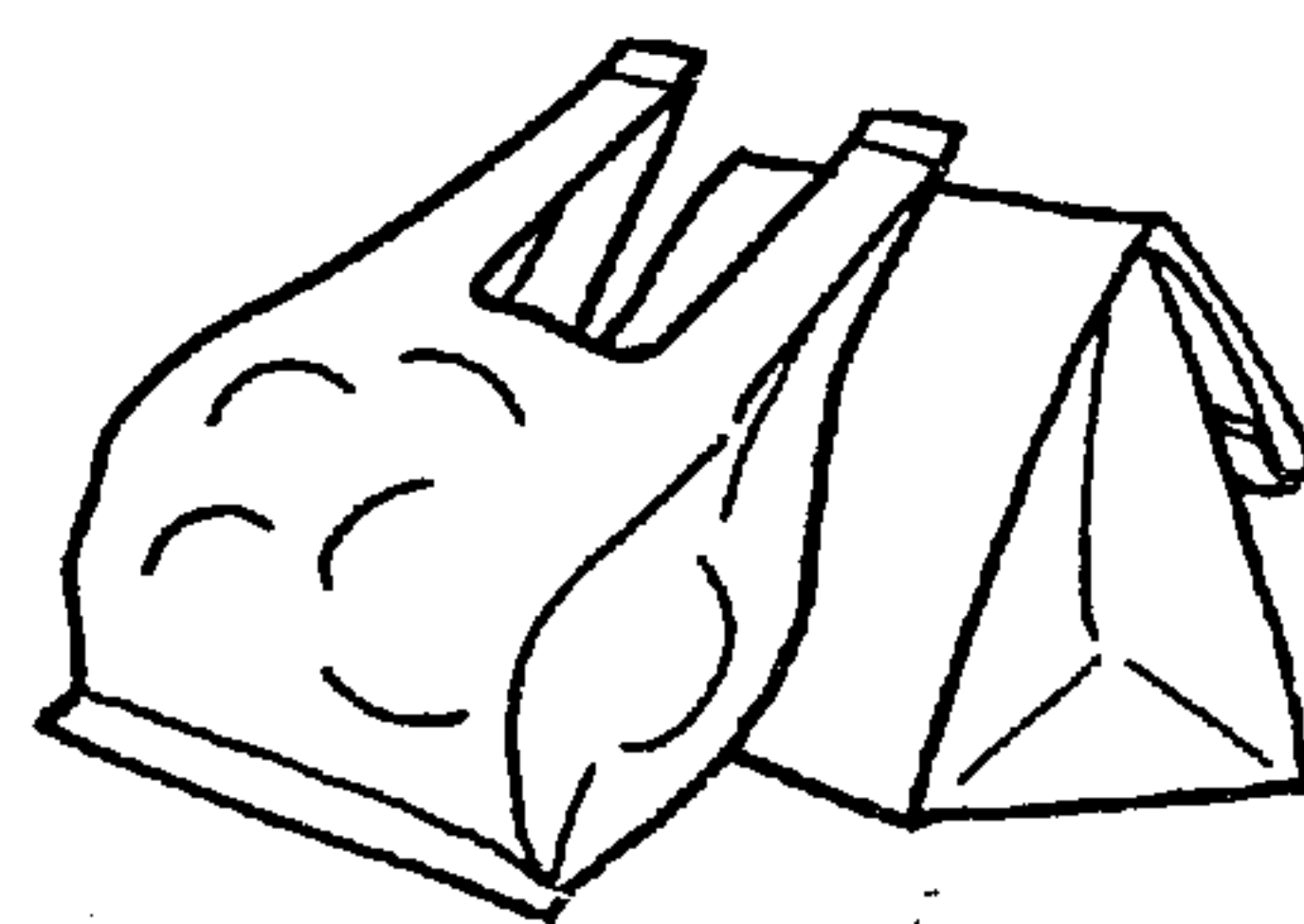
ป้ายไฟแท็กซี่

ค่าโดยสาร

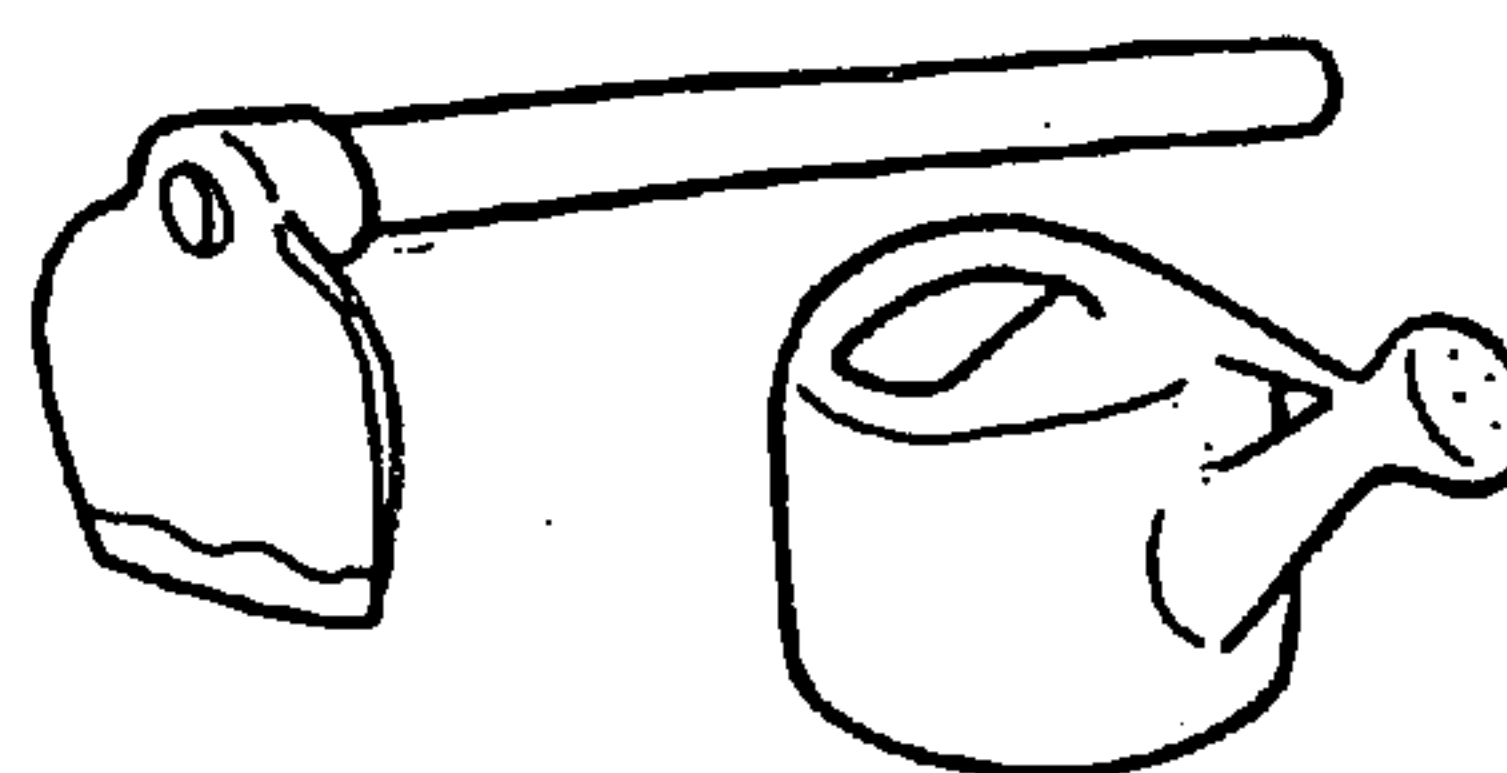
ตาชั่ง

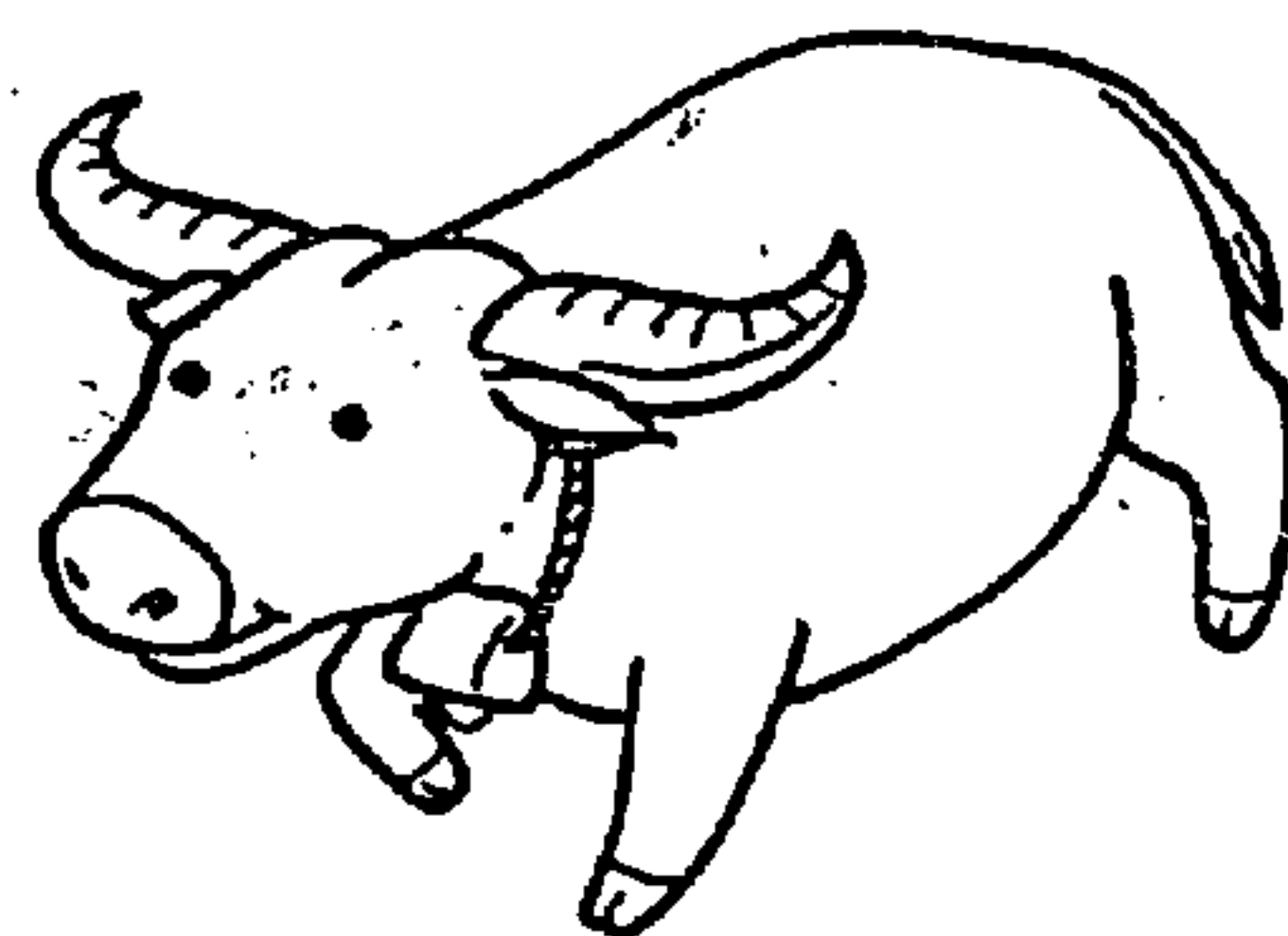
ถุงใส่ของ

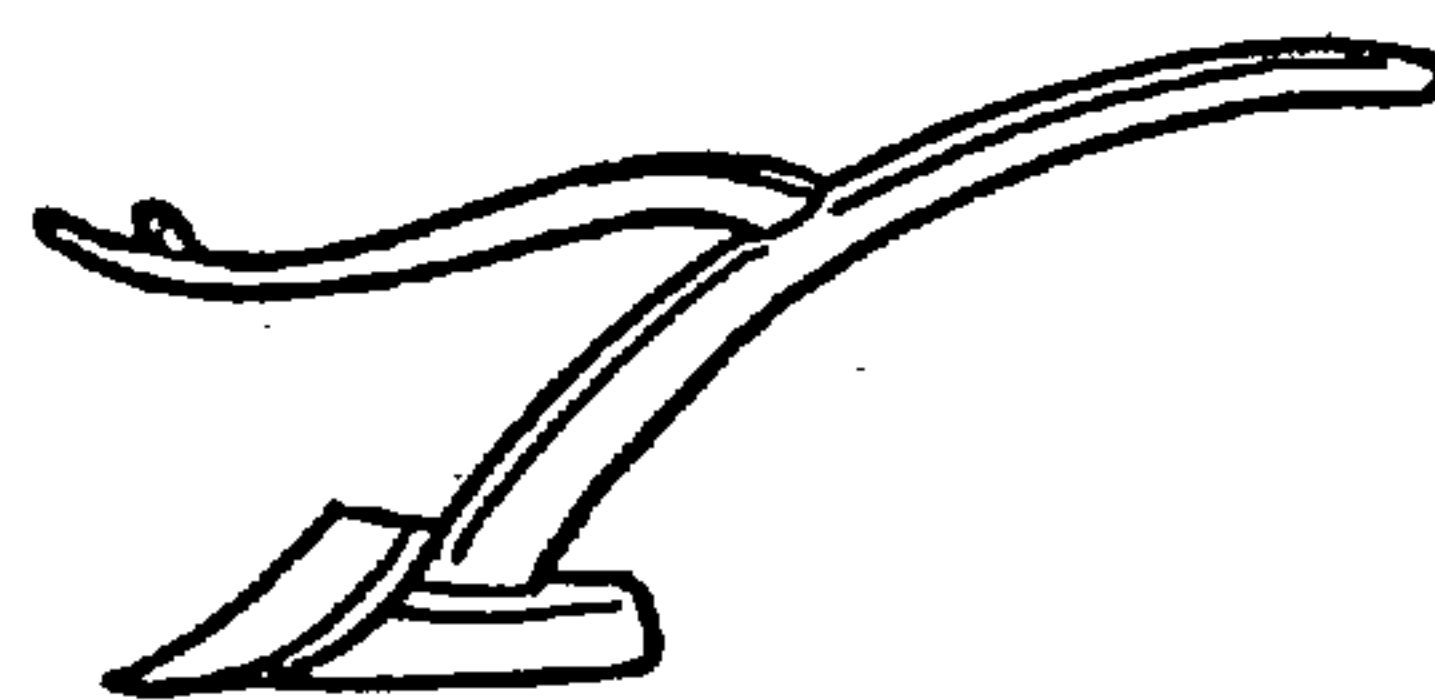
ดินและปุ๋ย

จอบและฝักบัวรดน้ำ

ควาย

คันไถ

คาบที่ 2

เทคนิคที่ใช้ การอภิปรายกลุ่ม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกอาชีพจากปณิธานลักษณะอาชีพที่ครูอ่านให้ฟัง ดังนี้

- ไฟไหม้รีบไป ดับไฟเร็วพลัน (พนักงานดับเพลิง)
- ทดลองค้นคว้า พัฒนาหุ่นยนต์กลไก (นักวิทยาศาสตร์)
- เห็นฟ้ากล้ำหาญ จรวดทะยานสู่อวกาศ (มนุษย์อวกาศ)
- จัดแต่งทรงผม น่าชมทั้งผมสั้นผมยาว (ช่างตัดผม)
- ทำงานบริษัท จัดการธุรกิจก้าวหน้า (นักธุรกิจ)

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามกลุ่มอาชีพที่จับสลากได้เมื่อคาบที่แล้ว
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมากลุ่มละ 1 คน เพื่อออกมาจับใบงานหัวข้อการอภิปรายในหัวข้อ "อาชีพของฉันสำคัญอย่างไร" พร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันระบายสีหรือตกแต่งใบงานให้สวยงาม โดยครูใช้เวลา 15 นาที
3. เมื่อครบกำหนดเวลา ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการอภิปรายและแสดงผลงานการตกแต่งใบงานที่ครูมอบหมายให้หน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

1. นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับลักษณะอาชีพแต่ละอาชีพและความสำคัญของแต่ละอาชีพ โดยครูใช้คำถามนำดังนี้
 - นักเรียนคิดว่าอาชีพแต่ละอาชีพมีลักษณะที่แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร (ครูสุ่มให้นักเรียน 2 -3 คน ยกตัวอย่างความแตกต่างของแต่ละอาชีพ)
 - นักเรียนคิดว่าอาชีพแต่ละอาชีพมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร
2. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปถามผู้ปกครองว่า "ทำไมคนเราจึงต้องประกอบอาชีพ"

อุปกรณ์

1. ปริศنالักษณะอาชีพ ดังนี้

- ไฟไหม้รีบไป ดับไฟเร็วพลัน (พนักงานดับเพลิง)
- ทดลองคันคว่ำ พัฒนาหุ่นยนต์กลไก (นักวิทยาศาสตร์)
- เห็นฟ้ากล้ำหาญ จรวดทะยานสู่อวกาศ (มนุษย์อวกาศ)
- จัดแต่งทรงผม นำชมทั้งผมสั้นผมยาว (ช่างตัดผม)
- ทำงานบริษัท จัดการธุรกิจก้าวหน้า (นักธุรกิจ)

2. ใบงานหัวข้อการอภิปราย "อาชีพของฉันสำคัญอย่างไร"

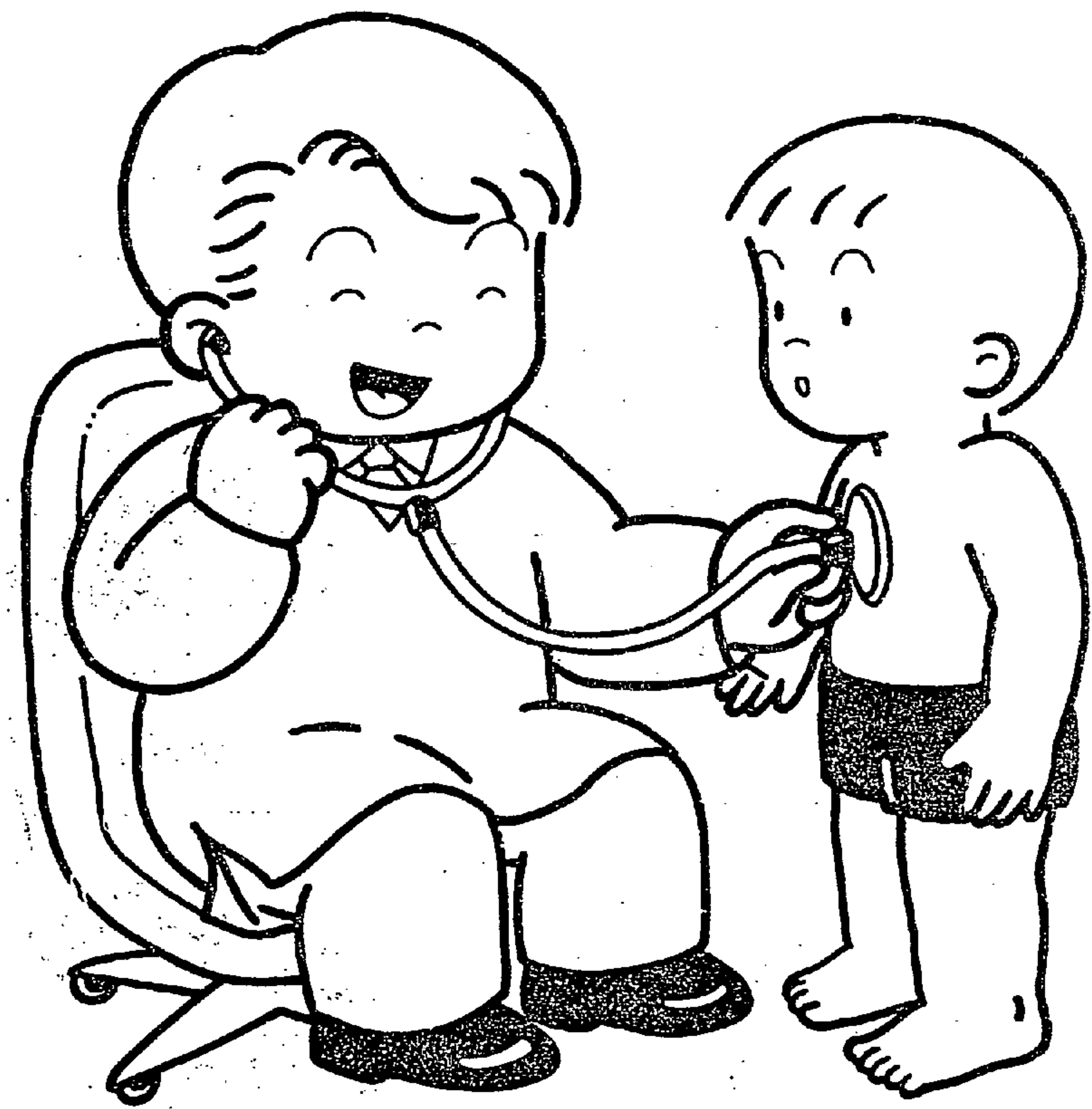
การประเมินผล

1. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกลักษณะของแต่ละอาชีพได้
2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของแต่ละอาชีพได้

อาชีพของฉันสำคัญอย่างไร

อาชีพของฉันสำคัญอย่างไร

อาชีพของฉันสำคัญอย่างไร

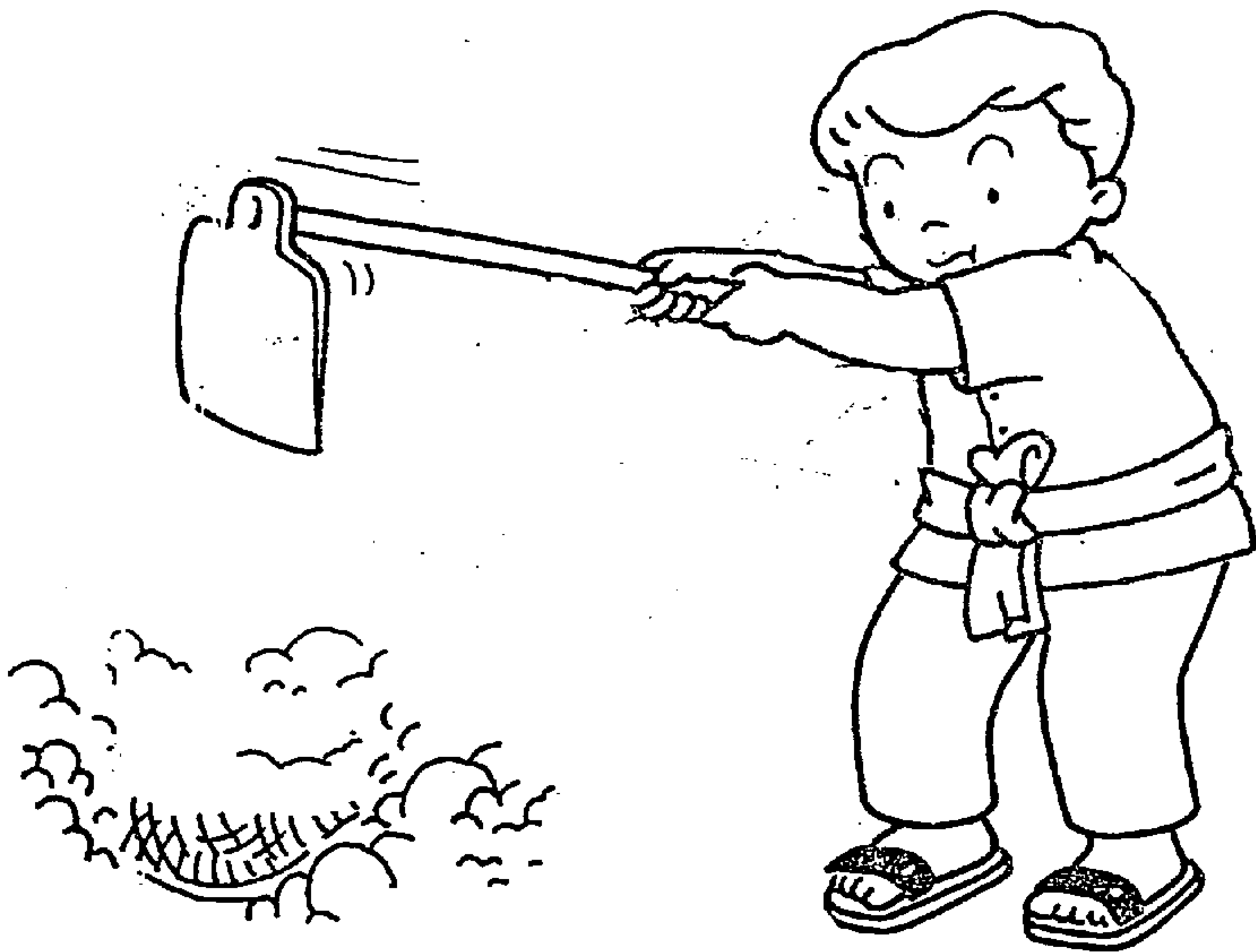
อาชีพของฉันสำคัญอย่างไร

อาชีพของฉันสำคัญอย่างไร

อาชีพของฉันสำคัญอย่างไร

อาชีพของฉันสำคัญอย่างไร

อาชีพของฉันสำคัญอย่างไร

อาชีพของฉันสำคัญอย่างไร

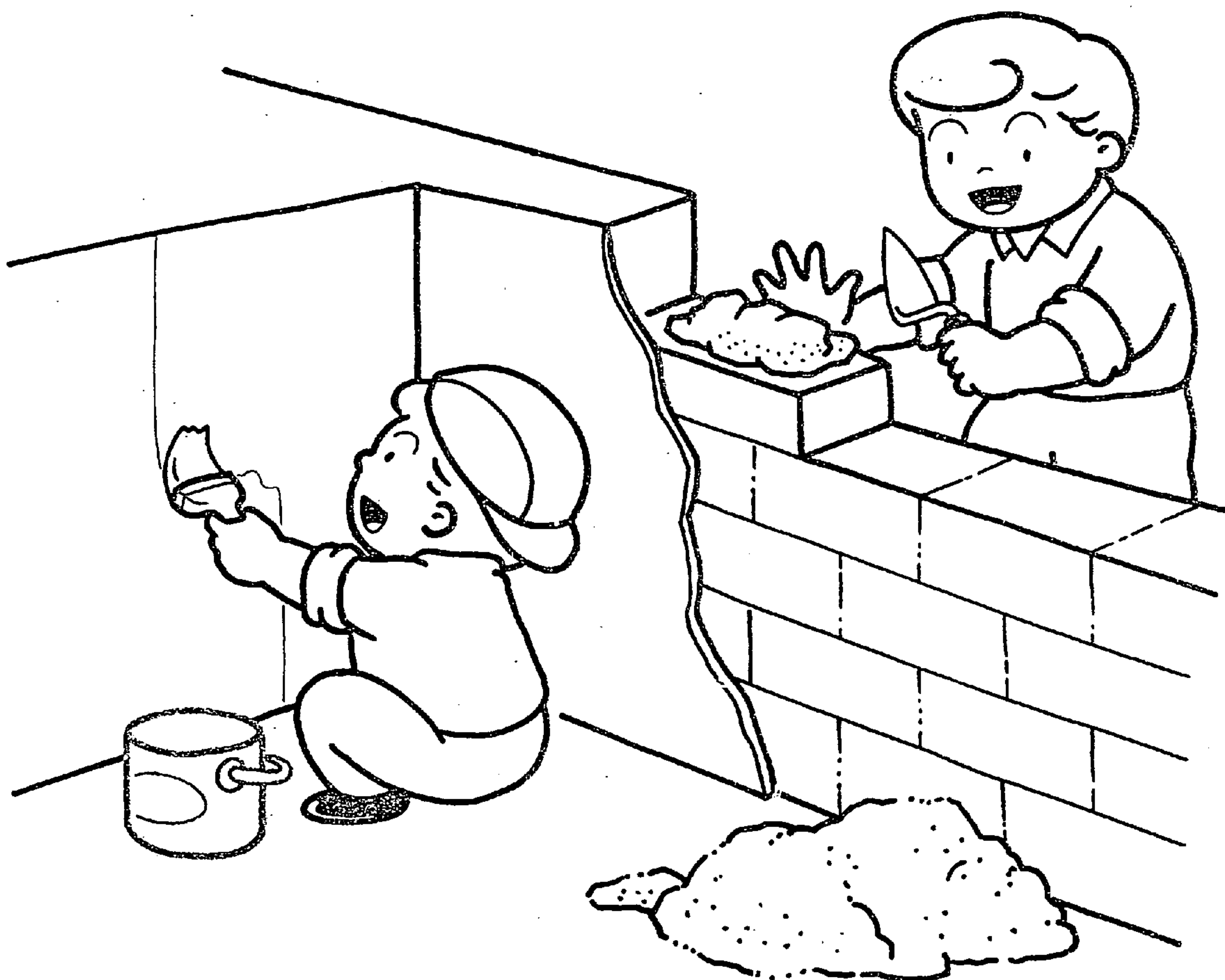

อาชีพของฉันสำคัญอย่างไร

อาชีพของฉันสำคัญอย่างไร

คุณค่าของการประกอบอาชีพ

คุณค่าของการประกอบอาชีพ

คุณค่าของการประกอบอาชีพ มีดังนี้

1. เพื่อหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว

2. เพื่อให้เกิดความภูมิใจในตนเอง

3. เพื่อเป็นการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์

4. เพื่อเป็นประโยชน์แก่สังคม

ชื่อกิจกรรม	คุณค่าของการประกอบอาชีพ
เวลา	2 คาบ
วัตถุประสงค์	เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกคุณค่าของการประกอบอาชีพได้
เทคนิคที่ใช้	การอภิปรายกลุ่ม
คาบที่ 1	
ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม	
ขั้นนำ	ครูสุ่มให้นักเรียนประมาณ 5 - 6 คน ออกมาเล่าถึงการที่ครูได้มอบหมายให้ไปถามผู้ปกครองว่า "ทำไมคนเราต้องประกอบอาชีพ" เมื่อคาบที่แล้ว
ขั้นดำเนินกิจกรรม	1. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม โดย - ให้นักเรียนจับสลากสีคนละ 1 ใบ - นักเรียนที่จับได้สีเดียวกันให้อยู่กลุ่มเดียวกัน - กลุ่มใดมีสมาชิกครบแล้วให้ตบมือ 3 ครั้งแล้วนั่งลง 2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายในหัวข้อ "ทำไมคนเราต้องประกอบอาชีพ" โดยครูให้เวลาในการอภิปราย 15 นาที 3. เมื่อครบกำหนดเวลาแล้ว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผล การอภิปรายหน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้สรุป

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับคุณค่าของการประกอบอาชีพ ในประเด็นของการประกอบอาชีพสุจริตว่าทุกอาชีพมีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

อุปกรณ์ สลากสี 6 สี สีละเท่า ๆ กัน

การประเมินผล

1. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถอภิปรายในหัวข้อที่กำหนดให้ได้
2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกคุณค่าของการประกอบอาชีพได้

คาบที่ 2

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนทบทวนเกี่ยวกับคุณค่าของการประกอบอาชีพตามที่ได้ร่วมกันอภิปรายไว้ในคาบที่แล้ว โดยครูใช้คำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าทำไมคนเราจึงต้องประกอบอาชีพ
- นักเรียนคิดว่าแต่ละอาชีพล้วนมีความสำคัญต่อตนเองและสังคมอย่างไร โดยครูขออาสาสมัครให้นักเรียนยกตัวอย่างอาชีพนั้น ๆ และบอกถึงความสำคัญที่มีต่อตนเองและสังคม

ขั้นดำเนินการ

1. ครูติดแถบประโยคชุด "คุณค่าของการประกอบอาชีพ" บนกระดาน ดังนี้

คุณค่าของการประกอบอาชีพ

เพื่อหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว

เพื่อให้เกิดความภูมิใจในตนเอง

เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

เพื่อเป็นประโยชน์แก่สังคม

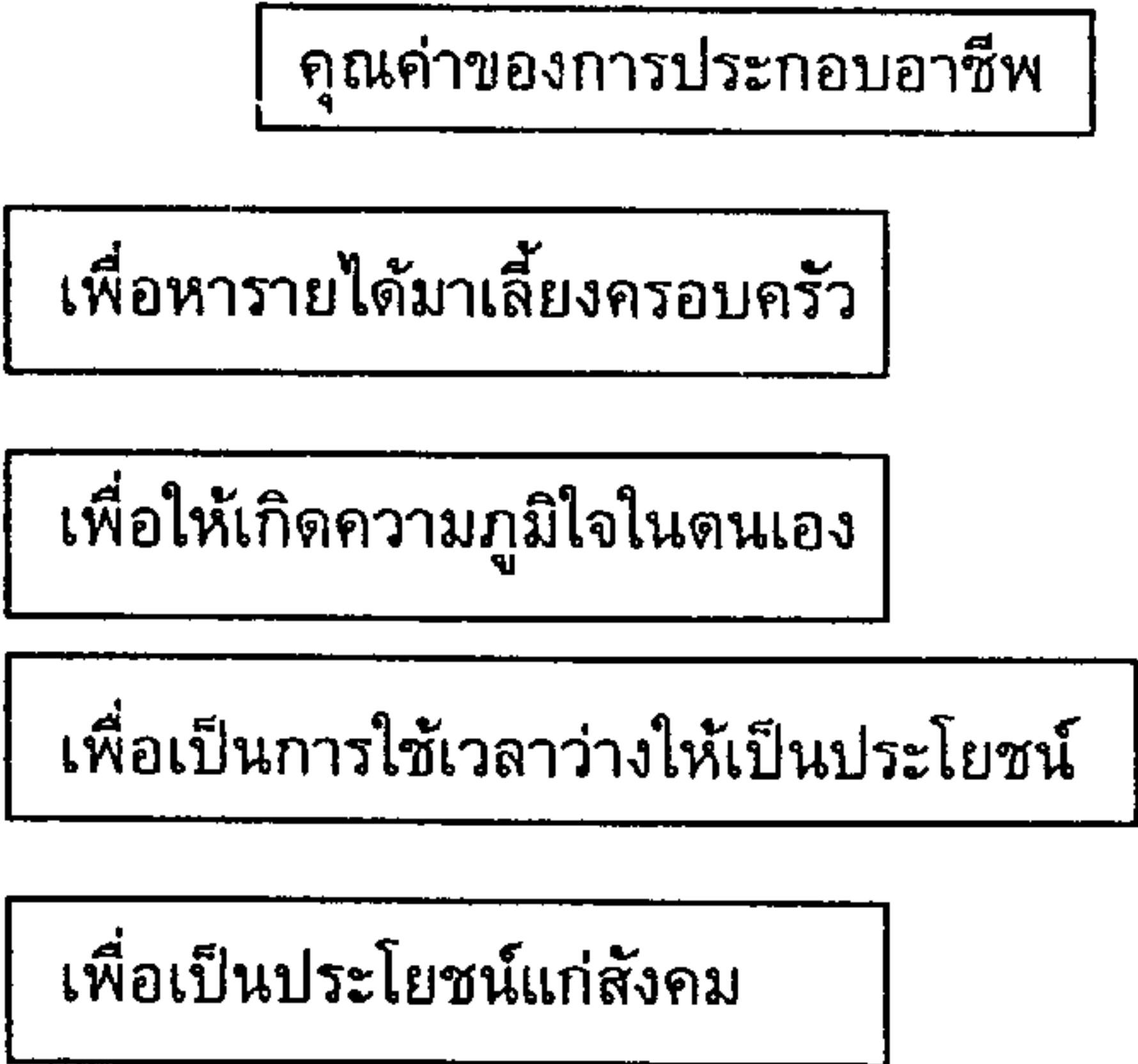
2. ครูให้นักเรียนอ่านแถบประโยคพร้อมกัน 1 รอบ
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคุณค่าของการประกอบอาชีพประกอบแถบประโยคบนกระดานในประเด็นดังนี้
 - เพื่อหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว คือ การที่เราทำงาน เราก็จะได้รายได้ หรือที่เรียกว่า เงินเดือน เพื่อนำมาซื้อสิ่งของต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เช่น อาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เป็นต้น
 - เพื่อให้เกิดความภูมิใจในตนเอง คือ เมื่อเราทำงาน เราก็จะรู้สึกว่าตนเองมีค่า สามารถหาเงินมาเลี้ยงชีวิตตนเองและครอบครัวได้

- เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ คือ ถ้าเราทำงาน เราจะได้ไม่ประพติดตัวไร้สาระ เช่น เทียวเตร่ เล่นการพนัน ดื่มสุรา เป็นต้น เพราะเราต้องใช้เวลาว่างเหล่านั้นในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย
- เพื่อเป็นประโยชน์แก่สังคม คือ ทุกอาชีพล้วนมีประโยชน์ต่อสังคม ไม่ว่าอาชีพนั้นจะไร้เกียรติ รายได้น้อย แต่งกายไม่สวยงาม ทำงานกลางดินกินกลางทราย เพราะฉะนั้น เราไม่ควรรังเกียจอาชีพที่สุจริตเหล่านั้น

ขั้นสรุป

ครูขออาสาสมัครให้นักเรียนยกตัวอย่างอาชีพที่นักเรียนรู้จัก พร้อมทั้งบอกถึงคุณค่าของการประกอบอาชีพนั้น ๆ

อุปกรณ์ แถบประโยค "คุณค่าของการประกอบอาชีพ" ดังนี้

การประเมินผล

ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกคุณค่าของการประกอบอาชีพแต่ละอาชีพได้

หนูอยากเป็นอะไร

ชื่อกิจกรรม	หนอยากเป็นอะไร
เวลา	3 คาบ
วัตถุประสงค์	เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกอาชีพที่นักเรียนอยากจะเป็นในอนาคตได้
เทคนิคที่ใช้	การสัมภาษณ์
คาบที่ 1	
ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม	
ขั้นนำ	

ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนถึงอาชีพและคุณค่าของการประกอบอาชีพนั้น ๆ โดยครูนำบัตรภาพอาชีพมาให้นักเรียนดูพร้อมทั้งให้นักเรียนบอกถึงชื่อของอาชีพและคุณค่าของอาชีพ

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูเปิดเพลง "หนอยากเป็นอะไร" ให้นักเรียนฟัง 1 รอบ
2. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง "หนอยากเป็นอะไร" ดังนี้
 - ครูแจกเอกสารเนื้อเพลง "หนอยากเป็นอะไร" ให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น
 - นักเรียนอ่านเนื้อเพลงพร้อมกัน 1 รอบ
 - ครูให้นักเรียนร้องเพลง "หนอยากเป็นอะไร" พร้อม ๆ กันเทป
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง โดยครูใช้คำถามดังนี้
 - เพลงนี้เป็นเพลงเกี่ยวกับอะไร
 - ในเนื้อเพลงเด็ก ๆ เขาอยากประกอบอาชีพอะไรกันบ้าง
 - จากเพลงที่บอกว่า "ไม่ว่าใครจะเป็นอะไร สิ่งที่สำคัญเหนือสิ่งอื่นใด คืออะไร"

ขั้นสรุป

ครูสุ่มถามนักเรียนประมาณ 5 - 6 คน ถึงอาชีพที่นักเรียนต้องการจะเป็นในอนาคตและถามถึงเหตุผลที่ต้องการประกอบอาชีพนั้น ๆ

- อุปกรณ์
1. บัตรภาพอาชีพต่าง ๆ
 2. เทปเพลง "หนูอยากเป็นอะไร"
 3. เครื่องเล่นเทป
 4. เอกสารเนื้อเพลง "หนูอยากเป็นอะไร"

การประเมินผล

ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกอาชีพที่นักเรียนต้องการเป็นในอนาคตได้

เพลง หนูอยากเป็นอะไร

ธงชัย แมคอินไตย์

ไกลสุดไกล สุดปลายรุ้ง ดวงตาน้อยน้อย มุ่งมองไปแสนไกล เด็กน้อยเอยเจ้าฝันเจ้าใฝ่
ฝันถึงสิ่งใดบ้างหนา หนู หนูเอย...หนูน้อย จอถามหนูหน่อยได้ไหม หนูใฝ่ หนูฝันอยากเป็น
อะไร เมื่อหนูโตใหญ่ สิ่งไหนที่อยากเป็น

(เด็กชาย 1) หนูอยากเป็นหมอ รักษาคุณพ่อตอนไม่สบาย

ขอให้หนูได้เป็นหมอ ขอให้สมตั้งใจ

(เด็กหญิง 1) หนูจะเป็นคุณครู สมที่หนูตั้งใจ

ขอให้หนูเป็นคุณครู สมที่หนูตั้งใจ

(เด็กชาย 2) หนูอยากเป็นทหาร นั่งบนรถถังที่คันใหญ่ ใหญ่

ขอให้ได้เป็นทหาร ที่กล้าหาญชาญชัย

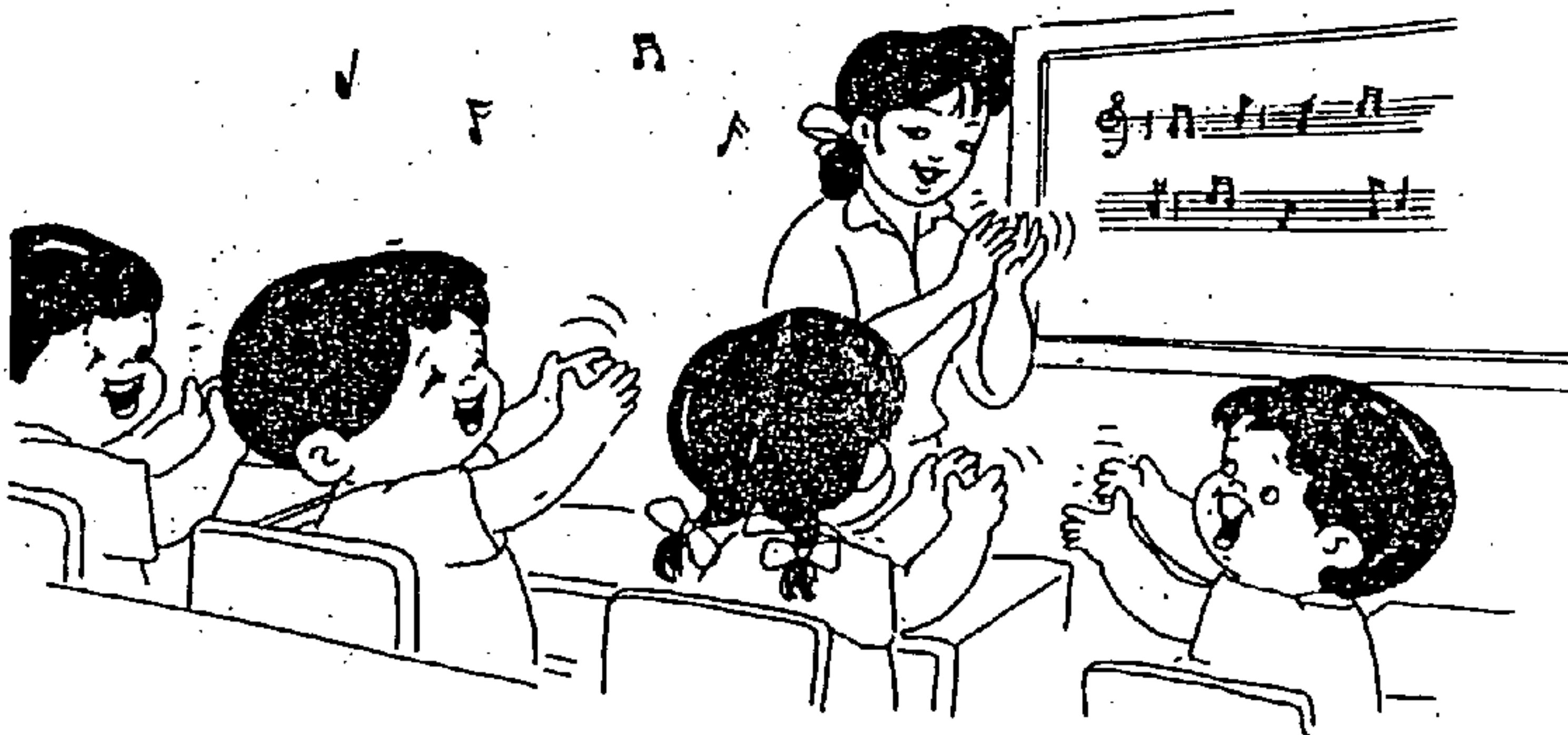
(เด็กชาย 3) หนูจะเป็นตำรวจ เป็นผู้หมวดจับผู้ร้าย

ขอให้ได้เป็นตำรวจ เป็นผู้หมวดปิ่นไว

ไม่ว่าใครจะเป็นอะไร อยากเป็นสิ่งใด ขอให้สมตั้งใจ ได้เป็นดังฝัน แต่มีอีกอย่างที่สำคัญ
เหนือสิ่งใดนั่น คือเป็นคนดี ถ้าโตขึ้นไปหนูเป็นคนดี หนูจะมีแต่คนรักใคร่ จะทำอะไร
จะคิดอะไร หนูจะได้ตั้งใจเสมอ

ดวงดาวสายรุ้งจะเป็นเพื่อนเรา ความหอยเหงาก็ไม่เจอะเจอ เป็นคนดีกันดีไหมเออ ทำ
ดีเสมอไม่ว่าหนูจะเป็นอะไร

(เด็กหมู่) หนูโตขึ้นไป (ได้) เป็นคนดี หนูอยาก (จะ) มีแต่คนรักใคร่ จะทำอะไร จะคิด
อะไร หนูคง (ก็) ได้ตั้งใจเสมอ ดวงดาวสายรุ้งจะเป็นเพื่อนเรา ความหอยเหงาก็ไม่เจอะเจอ
เป็นคนดีคงดีนะเออ ทำดีเสมอตลอดไป

คาบที่ 2

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนเพลง "หนูอยากเป็นอะไร" ดังนี้

- ครูแจกเอกสารเนื้อเพลง "หนูอยากเป็นอะไร" (จากคาบที่แล้ว)
- นักเรียนร่วมกันร้องเพลง "หนูอยากเป็นอะไร" ประกอบเทป

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูแจกเอกสารตารางการสัมภาษณ์อาชีพเพื่อให้นักเรียนไปสัมภาษณ์เพื่อนๆ อย่างน้อย 3 คน ตามหัวข้อดังนี้
 - ชื่อ
 - อาชีพที่ต้องการเป็น
 - เหตุผลที่ต้องการเป็น
2. ครูให้นักเรียนออกมารายงานผลการสัมภาษณ์

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนต้องการจะเป็นในอนาคต พร้อมทั้งครูกล่าวให้กำลังใจให้นักเรียนได้ประกอบอาชีพที่แต่ละคนต้องการจะเป็น แต่ไม่ว่าใครจะประกอบอาชีพอะไรก็ตาม สิ่งสำคัญที่สุดคือการเป็นคนดี

อุปกรณ์

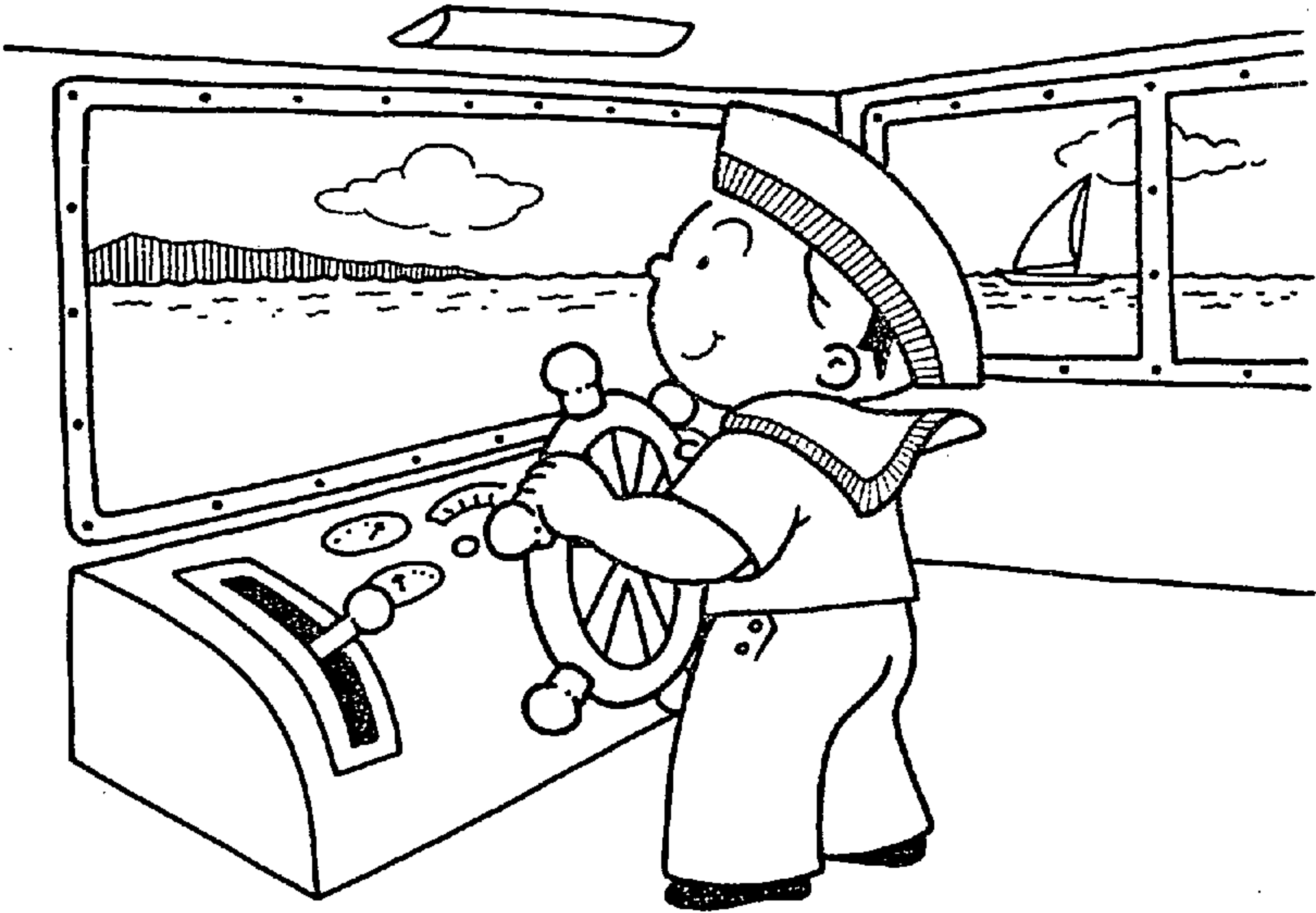
1. เทปเพลง "หนูอยากเป็นอะไร"
2. เครื่องเล่นเทป
3. เอกสารเนื้อเพลง "หนูอยากเป็นอะไร" (จากคาบที่แล้ว)
4. เอกสารตารางการสัมภาษณ์อาชีพ

การประเมินผล

1. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกอาชีพที่ต้องการเป็นในอนาคตได้
2. ประเมินจากการสังเกตความสนใจในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน

ตารางการสัมภาษณ์อาชีพ

ชื่อ	อาชีพที่ต้องการเป็น	เหตุผลที่ต้องการเป็น

คาบที่ 3

เทคนิคที่ใช้ การสาธิต

ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม

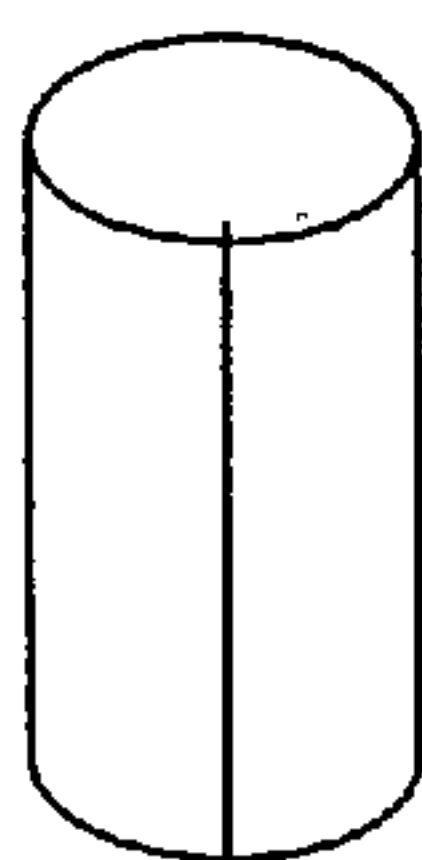
ขั้นนำ

ครูนำหุ่นนิ้วมืออาชีพมาให้นักเรียนดู พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับหุ่นนิ้วมือ โดยครูใช้คำถามนำดังนี้

- หุ่นนิ้วมืออาชีพนี้เป็นหุ่นนิ้วมืออาชีพอะไร
- หุ่นนิ้วมืออาชีพนี้ทำจากอะไร
- นักเรียนคิดว่าการทำหุ่นนิ้วมืออาชีพนี้ต้องใช้อุปกรณ์อะไรบ้าง

ขั้นดำเนินการกิจกรรม

1. ครูแนะนำอุปกรณ์ในการทำหุ่นนิ้วมืออาชีพให้นักเรียนรู้จัก ดังนี้
 - กระดาษแข็ง กว้าง 1 นิ้วครึ่ง ยาว 1 นิ้วครึ่ง
 - กระดาษ 80 ปอนด์
 - กาว
 - กรรไกร
 - สีชอล์คน้ำมัน
2. ครูสาธิตประกอบคำอธิบายขั้นตอนการทำหุ่นนิ้วมืออาชีพ ดังนี้
 - วาดภาพอาชีพลงในกระดาษ 80 ปอนด์ พร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม แล้วตัดภาพนั้นออก
 - นำกระดาษแข็ง กว้าง 1 นิ้วครึ่ง ยาว 1 นิ้วครึ่ง มาม้วนโดยให้มีขนาดพอที่จะใส่ในนิ้วได้พอดี แล้วทากาว จะได้ดังนี้

- นำภาพที่วาดและตัดแล้วมาทากาวด้านหลังแล้วติดลงไปที่กระดาษแข็งที่ม้วนไว้
3. ครูให้นักเรียนทำหุ่นนิ้วมืออาชีพที่นักเรียนชอบ หรือต้องการจะเป็นในอนาคต คนละ 1 ตัว ซึ่งจะครูแจกอุปกรณ์ที่ครูเตรียมมาล่วงหน้าให้นักเรียนคนละ 1 ชุด โดยครูคอยเดินดูนักเรียนและให้คำแนะนำนักเรียนเป็นรายบุคคล

ขั้นสรุป

ครูสุ่มให้นักเรียนออกมาแสดงผลงานได้แก่ หุ่นนิ้วมืออาชีพ ที่นักเรียนทำ พร้อมตั้งคำถามถึงขั้นตอนการทำ

อุปกรณ์

1. หุ่นนิ้วมือที่ครูจะนำมาแสดงให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง
2. อุปกรณ์ในการทำหุ่นนิ้วมือตามจำนวนนักเรียน ได้แก่
 - กระดาษแข็ง กว้าง 1 นิ้วครึ่ง ยาว 1 นิ้วครึ่ง
 - กระดาษ 80 ปอนด์
3. อุปกรณ์ที่นักเรียนสามารถใช้ร่วมกันเป็นกลุ่ม ได้แก่
 - กาว
 - กรรไกร
 - สีชอล์คน้ำมัน

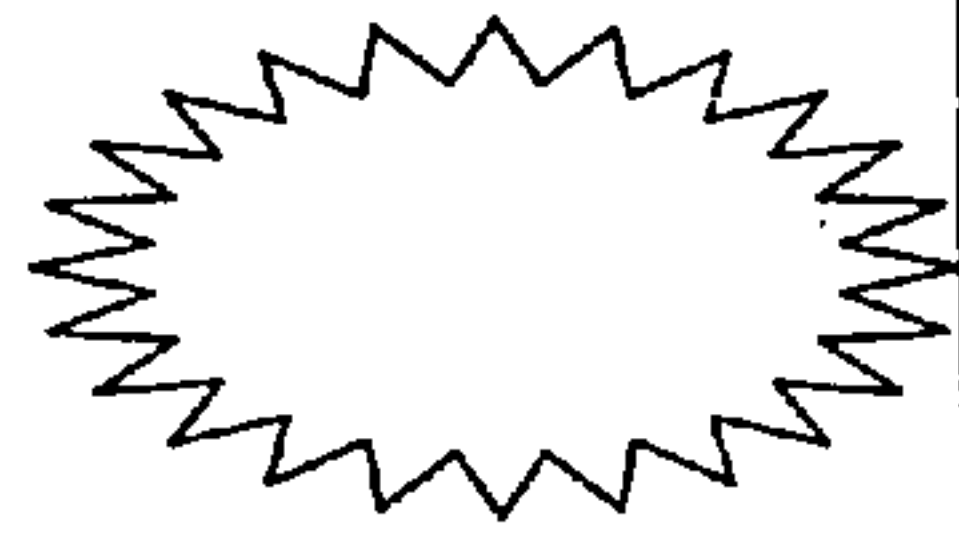
การประเมินผล

1. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถทำหุ่นนิ้วมืออาชีพได้คนละ 1 ตัว
2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 60 %

แบบฝึกหัด การให้ความรู้เรื่องอาชีพ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนนำอาชีพที่กำหนดให้ไปเติมใน
ให้ถูกต้องตามลักษณะอาชีพ

บุรุษไปรษณีย์

ทหาร

ครู

แพทย์

ทันตแพทย์

ตำรวจ

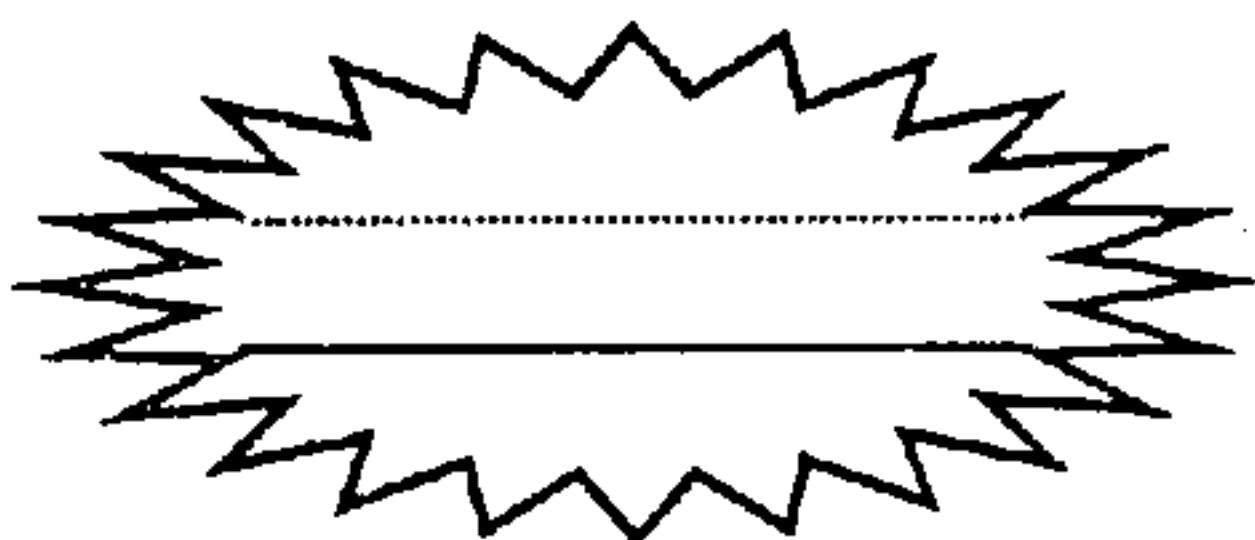
คนขายของ

พยาบาล

ชาวนา

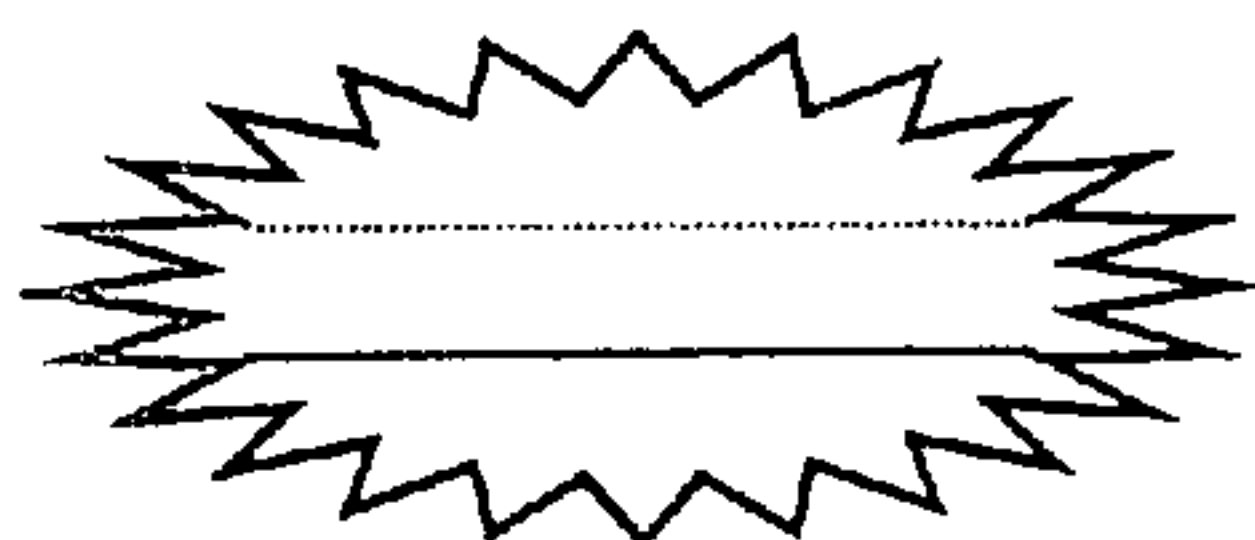
ชาวสวน

1.

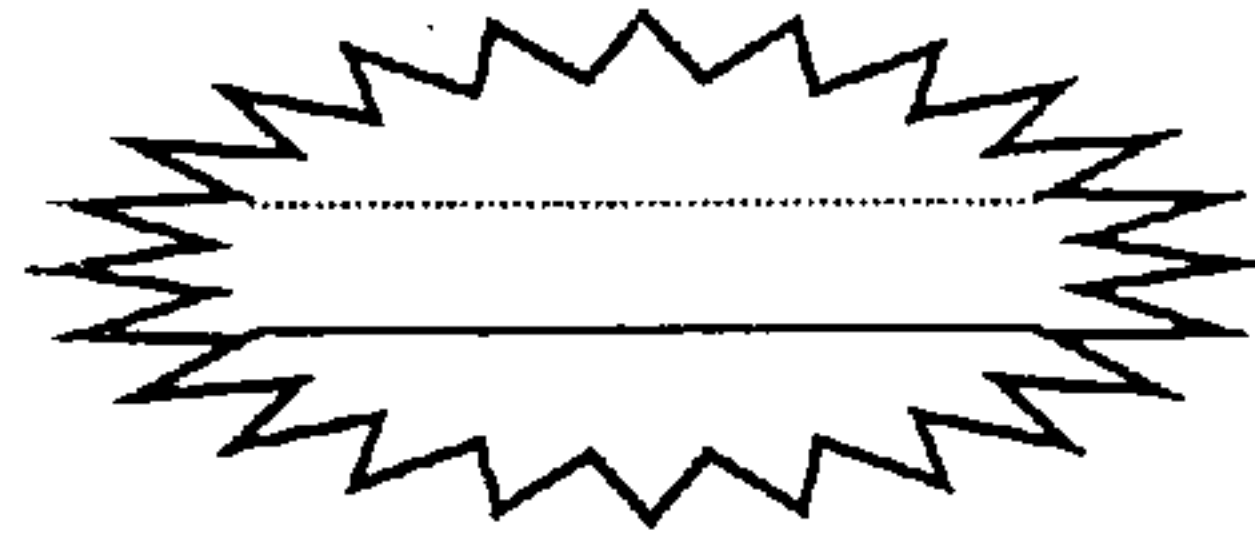
ทำนาปลูกข้าว เลี้ยงชาวประมงถั่วหน้า

2.

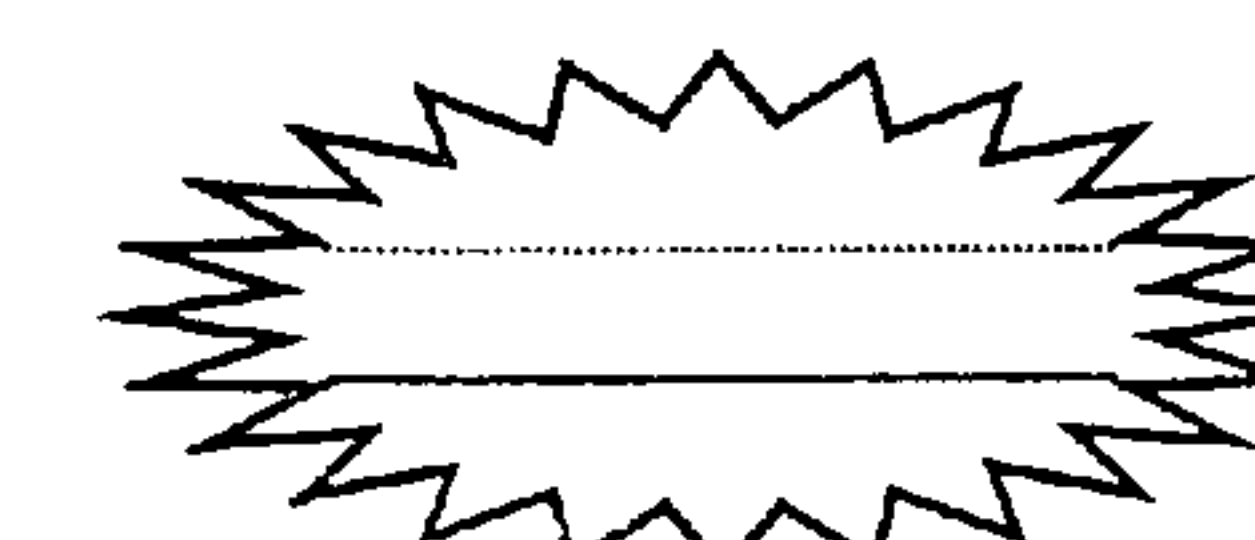
ทำงานสำคัญ ตรวจฟันรักษาช่องปากทุกคน

3.

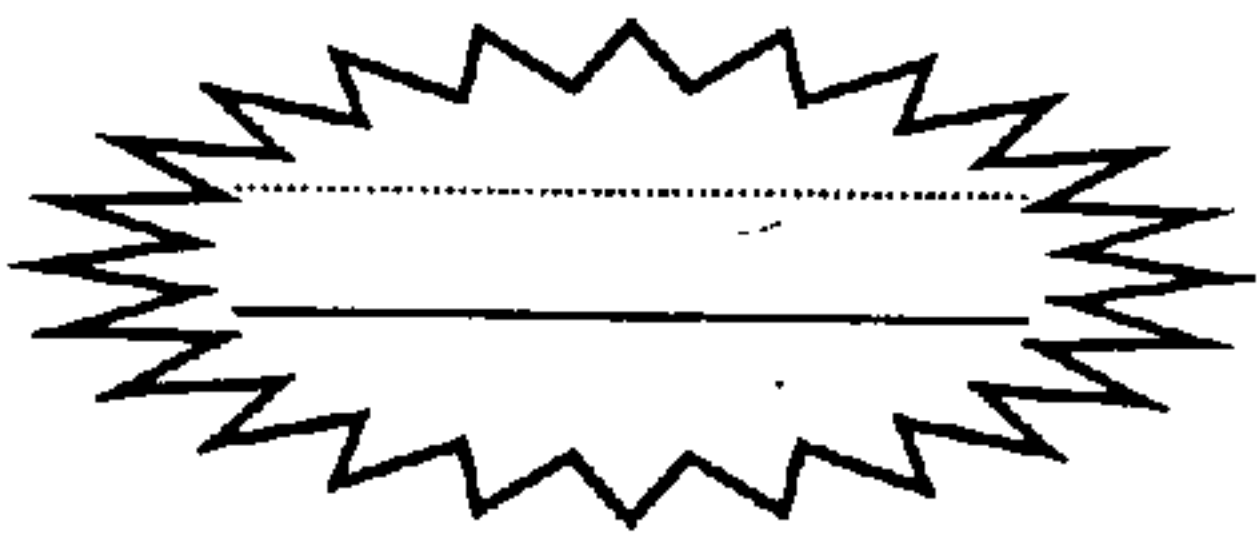
รักษาคนป่วย ช่วยให้หายสบายดี

4.

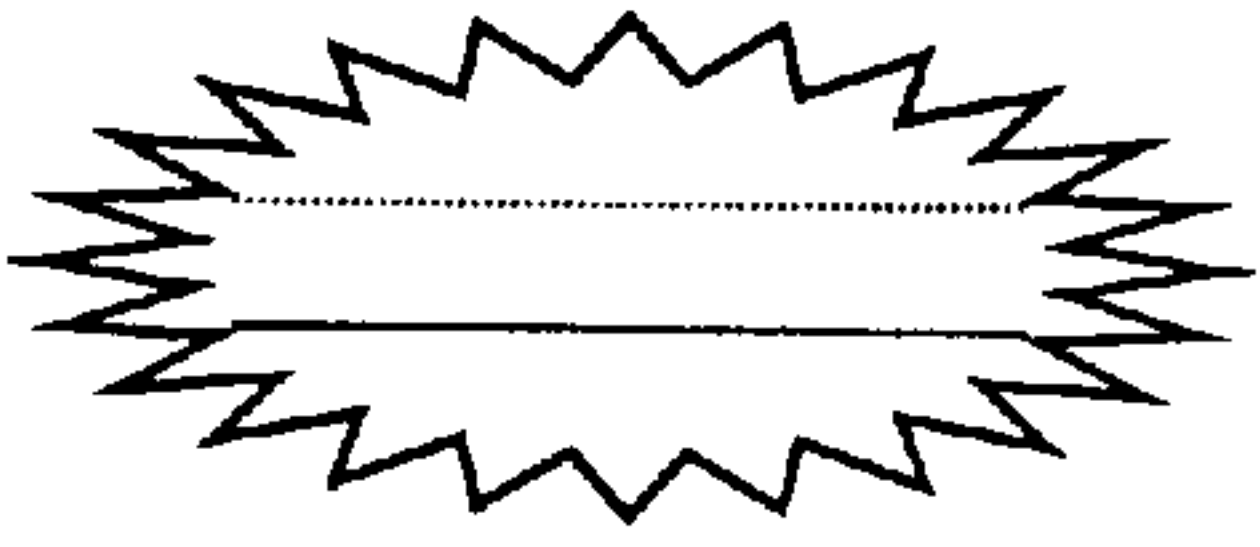
ปลูกผักผลไม้ เก็บไว้ขายตลอดปี

5.

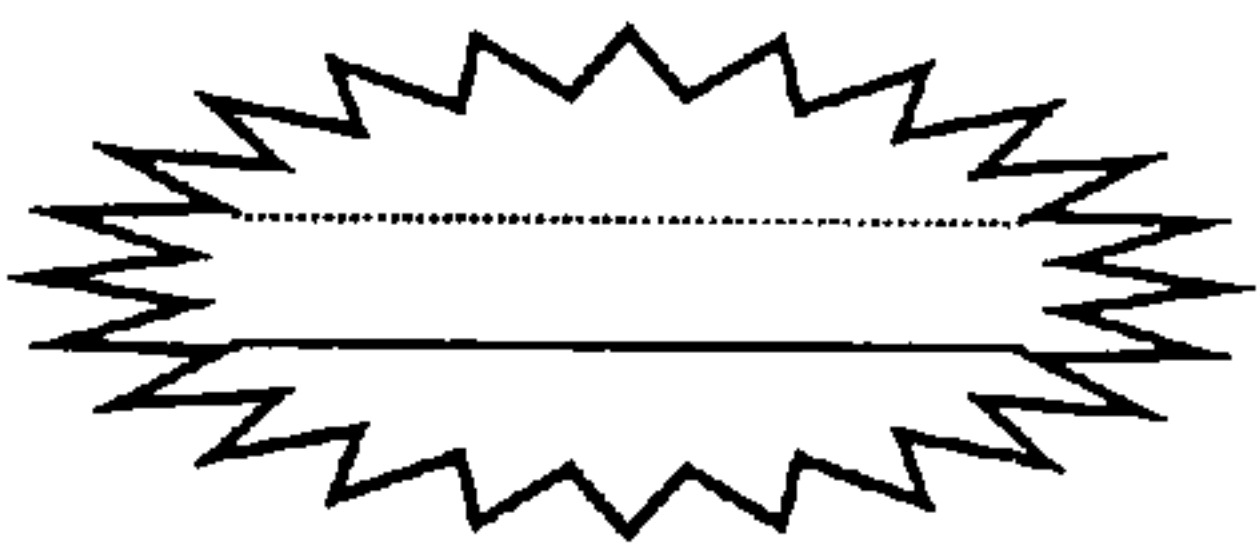
สอนอ่านสอนเขียน นักเรียนเคารพรักคุณครู

6.

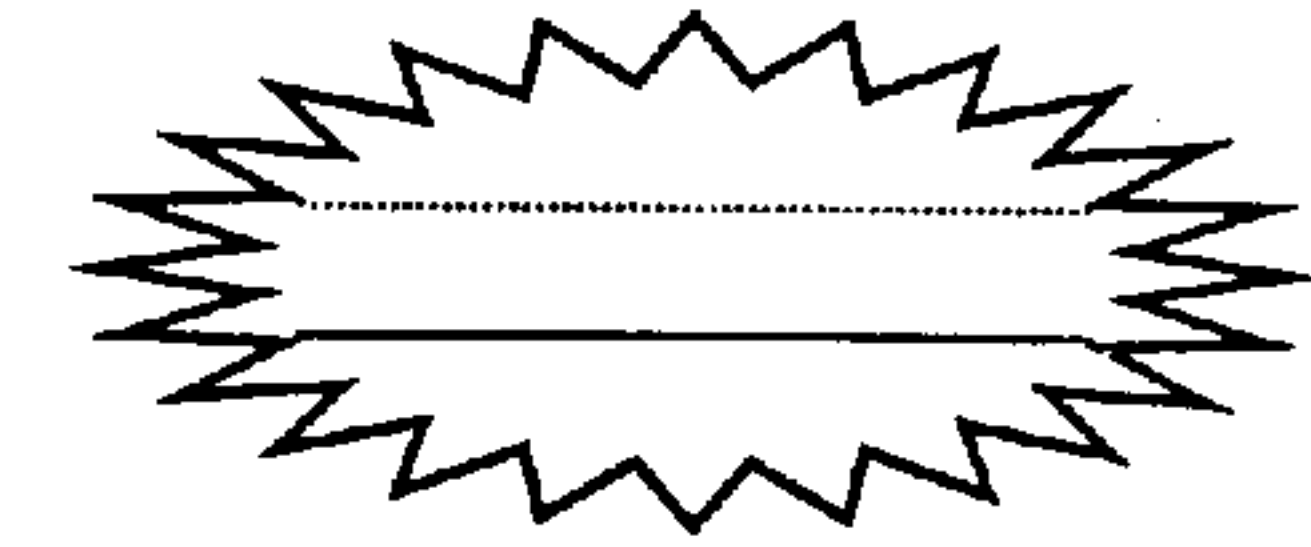
ผู้ร้ายถอยหนี กลุ่มครองคนดีอ่อนใจ

7.

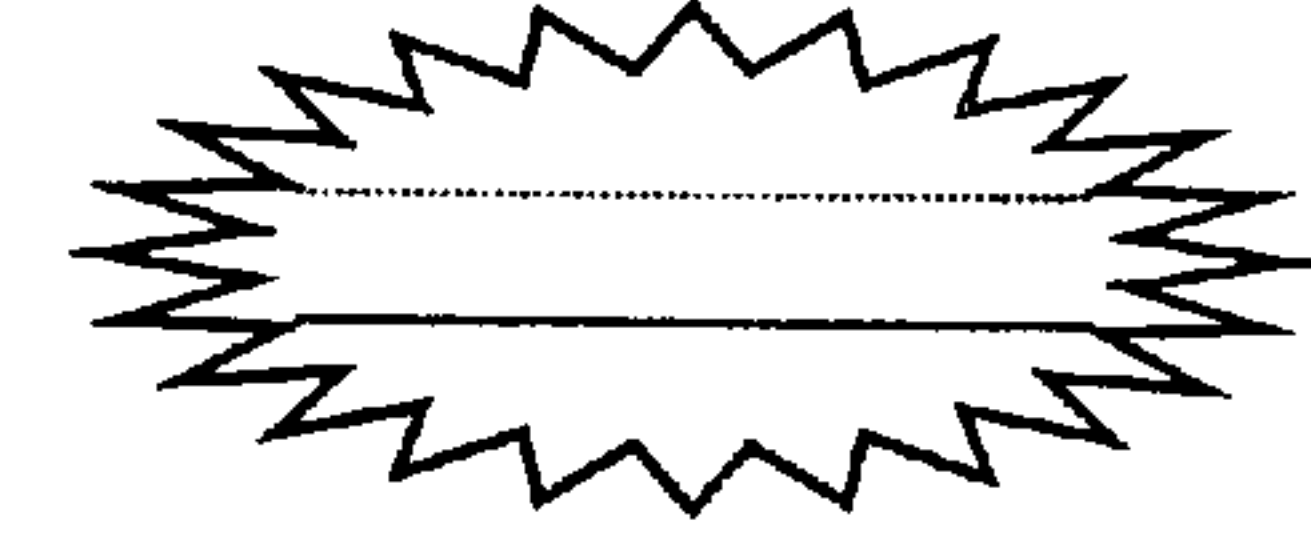
องอาจกล้าหาญ ต้านผู้รุกรานชาติไทย

8.

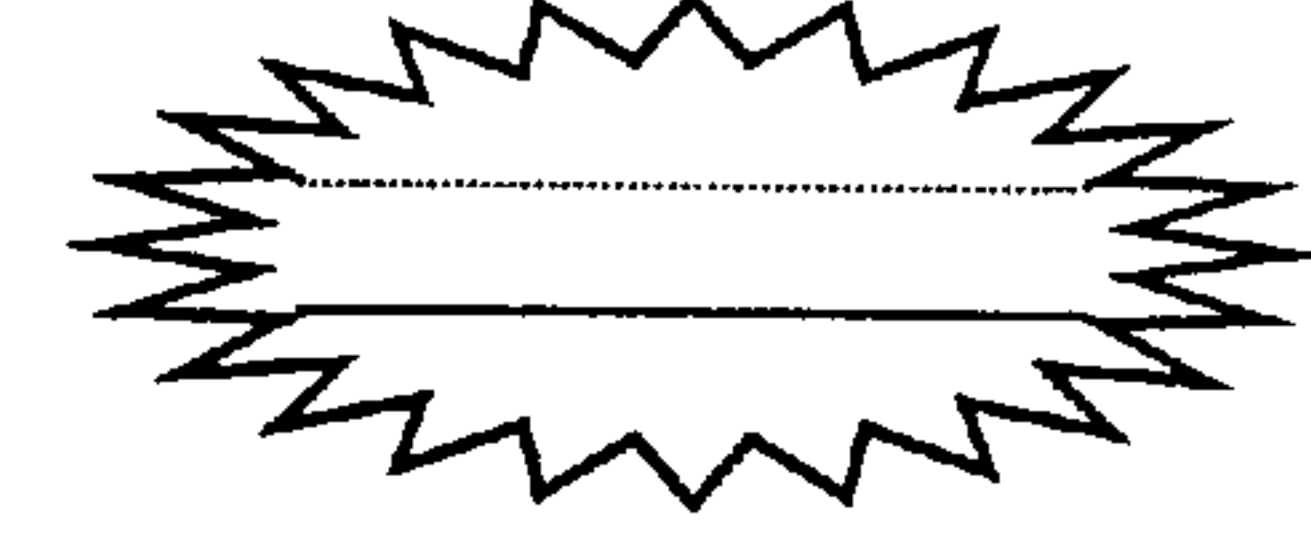
กตกริ่งทักทาย ส่งจดหมายให้ทุกบ้าน

9.

วัดไชยดิยา ช่วยหมอรักษาผู้คน

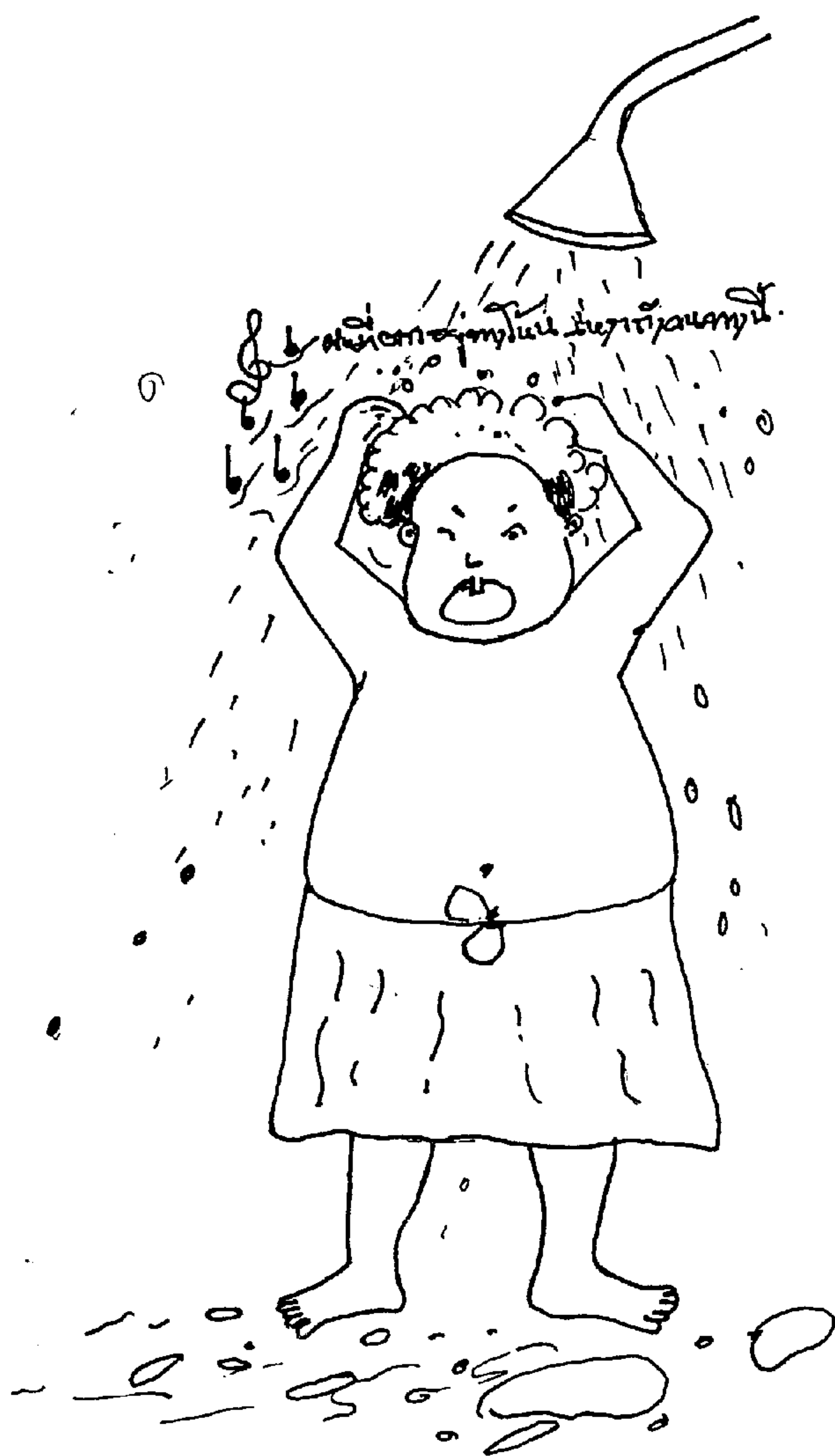
10.

ยิ้มแย้มทักทาย ขายของดีราคาถูก

การละเล่นส่วนตัวและสังคม

๒
การรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้

การแนะแนวส่วนตัวและสังคม

การรักษาความสะอาดของร่างกายและเครื่องใช้

การรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้ ทำให้ทุกคนมีสุขภาพกายและใจแข็งแรง เพราะทำให้เราไม่เป็นโรค

การทำความสะอาดร่างกายทำได้หลายวิธี เช่น การอาบน้ำ แปรงฟัน ล้างมือ สระผม ตัดเล็บ ล้างหน้า ล้างเท้า เป็นต้น ส่วนการทำความสะอาดเครื่องใช้ ได้แก่ การทำความสะอาดเสื้อผ้า ร้องเท้า ถุงเท้า การล้างแก้วน้ำ การรักษาความสะอาดของโต๊ะเรียน กระเป๋านักเรียน เป็นต้น

ประโยชน์ของการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้ มีดังนี้

1. เป็นการชำระสิ่งสกปรกออกจากร่างกายและเครื่องใช้
2. ทำให้ไม่เกิดโรค
3. ทำให้จิตใจแจ่มใส
4. ทำให้ร่างกายแข็งแรง มีความต้านทานโรค
5. สร้างนิสัยให้เป็นรักษาความสะอาด

ชื่อกิจกรรม	หนูน้อยรักความสะอาด
เวลา	1 คาบ
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้ได้ 2. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้ได้
เทคนิคที่ใช้	การเล่านิทานประกอบภาพ
ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม	ขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดโดยสุ่มให้นักเรียนยกตัวอย่างวิธีการรักษาความสะอาดร่างกายหรือเครื่องใช้

ขั้นตอนกิจกรรม

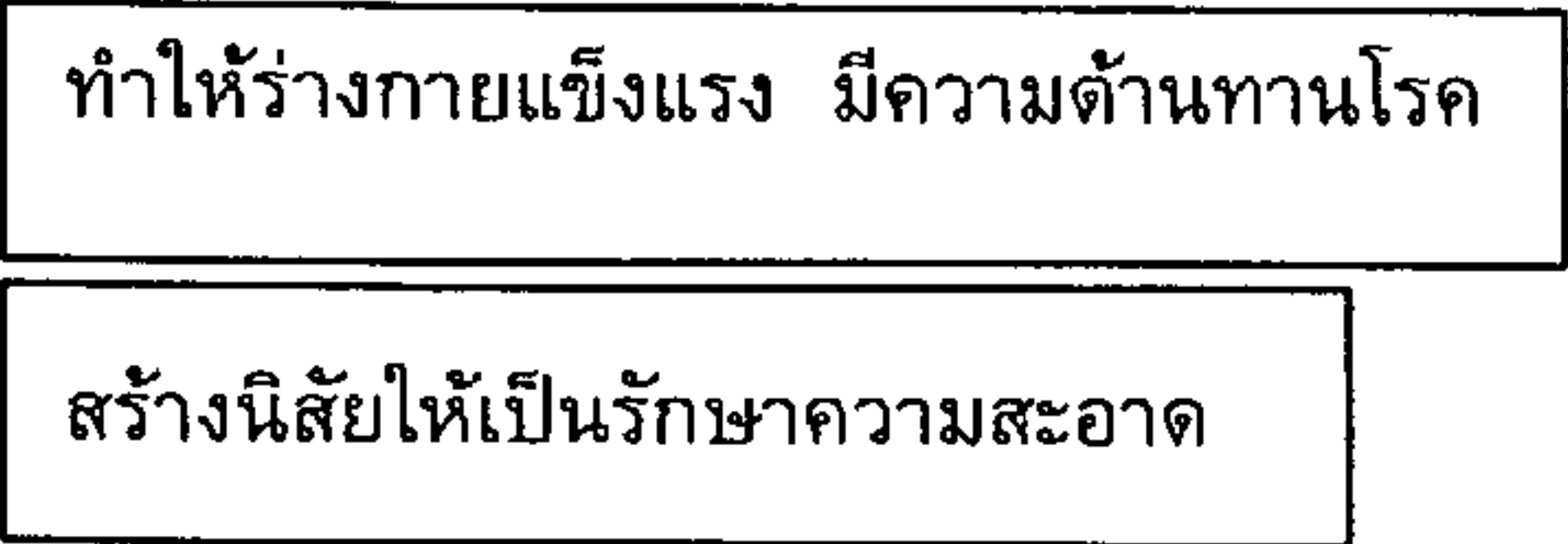
1. ครูเล่านิทานประกอบภาพเรื่อง "เสือน้อยไม่ยอมอาบน้ำ" ให้นักเรียนฟัง โดย
 - ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาพหน้าปก
 - ครูเริ่มเล่านิทานประกอบภาพเรื่อง "เสือน้อยไม่ยอมอาบน้ำ" ให้นักเรียนฟัง
2. เมื่อครูเล่าจบ ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับนิทานโดยครูใช้คำถามนำดังนี้
 - ตัวละครในเรื่องมีสัตว์อะไรบ้าง
 - ในเรื่องนี้สัตว์ตัวใดที่ไม่ชอบอาบน้ำ
 - ในขณะที่เสือน้อยกำลังเล่นอยู่กับสัตว์ต่าง ๆ นั้น แม่เสือน้อยมักจะเรียกให้เสือน้อยไปทำอะไร
 - เสือน้อยไปทำตามที่แม่บอกหรือไม่
 - เมื่อพ่อ แม่ของสัตว์ตัวอื่น ๆ ที่เสือน้อยไปเล่นด้วย เรียกสัตว์เหล่านั้นไปอาบน้ำ สัตว์เหล่านั้นทำอย่างไร และเสือน้อยทำอย่างไร
 - ทำไมมันกยุงจึงไม่ยอมเล่นกับเสือน้อย
 - เสือน้อยรู้สึกอย่างไรเมื่อได้เห็นเงาของตัวเองในน้ำ
 - นักเรียนคิดว่าเมื่อเสือน้อยอาบน้ำจนเนื้อตัวสะอาดแล้วเสือน้อยจะรู้สึกอย่างไร
 - ในตอนท้ายของเรื่อง ทำไมเสือน้อยจึงไม่ยอมเล่นกับเสือดาวน้อย
3. ครูขออาสาสมัครให้นักเรียน 2 - 3 คน บอกประโยชน์ของการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้พร้อมทั้งครูอธิบายเพิ่มเติมประกอบแถบประโยคชุด "ประโยชน์ของการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้" ดังนี้

ประโยชน์ของการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้

เป็นการชำระสิ่งสกปรกออกจากร่างกายและเครื่องใช้

ทำให้ไม่เกิดโรค

ทำให้จิตใจแจ่มใส

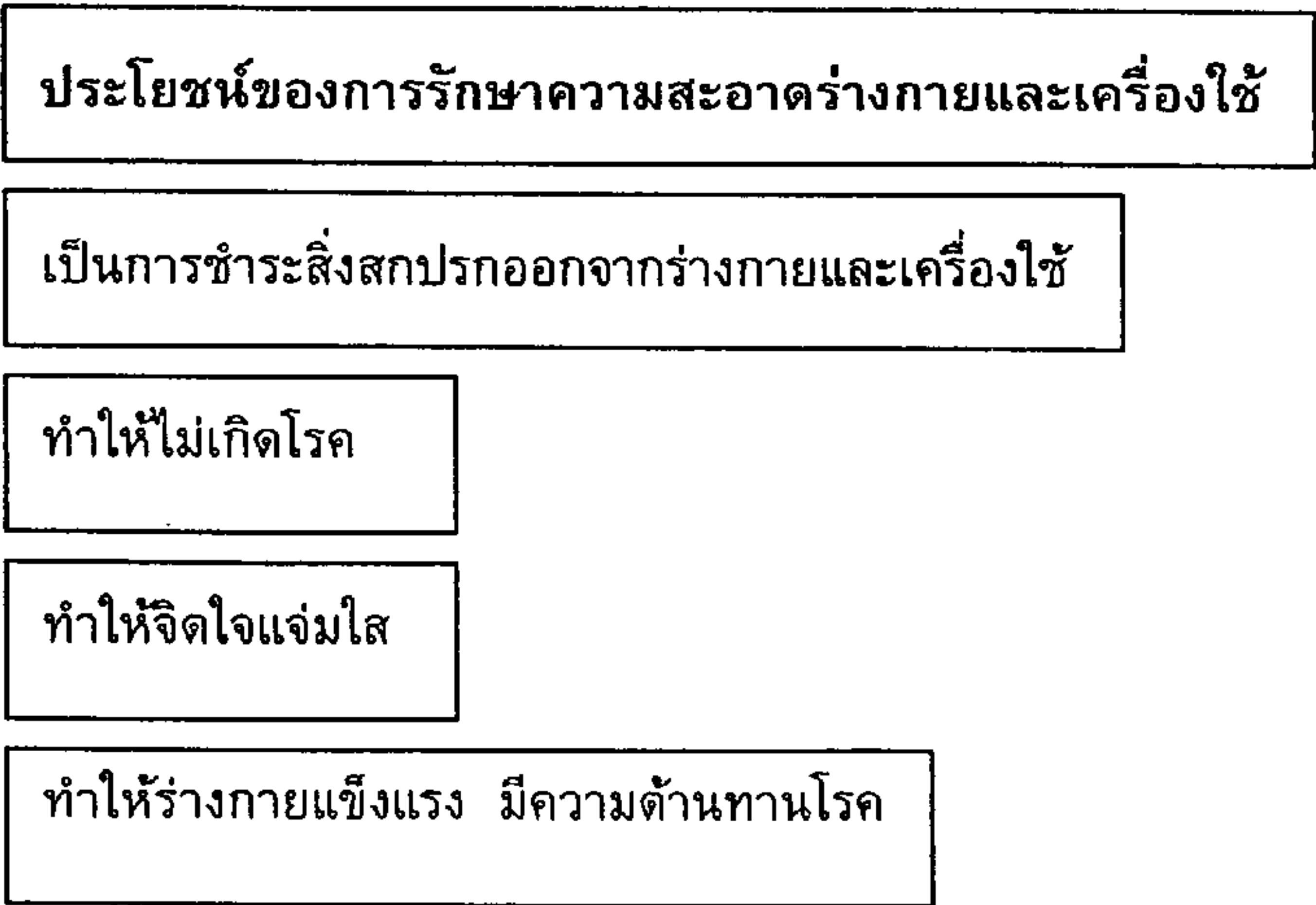

ขั้นสรุป

- 1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปถึงวิธีการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้ โดยให้นักเรียนทำกิจกรรม "ใช่หรือไม่ใช่" ครูอธิบายกติกาให้นักเรียนฟัง ดังนี้
 - ครูจับสลากสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วอ่านสถานการณ์เหล่านั้น ให้นักเรียนฟัง
 - ถ้าสถานการณ์นั้นเป็นวิธีการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้ ให้นักเรียนตอบมือ 1 ครั้ง
 - ถ้าสถานการณ์นั้นไม่เป็นวิธีการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้ ให้นักเรียนตอบมือ 2 ครั้ง
- 2. ให้นักเรียนอ่านแถบประโยคชุด "ประโยชน์ของการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้" บนกระดานพร้อมกัน 1 รอบ

อุปกรณ์

- 1. หนังสือนิทานประกอบภาพเรื่อง "เสือน้อยไม่ยอมอาบน้ำ"
- 2. แถบประโยคชุด "ประโยชน์ของการรักษาความสะอาด" ดังนี้

สร้างนิสัยให้เป็นรักษาความสะอาด

2. สลากสถานการณ์ในกิจกรรม "ใช้หรือไม่ใช้" ดังนี้

นินรับประทานอาหารครบทั้ง 5 หมู่

นอยล้างแก้วน้ำเมื่อดื่มน้ำเสร็จแล้ว

ก้อยอาบน้ำวันละ 2 ครั้ง

น้ำหวานแปรงฟันวันละ 2 ครั้ง

แก้มไม่ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร

กึ่งสวดมนต์ก่อนนอนทุกคืน

น้ำส้มจัดกระเป๋านักเรียนอย่างเป็นระเบียบ

เดี่ยชักรองเท้านักเรียนทุกอาทิตย์

กล้าไปเล่นกับเพื่อน ๆ ตอนพักกลางวัน

มะปรางเก็บขยะได้โต้ะไปทิ้งเสมอ

การประเมินผล

1. ประเมินจากการการสังเกตความตั้งใจในการฟังนิทานและการตอบคำถามของนักเรียน
2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกวิธีการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้ และประโยชน์ของการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้ได้

นิทานเรื่อง "เสือน้อยไม่อยากอาบน้ำ"

บอส รัฐพงศ์ ผู้แปล

เสือน้อยมีนิสัยร่าเริงและชอบสนุกสนาน ในขณะที่วิ่งเล่น เสือน้อยจะพยายามระวังไม่ให้ตัวเองสกปรก แต่เสือน้อยก็มักจะมอมแมมเลอะเทอะอยู่เสมอ เมื่อแม่เสือนำมาเห็นเข้า จึงร้องบอกลูกน้อยว่า "เสือน้อยของแม่ ลูกควรไปอาบน้ำได้แล้วนะจ๊ะ" และทุกครั้งเสือน้อยก็จะตอบแม่ของมันไปว่า "ผมไม่อยากอาบน้ำนี่ครับแม่ !"

วันหนึ่งเมื่อแม่พาเสือน้อยลงไปอาบน้ำในแม่น้ำ เจ้าเสือน้อยกลับดิ้นรนไม่ยอมไปง่าย ๆ "อาบน้ำเป็นอะไรที่แสนสนุก" แม่เสือนำล่อล่อ แต่เสือน้อยไม่คิดเช่นนั้น "ผมไม่อยากอาบน้ำนี่ครับ !" เสือน้อยโวยวาย แล้วรีบกระโดดหนีไป ก่อนที่จะถูกแม่ของมันจับอาบน้ำ

สิ่งแรกที่เสือน้อยทำคือไปเล่นกับเจ้าลิงน้อยเพื่อนรัก ทั้งสองปีนขึ้นบนต้นไม้และโหนเถาวัลย์เล่นกันอย่างสนุกสนาน เสือน้อยเล่นไม่ระวังจึงตกลงมาข้างขามอมแมม ทันใดนั้น แม่ลิงก็ตะโกนเรียก "ถึงเวลาอาบน้ำได้แล้วจะลูกรักและเสือน้อยด้วย !" "แต่ผมยังไม่อยากอาบน้ำนี่ครับ !" เสือน้อยตะโกนตอบ พร้อมกับกระโดดหนีเข้าไปในพุ่มไม้อย่างรวดเร็ว ก่อนที่แม่ลิงจะคว้าตัวมันไว้ได้ทัน

จากนั้นเสือน้อยก็ไปเล่นกับหมีน้อยเพื่อนเก่า ทั้งสองวิ่งไล่กันอยู่ในพุ่มไม้ พลองหาลูกเบอร์รี่สุกกินกันอย่างเอร็ดอร่อย จนน้ำเบอร์รี่ไหลเลอะไปทั่วใบหน้าของเสือน้อย

เมื่อพ่อหมีมาเห็นเข้าจึงร้องบอกขึ้นว่า "ได้เวลาอาบน้ำแล้วทั้งหมีน้อยและเสือน้อยด้วย !" "แต่ผมยังไม่อยากอาบน้ำนี่ครับ !" เสือน้อยที่ขณะนั้นใบหน้าของมันเลอะเทอะมอมแมมร้องตอบ พลองกระโดดผ่านพ่อหมีลงไปยังแอ่งน้ำเบื้องล่าง

ที่แอ่งน้ำ เสือน้อยได้พบกับช้างน้อยเพื่อนรัก ทั้งคู่จึงเล่นไล่ปล้ำกันอย่างสนุกสนาน ช้างน้อยใช้วงฟันโคลนใส่ตัวเสือน้อย จนทั่วทั้งตัวของมันมีโคลนติดอยู่เต็มไปหมด เมื่อพ่อช้างมาถึงจึงร้องบอกว่า "ไปอาบน้ำได้แล้ว ทั้งช้างน้อยและเสือน้อยด้วย !" "ไม่เอา ผมไม่อยากอาบน้ำ" เสือน้อยปฏิเสธ พร้อมกับสบัดตัวแล้ววิ่งผ่านพ่อช้างตรงเข้าไปในทุ่งหญ้าเบื้องหน้า

เสือน้อยร้องเรียกเพื่อนใหม่ซึ่งเป็นแรดตัวน้อยให้มาวิ่งเล่นด้วยกัน ทั้งสองวิ่งไล่จับกันในท้องทุ่งจนดอกหญ้าปลิวติดตามตัวและหางของเสือน้อยเต็มไปหมด เมื่อแม่ของแรดน้อยมาเห็นจึงร้องบอกว่า "ได้เวลาไปอาบน้ำแล้วจ๊ะ แรดน้อยและเสือน้อยด้วย !" "ผมไม่อยากอาบน้ำ !" เสือน้อยบอกพลองแกว่งหางไปมาก่อนที่จะสบัดหางวิ่งผ่านแม่ของแรดน้อยกลับเข้าไปในป่าอีกครั้ง เสือน้อยนึกไม่ออกว่าจะเล่นกับใครต่อไปดี ป่าทั้งป่าดูเงียบสงัด ไม่มีสิ่งใดเคลื่อนไหวมาให้เห็นเลยแม้แต่ผดสักตัว ! เสือน้อยเริ่มรู้สึกเหงาและคิดถึงบ้านขึ้นมาทันที แต่เดี๋ยวก่อน อะไรอยู่ตรงนั้นนะ ? เสือน้อยมองไปข้างหน้า และแล้วมันก็เห็น...

นกยูงที่แสนสง่างามตัวหนึ่งกำลังแพนหางที่สวยงามอยู่ "ช่างสวยงามอะไรอย่างนั้น" เสือน้อยรำพึง "เธออยากมาเล่นกับฉันไหม ?" เสือน้อยร้องถาม นกยูงเอ่ยตอบ "เล่นกับเธอนะรี"

"ไม่หรอก ชอบใจ" "ทำไมล่ะ" เสือน้อยถามด้วยความแปลกใจ "เพราะตัวเธอสกปรกมากนะสิ" นกยูงตอบอย่างเหยียดหยาม "เธออาจทำให้หางที่สวยงามของฉันเพลอyleอะเทอะไปด้วย เธอ น่าจะไปอาบน้ำซะนะ" นกยูงกล่าวตอบก่อนที่จะเดินเซิดหน้าจากไปอย่างเย่อหยิ่ง

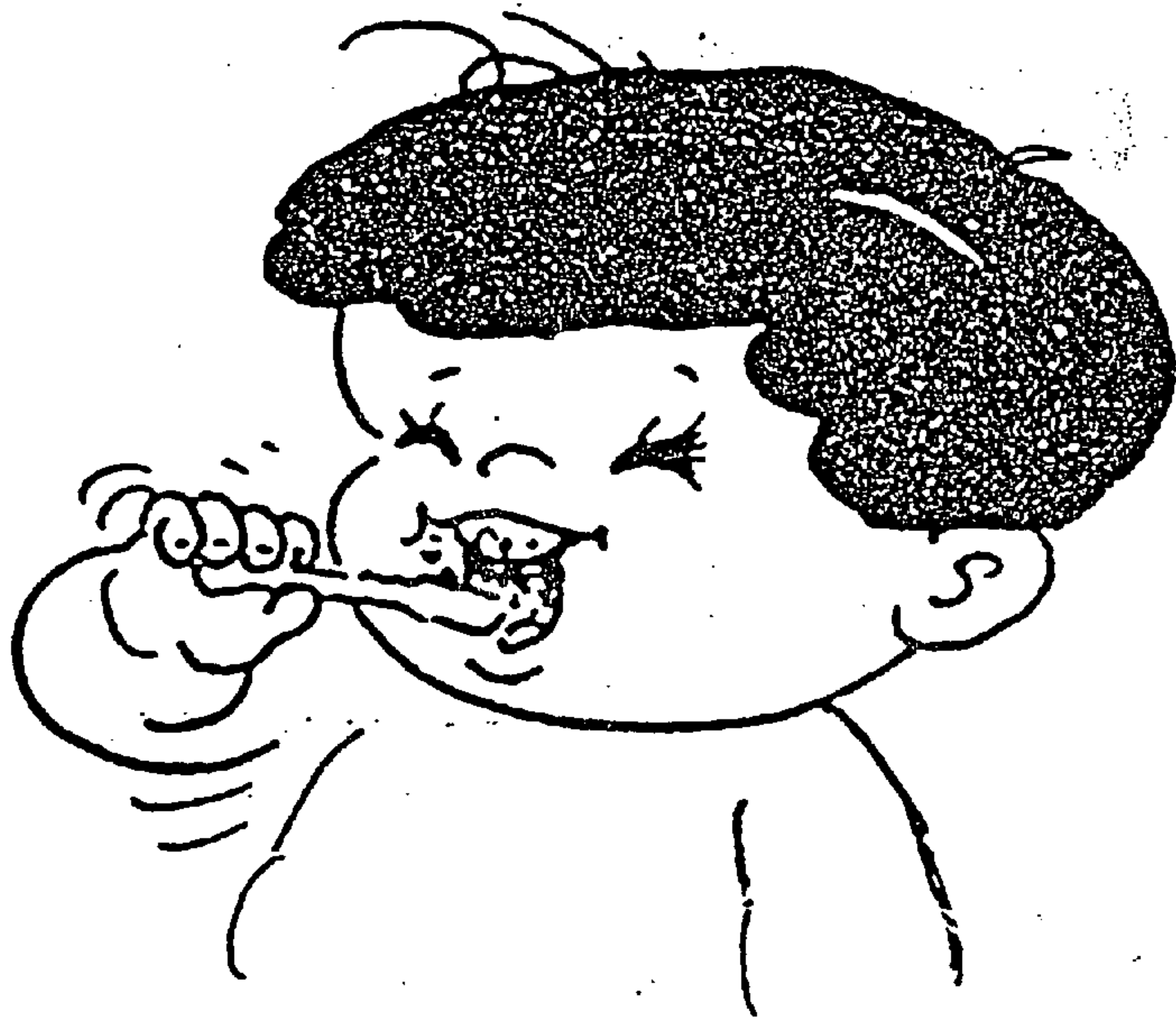
"เจ้านกยูงนิสัยไม่ดี !" เสือน้อยบ่นด้วยความเสียใจ "ถึงอย่างไรฉันก็จะไม่ยอมอาบน้ำ อย่างเด็ดขาด"

เสือน้อยเดินไปเรื่อย ๆ จนไปถึงแม่น้ำ การเล่นกับเพื่อน ๆ ทำให้เสือน้อยรู้สึกกระหายน้ำ มันจึงหยุดแวะดื่มน้ำ "นั่นใครนะ ?" เสือน้อยร้องตกใจเมื่อมองเห็นเงาของตัวเองในน้ำ "นั่นไม่ใช่ ฉันแน่นอน ฉันต้องไม่สกปรกถึงขนาดนั้น"

เจ้าเสือน้อยชะโงกหน้าออกไปเพื่อให้มองเห็นหน้าของตัวเองชัด ๆ จนตัวของมันพลัดตกลงไปในแม่น้ำ

เสือน้อยพยายามตะกายขึ้นมาเหนือน้ำ "เป็นตัวฉันจริง ๆ ด้วย" เสือน้อยร้องบอก "ทำไมฉันจึงจุ่มอมแมมถึงเพียงนี้ !" เจ้าเสือน้อยจึงเริ่มต้นอาบน้ำ มันดำผุดดำว่ายและกระโดด เล่นอยู่ในน้ำ สนุกจริง ๆ อย่างที่แม่เสือเคยบอกมัน เมื่อเนื้อตัวของเสือน้อยสะอาดสะอาดดีแล้ว มันจึงค่อย ๆ ปีนขึ้นมาบนฝั่ง เจ้าเสือน้อยดูจะพอใจกับเงาสะท้อนที่มันมองเห็น แม่จะดีใจไหมนะ ที่เห็นเสือน้อยสะอาดดีแล้ว

ทันใดนั้นเอง ก็มีเสือดาวน้อย เนื้อตัวมอมแมมตัวหนึ่งเดินผ่านมา "สวัสดีเสือน้อย" มัน ร้องทักพลางเอ่ยชวน "เรามาเล่นด้วยกันมั๊ย ?" เสือน้อยหันมามองเสือดาวน้อย พร้อมกับส่าย ห้วพลางบอกว่า "ไม่หรอก ชอบใจ ตัวของเธอสกปรกเกินไปจนฉันไม่อยากจะเล่นด้วย เพราะเธอ อาจจะทำให้ตัวฉันสกปรกไปด้วย เธอ น่าจะไปอาบน้ำได้แล้วนะ !" ว่าแล้วเสือน้อยก็รีบเดินยืดอก กลับบ้านไป

การแปรงฟัน

การแปรงฟัน

ฟัน เป็นอวัยวะที่สำคัญของร่างกายอย่างหนึ่ง เพราะฟันมีหน้าที่ในการบดเคี้ยวอาหาร เพราะฉะนั้นเราจำเป็นต้องรักษาความสะอาดของปากและฟัน เพื่อป้องกันการฟันผุ

การรักษาความสะอาดปากและฟัน ทำได้โดยการแปรงฟันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง ได้แก่ ตอนเช้า และก่อนนอนหรือทุกครั้งหลังรับประทานอาหาร ขนมหวาน หรือลูกกวาด

การแปรงฟันมีขั้นตอนดังนี้

- ล้างแปรงสีฟันด้วยน้ำ
- บีบยาสีฟันลงบนแปรงพอประมาณ
- บ้วนปากด้วยน้ำสะอาด
- แปรงฟัน โดยฟันบนให้ปัดลงล่าง ฟันล่างให้ปัดขึ้นบนจนกว่าจะสะอาด และควรแปรงทั้งด้านนอกและด้านในให้ทั่ว
- เมื่อแปรงเสร็จแล้วให้บ้วนปากด้วยน้ำสะอาดแล้วล้างแปรงสีฟันให้สะอาด

ประโยชน์ของการแปรงฟันถูกวิธี คือ ทำให้ไม่มีเศษอาหารตกค้างจนเกิดโรคในช่องปาก อันได้แก่ ฟันผุ

ชื่อกิจกรรม	แปรงฟันถูกวิธีไม่มีฟันผุ
เวลา	2 คาบ
คาบที่ 1	
วัตถุประสงค์	เพื่อให้นักเรียนบอกสาเหตุของฟันผุได้
เทคนิคที่ใช้	การเล่านิทานประกอบภาพ
ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม	

ขั้นนำ

ครูนำอุปกรณ์ที่ใช้ในการแปรงฟันมาให้นักเรียนดู ได้แก่ แปรงสีฟัน ยาสีฟัน แก้วน้ำ พร้อมทั้งร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับอุปกรณ์เหล่านั้น โดยใช้คำถามนำดังนี้

- อุปกรณ์ที่นักเรียนเห็นมีอะไรบ้าง
- อุปกรณ์เหล่านี้มีไว้ทำอะไร

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ครูเล่านิทานประกอบภาพเรื่อง "หนูนิดไม่ยากแปร่งฟัน" ให้นักเรียนฟัง โดย
 - ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาพหน้าปก
 - ครูเริ่มเล่านิทานประกอบภาพเรื่อง "หนูนิดไม่ยากแปร่งฟัน" ให้นักเรียนฟัง
2. เมื่อครูเล่าจบ นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับนิทานโดยครูใช้คำถามนำดังนี้
 - หนูนิดมีนิสัยอย่างไร
 - เมื่อพี่หน้อยเตือนหนูนิดให้แปรงฟันก่อนเข้านอน หนูนิดเชื่อหรือไม่
 - สัตว์ประหลาดที่เข้าไปอยู่ในปากของหนูนิดแท้จริงแล้วคืออะไร
 - เมื่อมีแมงกิ้นฟันเข้าไปอยู่ในปากหนูนิด ทำให้หนูนิดเป็นอย่างไร
 - พี่หน้อยทำอะไรเมื่อหนูนิดร้องปวดฟัน
 - คุณหมอทำอะไรเพื่อให้หนูนิดหายปวดฟัน
 - คุณหมอแนะนำหนูนิดว่าอย่างไร
 - นักเรียนคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุให้หนูนิดฟันผุ
 - นักเรียนคนใดเคยเป็นอย่างหนูนิดบ้าง นักเรียนมีอาการอย่างไร
3. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง "เหงือกจำฟันลาก่อน" ดังนี้
 - ครูแจกเอกสารเนื้อเพลง "เหงือกจำฟันลาก่อน" ให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น
 - นักเรียนอ่านเนื้อเพลงในเอกสารพร้อมกัน 1 รอบ
 - ครูเปิดเพลง "เหงือกจำฟันลาก่อน" ให้นักเรียนฟัง 1 รอบ
 - นักเรียนร่วมกันร้องเพลง "เหงือกจำฟันลาก่อน" พร้อมกับเทป

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับสาเหตุของฟันผุ โดยครูสุ่มนักเรียนบอกสาเหตุของฟันผุว่าเกิดจากสาเหตุใดบ้าง และครูอธิบายเพิ่มเติมว่าเศษอาหารที่ติดตามซอกฟันจะเป็นแบคทีเรียที่ทำลายฟัน ทำให้ฟันผุ

อุปกรณ์

1. หนังสือนิทานประกอบภาพเรื่อง "หนูนิดไม่ยากแปร่งฟัน"
2. เอกสารเนื้อเพลง "เหงือกจำฟันลาก่อน"
3. เครื่องเล่นเทป
4. เทปเพลง "เหงือกจำฟันลาก่อน"

5. อุปกรณ์ที่ใช้ในการแปร่งฟัน ได้แก่ แปร่งสีฟัน ยาสีฟัน แก้วน้ำ

การประเมินผล

ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกสาเหตุของฟันผุได้

นิทานเรื่อง หนูหนีไม่ยากแปร่งฟัน

วันนี้เป็นวันหยุด คุณพ่อของคุณแม่ไม่อยู่บ้าน หนูนั่งกินขนมไป ดูโทรทัศน์ไปอย่างสบายใจ คุณพ่อคุณแม่ให้พี่หน้อยลูกคุณป้ามาอยู่ด้วย พี่หน้อยเห็นขนมหวาน ลูกอม และทอฟฟี่จำนวนมากวางอยู่เต็มโต๊ะก็พูดเสียงดังว่า "โอโฮ หนูติดอมลูกกวาดเยอะเยอะแบบนี้ ระวังฟันผุนะคะ" เอ้อ พี่หน้อยขี้นเหมือนคุณแม่เลย กินโน้นก็ไม่ได้ กินนี่ก็ไม่ได้ หนูหนีไม่สนหรอก ก็ของโปรดหนูทุกชิ้นนั้น กินมาตั้งนานแล้วไม่เห็นเป็นอะไรเลย อร่อยดีอีกด้วย หนูคิดอยู่ในใจ

ตอนกลางคืนก่อนเข้านอน พี่หน้อยก็เข้ามาบอกว่า "หนูหนี อย่าลืมแปรงฟันก่อนนอนนะคะ" เสียเวลา นอนเลยดีกว่า ง่วงแล้ว พรุ่งนี้ค่อยแปรงก็ได้ หนูคิดแล้วก็หยิบอมยืมมานอนอมอีก 1 แท่ง

ในกลางดึกคืนนั้น ขณะที่ทุกคนหลับหมดแล้ว แต่มีสัตว์ประหลาดหรือที่เรียกกันว่า แมงกินฟันพวกหนึ่ง กำลังเคลื่อนไหวอยู่ในปากของหนู "ถึงบ้านใหม่ของเราแล้วลูก" มีเสียงพูดดังขึ้น "อืม อาหารสมบูรณ์ดีมาก วันนี้ดีแล้ว เราพักก่อนเถอะ พรุ่งนี้ค่อยเริ่มทำงาน"

ในปากของหนู.....

"เข้าแล้วพ่อ ได้เวลาทำงานแล้ว" แม่แมงปลุกพ่อแมง วันนี้พ่อแมงตั้งใจว่าจะทำห้องนอนจึงเริ่มขุดฟันผิวฟันให้เป็นห้อง "โอโฮ" ลูกแมงกระโดดโลดเต้นดีใจเมื่อมีซ็อกโกแลตก้อนโตหล่นลงมาตรงซอกฟัน ลูกแมงพยายามดึงซ็อกโกแลตให้ออกจากซอกฟันแต่ก็ไม่สำเร็จ พ่อแมงกับแม่แมงจึงมาช่วย "หนึ่ง สอง สาม อ๊ပ် !" แมงทั้งสามตัวดึงสุดแรง ซ็อกโกแลตจึงหลุดออกมา "โอ้ย ปวดฟันจังเลย" หนูหนีเอามือกุมแก้มลงไปนอนกลิ้งอยู่ที่พื้นแล้วร้องไห้เสียงดังลั่น จนพี่หน้อยตกใจรีบวิ่งมาดู "โอ้ย ปวดฟันจังเลย" หนูหนีพูดไปร้องไห้ไป พี่หน้อยบอกให้หนูหนีรับไปแปรงฟัน แต่หนูหนีแปรงฟันแล้วก็ยังไม่หายปวด พี่หน้อยเลยบอกว่าต้องพาไปหาหมอฟัน พอหนูหนีได้ยินก็ร้องไห้เสียงดังขึ้นไปอีก ยิ่งร้องก็ยิ่งปวด จนหนูหนีทนไม่ไหว จึงยอมไปหาหมอฟัน

คุณหมอดตรวจฟันพบว่าฟันผุเป็นรูใหญ่ ทำให้ปวดฟัน คุณหมอจึงอุดฟันให้แล้วบอกว่า ถ้ามาช้ากว่านี้หนูหนีต้องโดนถอนฟันแน่ ๆ ก่อนกลับบ้านคุณหมอสั่งให้หนูหนีแปรงฟันทุกครั้ง หลังรับประทานอาหาร และห้ามกินขนมหวานก่อนนอนเพราะจะทำให้ฟันผุอีก

เมื่อหนูหนีกลับมาถึงบ้านก็รีบเอาซ็อกโกแลตกับลูกกวาดที่เหลือไปทิ้งก่อนนอน หนูหนีก็แปรงฟันจนขาวสะอาดทุกซอกทุกมุม แล้วไม่ยอมกินขนมก่อนนอนอีกเลย

คืนนี้ขณะที่หนูหนีกำลังนอนหลับสบายอยู่ ครอบครัวแมงที่อาศัยอยู่ในซอกฟันก็หิวจนตาลายเพราะหนูหนีแปรงฟันสะอาด จึงไม่มีเศษอาหาร แกมคุณหมอยังอุดฟันทำให้แมงไม่มีที่อยู่ พ่อแมงกับแม่แมงจึงช่วยกันเก็บของเตรียมย้ายออก

"วันนี้หนิวหน้อยนะลูก พรุ่งนี้ค่อยไปหาบ้านหลังใหม่" พ่อแมงพูด

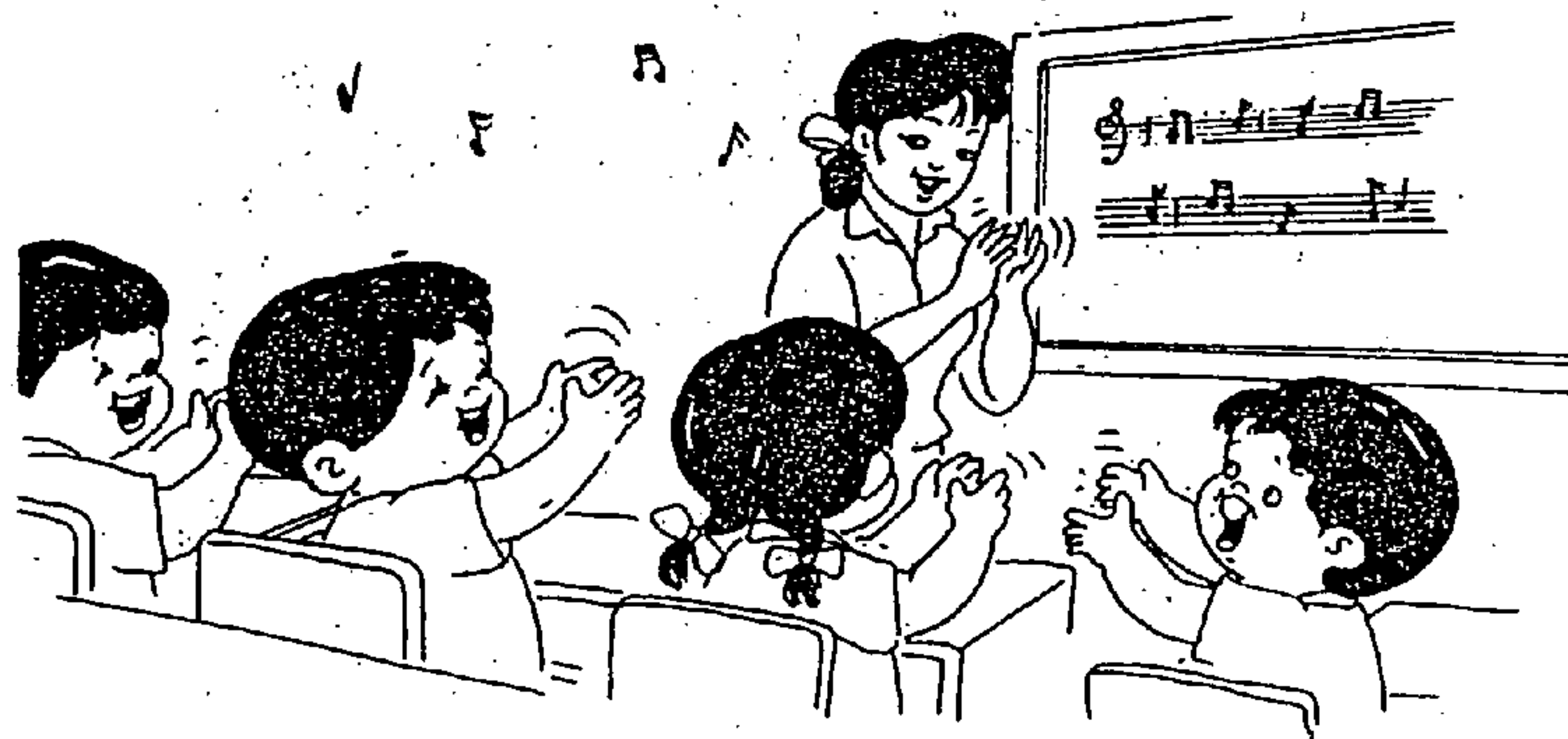
เช้าวันรุ่งขึ้น พอหนูนิตได้ยินเสียงคุณพ่อกับคุณแม่กลับมาก็รีบวิ่งไปรับที่หน้าบ้านทันที
เอ ใครมากับคุณพ่อคุณแม่เอ่ย ? หนูนิตชะโงกหน้าออกไปมองหน้าบ้าน หนูนิตรีบสวัสดีคุณยาย
แล้วคิดในใจว่า อืม สงสัยตอนเด็ก ๆ คุณยายต้องชอบกินช็อกโกแลตแน่เลย ฟันคุณยายเลยผุ
คุณหมोजึงถอนฟันคุณยายจนหมดปาก

เพลง เหมือกจำฟันลาก่อน

เนื้อร้อง - ทำนอง ไชยยันต์ พงศ์พันธุ์สถาพร

เหมือกจำ เหมือกจำ เหมือกจำ
 ฟันขอลา เหมือกจำ ลาก่อน
 เด็ก เด็ก ไม่อยาก เดือดร้อน
 ก่อนเข้านอน เราต้องแปรงฟัน
 เหมือกจำ เหมือกจำ เหมือกจำ
 ฟันขอลา ถ้าหนูไม่ระวัง
 ทำความสะอาดทุกครั้ง
 แปรงฟันอย่างระวัง ฟันจะสวยงาม

ขนมลูกอม ท็อฟฟี่	มันไม่ดีกับฟันของหนู
กินมากแล้วฟันจะผุเป็นรู	คงเจ็บปวด หนูต้องไปหาหมอฟัน
กินขนมอย่าอมนาน ๆ	เพราะว่าน้ำตาลมันจะไปเกาะตามฟัน
นานเข้า นานเข้าทุกวัน	คราบน้ำตาล มันเปลี่ยนเป็นแบคทีเรีย
แบคทีเรียจะทำลายฟัน	กัดกร่อนทุกวัน ฟันหนูไม่ดี
ทำความสะอาดทุกซี่	แปรงฟันให้ดี ทุกซี่สวยงาม
กินอาหารแล้วเราต้องแปรงฟัน	เพราะเศษอาหาร ติดฟันไม่ดี
แปรงฟันให้ถูกวิธี	แปรงให้ดีต้องแปรงขึ้นลง
เวลาเล่นหนูก็ควรระวัง	ถ้าเกิดพลาดพลั้ง ฟันหักไม่ดี
ปลอดภัยไว้ก่อนทุกที	ระวังอย่างนี้ ฟันดีปลอดภัย
อย่าใช้ฟันกัดของแข็ง	กัดแรง ๆ ฟันจะเสียไป
ฟันเรามีประโยชน์มากมาย	จงเก็บเอาไว้ใช้งานนาน ๆ

คาบที่ 2

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกวิธีการแปรงฟันที่ถูกต้องได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการแปรงฟันที่ถูกต้องได้

เทคนิคที่ใช้

การสาธิต

ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง "แปรงฟัน" ดังนี้

- ครูคิดแผนภูมิเพลง "แปรงฟัน" บนกระดาน
- นักเรียนอ่านเนื้อเพลง "แปรงฟัน" พร้อมกัน 1 รอบ
- ครูเปิดเพลง "แปรงฟัน" ให้นักเรียนฟัง 1 รอบ
- นักเรียนร่วมกันร้องเพลง "แปรงฟัน" พร้อมกัน

ขั้นดำเนินการกิจกรรม

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง "แปรงฟัน" โดยใช้คำถามนำดังนี้
 - เพลงนี้เป็นเพลงเกี่ยวกับอะไร
 - นักเรียนควรแปรงฟันในเวลาใดบ้าง
 - การแปรงฟันที่ถูกต้องทำอย่างไร
2. ครูสาธิตการแปรงฟันที่ถูกต้องประกอบคำอธิบาย ดังนี้
 - ล้างแปรงสีฟันด้วยน้ำ
 - บีบยาสีฟันลงบนแปรงพอประมาณ
 - บ้วนปากด้วยน้ำสะอาด
 - แปรงฟัน โดยฟันบนให้ปิดลงล่าง ฟันล่างให้ปิดขึ้นบนจนกว่าจะสะอาด และควรแปรงทั้งด้านนอกและด้านในให้ทั่วเมื่อแปรงเสร็จแล้วให้บ้วนปากด้วยน้ำสะอาดแล้วล้างแปรงสีฟันให้สะอาด
3. ครูสุ่มนักเรียน 2 - 3 คน ออกมาสาธิตการแปรงฟันที่ถูกต้อง
4. ครูขออาสาสมัครนักเรียนบอกประโยชน์ของการแปรงฟันที่ถูกต้อง

ขั้นสรุป

1. นักเรียนร้องเพลง "แปรงฟัน" พร้อมกัน 1 รอบ
2. นักเรียนร่วมกันทบทวนวิธีการแปรงฟัน และประโยชน์ของการแปรงฟันที่ถูกวิธี
3. ครูนัดหมายให้นักเรียนฝึกแปรงฟัน โดย
 - หลังจากรับประทานอาหารกลางวันเสร็จให้นักเรียนนำอุปกรณ์ที่ใช้ในการแปรงฟัน ได้แก่ แปรงสีฟัน ยาสีฟัน และแก้วน้ำ ออกมาเข้าแถวที่ระเบียงหน้าห้องเรียนเพื่อเดินแถวไปยังสถานที่แปรงฟัน
 - ครูแบ่งให้นักเรียนแปรงฟันครั้งละ 5 คน โดยครูเป็นผู้คอยแนะนำนักเรียนเป็นรายบุคคล

อุปกรณ์

1. แผนภูมิเพลง "แปรงฟัน"
2. เครื่องเล่นเทป
3. เทปเพลง "แปรงฟัน"
4. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสาธิตการแปรงฟัน ได้แก่ แปรงสีฟัน ยาสีฟัน และแก้วน้ำ

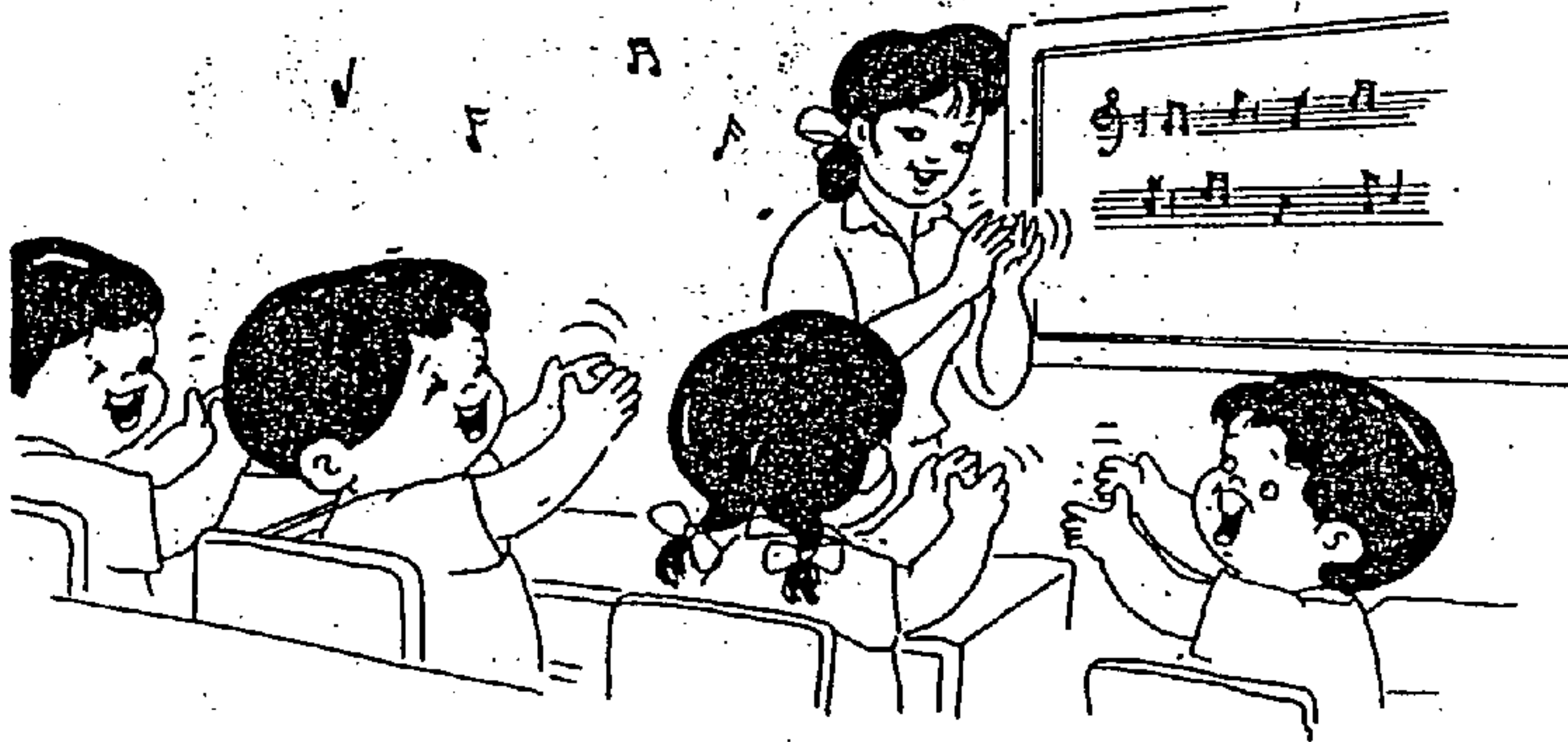
การประเมินผล

1. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกวิธีการแปรงฟันที่ถูกต้องได้
2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการแปรงฟันที่ถูกวิธีได้
3. ประเมินจากการสังเกตการแปรงฟันของนักเรียน
4. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 60 %

เพลง แปร่งฟัน

ตื่นเช้า เราแปร่งฟัน
 กินอาหารแล้วเราแปร่งฟัน
 ก่อนนอน เราแปร่งฟัน
 ฟันสะอาดขาวเป็นเงางาม

แปร่งฟันให้ถูกวิธี ดุซิด้องแปร่งขึ้นลง
 แปร่งฟันให้ถูกวิธี ดุซิด้องแปร่งขึ้นลง

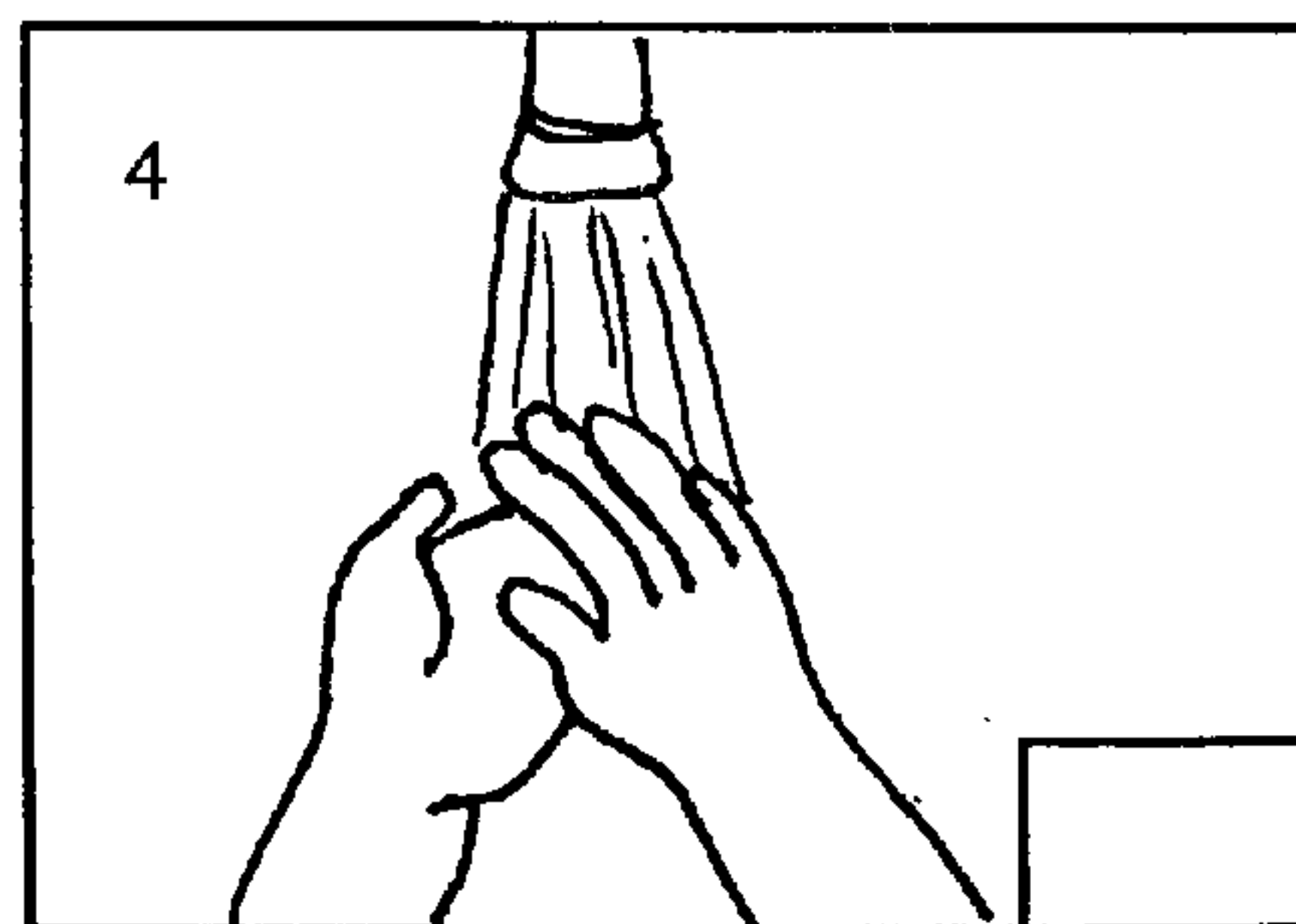
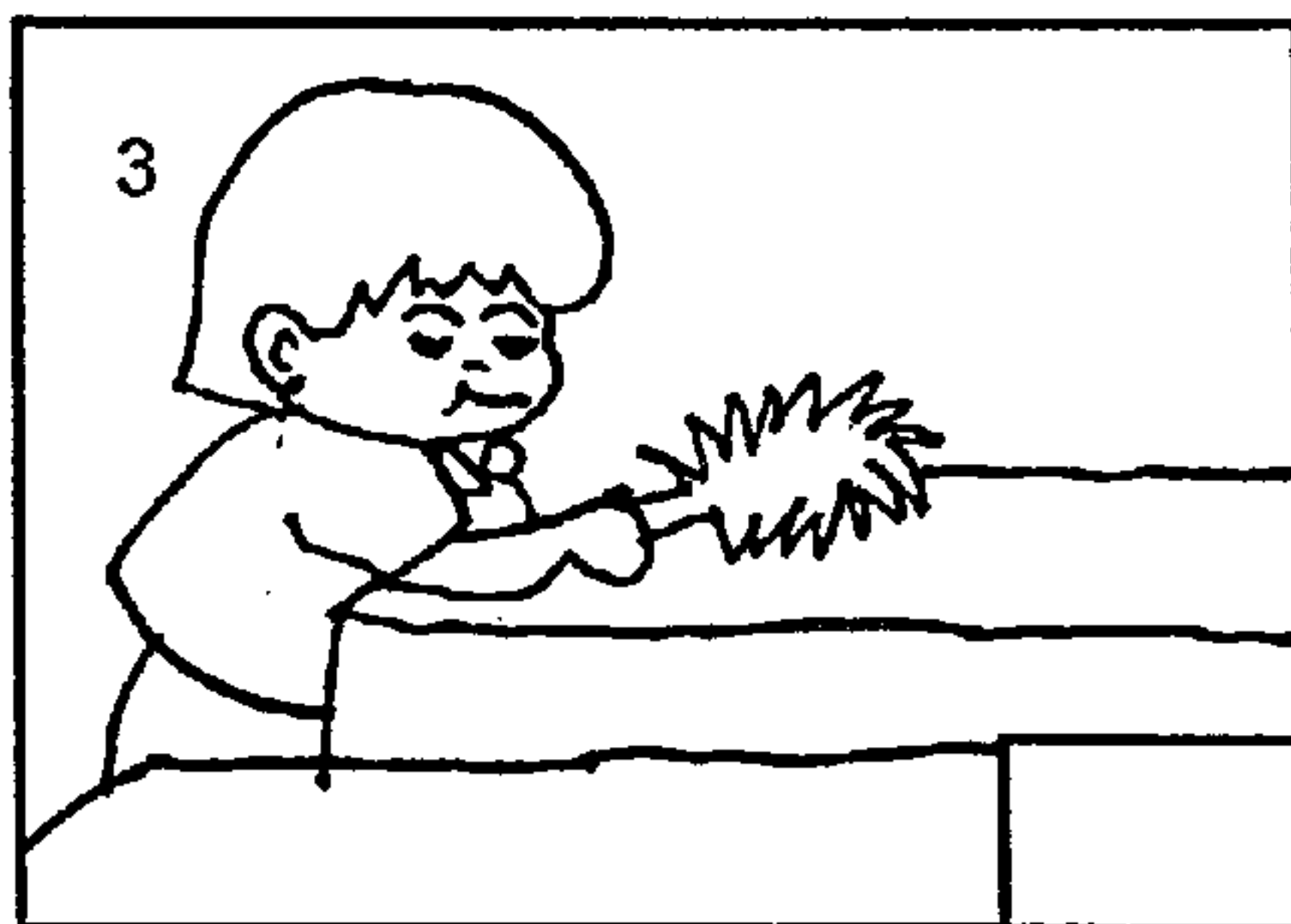
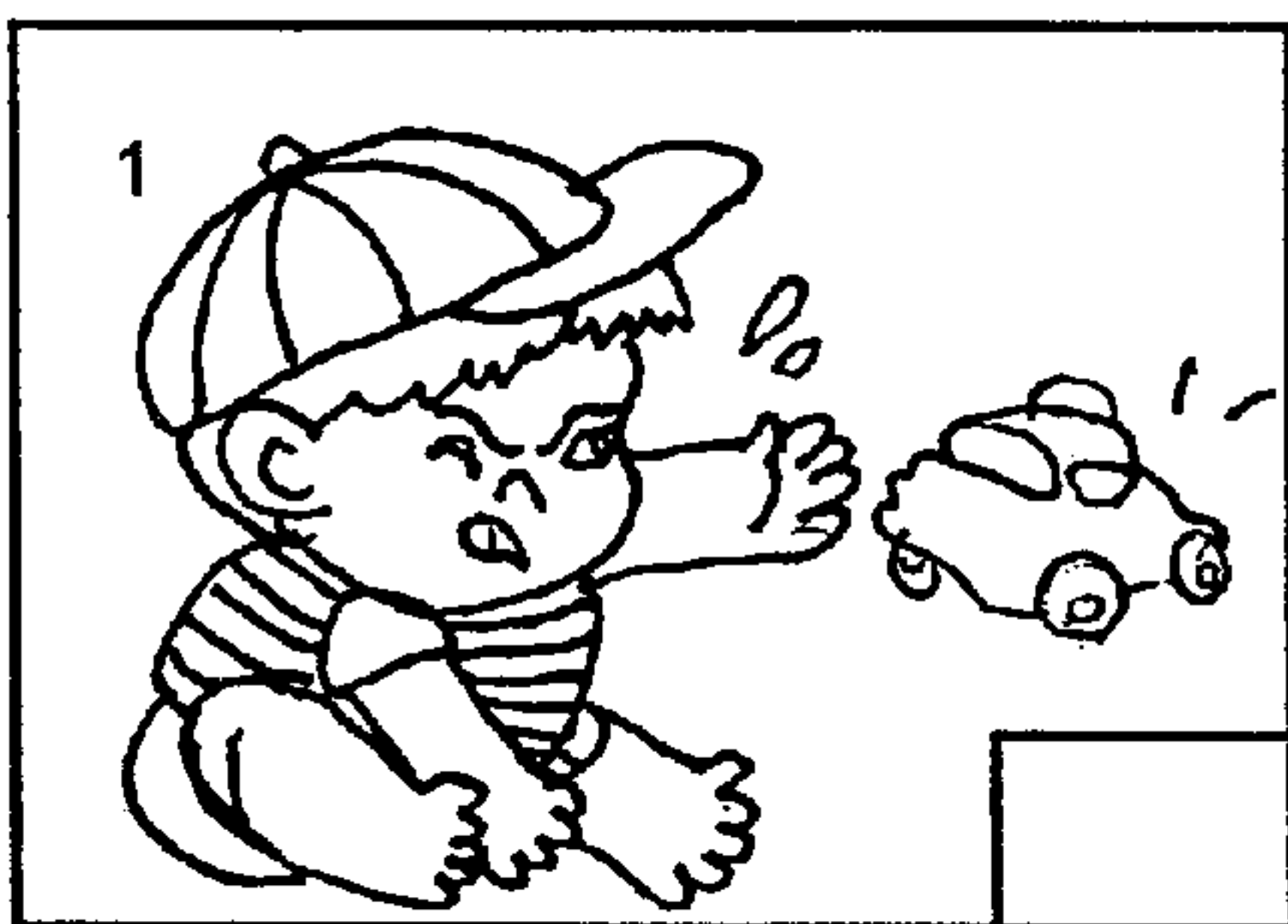

แบบฝึกหัด

การรักษาความสะอาดของร่างกายและเครื่องใช้

คำชี้แจง

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ในภาพที่แสดง
ถึงการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้
และขีดเครื่องหมาย ✗ ลงใน ☐ ในภาพที่ไม่ได้เป็น
การรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้

คำชี้แจง

ตอนที่ 2 ให้นักเรียน ☐ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบข้อที่
ถูกต้องที่สุด

6. ข้อใดคือวิธีการรักษาความสะอาดร่างกาย

- ก. แปรงฟันวันละ 2 ครั้ง
- ข. รับประทานอาหารครบ 5 หมู่ทุกวัน
- ค. ให้อาบน้ำก่อนเข้านอนทุกวัน

7. ข้อใดแสดงถึงการไม่รักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้

- ก. กู้กักแปรงฟันวันละ 2 ครั้ง
- ข. จอຍอาบน้ำวันละ 2 ครั้ง
- ค. น้ำฝนทิ้งขยะไว้ได้โต๊ะจนส่งกลิ่นเหม็น

8. ข้อใดคือประโยชน์ของการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้

- ก. เป็นการชำระสิ่งสกปรกออกจากร่างกายและเครื่องใช้
- ข. ทำให้ไม่เกิดโรค
- ค. ถูกทั้งข้อ ก และ ข

9. ข้อใดแสดงถึงการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องใช้

- ก. ตัวต่ออาบน้ำและแปรงฟันวันละ 2 ครั้ง
- ข. ก่อนนอนมลูกกวาดแล้วเผลอหลับไป
- ค. กิ่งไม่ชอบการอาบน้ำและสระผม

10. ข้อใดคือประโยชน์ของการแปรงฟันอย่างถูกวิธี

- ก. ทำให้ไม่ฟันไม่ผุ
- ข. ทำให้ไม่มีเศษอาหารตกค้างตามซอกฟัน
- ค. ถูกทุกข้อที่กล่าวมา

การประหยัด

การสร้างลักษณะนิสัยที่ดี

การประหยัด หมายถึง การรู้จักใช้จ่ายเงินเท่าที่จำเป็นและเก็บรักษาหรือออมส่วนที่เหลือไว้ใช้ในโอกาสจำเป็น เช่น เจ็บป่วย อุบัติเหตุ หรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น การรู้จักประหยัดและออมนั้นต้องฝึกกันตั้งแต่เยาว์วัย เพื่อให้ปฏิบัติจนเป็นนิสัยติดตัว

การประหยัดสามารถทำได้หลายวิธี นอกจากการประหยัดเงินแล้ว การใช้สิ่งของเครื่องใช้ เช่น ดินสอ สี ยางลบ ไม้บรรทัด อย่างระมัดระวัง พยายามใช้จนหมด และเก็บรักษาสิ่งของให้ดี ไม่ทำลาย ก็จัดเป็นการประหยัดได้ด้วย

ชื่อกิจกรรม	เก็บไว้เพื่อวันหน้า
เวลา	2 คาบ
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกพฤติกรรมที่แสดงถึงความประหยัดได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการประหยัดได้
เทคนิคที่ใช้	การเล่านิทานประกอบภาพ
คาบที่ 1	
ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม	
ขั้นนำ	ครูนำหม้ออมสินมาให้นักเรียนดูพร้อมทั้งร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับหม้ออมสิน โดยใช้คำถามนำดังนี้ - สิ่งที่คุณถืออยู่เรียกว่าอะไร - สิ่งนี้มีไว้ทำอะไร - นักเรียนคนใดมีกระปุกออมสินบ้าง
ขั้นดำเนินกิจกรรม	1. ครูเล่านิทานประกอบภาพเรื่อง "เก็บไว้เพื่อวันหน้า" ให้นักเรียนฟัง โดยมีวิธีการดังนี้ - นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาพหน้าปก - ครูเริ่มเล่านิทานประกอบภาพเรื่อง "เก็บไว้เพื่อวันหน้า"

2. เมื่อครูเล่าจบ นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับนิทาน โดยครูใช้คำถามนำดังนี้
- ในเรื่องมีตัวละครอะไรบ้าง
 - ทำไมมดต้องขนขนมเค้กกลับไปไว้ที่รัง ทั้ง ๆ ที่กินขนมเค้กแล้ว
 - นอกจากมดแล้ว ยังมีสัตว์ใดอีกบ้างที่มักจะเก็บสะสมอาหารไว้กิน
 - เจ้ามดแนะนำให้น้องดิงและน้องจอมเก็บสะสมอะไร เพื่ออะไร
 - น้องดิงและน้องจอมเชื่อเจ้ามดหรือไม่
 - การกระทำของน้องดิงและน้องจอมแสดงให้เห็นว่าเด็กทั้งสองมีนิสัยอย่างไร
3. ครูขออาสาสมัครนักเรียนยกตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความประหยัด โดยครูอาจเพิ่มเติมในประเด็นของการใช้ของใช้ให้คุ้มค่า ไม่ทิ้งขว้างของใช้ ใช้สิ่งของเครื่องใช้จนหมด เก็บรักษาให้ดี ก็นับเป็นการประหยัดวิธีหนึ่งด้วย

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปถึงพฤติกรรมที่แสดงถึงความประหยัด ดังนี้

- แบ่งกระดานออกเป็นสองฝั่ง พร้อมทั้งติดป้าย ดังนี้

ประหยัด	ไม่ประหยัด
--	---

- ครูสุ่มแจกรูปภาพพฤติกรรมที่แสดงถึงความประหยัดและไม่ประหยัดให้นักเรียนบางคนถือไว้
- เมื่อได้ยินสัญญาณให้นักเรียนที่ถือรูปภาพนำภาพไปติดให้ถูกต้องตามพฤติกรรมนั้น ๆ เช่น ถ้าพฤติกรรมนั้นแสดงถึงความประหยัด ให้นักเรียนนำไปติดในฝั่งที่ติดป้ายว่า ประหยัด เป็นต้น
- ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง

อุปกรณ์

- 1. หมู่ออมสิน
- 2. หนังสือนิทานประกอบภาพเรื่อง "เก็บไว้เพื่อวันหน้า"
- 3. ป้าย ดังนี้

ประหยัด

ไม่ประหยัด
- 4. รูปภาพที่แสดงถึงพฤติกรรมของความประหยัดและไม่ประหยัด

การประเมินผล

- 1. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถยกตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงถึงความประหยัดได้
- 2. ประเมินจากการสังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียน

นิทานเรื่อง เก็บไว้เพื่อวันหน้า

น.ต.เสริมสกุล โทณะวณิก

ดิงเป็นเด็กหญิงคนหนึ่งที่ชอบทานขนมเค้กมาก ทั้งเค้กวนิลา เค้กกาแฟ เค้กช็อคโกแลต เค้กเนยสด และวันนี้คุณอา กับน้องจ๋อมมาเยี่ยมน้องดิงที่บ้าน คุณอาใจดีเอาเค้กเนยสดของโปรดของน้องดิงมาฝากด้วย แต่น้องดิงกับน้องจ๋อมทานเค้กกันเพียงคนละหนอยก็หันไปเล่นเกมคอมพิวเตอร์ โดยกะว่าเล่นสักพักหนึ่ง แล้วจะมาทานเค้กต่อ

ขณะที่เด็กทั้งสองกำลังเล่นกันอย่างเพลิดเพลินอยู่นั้นเอง ก็มีเจ้ามดดำกลุ่มหนึ่งได้กลิ่นขนมเค้ก จึงพากันเดินเป็นแถวยาวมาที่ขนมเค้กที่ยังเหลือนั้น

พอเด็กทั้งสองกลับมาจะทานขนมเค้กต่อ ขนมเค้กนั้นก็มดขึ้นเสียแล้ว ขณะที่น้องดิงปนเสียดายเค้กอยู่นั้น น้องจ๋อมก็ชี้ให้น้องดิงดูพวกมดซึ่งกำลังเดินแบกชิ้นเค้กชิ้นเล็ก ๆ กลับไปยังรัง "ดูพวกมดพวกนี้ซิ กินขนมเค้กแล้วยังไม่พอ ยังช่วยกันขนกลับไปกินอีก"

มดตัวหนึ่งได้ยีนที่น้องจ๋อมปนก็เงยหน้าขึ้นมาดูน้องจ๋อมแล้วอธิบายว่า "ที่พวกเราเอาขนมเค้กชิ้นเล็ก ๆ นี้กลับไปด้วยเพราะพวกเราต้องเก็บสะสมอาหารไว้ที่รัง ไม่เพียงแต่พวกมดอย่างเรานะที่เก็บสะสมอาหาร ยังมีสัตว์และแมลงอีกหลากหลายชนิดที่เก็บสะสมอาหาร"

"ยังมีสัตว์อีกหลายชนิดหรือ" น้องดิงพูดทวนด้วยความสงสัย

"ใช่แล้ว เดี่ยวจะพาไปดูด้วยกันไหมล่ะ" เจ้ามดเห็นเด็กทั้งสองทำหน้าสงสัยจึงจะพาไปดู เจ้ามดก็พาน้องดิงไปดูกระรอกที่ต้นมะพร้าวหลังบ้าน ที่นั่นกระรอกหนุ่มสาวสองตัวกำลังช่วยกันหาเมล็ดผลไม้และเนื้อมะพร้าวที่แห้ง ๆ เข้าไปเก็บไว้ในรัง

"เอาไปเก็บไว้ทำไมกันดั่งเยอะแยะคะ" น้องดิงถามด้วยความสนใจ กระรอกสาวหันมามยิ้มแล้วก็อธิบายให้น้องดิงฟังว่า "ที่พวกเราเก็บสะสมอาหารอย่างนี้นะ เพราะว่าเมล็ดและผลไม้ นั้นไม่ได้มีให้เรากินตลอดเวลา ต้นไม้หลายชนิดมีลูกและเมล็ดในบางเดือนเท่านั้น เราจึงต้องเก็บสะสมไว้ให้มีอาหารกินตลอดไป"

หลังจากเจ้ามดพาไปดูกระรอกแล้ว เจ้ามดก็พาน้องดิงไปดูหนูนาที่ท้องนาใกล้ ๆ กันนั้น ที่รังหนูนาซึ่งเป็นโพรงอยู่ระหว่างกอต้นข้าว น้องดิงก็เห็นหนูนาเก็บสะสมอาหารไว้มากมายเช่นเดียวกับกระรอก

แล้วเจ้ามดก็เล่าให้น้องดิงฟังอีกว่า "น้องดิงรู้จักอูฐไหมล่ะ อูฐเป็นสัตว์ที่อยู่ในทะเลทราย ในประเทศไทยของเราไม่มีทะเลทราย แต่ก็มีอูฐให้ดูที่สวนสัตว์เขาดินนะ พวกอูฐเขาจะมีหนอกที่หลัง ทั้งชนิดหนอกเดียวและสองหนอก ซึ่งใช้สำหรับเก็บน้ำไว้ข้างในเวลาที่อูฐเดินไปตามทะเลทรายซึ่งไม่มีน้ำ อูฐก็จะใช้น้ำที่เก็บสะสมไว้นี้แหละ"

น้องดิงกับน้องจ๋อมได้ฟังเจ้ามดพูดเช่นนั้น จึงเห็นความสำคัญของการเก็บสะสม "แต่น้องดิงจะเก็บสะสมอะไรดีล่ะ" เจ้ามดจึงบอกว่า "น้องดิงก็เริ่มจากเก็บสะสมเงินค่าขนมที่คุณแม่ให้เวลาไปโรงเรียนทุกวันซิ ไม่ใช่ไม่ให้ใช้เงินเลยนะ แต่ให้ใช้เท่าที่จำเป็น เงินที่เหลือก็เก็บไว้"

พอเก็บได้มาก ๆ น้องดิงก็สามารถซื้อของชิ้นใหญ่ ๆ ที่น้องดิงอยากได้ หรือน้องดิงจะเอาไปให้คุณพ่อคุณแม่นำไปฝากธนาคาร เพื่อเก็บสะสมไว้ใช้เมื่อโตขึ้นก็ยังได้นะ

นับแต่วันนั้นเป็นต้นมา น้องดิงกับน้องจ๋อมก็ใช้เงินค่าขนมเท่าที่จำเป็น ส่วนที่เหลือก็เก็บสะสมไว้ น้องดิงบอกว่าเอาไว้ให้โตขึ้นน้องดิงจะได้ไม่ต้องรบกวนขอเงินคุณพ่อคุณแม่ ส่วนน้องจ๋อมบอกเอาไว้ น้องจ๋อมจะได้ซื้อบ้านหลังใหญ่ ๆ อยู่ยังไงล่ะ

แล้วน้อง ๆ ละคะ เริ่มเก็บสะสมกันบ้างหรือยัง น้อง ๆ อาจจะเริ่มเก็บสะสมเงินค่าขนมที่เหลือจากโรงเรียนทุกวัน วันละนิด วันละหน่อย เก็บไว้เพื่อวันข้างหน้าเหมือนน้องดิงกับน้องจ๋อมยังงีละคะ

คาบที่ 2

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

1. ครูเปิดเพลง "หมูออมสิน" ให้นักเรียนฟัง 1 รอบ
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลงโดยใช้คำถามนำดังนี้
 - เพลงนี้เป็นเพลงเกี่ยวกับอะไร
 - จากเพลงนี้ หมูตัวนี้ชื่อว่าอะไร
 - หมูออมสินกินอะไรเป็นอาหาร
 - นักเรียนคนใดเลี้ยงหมู หรือสัตว์อื่น ๆ ที่กินเศษสตางค์เหมือนหมูออมสินบ้าง

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงประโยชน์ของการออมเงิน หรือการประหยัด โดยใช้คำถามนำดังนี้
 - ใครเคยออมเงินบ้าง ออมได้เท่าไร แล้วนักเรียนนำเงินที่ออมนั้นไปทำอะไร
 - นักเรียนคิดว่าการออมเงินมีประโยชน์อย่างไร
 - นอกจากการออมเงินแล้ว นักเรียนยังสามารถทำอะไรได้อีกที่จะแสดงถึงการประหยัด
2. ครูสอนนักเรียนร้องเพลง "หมูออมสิน" ดังนี้
 - ครูแจกเอกสารเนื้อเพลง "หมูออมสิน" ให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น
 - ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงในเอกสารพร้อมกัน 1 รอบ
 - ครูเปิดเทปเพลง "หมูออมสิน" ให้นักเรียนฟัง 1 รอบ
 - นักเรียนร่วมกันร้องเพลงหมูออมสินประกอบเพลงที่ครูเปิด

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปถึงประโยชน์ของการประหยัด โดยมุ่งประเด็นที่ว่าถ้าเราเก็บออม หรือเป็นคนประหยัดเสียตั้งแต่ตอนนี้ เมื่อนาน ๆ เข้าก็จะกลายเป็นเงินจำนวนมากได้ ซึ่งเราสามารถนำไปซื้อสิ่งของที่เราต้องการ ไม่ต้องไปรบกวนคุณพ่อคุณแม่

อุปกรณ์

1. เครื่องเล่นเทป
2. เทปเพลง "หมูออมสิน"
3. เอกสารเนื้อเพลง "หมูออมสิน" (ตามจำนวนนักเรียน)

การประเมินผล

1. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการประหยัดได้
2. ประเมินจากการสังเกตความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
3. ประเมินจากการทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 60 %

เพลง หมูออมสิน

เนื้อร้อง - ทำนอง เบญจ บุญเลื่อง

ฉันมีหมูตัวหนึ่งเลี้ยงเอาไว้
เลี้ยงง่ายโตไวน่ารักจัง
อาหารหลักเลี้ยงด้วยเศษสตางค์
ทุก ๆ ครั้งมีสตางค์ฉันให้กิน
หมูตัวนี้มีชื่อว่าหมูออมสิน
ช่วยเก็บกินเศษสตางค์ที่เหลือ ๆ
ประหยัดไว้ไม่ให้ใช้จนเหลือเฟือ
เก็บไว้เพื่อใช้จ่ายยามเจ็บโต

ฉันไม่เคยว่าอะไรถึงกินจุ
เพราะบรรลุปเป้าหมายที่มุ่งหวัง
เราเป็นเด็กต้องฝึกหัดประหยัดบ้าง
ทุก ๆ ครั้งมีสตางค์ให้หมูกิน
ออมวันนี้เป็นผลดีในวันหน้า
เงินทุกบาทล้วนมีค่าเมื่อมาถึง
ยามจำเป็นเราทุกคนจะซาบซึ้ง
ระลึกถึงซึ่งผลดีของเงินออม

เรามาฝึกหัดนิสัยให้ประหยัด
มัธยัสถ์ใช้เงินอย่างรู้ค่า
ออมวันนี้ไว้เป็นทุนการศึกษา
ในวันหน้าของเราทุก ๆ คน
การประหยัดเป็นสมบัติของเด็กดี
อยากให้หมูออมสินทุกแห่งหน
มาพวกเรา มาร่วมสร้างสำนึกตน
ฝึกทุกคนให้ประหยัดหัดเก็บออม

แบบฝึกหัด
การประหยัด

คำชี้แจง

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อที่แสดงถึงการประหยัดและขีดเครื่องหมาย ✗ ลงใน หน้าข้อที่แสดงถึงการไม่ประหยัด

1.

มะปรางเก็บเงินที่เหลือจากกินขนมใส่ไว้ในกระปุกออมสิน
2.

พี่ใช้ดินสอและยางลบจนหมด
3.

ด้อมใช้เงินที่แม่ให้ซื้อของเล่นที่ไม่มีประโยชน์จนหมด
4.

วิวหาดินสอที่ทำหายพบแล้วนำกลับมาใช้ต่อ
5.

กึ่งขอเงินแม่เพื่อนำไปซื้อของเล่น

คำชี้แจง

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนอ่านเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 6 - 8
โดย ○ ล้อมรอบตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกต้อง

เด็กจอมพลัง

จิงโจ้และป่านเป็นเพื่อนกัน ป่านชอบกินขนมกรอบที่ราคาแพง และมีของเล่น
แถม นอกจากนี้ยังชอบซื้อน้ำอัดลมมาดื่ม ป่านจึงไม่มีสตางค์เหลือเก็บเพราะอยากกิน
อะไรก็ซื้อ อยากได้อะไรก็ซื้อ และของที่ซื้อแล้วแต่ไม่มีประโยชน์ ป่านไม่มีเงิน
เก็บเวลาที่ยอยากได้อะไรก็ต้องขอพ่อและแม่เสมอ

ส่วนจิงโจ้นั้นเลือกกินและแต่ของที่มียประโยชน์ เช่นผลไม้สด และนมหรือไม้มัก
น้ำผลไม้ ทำให้จิงโจ้เป็นเด็กที่มีร่างกายแข็งแรง จิงโจ้เป็นเด็กที่ประหยัด เงินที่เหลือ
จากการซื้อของหรือของกินที่มีประโยชน์แล้วจิงโจ้ก็จะเก็บสะสมไว้ในกระปุกออมสิน
เวลาอยากได้อะไรจิงโจ้ก็นำเงินในกระปุกออมสินของตนเองออกมาซื้อ ไม่ต้องขอพ่อ
และแม่

6. จากเรื่องที่อ่าน ใครสมควรจะเป็น "เด็กจอมพลัง"

- ก. ป่าน
- ข. จิงโจ้
- ค. ป่านและจิงโจ้

7. จากเรื่องที่อ่าน ใครเป็นเด็กที่ประหยัด

- ก. จิงโจ้
- ข. ป่าน
- ค. จิงโจ้และป่าน

8. ข้อใดที่แสดงถึงการประหยัด

- ก. ป่านชอบซื้อขนมกรอบที่ราคาแพงและมีของแถม
- ข. ป่านขอเงินพ่อแม่ซื้อของเล่นที่ตนอยากได้
- ค. จิงโจ้เลือกซื้อของกินที่มีประโยชน์และเก็บเงินที่เหลือใส่กระปุก

9. ข้อใดคือไม่ใช่ประโยชน์ของการประหยัด

- ก. ต้องขอเงินพ่อแม่ทุกครั้งเมื่อต้องการซื้อของที่อยากได้
- ข. มีเงินเก็บไว้สำหรับซื้อของที่อยากได้โดยไม่ต้องขอเงินพ่อแม่
- ค. มีเงินใช้ในยามจำเป็นเช่นเกิดอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วย

10. ข้อใดแสดงถึงการเป็นคนฟุ่มเฟือย ไม่ประหยัด

- ก. ใ้เก้ซื้อดินสอใหม่วันละแท่งเพราะทำดินสอหายทุกวัน
- ข. มะปรางซ่อมแซมของใช้ที่ยังพอนำกลับมาใช้ได้อีก
- ค. โยใช้เงินซื้อแต่ของที่มีประโยชน์

ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติตรงและจริงใจ ไม่หลอกลวง เมื่อทำความผิดก็ยอมรับผิด

พฤติกรรมของผู้มีความซื่อสัตย์ ได้แก่ การเป็นคนจริงใจ พูดจริง ยอมรับเมื่อทำผิด เป็นต้น

ประโยชน์ของการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์

1. ทำให้เป็นคนน่าเชื่อถือ
2. ทำให้เป็นที่ไว้วางใจของผู้อื่น
3. ทำให้สังคมอยู่อย่างสงบสุข
4. ทำให้ทุกคนสบายใจ ไม่ต้องคอยหวาดระแวงซึ่งกันและกัน

ชื่อกิจกรรม

เด็กดีมีความซื่อสัตย์

เวลา

1 คาบ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกพฤติกรรมของผู้ที่มีความซื่อสัตย์ได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ได้

เทคนิคที่ใช้

การเล่านิทานประกอบภาพ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูขออาสาสมัครนักเรียนประมาณ 2 - 3 คน ออกมาเล่าถึงประสบการณ์ที่แสดงถึงความซื่อสัตย์ของนักเรียนหรือผู้ที่นักเรียนรู้จัก

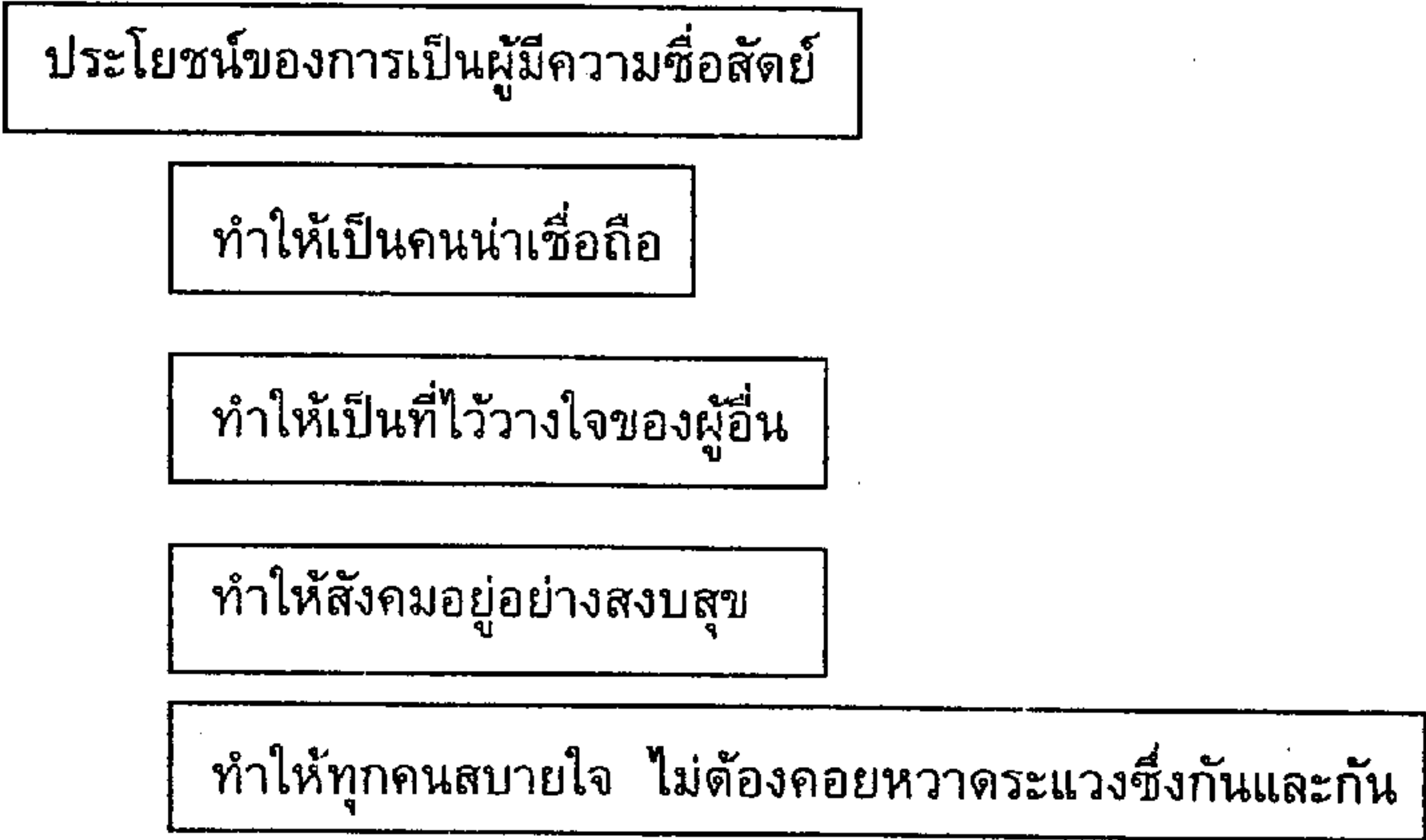
ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาพหน้าปกนิทาน โดยครูใช้คำถามนำดังนี้
 - ภาพนี้เป็นภาพของอะไร
 - ลูกหมูตัวนี้กำลังถืออะไรอยู่ในมือ
 - นักเรียนอยากทราบหรือไม่ว่า ทำไมลูกหมูตัวนี้จึงได้โล่เกียรติยศ
2. ครูเล่านิทานประกอบภาพเรื่อง "หมูออมสิน" ให้นักเรียนฟัง
3. เมื่อครูเล่าจบ นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับนิทานโดยครูใช้คำถามดังนี้
 - พ่อและแม่ของลูกหมูสอนลูกหมูว่าอย่างไรบ้าง
 - ลูกหมูปฏิบัติตามที่พ่อแม่สอนหรือไม่

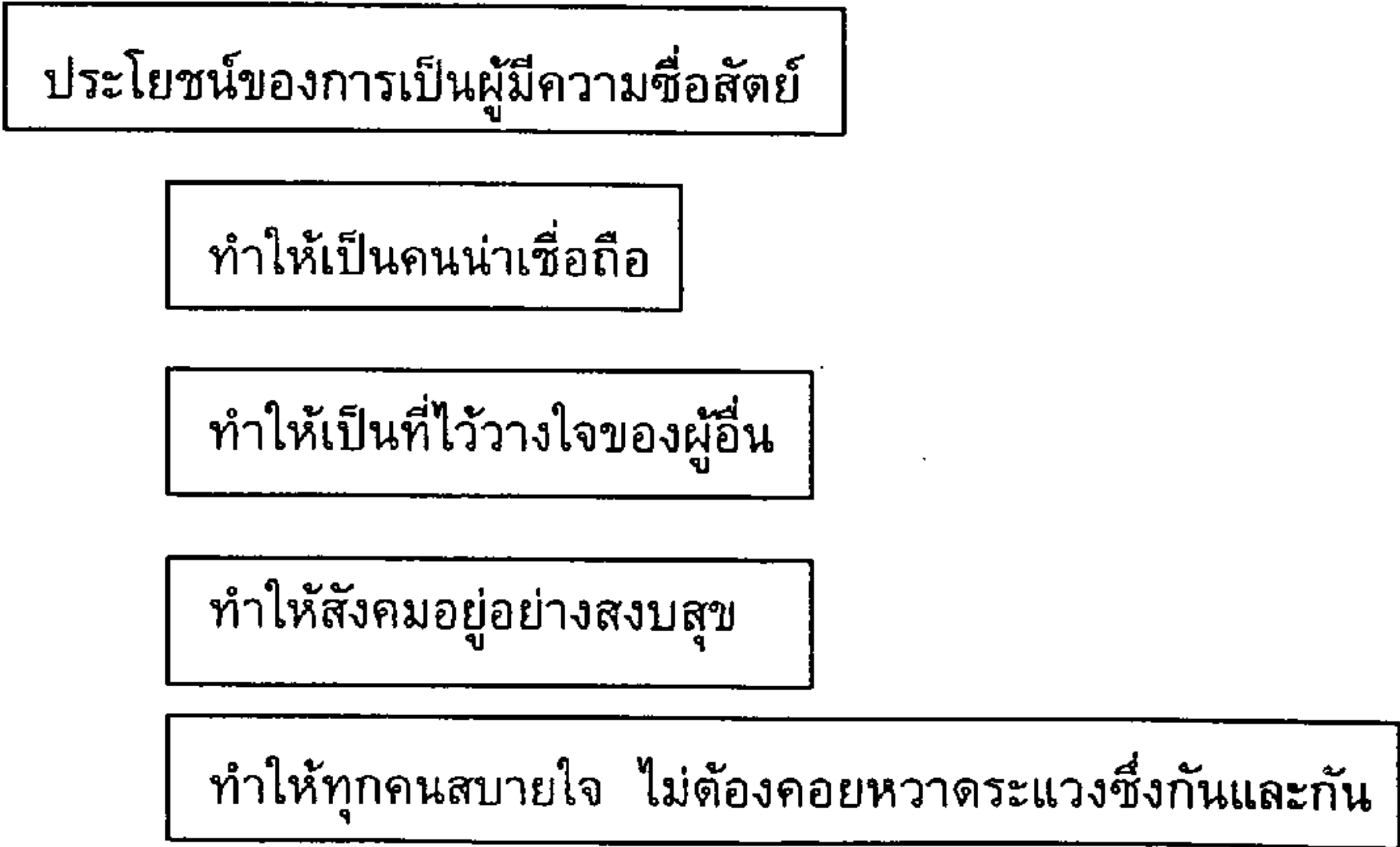
- ทำไมคุณครูจึงไม่โกรธที่ลูกหมูทำแก้วของคุณครูแตก
 - เมื่อลูกหมูพบเงินตกอยู่ลูกหมูทำอย่างไร
 - ทำไมลูกหมูจึงได้รับโล่เกียรติยศ
 - พฤติกรรมใดบ้างที่แสดงให้เห็นว่าลูกหมูมีความซื่อสัตย์
4. ครูสุ่มถามนักเรียนถึงประโยชน์ของการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ และประโยชน์ โดยครูอธิบายเพิ่มเติมประกอบแถบประโยคชุด "ประโยชน์ของการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์" ดังนี้

- อุปกรณ์**
1. นิทานประกอบภาพเรื่อง "ลูกหมูผู้ซื่อสัตย์"
 2. แถบประโยคชุด "ประโยชน์ของการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์" ดังนี้

การประเมินผล

1. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกพฤติกรรมของผู้ที่มีความซื่อสัตย์ได้
2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ได้
3. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 60 %

ลูกหมูผู้ซื่อสัตย์

เรื่อง สุชาติ - อัจฉรา ชีวพันธ์

ลูกหมูเป็นลูกหมูของพ่อหมู แม่หมู ทั้งพ่อหมูและแม่หมูจะสอนลูกหมูเสมอว่าเมื่อทำความผิดให้รู้จักการยอมรับผิด ถ้าเก็บของได้ให้คืนให้เจ้าของ ไม่ให้เอาสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง

วันหนึ่งลูกหมูไปโรงเรียน ลูกหมูกำลังทำความสะอาดห้องเรียน ลูกหมูไม่ทันดูจึงปิดแก้วน้ำของครูตกแตก เศษแก้วเกลื่อนกลาด ลูกหมูก็กระวีกระวาดเก็บกวาดจนสะอาด พอครูมาถึง ลูกหมูก็เล่าถึงเรื่องที่ลูกหมูทำแก้วแตกให้ครูฟัง คุณครูก็ไม่โกรธและยกโทษให้ และกล่าวชมเชยลูกหมูด่อนหน้าเพื่อน ๆ เพราะชอบนิสัยของลูกหมูที่ซื่อสัตย์ ทำผิดแล้วยอมรับผิด นับเป็นตัวอย่างที่ดี

ถึงเวลาสอบลูกหมูก็ทำข้อสอบด้วยความรอบคอบและตั้งใจ ไม่เคยแอบดูเพื่อน ซึ่งลูกหมูก็ทำได้เพราะลูกหมูใส่ใจในการเรียน ทบทวนเนื้อหาอย่างสม่ำเสมอ ไม่ต้องให้แม่คอยเตือน ผลสอบออกมาก็ทำให้พ่อแม่ดีใจทุกครั้ง

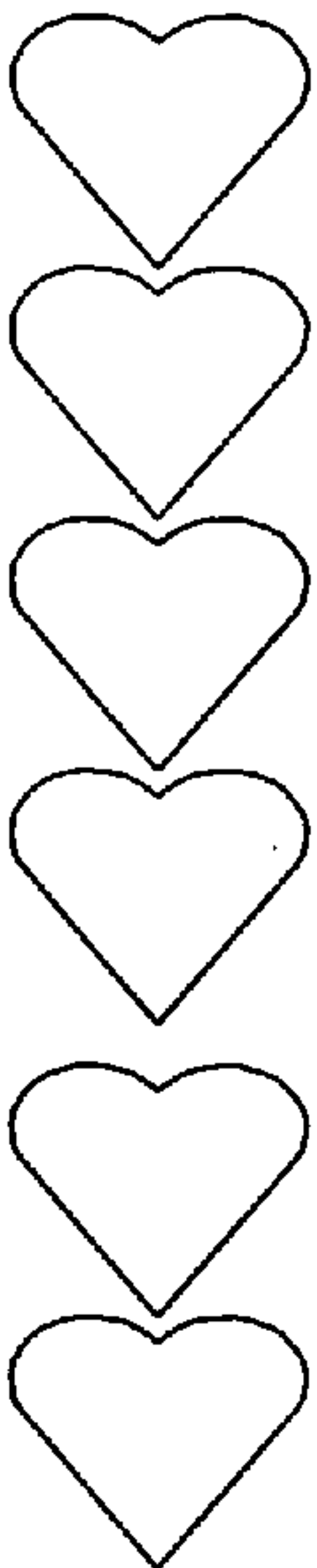
เย็นวันหนึ่ง ลูกหมูและเพื่อน ๆ เดินกลับบ้าน พบเงินตกอยู่ไม่รู้ว่าเงินของใคร เพื่อนของลูกหมูต่างก็กรูกันเข้าไปเพื่อที่จะเก็บเงินและนำไปแบ่งกัน แต่ลูกหมูเตือนเพื่อนไม่ให้ทำเช่นนั้น เพราะนึกถึงคำสั่งสอนของครูว่าไม่ให้เอาสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตน เพื่อน ๆ ก็เชื่อลูกหมูและนำเงินมาส่งครูเพื่อให้ครูประกาศหาผู้เป็นเจ้าของ

ผลของความซื่อสัตย์ ทำให้ลูกหมูได้รับคัดเลือกจากโรงเรียนให้เป็นลูกหมูผู้ซื่อสัตย์ประจำปี ลูกหมูได้รับโล่ทอง เพื่อน ๆ ต่างดีใจและเห็นด้วยที่ลูกหมูสมควรได้รับรางวัลนี้

แบบฝึกหัด ความซื่อสัตย์

คำชี้แจง

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนระบายสีชมพูลงใน หน้าข้อที่แสดงถึง
ความซื่อสัตย์ และระบายสีดำลงใน หน้าข้อที่
แสดงถึงความไม่ซื่อสัตย์

1. กล้าทำข้อสอบไม่ได้จึงแอบดูคำตอบของเพื่อนที่นั่งข้าง ๆ
2. ทะเลเก็บเงินได้ที่สนามจึงนำส่งคุณครูเพื่อประกาศหาเจ้าของ
3. เมย์ทำแจกันของครูตกแตกและกียอมรับผิดกับคุณครู
4. ดิ๊กบอกพ่อแม่ว่าเงินหาย แต่ที่จริงแล้วดิ๊กซื้อขนมจนหมด
5. ลีออตได้ยอมรับผิดเมื่อทำความผิด
6. เต๋นอยากเล่นของเล่นของเพื่อนเมื่อเพื่อนไม่อยู่จึงแอบเอามาเล่น

คำชี้แจง

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเลือกข้อความที่กำหนดให้ที่แสดงถึงประโยชน์ของการมีความซื่อสัตย์ลงไปเขียนใน

ทำให้ร่างกายแข็งแรง

ทำให้เป็นคนน่าเชื่อถือ

ทำให้มีเงินเก็บสะสมไว้ใช้จ่ายเป็นประจำ

ทำให้เรียนหนังสือเก่ง

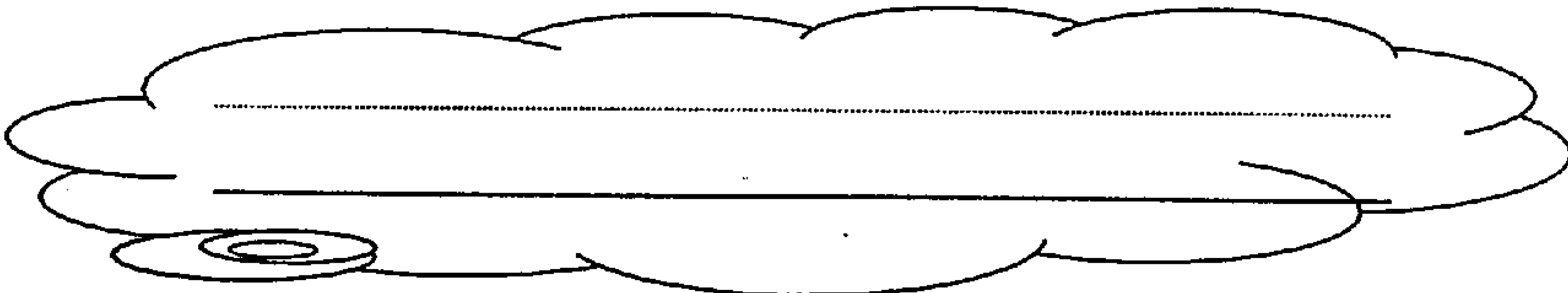
ทำให้สังคมอยู่อย่างสงบสุข

ทำให้เกิดสมาธิในการทำงาน

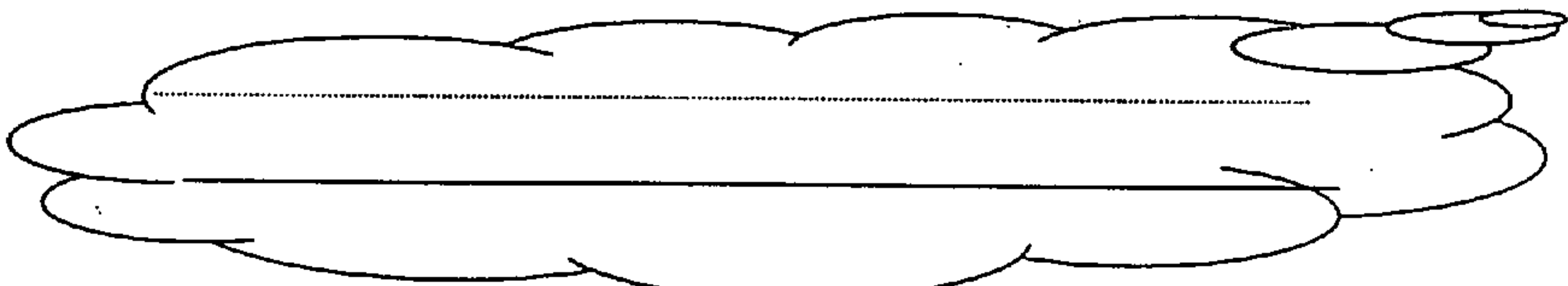
ทำให้ไม่ต้องหวาดระแวงกัน

ทำให้เป็นที่ไว้วางใจของผู้อื่น

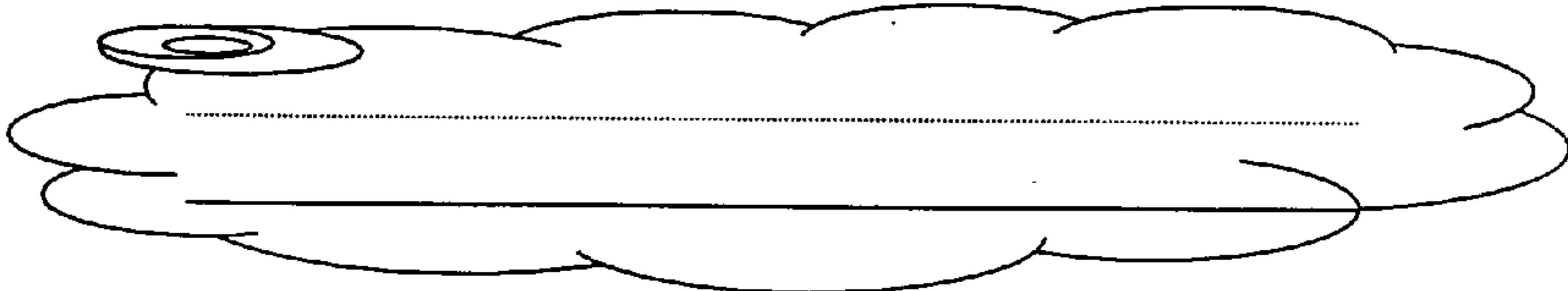
7.

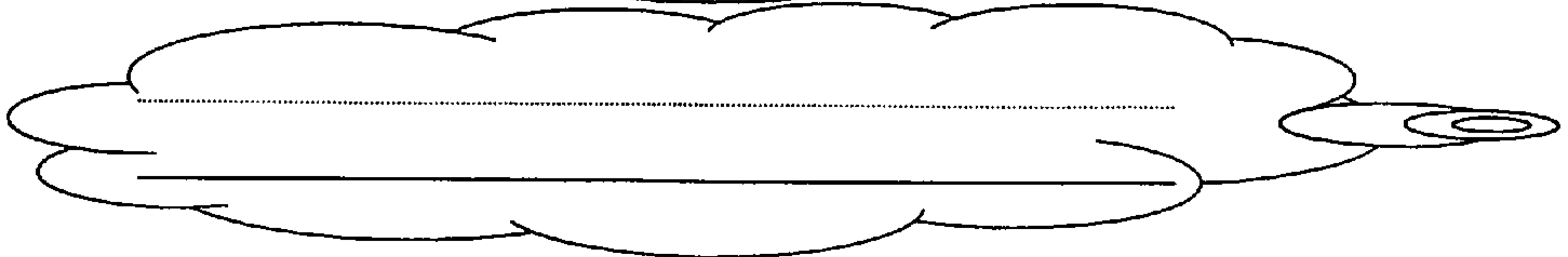
8.

9.

10.

ความเป็นผู้มีสัมมาคารวะ

มารยาทไทย

มารยาทไทย เป็นเอกลักษณ์ของชาติที่ต้องช่วยกันธำรงรักษาไว้ เป็นสิ่งที่คนไทยควรตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมไทย ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ นับเป็นมรดกอันล้ำค่าที่ได้สั่งสมมานานหลายชั่วอายุคน หากเด็ก ๆ มีความประพฤติเหมาะสมตามมารยาทไทย จะเป็นส่วนส่งเสริมให้เกิดความประทับใจแก่ผู้พบเห็น มารยาทอันดีงามที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็กไทย ได้แก่ ความเป็นผู้มีสัมมาคารวะ มารยาทในการแสดงความเคารพ รวมไปถึงมารยาทในการรับประทานอาหาร

ความเป็นผู้มีสัมมาคารวะ

สัมมาคารวะ หมายถึง การรู้จักเคารพต่อบุคคล เช่น คุณพ่อ คุณแม่ ปู่ ย่า ตา ยาย หรือญาติผู้ใหญ่ การเคารพต่อสถานที่ เช่น การแต่งกายให้สุภาพเมื่อไปวัด การเคารพต่อเหตุการณ์ที่ควรเคารพ เช่น เมื่อผู้ใหญ่คุยกันอยู่ เด็ก ๆ ไม่ควรพูดแทรก เป็นต้น

ประโยชน์ของการเป็นผู้มีสัมมาคารวะ ได้แก่

- เป็นที่รักของผู้อื่น
- มีคนยกย่องชมเชย
- เป็นมงคลแก่ตนเอง ช่วยให้ตนเองเจริญก้าวหน้า

ชื่อกิจกรรม	เด็กดีมีมารยาท
เวลา	3 คาบ
คาบที่ 1	เด็กดีมีสัมมาคารวะ
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนบอกความหมายของสัมมาคารวะได้ 2. เพื่อให้นักเรียนยกตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นผู้มีสัมมาคารวะได้ 3. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการเป็นผู้มีสัมมาคารวะได้
เทคนิคที่ใช้	การแสดงบทบาทสมมติ
ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม	ขั้นนำ

ครูแนะนำนักเรียนถึงความหมายของสัมมาคารวะในประเด็นที่ว่า สัมมาคารวะ หมายถึง การรู้จักเคารพต่อบุคคล เช่น คุณพ่อ คุณแม่ ปู่ ย่า ตา ยาย หรือญาติผู้ใหญ่ การเคารพต่อสถานที่ เช่น การแต่งกายให้สุภาพเมื่อไปวัด การเคารพต่อเหตุการณ์ที่ควรเคารพ เช่น เมื่อผู้ใหญ่คุยกันอยู่ เด็ก ๆ ไม่ควรพูดแทรก เป็นต้น

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ครูเล่าเรื่อง "ครอบครัวตัวอย่าง"ให้นักเรียนฟัง โดยดำเนินเรื่องดังนี้

วันนี้เป็นวันปีใหม่ พ่อ แม่ ลูก 2 ครอบครัวต่างพากันไปเยี่ยมปู่ย่าที่บ้าน เมื่อพร้อมหน้ากันแล้วทุกคนต่างก็เข้ามานั่งล้อมวงเพื่อพูดคุยกัน ในขณะที่ทุกคนกำลังพูดคุยกันอยู่นั้น ด.ช.ก้องซึ่งเป็นลูกชายของครอบครัวหนึ่ง ก็เดินก้มตัวอย่างนอบน้อมเข้ามาร่วมฟังด้วย เมื่อก้องอยากจะสนทนากับใครสักคน ก็จะรอคอยจังหวะเวลาให้ผู้อื่นพูดจบก่อนจึงขออนุญาตพูดแสดงความคิดเห็นบ้าง และรู้จักใช้คำพูดสุภาพกับผู้ใหญ่ จนเป็นที่ชื่นชมของญาติพี่น้องมาก ส่วน ด.ช.ต้อง ซึ่งเป็นลูกชายของอีกครอบครัวหนึ่ง นั้นก็อยากเข้าร่วมสนทนาด้วย เมื่ออยากพูดอะไรตอนไหนก็มักจะพูดโพล่งออกมาทันที โดยไม่รอจังหวะว่าใครจะพูดจนแล้วหรือยัง และจะพูดแซงสอดแทรกอยู่ตลอดเวลา จนเป็นที่รำคาญใจแก่หมู่ญาติที่น้อง พ่อแม่ของต้องก็รู้สึกอับอายที่ลูกทำเช่นนั้น พ่อแม่จึงต้องว่ากล่าวตักเตือนอยู่ตลอดเวลา

ปู่ย่าเห็นเช่นนั้นจึงถือโอกาสให้โอวาทแก่ลูกหลานว่า คนที่รู้จักมีสัมมาคารวะนั้นจะเป็นเสน่ห์แก่ตนเอง ใครเห็นก็รัก ยกย่องชมเชย ซึ่งถือเป็นมงคลแก่ตนเอง และยังทำให้ผู้ที่พบเห็นรู้สึกชื่นชมพ่อแม่ว่าอบรมเลี้ยงดูลูกดีด้วย ญาติพี่น้องต่างก็อึ้งใจตามไปด้วย จึงขอให้ทุกคนพยายามฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีสัมมาคารวะในทุก ๆ เรื่อง จะช่วยให้ตนเองเจริญก้าวหน้าตลอดไป

2. ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "ครอบครัวตัวอย่าง" โดยขออาสาสมัครนักเรียน 7 - 8 คน ออกมาแสดงเป็นคุณปู่ คุณย่า และพ่อแม่ ลูก 2 ครอบครัว
3. เมื่อนักเรียนแสดงจบ ครูกล่าวชมเชยผู้แสดงแล้วนำการสนทนาเกี่ยวกับบทบาทสมมติเรื่อง "ครอบครัวตัวอย่าง" โดยใช้คำถามนำดังนี้
 - ครอบครัวของใครเป็นครอบครัวตัวอย่าง
 - พฤติกรรมใดบ้างของเด็กชายก้องที่แสดงให้เห็นว่าเด็กชายก้องเป็นเด็กที่มีสัมมาคารวะ
 - คุณปู่ คุณย่าบอกกับเด็ก ๆ ว่าการเป็นผู้มีสัมมาคารวะจะได้รับผลตอบแทนอย่างไร (ครูติดแถบประโยคชุด "ประโยชน์ของการเป็นผู้มีสัมมาคารวะ" ประกอบ)

ประโยชน์ของผู้มีสัมมาคารวะ

เป็นที่รักของผู้อื่น

มีคนยกย่องชมเชย

เป็นมงคลแก่ตนเอง ช่วยให้ตนเองเจริญก้าวหน้า

ขั้นสรุป

ครูขออาสาสมัครนักเรียนออกมาเล่าถึงประสบการณ์ หรือยกตัวอย่างพฤติกรรมที่นักเรียนคิดว่าเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นผู้มีสัมมาคารวะ

อุปกรณ์

- 1. เอกสารประกอบการแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "ครอบครัวตัวอย่าง"
- 2. แถบประโยคชุด "ประโยชน์ของการเป็นผู้มีสัมมาคารวะ" ดังนี้

ประโยชน์ของผู้มีสัมมาคารวะ

เป็นที่รักของผู้อื่น

มีคนยกย่องชมเชย

เป็นมงคลแก่ตนเอง ช่วยให้ตนเองเจริญก้าวหน้า

การประเมินผล

- 1. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกความหมายของสัมมาคารวะได้
- 2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถยกตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นผู้มีสัมมาคารวะได้
- 3. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการเป็นผู้มีสัมมาคารวะได้

เอกสารประกอบการแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "ครอบครัวตัวอย่าง"

บทบาทสมมติของ ด.ช. ก้อง

สมมติว่าฉันเป็น ด.ช. ก้อง ฉันเป็นเด็กที่มีสัมมาคารวะ วันนี้เป็นวันปีใหม่ คุณพ่อ คุณแม่ของฉันพาฉันไปเยี่ยมคุณปู่และคุณย่า ขณะที่ผู้ใหญ่กำลังพูดคุยกันอยู่นั้น ฉันเดินก้มตัวอย่างนอบน้อมเข้ามาร่วมฟังด้วย เมื่อฉันอยากจะพูด ฉันก็จะรอจังหวะให้ผู้อื่นพูดจบก่อนจึงขออนุญาตแสดงความคิดเห็นบ้าง ฉันใช้คำพูดที่สุภาพกับผู้ใหญ่ ฉันเป็นที่ชื่นชมของญาติพี่น้องมาก

บทบาทสมมติของ ด.ช. ต้อง

สมมติว่าฉันเป็น ด.ช. ต้อง ฉันเป็นเด็กที่ไม่มีสัมมาคารวะ วันนี้เป็นวันปีใหม่ คุณพ่อ คุณแม่ของฉันพาฉันไปเยี่ยมคุณปู่และคุณย่า ขณะที่ผู้ใหญ่กำลังคุยกันอยู่นั้น เมื่อฉันอยากพูดอะไร ตอนไหนฉันก็จะพูดออกมาทันที โดยไม่รอจังหวะว่าคนอื่นจะพูดจบหรือยัง และฉันมักจะพูดแทรกอยู่ตลอดเวลาจนเป็นที่รำคาญใจแก่หมู่ญาติพี่น้อง

บทบาทสมมติของคุณปู่และคุณย่า

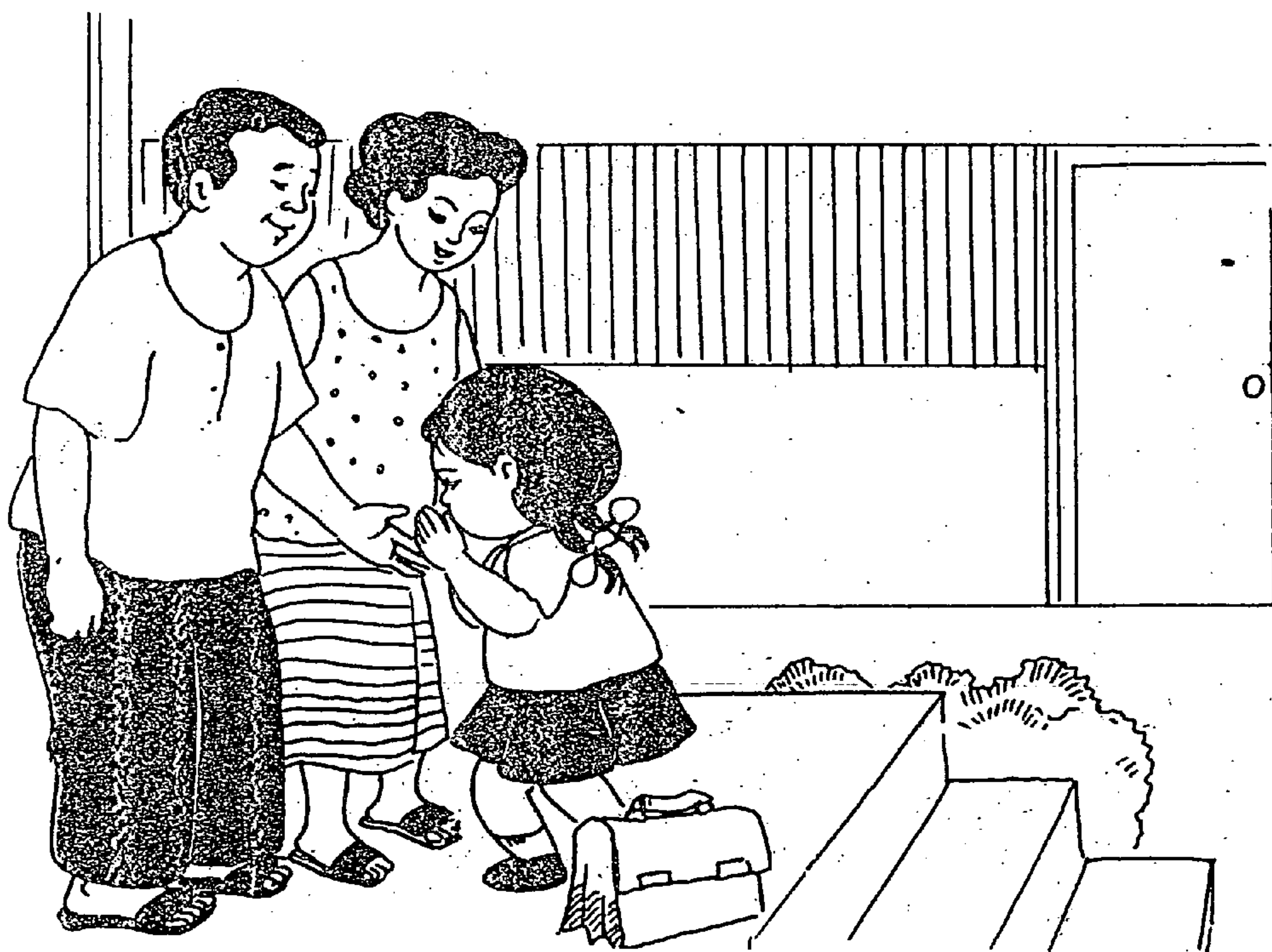
สมมติให้ฉันทั้ง 2 คนเป็นคุณปู่คุณย่า วันนี้เป็นวันปีใหม่ ลูก ๆ ของฉันพาครอบครัวของพวกเขาเข้ามาเยี่ยมฉันมีหลาน 2 คนคือ ด.ช. ก้อง และ ด.ช. ต้อง ก้องเป็นเด็กที่มีสัมมาคารวะ ส่วน ด.ช. ต้อง เป็นเด็กที่ไม่มีสัมมาคารวะ ฉันจึงให้อิเหนาแก่ลูกหลานว่า คนที่รู้จักมีสัมมาคารวะนั้นจะเป็นเสน่ห์แก่ตนเอง ใครเห็นก็รัก ยกย่องชมเชย ซึ่งถือเป็นมงคลแก่ตนเอง และทำให้ผู้อื่นชื่นชมพ่อแม่ว่าอบรมเลี้ยงดูลูกดีด้วย ฉันอยากให้ทุกคนฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีสัมมาคารวะ

บทบาทสมมติของคุณพ่อและคุณแม่ของ ด.ช. ก้อง

สมมติให้ฉันทั้ง 2 คน เป็นคุณพ่อ และคุณแม่ของ ด.ช. ก้อง วันนี้ฉันพาลูกมาเยี่ยมคุณปู่คุณย่า เนื่องในวันปีใหม่ ฉันมักจะสอนให้ลูกเป็นเด็กที่มีสัมมาคารวะเสมอ

บทบาทสมมติของคุณพ่อและคุณแม่ของ ด.ช. ต้อง

สมมติให้ฉันทั้ง 2 คน เป็นคุณพ่อและคุณแม่ของ ด.ช. ต้อง วันนี้ฉันพาลูกมาเยี่ยมคุณปู่คุณย่าเนื่องในวันปีใหม่ ลูกของฉันเป็นเด็กที่ไม่มีสัมมาคารวะ ฉันรู้สึกอายญาติพี่น้องมากที่ลูกเป็นเช่นนี้ เมื่อลูกแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นออกมา ฉันจะต้องว่ากล่าวตักเตือนอยู่ตลอดเวลา

มารยาทในการแสดงความเคารพ

มารยาทในการแสดงความเคารพ

การไหว้ เป็นการแสดงความเคารพแบบไทยที่มีความสุภาพ สวยงาม การไหว้ที่ถูกต้อง มีขั้นตอนดังนี้

ผู้ชาย ยืนตรง พนมมือแล้วค้อมตัวให้ต่ำลง พร้อมกับยกมือไหว้โดยก้มศีรษะลงให้ปลายนิ้วจรดระหว่างคิ้ว พร้อมกับกล่าวคำว่า "สวัสดีครับ"

ผู้หญิง ยืนตรง พนมมือแล้วถอยเท้าไปข้างหลังเล็กน้อย ย่อตัวลงพร้อมค้อมตัวแล้วไหว้ โดยก้มศีรษะให้ปลายนิ้วจรดระหว่างคิ้ว พร้อมกับกล่าวคำว่า "สวัสดีค่ะ"

คาบที่ 2

เด็กไทยไหว้สวย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกความสำคัญของการแสดงความเคารพโดยการไหว้ได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกขั้นตอนการแสดงความเคารพโดยการไหว้ได้ถูกต้อง
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถแสดงความเคารพโดยการไหว้ได้อย่างถูกต้อง

เทคนิคที่ใช้

การสาธิต

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูเปิดเพลง "สวัสดี" ให้นักเรียนฟัง 1 รอบ พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง โดยใช้คำถามดังนี้

- เพลงนี้เป็นเพลงเกี่ยวกับอะไร
- จากเนื้อเพลงเมื่อเด็ก ๆ เจอผู้ใหญ่ ต้องทำอะไร
- เมื่อเด็ก ๆ เจอเพื่อนต้องทำอะไร
- เวลาที่จะอำลากัน ควรทำอะไร

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูแนะนำผู้สาธิตการไหว้ทั้งชายและหญิงซึ่งเป็นนักเรียนที่ครูได้ฝึกซ้อมการไหว้มาแล้วล่วงหน้าแล้วให้นักเรียนรู้จัก
2. ครูให้ผู้สาธิต สาธิตการไหว้พร้อมกับกล่าวสวัสดี โดยให้ผู้สาธิตทั้งชายและหญิงไหว้พร้อมกัน
3. ครูให้ผู้สาธิตฝ่ายชายทำการสาธิตโดยทำทีละขั้นตอน ประกอบคำอธิบายของครู ดังนี้

- ผู้ชาย ยืนตรง พนมมือแล้วค้อมตัวให้ต่ำลง พร้อมกับยกมือไหว้โดย
ก้มศีรษะลงให้ปลายนิ้วจรดระหว่างคิ้ว พร้อมกับกล่าวคำว่า "สวัสดี
ครับ"
- 4. ครูให้ผู้สาธิตฝ่ายหญิง ทำการสาธิตโดยทำที่ละขั้นตอนเช่นกัน ดังนี้
 - ผู้หญิง ยืนตรง พนมมือแล้วถอยเท้าไปข้างหลังเล็กน้อย ย่อตัวลง
พร้อมค้อมตัวแล้วไหว้โดยก้มศีรษะให้ปลายนิ้วจรดระหว่างคิ้ว พร้อม
กับกล่าวคำว่า "สวัสดีค่ะ"
- 5. ครูให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นฝ่ายชายและฝ่ายหญิงแล้ว
ยืนขึ้นทำความเคารพที่ละฝ่าย โดยครูสังเกตและแก้ไขนักเรียนเป็นราย
บุคคล

ขั้นสรุป

1. ครูสุ่มนักเรียนบอกความสำคัญของการแสดงความเคารพโดยการไหว้ โดย
ครูเสริมในประเด็นที่การไหว้เป็นการแสดงความเคารพแบบไทยที่มีความ
สุภาพ และสวยงาม พร้อมทั้งเชิญชวนให้นักเรียนปฏิบัติเวลาที่เจอผู้ใหญ่
เช่น พ่อ แม่ ครู เป็นต้น
2. ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง "สวัสดี" โดย
 - ครูคิดแผนภูมิเพลง "สวัสดี" บนกระดาน
 - ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง "สวัสดี" ประกอบทเป

อุปกรณ์

1. เครื่องเล่นเทป
2. เทปเพลง "สวัสดี"
3. แผนภูมิเพลง "สวัสดี"

การประเมินผล

1. ประเมินจากการสังเกตการไหว้ที่ถูกต้องของนักเรียน
2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถความสำคัญของการแสดงความเคารพโดยการไหว้
ได้

เพลง สวัสดิ์

คำร้อง - ทำนอง เบญจ บุญเลื่อง

สวัสดิ์	คำที่	คุ้น ๆ
ฟังดูอบอุ่น	ของเรา	คนไทย
สวัสดิ์กัน	พร้อมยก	มือไหว้
บอกความเป็นไทย	เมื่อทัก	ท่ายกกัน
เมื่อเด็ก ๆ	พบเจอ	ผู้ใหญ่
จะต้องจำไว้	กล่าวคำ	สวัสดิ์
พร้อมไหว้	สวยงาม	หนึ่งที่
นี่คือสิ่งดี	วัฒนธรรม	ชาวไทย
จะพบเพื่อน	หรือพบ	ใคร ๆ
ก็กล่าว	ทักทาย	ว่าสวัสดิ์
ปฏิบัติ	กันมา	เช่นนี้
ต่างก็สวัสดิ์	ด้วยความ	เป็นไทย
ถึงเวลา	ที่จะ	อำลากัน
เมื่อร่ำลานั้น	เราก็	สวัสดิ์
แล้วพบกันใหม่	นะจ๊ะ	น้องพี่
ขอสวัสดิ์	เพียงแค่ว่า	นี้เอย

มารยาทในการรับประทานอาหาร

มารยาทในการรับประทานอาหาร

มารยาทในการรับประทานอาหาร ได้แก่

- ควรตักอาหารให้พอดีคำ
- ไม่รับประทานอาหารมูมมาม
- ไม่ควรเคี้ยวเสียงดัง
- ตักอาหารโดยใช้ช้อนกลาง
- ไม่ควรวางกระดูกลงจาน
- ไม่พูดคุยในเวลารับประทานอาหาร
- เวลาจะไอหรือจามควรหันหน้าออกจากวงอาหาร
- เมื่อทานเสร็จแล้วควรรวบช้อนและส้อมให้เรียบร้อย

คาบที่ 3

มารยาทในการรับประทานอาหาร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนบอกมารยาทในการรับประทานอาหารได้
2. เพื่อให้นักเรียนบอกประโยชน์ของการรับประทานอาหารอย่างมีมารยาทได้

เทคนิคที่ใช้

การอภิปรายกลุ่ม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูเปิดเพลง "ทานให้ดีมีมารยาท" ให้นักเรียนฟัง 1 รอบ แล้วสนทนากับนักเรียนโดยใช้คำถามนำดังนี้

- เพลงนี้เป็นเพลงเกี่ยวกับอะไร
- ถ้าให้นักเรียนตั้งชื่อเพลงนี้ นักเรียนจะตั้งว่าอย่างไร

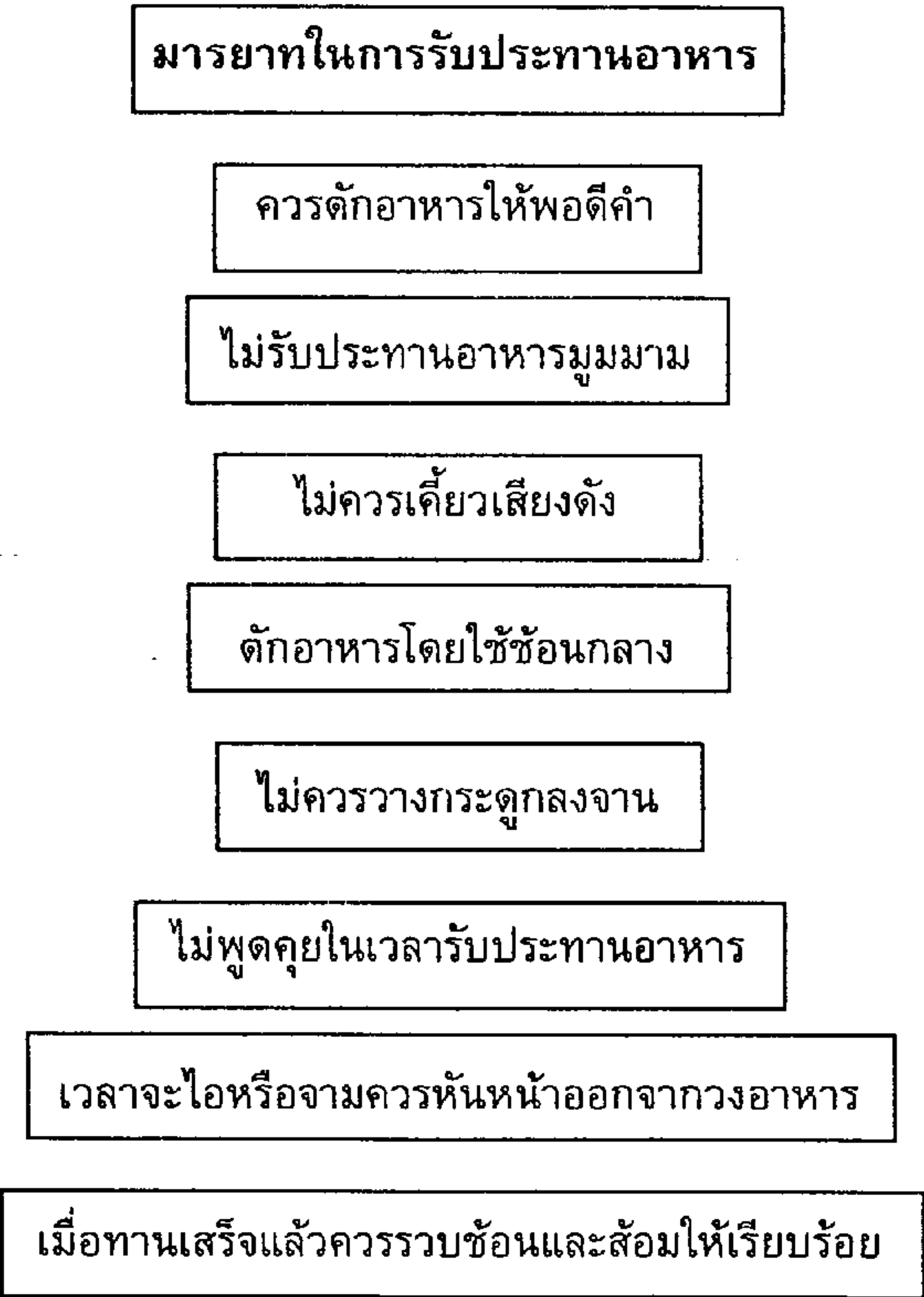
ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม โดย
 - ให้นักเรียนยืนเป็นวงกลม
 - นักเรียนทำกิจกรรมลมเพลมพัด เมื่อครูร้องว่า ลมเพลมพัดอะไร ฉันจะบอกให้...พัดให้นักเรียนจับกลุ่ม ๆ ละ 6 คน
 - นักเรียนนั่งตามกลุ่มที่จับได้
2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายในหัวข้อ "ทานอย่างไรให้มีมารยาท" โดยครูให้เวลาในการอภิปรายกลุ่มประมาณ 10 นาที

- 3. เมื่อครบกำหนดเวลาแล้ว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผล
การอภิปราย โดยครูเป็นผู้สรุป
- 4. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงประโยชน์ของการรับประทานอาหารอย่างมี
มารยาท

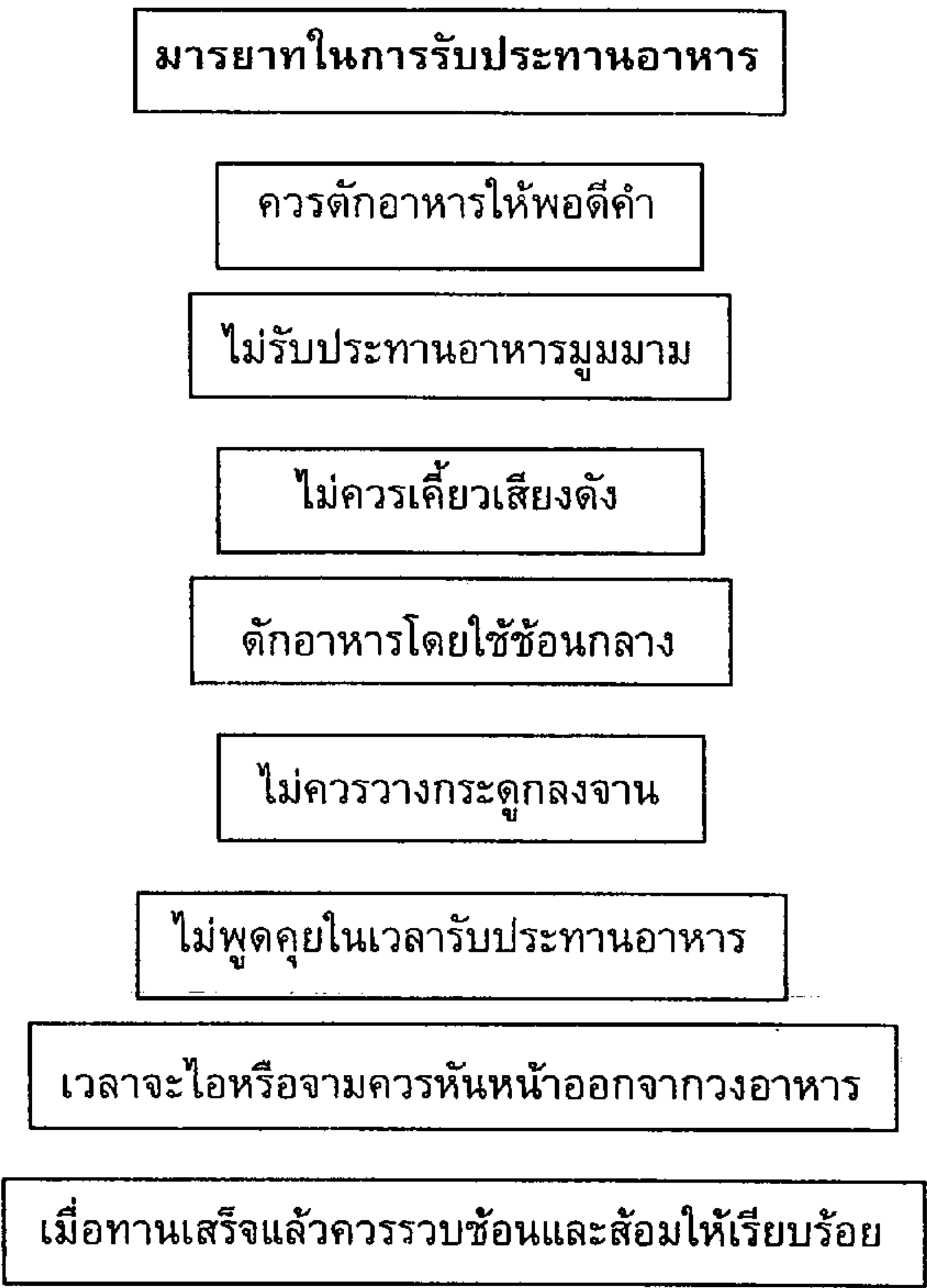
ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับมารยาทในการรับประทานอาหาร โดยครู
อธิบายมารยาทในการรับประทานอาหารประกอบแถบประโยคชุด "มารยาทในการรับประทานอาหาร" ได้แก่

อุปกรณ์

1. เครื่องเล่นเทป
2. เทปเพลง "ทานให้มีมารยาท"
3. แถบประโยคชุด "มารยาทในการรับประทานอาหาร" ได้แก่

การประเมินผล

1. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกมารยาทในการรับประทานอาหารได้
2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการรับประทานอาหารอย่างมีมารยาทได้
3. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 60 %

เพลง ทานให้ดีมีมารยาท

เนื้อร้อง - ทำนอง กัลยาณี พรหมใจรักษ์

เป็นเด็กอย่านอนตื่นสาย
ตื่นมาต้องล้างหน้าแปรงฟัน
ก่อนจะทานอาหาร มือ ช้อนจาน
เวลาทานต้องมีมารยาท
ควรตักแต่พอดีคำ
อย่าเคี้ยวให้ใครได้ยิน

ตักกับต้องใช้ช้อนกลาง
ไม่พูดคุยเวลารับทาน
ทานเสร็จเรียบร้อยกันแล้ว
ตรวจตราให้แน่ให้นอน
ช่วยกันเก็บถ้วยชามไปล้าง
อย่าปล่อยให้ดูเลอะละ

เดี๋ยวจะไปโรงเรียนไม่ทัน
ก่อนรับทานอาหารมือเข้า
ต้องให้สะอาด
อย่าให้ขาดสมบัติผู้ดี
ไม่มูมมามให้ใครเขาหมิ่น
เขาจะสิ้นความศรัทธา
ไม่ควรวางกระดูกงจาน
อีกไม่พาลจามไอรดใคร
ไม่ควรแจวรับลูกไปก่อน
เรารวบช้อนกันแล้วหรือยัง
ไม่ลืมวางไว้ให้เกะกะ
จัดการซะแล้วเช็ดโต๊ะให้ดี

แบบฝึกหัด
เด็กดีมีมารยาท

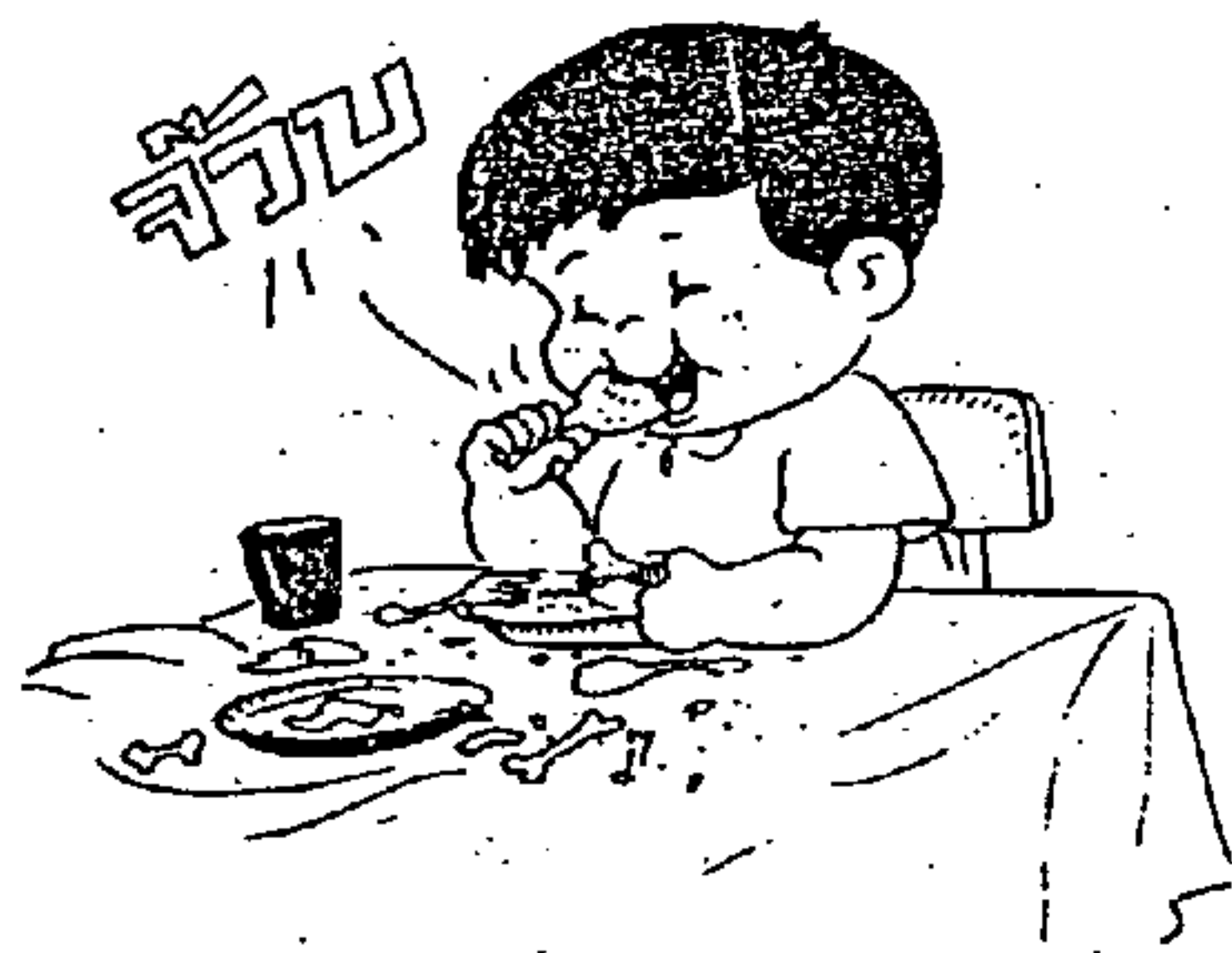
คำชี้แจง

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนระบายสีภาพที่แสดงถึงการมีมารยาทที่ดีให้
สวยงาม ส่วนภาพที่แสดงถึงการไม่มีมารยาทไม่ต้อง
ระบายสี

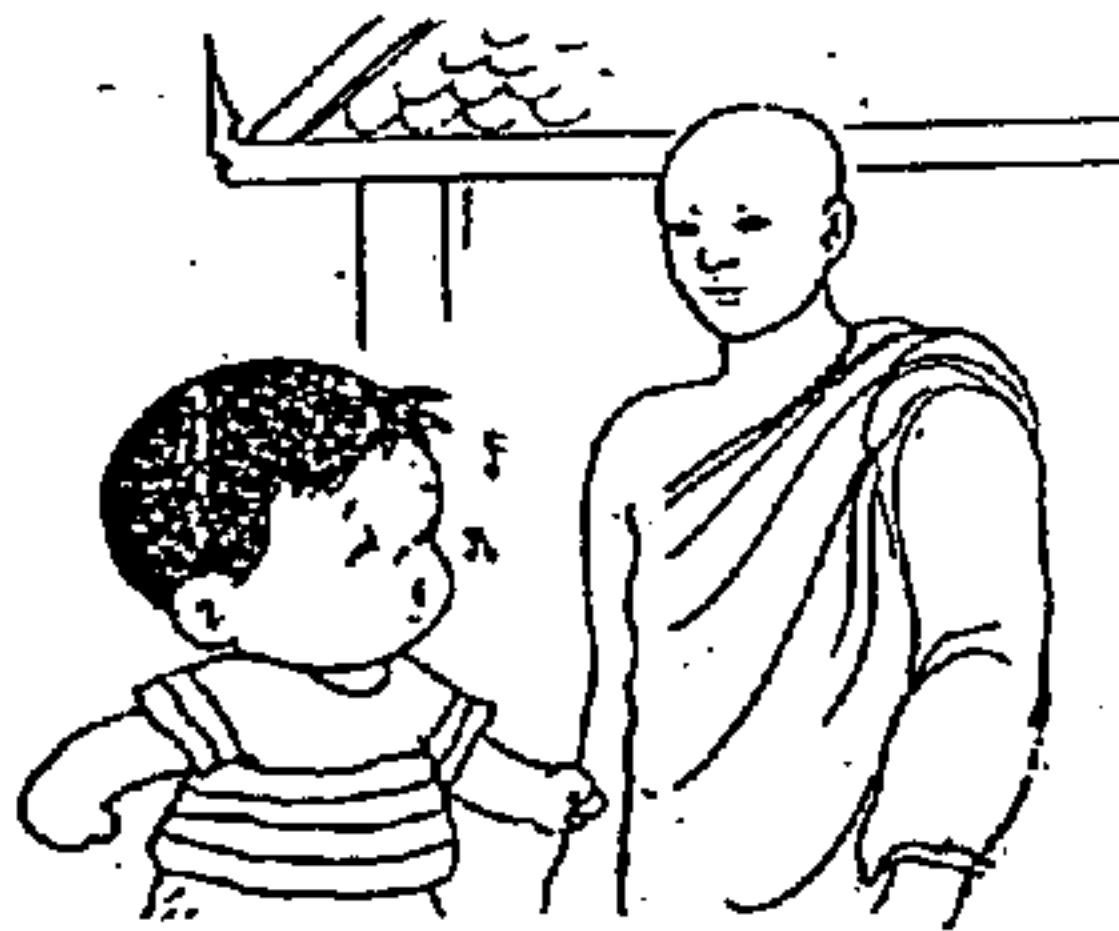
1.

2.

3.

4.

5.

คำชี้แจง

ตอนที่ 2 ให้นักเรียน ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบข้อที่ ถูกต้องที่สุด

6. ข้อใดแสดงถึงการเป็นผู้มีสัมมาคารวะ

- ก. แก้วพูดแทรกขึ้นขณะที่คุณพ่อคุณแม่กำลังคุยกันอยู่
- ข. น้องเดินผ่านหน้าคุณยายแล้วไม่ก้มตัว
- ค. กุ๊กไก่ยกมือไหว้พร้อมกับกล่าวสวัสดิ์เมื่อเจอเพื่อนคุณแม่

7. เมื่อนักเรียนเจอผู้ใหญ่ที่รู้จักกันนักเรียนควรทำอย่างไรจึงจะถือว่ามารยาทดี

- ก. เดินผ่านไปเฉย ๆ
- ข. ยกมือไหว้พร้อมกับกล่าวสวัสดิ์
- ค. ชูมือขึ้นแล้วทักทาย

8. ข้อใดแสดงถึงการเป็นผู้มีมารยาทในการรับประทานอาหาร

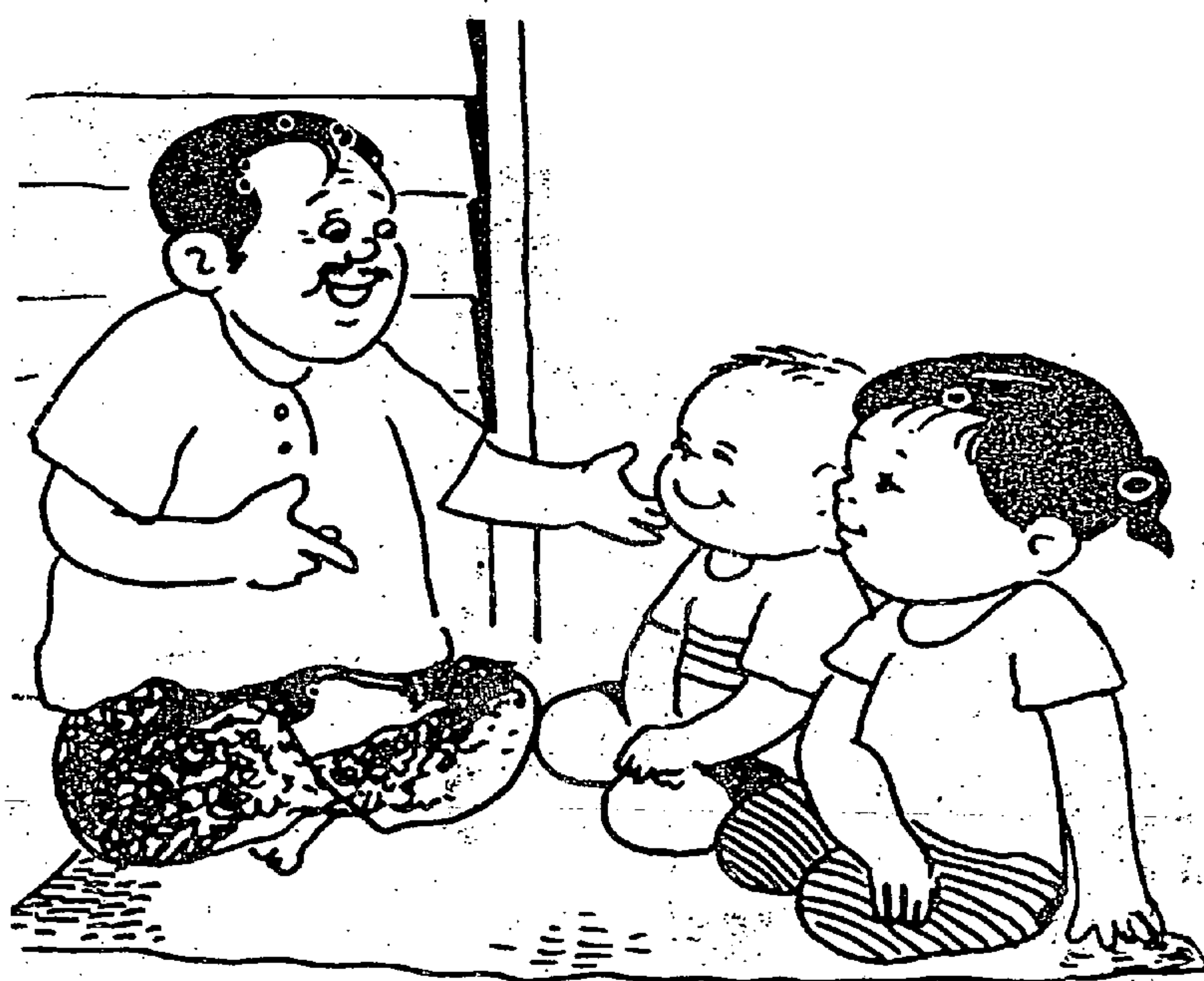
- ก. แดงเคี้ยวข้าวเสียงดัง
- ข. ดารับประทานอาหารมูมมามจนข้าวหกออกนอกจาน
- ค. อารมรวบช้อนและส้อมหลังจากรับประทานอาหารเสร็จแล้ว

9. ข้อใดคือประโยชน์ของการเป็นผู้มีมารยาท

- ก. เป็นที่รักของผู้อื่น
- ข. ผู้อื่นยกย่องชมเชย
- ค. ถูกทั้งข้อ ก. และ ข.

10. กุ๊กไก่และโบว์กำลังเล่นอยู่ที่สนามเด็กเล่น พอดีคุณครูเมย์เดินผ่านมา ถ้านักเรียนเป็นกุ๊กไก่และโบว์ นักเรียนจะอย่างไร

- ก. หยุดเล่นแล้วหันมายกมือไหว้พร้อมกับกล่าวสวัสดิ์คุณครูเมย์
- ข. เล่นต่อไปโดยทำเป็นไม่เห็นจนคุณครูเมย์เดินผ่านไป
- ค. รีบวิ่งไปเล่นที่อื่น

การเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่

การเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่

ผู้ใหญ่ คือผู้ที่มีอายุมากกว่าเรา ได้แก่ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ครู อาจารย์ และญาติผู้ใหญ่ ท่านเหล่านี้ล้วนเป็นผู้ที่หวังดีต่อเรา เป็นห่วงเรา และเป็นผู้อบรมสั่งสอนสิ่งที่ดีงามให้แก่เรา ซึ่งเราเป็นเด็ก เราต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของท่านเหล่านี้ ถ้าเราปฏิบัติตามคำสั่งสอนของผู้ใหญ่จะทำให้เราเป็นเด็กที่น่ารัก เป็นที่รักของผู้ใหญ่

ชื่อกิจกรรม	ผู้ใหญ่ผู้หวังดี
เวลา	2 คาบ
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถระบุได้ว่าใครบ้างที่นักเรียนสมควรเชื่อฟัง 2.เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกเหตุผลได้ว่าทำไมจึงต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ 3. เพื่อให้นักเรียนบอกผลของการเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่และผลของการไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ได้

คาบที่ 1	
เทคนิคที่ใช้	การเล่านิทานประกอบภาพ
ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม	
ขั้นนำ	

ครูขออาสาสมัครนักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์ของนักเรียนเองเกี่ยวกับการเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ เป็นการแลกเปลี่ยนกันฟัง

ขั้นตอนดำเนินกิจกรรม

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาพหน้าปกของหนังสือนิทาน โดยครูให้คำถามดังนี้
 - นักเรียนเห็นอะไรในภาพบ้าง
 - จากภาพนักเรียนคิดว่าเด็กคนนี้มีนิสัยอย่างไร
2. ครูเล่านิทานประกอบภาพเรื่อง "สนคนดี" ให้นักเรียนฟัง
3. เมื่อครูเล่าจบ ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับนิทาน โดยครูใช้คำถามนำดังนี้
 - ในเรื่องมีตัวละครอะไรบ้าง
 - ยายกับตามีอาชีพอะไร
 - แสนและสนมีนิสัยต่างกันอย่างไร

- ยายกับตาบอกให้หลาน ๆ ไปทำอะไร
- ใครเป็นผู้ที่ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
- จากการที่สนไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ ทำให้เกิดอะไรขึ้น
- นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอะไรแก่นักเรียนบ้าง

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปในประเด็นต่อไปนี้

- ใครบ้างที่นักเรียนสมควรเชื่อฟัง
- ทำไมนักเรียนจึงต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
- ผลของการเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่มีอะไรบ้าง

อุปกรณ์ หนังสือนิทานประกอบภาพเรื่อง "สนคนดี"

การประเมินผล

1. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถระบุได้ว่าใครบ้างที่นักเรียนสมควรเชื่อฟัง
2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกเหตุผลได้ว่าทำไมจึงต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่

เรื่อง สนคนดี

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ครั้งหนึ่ง มียายกับตาที่มีอาชีพทำนา ยายกับตามีหลานสองคน คนหนึ่งชื่อแสน คนหนึ่งชื่อสน วันหนึ่งยายกับตาจะไปทำธุระได้สั่งให้หลานทั้งสองไปเฝ้าข้าวและพืชเพื่อไม่ให้สัตว์ และอีกมากินพืชผัก หลานทั้งสองก็รีบไปปฏิบัติตามที่ตาและยายสั่ง

ขณะที่เดินไปตามสองข้างทางมีต้นไม้ใหญ่ร่มรื่น สนมองไปเห็นนกนานาชนิดพากันมารังรำกมมาย สนจึงบอกว่า "หยุดเดี๋ยวเถอะพี่แสน ฉันจะปีนต้นไม้ไปจับลูกนก และหาไขนกไปขาย แล้วนำเงินมาแบ่งกัน" แสนจึงบอกว่า "ตาและยายให้ไปที่นาเพื่อไปเฝ้าข้าวและพืชผัก" สนจึงพูดว่า "ที่ตากับยายสั่งนั้นฉันได้ยินแล้ว แต่เราหยุดจับนาคือเดี๋ยวเดียวก่อนที่มันจะบินหนีไป" แสนจึงบอกว่า "สนไม่ควรขัดคำสั่งของตากับยาย" สนจึงตอบกลับมว่า "พี่แสนกลัวไม่เข้าท่า ถ้าอย่างนั้นพี่ก็ไปคนเดียวเถอะ ฉันจะอยู่จับนก และเก็บไข่ไปขายจะได้เอาเงินเก็บไว้ไปเที่ยว พี่ไปเฝ้านาคนเดียวแล้วกัน"

แสนรีบไปเฝ้านาตามคำสั่งของยายกับตา เขาเก็บฟางมาผูกเป็นหุ่นไล่กา แล้วก็เอาเสื้อให้ใส่ ส่วนสนจอมซนก็รีบไปหาไขนกตามรัง จนล่วงเลยเวลาไปนาน สนได้ไปตามกิ่งไม้ใหญ่ค่อย ๆ คืบคลานจะจับลูกนก แต่ทันใดนั้น มีงูตัวหนึ่งเลื้อยพันชูดออยู่บนกิ่งไม้ สนไม่ทันเห็นเมื่อสนเข้าไปใกล้ งูตัวนั้นก็จกทันที สนตกใจหลบงู แต่ก็ไม่พ้น งูจกเฉียงแขนของสน สนจึงหนีและก็พลัดตกลงมาจากต้นไม้

ขาของสนหัก และแขนก็เจ็บมาก ได้แต่ร้องให้พี่ช่วย แต่พี่ก็คงไม่ได้ยินเพราะอยู่ไกลกัน เขาคอยอยู่นานจนถึงเวลาเย็น แสนกลับจากนาเดินหาน้องชายและก็เห็นสนนั่งทำหน้าเจ็บปวดก็เลยถามว่าใครทำร้ายจนเป็นเช่นนี้ สนก็เล่าให้พี่ฟังจากการที่ไม่เชื่อฟังพี่จึงตกต้นไม้เช่นนี้ ถ้ารู้แบบนี้สนไปเฝ้านาเสียยิ่งดีกว่า แสนจึงรีบพาสนกลับไปบอกยายกับตาให้ไปช่วยสนและพาไปหาหมอ

ตั้งแต่นั้นมา สนก็เปลี่ยนเป็นเด็กดี เชื่อฟังตากับยาย เพราะเขาทั้งเจ็บและอายที่ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของตากับยายทำให้ต้องเจ็บตัว

คาบที่ 2

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนถึงการเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ โดยครูใช้คำถามนำดังนี้

- นักเรียนควรเชื่อฟังคำสั่งสอนของใครบ้าง
- ทำไมนักเรียนต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูสอนนักเรียนร้องเพลง "เชื่อฟังผู้ใหญ่" ดังนี้
 - ครูตีแผนภูมิเพลง "เชื่อฟังผู้ใหญ่" บนกระดานดำ
 - นักเรียนอ่านเนื้อเพลงพร้อมกัน 1 รอบ
 - ครูเปิดเทปเพลง "เชื่อฟังผู้ใหญ่" ให้นักเรียนฟัง
 - นักเรียนร้องตามเพลง
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเพลง "เชื่อฟังผู้ใหญ่" โดยครูใช้คำถามนำดังนี้
 - จากเนื้อเพลง ใครบ้างที่นักเรียนควรเชื่อฟัง
 - ทำไมนักเรียนต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของคุณพ่อคุณแม่
 - ทำไมนักเรียนต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของคุณครู
 - ถ้านักเรียนไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ นักเรียนจะได้รับผลอย่างไร

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปถึงผลของการเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ โดยครูมุ่งประเด็นที่ว่า การที่นักเรียนเป็นเด็กที่เชื่อฟังผู้ใหญ่ นักเรียนจะได้รับผลดี เพราะผู้ใหญ่เขาต้องการให้เราเป็นคนดีอยู่แล้ว นอกจากนี้ยังได้รับการชื่นชมจากผู้ใหญ่และเป็นที่รักของผู้ใหญ่อีกด้วย

อุปกรณ์

1. เครื่องเล่นเทป
2. เทปเพลง "เชื่อฟังผู้ใหญ่"

การประเมินผล

1. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกผลของการเชื่อฟังผู้ใหญ่และผลของการไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ได้
2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 60 %

เพลง เชื่อฟังผู้ใหญ่

คำร้อง - ทำนอง เบญจ บุญเลื่อง

เด็กทุกคนล้วนอยากจดจำ
 ที่ผู้ใหญ่ทำสิ่งดีเอาไว้
 ประสบการณ์ที่เคยผ่านไป
 อยากจำเอาไว้ สอนใจตัวเอง

อยากให้ช่วยสอนพวกเราให้เก่ง
 เพราะพวกเราเอง เราอยากทำดี
 เราทุกคนจดจำคำนี้
 เราจะทำดี เราจะทำดี

เราจะเชื่อฟังคำสอนที่สอน
 ทุกบททุกตอนที่บอกให้ฟัง
 คุณพ่อคุณแม่ของหนูน่ารักจัง
 หนูจะเชื่อฟังทุกวันทุกคืน

หนูไปโรงเรียนหนูจะฟังครู
 เพราะครูคือผู้คอยสอนวิชา
 เมื่อเราทุกคนเติบโตใหญ่ขึ้นมา
 เราจะแทนคำวิชาของครู

พวกเราจะรักผู้ใหญ่ทุกคน
 เพราะคอยพร่ำบ่นให้เราได้ดี
 คุณพ่อ คุณแม่ คุณครู คุณพี่
 หนูจะทำดี เพื่อคุณทุกคน

แบบฝึกหัด

การเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านนิทานต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 10

โดย ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบข้อที่ถูกต้องที่สุด

ป้อมและโป่งเป็นพี่น้องกัน วันนี้คุณพ่อและคุณแม่จะพาป้อมและโป่งไปเยี่ยมคุณยาย คุณแม่บอกให้เด็กทั้งสองคนนั่งรอให้เรียบร้อยในขณะที่คุณแม่ต้องไปเตรียมของเพื่อนำไปฝากคุณยาย

วันนี้เด็กทั้งสองได้ใส่ชุดใหม่ที่คุณแม่ซื้อให้ ป้อมนั่งรอคุณแม่อย่างเรียบร้อยตามที่คุณแม่บอก ส่วนน้องโป่งนั้นเดี๋ยวลูกเดี๋ยวหนึ่งอย่างกระวนกระวาย อยากออกไปเล่นข้างนอก แต่พี่ป้อมห้ามไว้ ทันใดนั้น มีผีเสื้อตัวหนึ่งบินผ่านหน้าเด็กทั้งสองคนไป โป่งอยากจับผีเสื้อมากจึงวิ่งออกไปนอกบ้านเพื่อไล่จับผีเสื้อโดยไม่ฟังเสียงร้องห้ามของพี่ เมื่อเวลาผ่านไป คุณแม่เตรียมของเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ถามหาน้องโป่ง พี่ป้อมก็บอกว่าน้องไปวิ่งไล่จับผีเสื้อ คุณแม่โกรธมากที่โป่งไม่เชื่อฟังแม่ เมื่อโป่งเข้ามาในบ้านชุดใหม่ของโป่งก็เลอะไปด้วยโคลน และกางเกงก็ขาด คุณแม่ดุโป่งและให้โป่งไปบ้านคุณยายทั้งชุดที่เลอะและขาด

เมื่อไปถึงบ้านคุณยาย คุณยายตกใจมากที่เห็นโป่งเลอะเทอะ ชุดเปื้อนโคลน และกางเกงขาด คุณยายจึงกล่าวชมเชยพี่ป้อมที่เชื่อฟังคำสั่งของพ่อแม่ และดักเตือนน้องโป่งให้เป็นเด็กที่เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ เพราะผู้ใหญ่เป็นผู้ที่หวังดีต่อเรา และชี้ให้เห็นถึงผลเสียของการไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ว่าจะเป็นอย่างไร โป่งเสียใจและให้สัญญาว่าต่อไปโป่งจะเป็นเด็กที่เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ จะไม่ทำเช่นนี้อีก คุณยายได้ฟังดังนั้นก็นำชุดใหม่มาให้โป่งเปลี่ยน และพาหลาน ๆ เข้าบ้านเพื่อไปกินขนมที่คุณยายทำไว้

1. จากเรื่องที่นักเรียนอ่าน ควรตั้งชื่อเรื่องว่าอย่างไร
 - ก. โป่งจอมชน
 - ข. ป้อมจอมชน
 - ค. โป่งผู้มีมารยาท
2. นิทานเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
 - ก. มารยาทในการรับประทานอาหาร
 - ข. การประหยัด
 - ค. การเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
3. ในเรื่อง ใครเป็นผู้ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
 - ก. ป้อม
 - ข. โป่ง
 - ค. ป้อมและโป่ง
4. ในเรื่อง ใครเป็นผู้เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
 - ก. โป่ง
 - ข. ป้อม
 - ค. ป้อมและโป่ง
5. ผลของการที่โป่งไม่เชื่อฟังคุณแม่คือข้อใด
 - ก. ชุดใหม่เลอะเทอะ
 - ข. ถูกผู้ใหญ่ดู
 - ค. ถูกทั้งข้อ ก. และ ข.
6. ผลของการที่พี่ป้อมเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่คือข้อใด
 - ก. เป็นที่รักของคุณพ่อคุณแม่และคุณยาย
 - ข. ชุดใหม่เลอะเทอะ
 - ค. ถูกคุณแม่ดู

7. ถ้าให้นักเรียนเลือกเป็นพี่ป้อมหรือน้องโป่ง นักเรียนจะเลือกเป็นใครเพราะอะไร

- ก. เลือกเป็นน้องโป่ง เพราะได้เล่นสนุก
- ข. เลือกเป็นพี่ป้อม เพราะพี่ป้อมเป็นเด็กที่เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่
- ค. เลือกเป็นน้องโป่ง เพราะน้องโป่งเป็นน้อง ทำอะไรยอมไม่ผิด

8. ถ้านักเรียนเป็นน้องโป่ง นักเรียนจะออกไปวิ่งเล่นหรือไม่

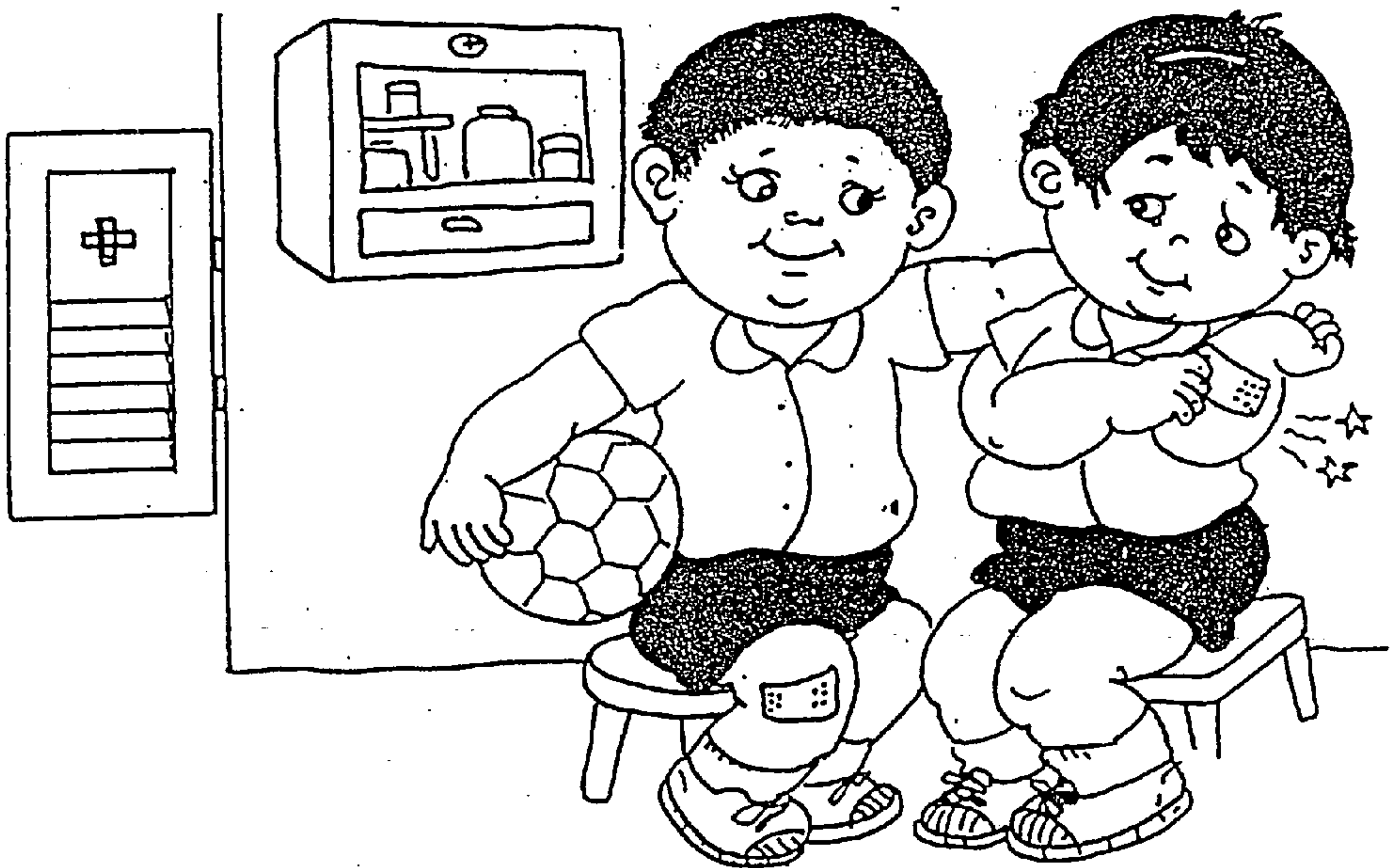
- ก. ไป เพราะสนุกดี
- ข. ไป เพราะถ้าชุดเปื้อนแล้วค่อยเปลี่ยนชุดใหม่
- ค. ไม่ไป เพราะต้องเชื่อฟังคำของคุณแม่ที่ให้นั่งให้เรียบร้อย ชุดใหม่จะได้ไม่เปื้อน

9. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอะไรแก่นักเรียน

- ก. การเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่จะทำให้เป็นที่รักของผู้ใหญ่
- ข. ผู้ใหญ่เป็นผู้ที่หวังดีต่อเราเพราะฉะนั้นเราควรเชื่อฟังท่าน
- ค. ถูกทั้งข้อ ก. และ ข.

10. ใครบ้างคือ "ผู้ใหญ่" ที่นักเรียนควรเชื่อฟัง

- ก. พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ครู พี่ ฯลฯ
- ข. เพื่อนรุ่นเดียวกับเรา
- ค. น้อง

การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ในขณะที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียน จะต้องมีเพื่อนมากมายทั้งที่เป็นเพื่อนนักเรียนร่วมชั้นเรียนเดียวกัน และเพื่อนต่างชั้นเรียนกัน ซึ่งเพื่อนนักเรียนอาจเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงก็ได้ นักเรียนต้องใช้ในเวลาว่างอยู่กับเพื่อนในโรงเรียน และนักเรียนจะต้องทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับเพื่อน เช่น เรียนด้วยกัน เล่นด้วยกัน หรือรับประทานอาหารด้วยกัน เป็นต้น ดังนั้นนักเรียนควรมีน้ำใจ รู้จักการให้และแบ่งปันกัน รู้จักที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งนักเรียนสามารถทำได้หลายกรณี เช่น

- การให้อภัยแก่เพื่อนที่ทำผิด
- การให้ของใช้ หรือสิ่งของที่เหลือใช้แก่ผู้อื่นที่ไม่มี
- การให้คำชื่นชมเมื่อเพื่อนทำความดี
- การให้คำขอบคุณเมื่อเพื่อนช่วยเหลือเรา
- การแบ่งขนมให้เพื่อนกินหรือแบ่งของเล่นให้เพื่อนเล่นด้วย เป็นต้น

การที่นักเรียนเป็นคนมีน้ำใจ รู้จักการให้และแบ่งปัน รู้จักที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จะทำให้นักเรียนมีจิตใจผ่องใสเบิกบานกับการให้ และแบ่งปัน นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนเป็นคนไม่เห็นแก่ตัวด้วย

ชื่อกิจกรรม	เพื่อนช่วยเพื่อน
เวลา	2 คาบ
วัตถุประสงค์	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถยกตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเป็นคนมีน้ำใจ รู้จักให้และแบ่งปัน และช่วยเหลือผู้อื่นได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกผลของการที่นักเรียนเป็นคนมีน้ำใจ รู้จักให้และแบ่งปัน และช่วยเหลือผู้อื่นได้
เทคนิคที่ใช้	การแสดงบทบาทสมมติ
คาบที่ 1	
ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม	ขั้นนำ
	ครูเปิดเพลง "ให้" ให้นักเรียนฟัง 1 รอบ เมื่อเพลงจบ นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง โดยครูใช้คำถามดังนี้
	- เพลงนี้เป็นเพลงเกี่ยวกับอะไร
	- จากเนื้อเพลง เราสามารถให้อะไรกับผู้อื่นได้บ้าง

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ครูเล่าเรื่อง "น้ำใจของน้ำส้ม"ให้นักเรียนฟัง โดยดำเนินเรื่องดังนี้

ในชั่วโมงวิทยาศาสตร์ ในขณะที่เพื่อน ๆ กำลังนั่งรอคุณครูอยู่นั้น มีบางคนก็คุยกับเพื่อน บ้างก็เตรียมอุปกรณ์การเรียนมาวางบนโต๊ะ เพราะวันนี้คุณครูให้เตรียมอุปกรณ์ในการทำของเล่นทางวิทยาศาสตร์จากเศษวัสดุ มีเพียงน้องต่ายที่นั่งหน้าเสื่ออยู่ที่โต๊ะ น้องน้ำส้มสังเกตเห็นจึงเข้าไปถามน้องต่าย "อ้าว! ต่าย เธอเป็นอะไรหรือเปล่าจ๊ะ ไม่สบายหรือเปล่า ทำไมทำหน้าอย่างนี้ล่ะ" ต่ายเงยหน้ามองน้องน้ำส้มแล้วบอกสาเหตุที่ตนไม่สบายใจให้น้องน้ำส้มฟังว่า "ก็ต่ายลืมอุปกรณ์ที่คุณครูสั่งให้เตรียมมาไว้ในรถของคุณพ่อเนอะสิ ต่ายกลัวว่าคุณครูจะดุที่ไม่ได้เอาอุปกรณ์มา" "เรื่องแค่นี้เองหรือเอาอย่างนี้ เตียวพ่อคุณครูให้ประดิษฐ์นะ ต่ายก็มานั่งทำกับน้ำส้มนะ น้ำส้มเตรียมอุปกรณ์มาหลายอย่าง น่าจะพอสำหรับเรา 2 คน" น้องน้ำส้มบอก ต่ายยิ้มพร้อมกับพูดว่า "จริงหรือจ๊ะน้ำส้ม เธอช่างมีน้ำใจจริง ๆ ชอบใจมากนะจ๊ะ" เมื่อถึงเวลาที่คุณครูให้ประดิษฐ์ของเล่น เด็กทั้งสองก็ประดิษฐ์ของเล่น โดยต่ายก็ใช้อุปกรณ์ร่วมกับน้ำส้มแล้วเด็ก ๆ ก็นำไปส่งคุณครู

เมื่อหมดชั่วโมง คุณครูก็นำอุปกรณ์ที่นักเรียนประดิษฐ์ส่งไปในลังเพื่อนำกลับไปตรวจ น้องน้ำส้มก็วิ่งเข้าไปหาคุณครูและบอกว่า "คุณครูคะ ให้นุช่วยถือนะคะ" "ชอบใจจ๊ะ น้ำส้มเป็นเด็กที่มีน้ำใจดีนะจ๊ะ" ต่ายเห็นน้ำส้มหอบลงไปใหญ่ก็รีบเข้าไปช่วย "ให้ต่ายช่วยนะจ๊ะ น้ำส้มคงจะหนักน่าดู" "ชอบใจจ๊ะต่าย" น้ำส้มบอก คุณครูหันมายิ้มให้เด็กที่มีน้ำใจทั้ง 2 คน

2. ครูขออาสาสมัครนักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "น้ำใจของน้ำส้ม" โดยใช้ผู้แสดง 7 - 8 คน
3. เมื่อนักเรียนแสดงจบแล้ว ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง โดยครูใช้คำถามดังนี้
 - ทำไมน้องต่ายจึงไม่สบายใจ
 - น้องน้ำส้มช่วยต่ายอย่างไร
 - จากการกระทำของน้องน้ำส้มแสดงว่าน้องน้ำส้มมีนิสัยอย่างไร
 - พฤติกรรมใดบ้างของน้องน้ำส้มที่แสดงให้เห็นว่าน้องน้ำส้มเป็นคนมีน้ำใจ
4. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม โดยให้นักเรียนจับสลากสี นักเรียนคนใดจับได้สีใดให้ไปนั่งตามสีที่ครูกำหนดให้
5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดพฤติกรรมที่แสดงถึงความมีน้ำใจ การให้และการแบ่งปัน หรือการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมาให้มากที่สุดในเวลา 5 นาที โดยเขียนลงในกระดาษที่ครูแจกให้

6. เมื่อครบกำหนดเวลาให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

1. ครูสุ่มให้นักเรียนประมาณ 4 - 5 คน ยกตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นผู้มีน้ำใจ รู้จักการให้การแบ่งปัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
2. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากขั้นดำเนินกิจกรรม) เลือกพฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นผู้มีน้ำใจ รู้จักการให้และแบ่งปัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แล้วนำมาแต่งเป็นเรื่องเพื่อแสดงบทบาทสมมติในคาบต่อไป โดยให้นักเรียนคิดเนื้อเรื่องและบทบาทเอง โดยให้เวลาในการแสดงกลุ่มละ 3 นาที

อุปกรณ์

1. เครื่องเล่นเทป
2. เทปเพลง "ให้"
3. เอกสารประกอบการแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "น้ำใจของน้ำส้ม"
4. อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงบทบาทสมมติ
 - เศษวัสดุต่าง ๆ
 - กาว กรรไกร
5. กระดาษ A 4 จำนวนตามกลุ่ม

การวัดผล

ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถยกตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นผู้มีน้ำใจ รู้จักการให้การแบ่งปัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้

เพลง ให้

คำร้อง - ทำนอง เบญจ บุญเลื่อง

(พูด) การให้ทุกอย่างหรือทุกทุกกรณี
 จะทำให้เรามีจิตใจผ่องใสเบิกบาน
 เพราะการให้ถือเป็นการช่วยเหลือผู้อื่น
 และจำทำให้เราเป็นคนไม่เห็นแก่ตัว
 ดังนั้นถ้าเราไม่อยากเป็นคนเห็นแก่ตัว
 เราต้องรู้จักให้อะไรกับผู้อื่นบ้าง
 เราจะไม่เห็นแก่ตัว
 เราจะช่วยเหลือผู้อื่น
 เราจะมีใจแถมขึ้น
 ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว
 เราจะรักคำว่าให้
 ทั้งให้อภัยให้ของเป็นทาน
 ให้ยิ้มให้เล่นให้อ่าน
 ให้ความเบิกบานแก่เพื่อนทุกคน
 จะแบ่งให้กินขนม
 ให้คำชื่นชมอย่างมีน้ำใจ
 ทั้งเพื่อนทั้งกับใคร ๆ
 ให้อย่างเต็มใจให้กับทุกคน
 ทั้งให้ความเป็นกันเอง
 ให้ความยำเกรงกับคุณผู้ใหญ่
 ให้ความเคารพ ให้ความเกรงใจ
 ให้ความจริงใจ ให้คำขอบคุณ
 ให้แล้วจิตใจเราจะเบิกบาน
 สนุกสนานไปกับการให้
 ไม่เห็นแก่ตัว คือสิ่งที่ได้
 จงจดจำไว้การให้นั้นดี

เอกสารประกอบการแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "น้ำใจของน้ำส้ม"

บทบาทของน้ำส้ม

สมมติให้ฉันเป็นน้ำส้มซึ่งเป็นเด็กที่มีน้ำใจ วันนี้ต่ายลืมนำอุปกรณ์มาประดิษฐ์ของเล่นทางวิทยาศาสตร์ที่คุณครูสั่งมา ฉันจึงบอกให้ต่ายมาใช้อุปกรณ์ร่วมกับฉัน เพราะฉันก็เตรียมมาเยอะ น่าจะพอสำหรับคน 2 คน เมื่อหมดชั่วโมง ฉันเห็นครูถือของเยอะ ฉันก็รีบไปช่วยครูถือ

บทบาทของต่าย

สมมติให้ฉันเป็นต่าย วันนี้ฉันลืมนำอุปกรณ์ในการประดิษฐ์ของเล่นทางวิทยาศาสตร์ที่คุณครูสั่งให้นำมาไว้บนรถของคุณพ่อ ฉันไม่สบายใจและกลัวคุณครูจะดุ แต่พ่อดีน้ำส้มแบ่งอุปกรณ์มาให้ ฉันจึงมีอุปกรณ์ที่จะประดิษฐ์ ฉันรู้สึกซาบซึ้งในความมีน้ำใจของน้ำส้ม เมื่อฉันมีโอกาที่จะช่วยน้ำส้มบ้าง ฉันก็รีบทำทันที คือไปช่วยน้ำส้มถือของไปส่งครูที่ห้อง

บทบาทของคุณครูสอนวิชาวิทยาศาสตร์

สมมติให้ฉันเป็นคุณครูสอนวิชาวิทยาศาสตร์ วันนี้ฉันสั่งให้เด็ก ๆ นำเศษวัสดุมาประดิษฐ์เป็นของเล่นทางวิทยาศาสตร์ เมื่อเด็ก ๆ ประดิษฐ์เสร็จแล้ว ฉันก็นำของเล่นเหล่านั้นไปส่งในห้องเพื่อนำไปตรวจ ขณะที่ฉันกำลังถือสิ่งออกจากห้อง น้องน้ำส้มและน้องต่ายก็วิ่งมาช่วยถือสิ่งเพื่อไปส่งฉันที่ห้อง ฉันจึงกล่าวขอบใจเด็กทั้ง 2 คน

บทบาทสมมติของเพื่อนนักเรียนในชั้น ป. 2 / 2

สมมติให้พวกฉันเป็นเพื่อนนักเรียนในชั้น ป. 2 / 2 ในขณะที่กำลังนั่งรอเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ พวกฉันบางคนก็เล่นกัน บางคนก็คุยกัน บางคนก็เตรียมอุปกรณ์ที่จะใช้เรียนวิชาวิทยาศาสตร์มาวางไว้บนโต๊ะ เมื่อคุณครูมาพวกเรา ก็เริ่มประดิษฐ์ของเล่นทางวิทยาศาสตร์จากเศษวัสดุ พอประดิษฐ์เสร็จแล้วก็นำไปส่งคุณครู

คาบที่ 2

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนถึงพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเป็นผู้มีน้ำใจ รู้จักการให้และแบ่งปัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยครูขออาสาสมัครนักเรียนประมาณ 2 - 3 คน ออกมาเล่าประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเอง หรือที่นักเรียนได้พบเห็น ที่แสดงถึงการเป็นผู้มีน้ำใจ รู้จักการให้และแบ่งปัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ขั้นดำเนินกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนร่วมกลุ่มตามที่ครูให้ไปคิดบทบาทสมมติเมื่อคาบที่แล้ว แล้วครูให้เวลาในการเตรียมการแสดง 5 นาที
2. เมื่อครบกำหนดเวลา ครูจับสลากให้นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติที่ได้เตรียมมาแล้วประมาณกลุ่มละ 3 นาที
3. เมื่อทุกกลุ่มแสดงเสร็จแล้ว ครูนำการสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนได้แสดงไป โดยใช้คำถามดังนี้
 - จากเรื่องที่ทุกกลุ่มแสดง เป็นพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเด็ก ๆ เป็นผู้มีน้ำใจ รู้จักการให้และแบ่งปัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันหรือไม่
 - นักเรียนคิดว่าการที่เราเป็นคนมีน้ำใจ รู้จักการให้และแบ่งปัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนจะได้รับผลตอบแทนอย่างไร

ขั้นสรุป

ครูอธิบายเพิ่มเติมถึงผลของการเป็นคนมีน้ำใจ รู้จักการให้และแบ่งปัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในประเด็นที่ว่า การที่นักเรียนเป็นคนมีน้ำใจ รู้จักการให้และแบ่งปัน รู้จักที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จะทำให้นักเรียนมีจิตใจผ่องใสเบิกบานกับการให้ และแบ่งปัน นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนเป็นคนไม่เห็นแก่ตัว

อุปกรณ์

การประเมินผล

1. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถบอกผลของการที่นักเรียนเป็นคนมีน้ำใจ รู้จักให้และแบ่งปัน และช่วยเหลือผู้อื่นได้
2. ประเมินจากการที่นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 60 %

แบบฝึกหัด
การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

คำชี้แจง

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเติมหน้า 😊 หน้าข้อที่แสดงถึงความมีน้ำใจและ
การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเติมหน้า ☹️ หน้าข้อที่
แสดงถึงการไม่มีน้ำใจและไม่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

☐

1. โอมให้อาร์มียืมดินสอเพราะอาร์มลืมเอาดินสอมา

☐

2. เบนซ์เห็นก้อยปวดหัวแต่ก็ไม่สนใจ

☐

3. ปุ้มเห็นมุกวิ่งเล่นแล้วหกล้มจึงพามุกไปทำแผลที่ห้องพยาบาล

☐

4. แจงแบ่งขนมให้เพื่อนกินตอนพักกลางวัน

☐

5. จำเห็นเพื่อนถือของหนักเดินผ่านมาจึงรีบวิ่งหลบเข้าห้องไป

☐

6. เด็ก ๆ ชั้น ป. 2 ประบมือแสดงความยินดีกับเพื่อนที่ชนะการประกวด
วาดภาพ

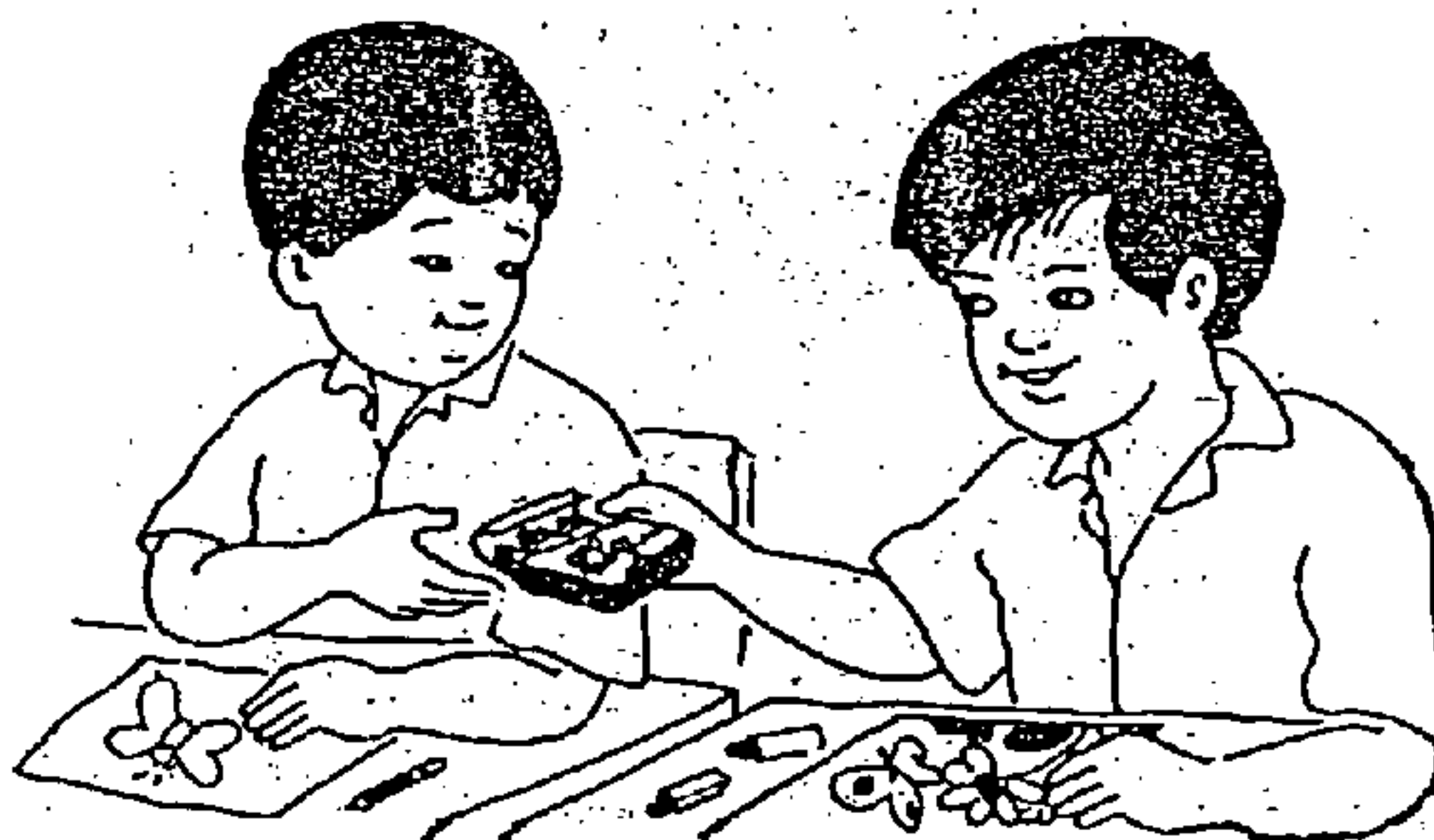
☐

7. ลาล่าให้อภัยจอมเมื่อจอมวิ่งมาชนและกล่าวคำขอโทษ

คำชี้แจง

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนดูภาพและอ่านข้อความประกอบภาพแล้วตอบคำถามข้อ 8 - 10

ไฟฟ้าไม่มีสีเทียบระบายภาพ
ต้นไม้ให้ไฟฟ้าใช้สีเทียบของตน

8. ถ้าต้นไม้ไม่ให้ไฟฟ้าใช้สีเทียบไปใช้ ไฟฟ้าจะเป็นอย่างไร

9. ถ้านักเรียนเป็นไฟฟ้า นักเรียนจะพูดว่าอย่างไรเมื่อต้นไม้ให้ใช้สีเทียบ

10. นักเรียนคิดว่าต้นไม้มีนิสัยอย่างไร

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ผศ.วันเพ็ญ พงศ์ประยูร	ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ศ.ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์	ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ	ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวเบญจพร ผ่อนผัน
วันเดือนปีเกิด	25 มกราคม 2520
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	58 / 12 หมู่ 7 ตำบลหันตรา อำเภอ พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ระดับ 3
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) หัวหมาก บางกะปิ กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2535	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2538	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนวรนาธิเฉลิม จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2542	ศษ.บ. (การประถมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2545	กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ